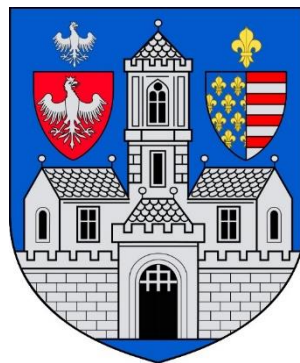

Budapest III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Integrált Településfejlesztési Stratégiája

2021. FEBRUÁR 28.

A munka készítői

SZKORDILISZ FLÓRA

okl. építészmérnök

KURENKOV VJACESZLÁV MBA

vezető településtervező, közgazdász

KÓSA EMŐKE

településtervező, közgazdász

KÖRMÖNDI BARNABÁS

geográfus

VASZÓCSIK VILJA

tájépítész

BAUER ÁDÁM

geográfus, közgazdász

DULICZ LÁSZLÓ

okl. építőmérnök, közgazdász szakmérnök

KULCSÁR SÁNDOR

közgazdász, Smart City szakértő

VARGA ZSOLT

okl. építőmérnök, közúti biztonsági auditor

VADÁSZ NÓRA

okl. településmérnök

DOROGI ZOLTÁN

okl. településmérnök

TÓTH BÁLINT

geográfus

Tartalom

1. Bevezetés Óbuda - Békásmegyer Településfejlesztési Konceptiójának (TFK) és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (ITS) készítése	7
1.1. Az ITS funkciója	7
1.2. Alkalmazott tervezési módszertan és ütemezés.....	8
1.3. A partnerségi egyeztetés szerkezeti elemei	10
2. Középtávú célok és azok összefüggései.....	11
2.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	11
2.1.1. Óbuda-Békásmegyer jövőképeinek kialakítása	11
2.2. Stratégiai célrendszer.....	13
2.2.1. Horizontális célok H1-H3	13
2.2.2. Átfogó célok A1-A6	14
2.3. Stratégiai célok és beavatkozások	17
2.4. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	70
3. A megvalósítást szolgáló beavatkozások	72
3.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	72
3.1.1. Óbuda-Békásmegyer ITS – Korábbi ITS tervezett beavatkozások és jelenleg javasolt projektek- folyamatok, összefüggések	73
3.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése	80
3.2.1. Békásmegyer – Északi Városkapu – Ezüsthely – Pünkösdfürdő Üdülőpart	80
3.2.2. Mocsárosdűlő- Csillaghegy- Aranyhegy („Háromhegyek”).....	84
3.2.3. Kaszásdűlő	89
3.2.4. Aquincum.....	92
3.2.5. Budai Promenádnál – Belső Óbuda – Újlak.....	95
3.2.6. Római-part – Római városrész	99
3.2.7. Óbudai-sziget.....	103
3.2.8. Hegyvidék	106

3.2.9.	Csúcshegy	109
3.2.10.	Örökségvédelmi szemléletű projektek.....	112
3.3.	Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a kerület egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz – Hálózatos projektek a kerületben	132
3.4.	A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	142
4.	Anti-szegregációs program	143
5.	A stratégia külső és belső összefüggései.....	145
5.1.	Külső összefüggések.....	145
5.2.	Belső összefüggések	151
6.	A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai.....	160
7.	A megvalósítás eszközei és nyomon követése	162
7.1.	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	162
7.2.	Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósítása szervezeti kereteinek meghatározása	166
7.2.1.	A kerület szervezeti, folyamat és- működésfejlesztése	166
7.2.2.	A szervezet - és működésfejlesztés fő elemei:.....	170
7.2.3.	Partnerség.....	172
7.2.4.	Finanszírozás.....	174
7.2.5.	Az önkormányzatok fejlesztéseinek további finanszírozási lehetőségei – Városfejlesztési alapok.....	186
7.2.6.	Tervezett akciók és projektek finanszírozási forráslehetőségei	192
7.2.7.	Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	198
7.3.	Monitoring rendszer kialakítása	200
7.3.1.	Társadalmi pillér	201
7.3.2.	Gazdasági pillér	202
7.3.3.	Környezeti pillér	203

ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. ÁBRA A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS SZERKEZETI ELEMEI FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	10
2. ÁBRA CÉLRENDSZER 1. – ÉLHETŐ ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	13
3. ÁBRA M0 ÉSZAKI SZÉKTÖR TERVE 2021. JANUÁR FORRÁS: BUDAPESTI ÖNKORMÁNYZAT HONLAPJA	81
4. ÁBRA DUNA-PARTI SZABADIDŐS ZÖLDTERÜLETFEJLESZTÉS KONCEPCIÓTERVE 2019. FORRÁS: ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÖNKORMÁNYZAT HONLAPJA.....	81
5. ÁBRA MOCSÁROS DÜLŐ FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2020. AUGUSZTUS FORRÁS: BVFT	85
6. ÁBRA ARANYHEGY – MÉSZKŐ PARK 2. ÜTEM FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA FORRÁS: ÓBUDA- BÉKÁSMEGYER ÖNKORMÁNYZAT	86
7. ÁBRA WATERFRONT CITY LÁTVÁNYTERV A DUNA FELŐL FORRÁS: WTF HONLAP.....	96
8. ÁBRA ÓBUDA- BÉKÁSMEGYER FENNTARTHATÓSÁGI STRATÉGIÁJA 2020.....	135
9. ÁBRA AZ "OKOSSÁG" HÁROM RÉTEGE.....	136
10. ÁBRA MOBILITÁSI PONT LÁTVÁNYTERVE FORRÁS: WIENER LINIEN	139
11. ÁBRA ÁBRA MAGYARORSZÁG 2030-IG SZÓLÓ JÖVŐKÉPE ÉS ELÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES 6 STRATÉGIAI CÉLJA FORRÁS: HTTPS://WWW.PALYAZAT.GOV.HU/	146
12. ÁBRA ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK A FORRÁSSZERZÉS ÉS FELHASZNÁLÁS MEGFELELŐ ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ FORRÁS: EURÓPA -ÉRTÜNK EU TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET (MFF) ÉS A HELYREÁLLÍTÁSI ESZKÖZÖK (NGEU/RRF) 2021-27 – ZARÁNDY ZOLTÁN, 2020	149
13. ÁBRA BUDAPEST FŐVÁROS ITS CÉLRENDSZER 2020-2027 FORRÁS: FŐVÁROSI ADATSZOLGÁLTATÁS	150
14. ÁBRA OKOS VÁROS SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI FELTÉTELRENDSZER KIALAKÍTÁSA FORRÁS: LECHNER TUDÁSKÖZPONT	167
15. ÁBRA OKOSVÁROS-FEJLESZTÉSI DIMENZIÓK.....	168
16. ÁBRA A RÉGIÓK BESOROLÁSA AZ EGY FŐRE JUTÓ GDP ALAPJÁN A 2014-2015-2016-OS ÉVEK ÁTLAGA ALAPJÁN (SÖTÉTZÖLD: KEVÉSBÉ FEJLETT RÉGIÓK, ZÖLD: ÁTMENETI RÉGIÓK, VILÁGOSZÖLD: FEJLETTEBB RÉGIÓK).	175
17. ÁBRA ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER VÁROSFEJLESZTÉSI ÉS MŰKÖDTETÉSI / FENNTARTÁSI MODELLJÉNEK VÁLTOZÁSA A FINANSZÍROZÁS FÜGGVÉNYÉBEN (HOSSZÚ TÁVÚ PERSPEKTÍVÁK) FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	187
18. ÁBRA A VFA FÓKUSZTERÜLETE FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	188

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. TÁBLÁZAT CÉLPIRAMIS STRUKTÚRA FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	16
2. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS TEMATIKUS ÉS TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	71
3. TÁBLÁZAT ÓBUDA – BÉKÁSMEGYER ITS KORÁBBI ITS TERVEZETT ÉS MOST JAVASOLT BEAVATKOZÁSOK – AKCIÓK ÉS PROGRAMOK FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	79
4. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS AKCIÓTERÜLETEK FŐBB JELLEMZŐI – BÉKÁSMEGYER – ÉSZAKI VÁROSKAPU – EZÜSTHEGY – PÜNKÖSDFÜRDŐ ÜDÜLŐPART FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	82
5. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS AKCIÓTERÜLETEK FŐBB JELLEMZŐI – MOCSÁROSDÜLŐ-CSILLAGHEGY-ARANYHEGY FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	87
6. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS AKCIÓTERÜLETEK FŐBB JELLEMZŐI – KASZÁSDÜLŐ FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	90
7. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS AKCIÓTERÜLETEK FŐBB JELLEMZŐI – AQUINCUM FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	93
8. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS AKCIÓTERÜLETEK FŐBB JELLEMZŐI – BUDAI PROMENÁD – BELSŐ ÓBUDA – ÚJLAK FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	97
9. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS AKCIÓTERÜLETEK FŐBB JELLEMZŐI – RÓMAI PART – RÓMAI VÁROSRESZ FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	101
10. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS AKCIÓTERÜLETEK FŐBB JELLEMZŐI – ÓBUDAI-SZIGET FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	104
11. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS AKCIÓTERÜLETEK FŐBB JELLEMZŐI – HEGYVIDÉK FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	107
12. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS AKCIÓTERÜLETEK FŐBB JELLEMZŐI – CSÚCSHEGY FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	110
13. TÁBLÁZAT ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEI – STRATÉGIAI CÉLOK KITÜZÉSE FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	131
14. TÁBLÁZAT HÁLÓZATOS PROJEKTEK A KERÜLETBEN FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	133
15. TÁBLÁZAT PÉNZÜGYI LEHETŐSÉGEK, FORRÁSOK 2021-2027 FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	142
16. TÁBLÁZAT TERVEZETT OPERATÍV PROGRAMOK 2021-2027 FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	147
17. TÁBLÁZAT BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	159
18. TÁBLÁZAT A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	161

19. TÁBLÁZAT TERVEZETT AKCIÓK ÉS PROJEKTEK FINANSZÍROZÁSI FORRÁSLEHETŐSÉGEI FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	197
20. TÁBLÁZAT A MONITORING RENDSZER PILLÉREI – TÁRSADALMI PILLÉR FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	201
21. TÁBLÁZAT A MONITORING RENDSZER PILLÉREI – GAZDASÁGI PILLÉR FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	202
22. TÁBLÁZAT A MONITORING RENDSZER PILLÉREI – KÖRNYEZETI PILLÉR FORRÁS: SAJÁT SZERKESZT.....	203

TÉRKÉPEK JEGYZÉKE

1. TÉRKÉP ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS JAVASOLT AKCIÓTERÜLETEK TÉRKÉPI BEMUTATÁSA – BÉKÁSMEGYER – ÉSZAKI VÁROSKAPU – EZÜSTHEGY – KOSSUTH LAJOS ÜDÜLŐPART FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	83
2. TÉRKÉP ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS JAVASOLT TÉRKÉPI BEMUTATÁSA – MOCSÁROSDÜLŐ – CSILLAGHEGY – ARANYHEGY (HÁROMHEGYEK) FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	88
3. TÉRKÉP ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS JAVASOLT AKCIÓTERÜLETEK TÉRKÉPI BEMUTATÁSA – KASZÁSDÜLŐ FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	91
4. TÉRKÉP ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS JAVASOLT AKCIÓTERÜLETEK TÉRKÉPI BEMUTATÁSA – AQUINCUM FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	94
5. TÉRKÉP ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS JAVASOLT AKCIÓTERÜLETEK TÉRKÉPI BEMUTATÁSA BUDAI PROMENÁD – BELSŐ-ÓBUDA- ÚJLAK FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	98
6. TÉRKÉP ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS JAVASOLT AKCIÓTERÜLETEK TÉRKÉPI BEMUTATÁSA – RÓMAI -PART – RÓMAI VÁROSRÉSZ FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	102
7. TÉRKÉP ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS JAVASOLT AKCIÓTERÜLETEK TÉRKÉPI BEMUTATÁSA – ÓBUDAI- SZIGET FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS.....	105
8. TÉRKÉP ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS JAVASOLT AKCIÓTERÜLETEK TÉRKÉPI BEMUTATÁSA – HEGYVIDÉK FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	108
9. TÉRKÉP ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ITS JAVASOLT AKCIÓTERÜLETEK TÉRKÉPI BEMUTATÁSA – CSÚCSHEGY FORRÁS: SAJÁT SZERKESZTÉS	111
10. TÉRKÉP KERÉKPÁRFORGALMI HÁLÓZAT HIÁNYOSSÁGAI, TERVEZETT ELEMEI FORRÁS: MIKROLINE KFT, HÁTTÉR OPENSTREETMAP	138
11. TÉRKÉP ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER ÚTHÁLÓZATA	140

KÉPEK JEGYZÉKE

1. KÉP PUSZTADOMBI TEMPLOM ÉS A RÁÉPÜLT BENÁRD VILLA HELYSZÍNRAJZA ÉS MAI FOTÓJA FORRÁS: BUDAPEST RÉGISÉGEI 15. (1950), GARÁDY SÁNDOR ÁSATÁSOK A BÉKÁSMEGYERI ÚN. PUSZTA-TEMPLOMBAN ÉS MELLÉKÉN, ILLETVE FOTÓ AZ ÓBUDAI ANZIKSZ MAGAZINBÓL	120
2. KÉP KEMÉNY VILLA LÁTKÉPE AZ 50-ES ÉVEKBEN FORRÁS: HÁROMHEGYEK EGYESÜLET HELYTÖRTÉNET	120
3. KÉP POGÁNY-TORONY KÉPEI RÉGEN ÉS MA FORRÁS: HÁROMHEGYEK EGYESÜLET HELYTÖRTÉNET	121
4. KÉP CSÚCSHEGY GYERMEKÜDÜLŐ– KÉPESLAP ÉS A MENEDÉKHÁZ MA FORRÁS: CSÚCSHEGY BARÁTAINAK EGYESÜLETE HÍRLAPJA	121

1. Bevezetés

„Az integrált településfejlesztési stratégia egy fejlesztési szemléletű középtávú (7-8 év) dokumentum, amelynek célja a területi alapú, területi szemléletű tervezés megszilárdítása a városokban, a városrészekre vonatkozó célok meghatározása, és azok középtávú megvalósítása.” (Magyary Terv)

A 2021-2027-es európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben is – csakúgy, mint a megelőző, 2007-2013-as és 2014-2020-as ciklusban - fontos szerepe van a megfelelően elkészített, megalapozott településfejlesztési dokumentumoknak. A jelen felkészülési folyamat részeként Budapest III. kerület, Óbuda – Békásmegyér Önkormányzata elkészíti Településfejlesztési Koncepcióját (TK) és Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (ITS) – a korábbi ITS vonatkozó részeinek felülvizsgálatával.

Budapest Főváros III. kerület, Óbuda – Békásmegyér Önkormányzata 2014-ben fogadta el, majd 2019-ben módosította a 2014-2020-as időszakra szóló Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (ITS), melynek felülvizsgálata több okból is időszerűvé vált:

- ⇒ a tervezési időszak véget ért, az előző dokumentumban megfogalmazott lépések és célok áttekintése és felülvizsgálata kívánatos;
- ⇒ az új (2021-2027) időszak tervezése folyamatban, az aktuális kohéziós politika céljaihoz és prioritásaihoz illeszkedő stratégia szükséges;
- ⇒ megváltozott jogszabályi háttér: „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI.8.). Kormányrendelet szabályai; „a várostérségi integrált programok tervezési térségeinek lehatárolásával kapcsolatos irányelvekről” szóló 1181/2013. (IV.5.) Korm. határozat; illetve 2021-ben újabb jogszabályi változás várható, mely a tervezet szerint alapvetően átstrukturálja a településfejlesztési tervezést. (A most készülő TFK és ITS 2021. június 30 -ig történő elfogadásával ez a jogszabályi változás nem érinti a feladat megfelelő ellátását.)
- ⇒ a közigazgatás és az ahhoz kapcsolódó, önkormányzati-állami feladatmegosztás aktuális változásai úgyszintén a fejlesztési stratégia átgondolását teszik szükségessé.

1.1. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia funkciója

A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet alapján a Budapest III. kerület, Óbuda – Békásmegyér Önkormányzata megbízásából három dokumentum készül egységes szerkezetben:

- Településfejlesztési Koncepció (TFK)
- Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS);
- valamint a fenti dokumentumok közös Megalapozó vizsgálata (Helyzetfeltárás–Helyzetelemzés – Helyzetértékelés).

A **TFK** hosszú távra (2030-ig) készül, meghatározza a III. kerület jövőképét a társadalmi, gazdasági, természeti és épített környezeti tényezőkre vonatkozóan, valamint rögzíti a

településfejlesztés elveit. Kijelölésre kerülnek a kerület hosszú távú, átfogó fejlesztését szolgáló célkitűzések, illetve azok értelmezése egyes városrészekre.

Az **ITS** - maximálisan illeszkedve a Településfejlesztési Konceptióban bemutatott jövőképhez és az annak elérését szolgáló célrendszerhez - középtávon (2021-2027 között) jelöli ki az elérendő fejlesztési célokat, valamint az azok integrált megvalósítását szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit, projekt, ill. projektcsomag szintig konkretizálva azokat.

A jelenlegi ITS legfőbb célja, hogy stratégiai megalapozást nyújtson Budapest III. kerület, Óbuda-Békásmegyer 2030-ig tervezett nagyobb léptékű fejlesztési elképzeléseinek, területi és tematikus alapon egyaránt strukturálva, prioritizálva azokat, a lehetséges egymást erősítő, szinergikus hatások optimális kiaknázásával.

A 2021-2027-es programozási időszak stratégiai alapidokumentumaként definiált **Európa 2030 stratégia** célul tűzte ki az intelligens, fenntartható és befogadó Európa megvalósítását. A jövőbeni kohéziós politika ösztönözni kívánja az integrált várospolitikai alkalmazását, amely a fenntartható városfejlesztés megvalósításán keresztül erősíti a városok kohéziós politikában betöltött szerepét. Ez a törekvés egybevág Budapest Főváros Budapest III. kerület, Óbuda – Békásmegyer Önkormányzata céljaival.

Alapelvként fogalmazódik meg, hogy a fenntartható városfejlődés érdekében olyan integrált stratégiákra van szükség, melyek célul tűzik ki a várostérségeket érintő gazdasági, környezeti és társadalmi jellemzőkkel összefüggő problémák komplex kezelését. Az elv jelentése kettős: egyrészt kimondja, hogy a forrásokat integrált módon kell koncentrálni a városfejlesztési kihívásokkal küzdő területekre, másrészt, hogy az ERFA által támogatott városfejlesztési projekteket integrálni kell az operatív programok tágabb céljai közé.

1.2. Alkalmazott tervezési módszertan és ütemezés

A tervezési folyamatban a korábbi tervezési ciklusokhoz képest jóval nagyobb szerepet kaptak a széles körű partnerségi együttműködéshez kapcsolódó egyeztetések, melyeket alább mutatunk be részletesen.

A **Megalapozó Tanulmány – Helyzetfeltárás** - aktuális (2011. évi KSH népszámlálási, valamint 2013. és 2014. és azt követő éves KSH területi, önkormányzati vagy egyéb) számszerűsített adatokra, tényekre, tendenciákra támaszkodva – bemutatta a kerület főbb társadalmi, humán közszolgáltatási, gazdasági, városgazdálkodási – és üzemeltetési folyamatait, valamint az épített és természeti környezeti adottságait.

A **Helyzetelemzés** egy olyan önmagában is megálló-értelmezhető dokumentumegység, mely rövidített formában összefoglalja a helyzetfeltárás esszenciális ágazati tényadatait és megállapításait, azokat ágazatonként értékelve, közöttük szintézist teremtve: SWOT-elemzéssel és a tervezett lehetséges főbb beavatkozási irányokat megalapozó, összesített fejlesztési kihívásokkal egészül ki. A dokumentum összefoglaló megállapításai Óbuda-Békásmegyer területi és ágazati problémacsomópontjainak meghatározásával zárul, melyek alapján összefoglalásra kerülhetnek a fejlesztési tématerületek.

A **Helyzetértékelő** munkarész összefoglalja Óbuda- Békásmegyer társadalmi-, gazdasági - és környezeti állapotát befolyásoló és a szükséges változtatásokat előmozdító folyamatait a társadalom, a városszerkezet, a gazdasági élet, a kormányzás, az egészségügy, a sport-és szabadidőeltöltés, az infrastruktúrális ellátottság és közlekedés helyzete, a turizmus, a környezeti állapotok, a természetvédelem és hulladékkezelés területein. Összefoglalja a továbbá a kerület európai, magyarországi és a fővárosban lévő helyzetét, illetve az agglomerációs térség által meghatározott viszonyokat. Ebben a munkarészben került részletes bemutatásra a partnerségi program során feltárt vélemények és javaslatok, melyek a széleskörű kérdőíves megkeresések, illetve a számtalan fókuszcsoportos beszélgetések és lakossági fórum alkalmak során kerültek megismerésre. Ilyetén formán elmondható, hogy a további munkarészekben kialakított célok és stratégiai eszközök társadalmi megalapozottsága megvalósul. A helyzetértékelés összefoglalása Óbuda- Békásmegyer problémafájának felvázolásával valósul meg.

Célrendszer, jövőkép – a településfejlesztési koncepció és integrált stratégiakészítés következő eleme a korábbi munkarészek által felállított problémafából felállított célfa – célrendszer - és jövőkép összeállítása, melyhez kapcsolhatók a stratégiai célok rendszere és az ahhoz köthető területi-, hálózatos-, és általános beavatkozások.

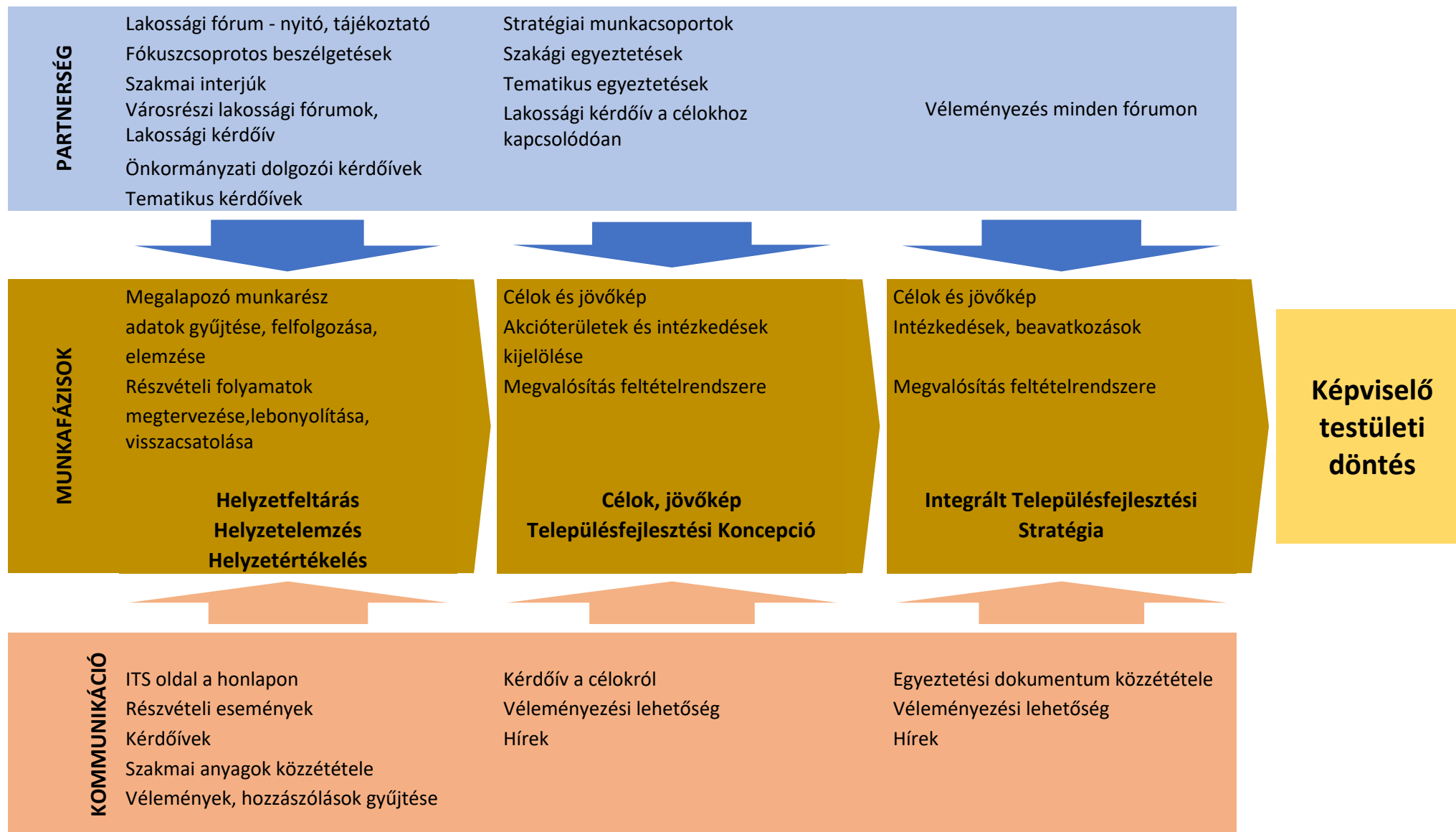
Településfejlesztési Koncepció – a koncepció a kialakított és elfogadott célfa és jövőkép, illetve a kerület által is elfogadott területfejlesztési elvek alapján meghatározza a célrendszert és a hozzá kapcsolódó stratégiai célokat – beavatkozási területeket, és kijelöli azokat az akcióterületeket, melyek a társadalmi- gazdasági-és környezeti problématerképek által területileg is elkülöníthető fejlesztési egységeket körvonalazzák. Meghatározza a fejlesztési irányok prioritásait és körvonalazza a monitoring rendszer keretrendszerét.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia- az eddigi összes munkarész összefoglalásaként egy olyan dokumentumot képez, amely iránymutatást ad Óbuda- Békásmegyer Önkormányzatának a következő időszak cselekvési terveinek kidolgozásához, koncepciót és részletes stratégiák megalkotásához, partnerségi kapcsolatok felvételéhez. Egyúttal struktúrálja a kerület fejlődési elképzeléseit a forráslehetőségek eléréséhez, számba véve a 2021-2027 kohéziós politika, a hazai és EU források rendszerét, a kerület saját forrás feltárásának és felépítése lehetőségeit, továbbá az okos város megvalósításának lépéseit.

ITS szerkezeti elemei

- OKOS VÁROS monitoring rendszer alapelemei
- Megalapozó vizsgálat: Helyzetfeltárás – helyzetelemzés
- Megalapozó vizsgálat: Helyzetértékelés
- Településfejlesztési Koncepció: Jövőkép és Célok
- Stratégiaalkotás: középtávú célok és összefüggések, megvalósítást segítő beavatkozások, antiszegregációs program, stratégia külső és belső összefüggései, kockázatelemzés, megvalósítás eszközei
- Monitoring Rendszer felállítása

1.3. A partnerségi egyeztetés szerkezeti elemei

1. ábra A partnerségi egyeztetés szerkezeti elemei
 Forrás: saját szerkesztés

2. Középtávú célok és azok összefüggései

2.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

2.1.1. Óbuda-Békásmegyer jövőképének kialakítása

A stratégiai célok meghatározásakor áttekintést nyert a kerület előző fejlesztési időszakra készült Integrált Településfejlesztési Stratégiája, az abban megfogalmazott célok.

A 2015-2020 közötti időszakra elfogadott ITS -ben a kerület jövőképe az alábbiak szerint fogalmazódott meg:

Óbuda egy olyan kerület, amely képes a helyi lakosok igényeit kielégíteni és az újonnan beköltözők (lakóhelyet keresők) és a gazdasági szereplők számára is vonzó maradni. Önmagát fenntartani képes, a környezettel szimbiózisban élő, az adottságait és a lehetőségeket kihasználni tudó város, amely a főváros kerületei és az agglomeráció környező településeivel szembeni rugalmasságából fakadóan az élet minden területén versenyelőnyt élvez. Az egyetemes célok megvalósulásával Óbuda egy olyan márkává válhat, amely mind a lakosok, mind a gazdasági szereplők számára a magas minőséget jelenti.

A fentieket összefoglalva a kerület jövőképét három pillér alkotta meg, amelyek összhangban álltak a nagytérési rendezési tervekkel és fejlesztési programokkal. Ez a három pillér képezte a célrendszer egyetemes céljait.

- Versenyképesség: a gazdasági versenyképesség erősítése. A kerület fejlődéséhez elengedhetetlen, hogy a gazdasági trendeket követni tudja, vonzó környezetet tudjon kialakítani a gazdaság szereplői számára.
- Fenntarthatóság: A város hosszútávú fejlesztésének megteremtése. Fenntarthatóság alatt értjük mind a gazdasági, mind a környezeti fenntarthatóságot.
- Élhetőség: A kötődés erősítése a lakhatósági nível emelésével.

Egy kerület városfejlesztésében kiemelten fontos a kontinuitás, a meglévő kialakult állapotok figyelembevétele és a jól elindított fejlesztési irányok folytatása. 2020 tavasz- őszi folyamán a jelen Integrált Településfejlesztési Stratégiához elkészült Óbuda- Békásmegyer városrész megalapozó vizsgálata: helyzetfeltárás, helyzetértékelés és helyzetelemzés munkarészekkel, melyek az időközben kialakult és felismert városfejlesztési trendek figyelembevételével alapot adnak a korábbi célok mentén jól elindított fejlesztési irányok folytatásának kidolgozására és kiegészítésére.

ÓBUDA – BÉKÁSMEGYER 2021-BEN MEGFOGALMAZOTT JÖVŐKÉPE:

Budapest III. kerülete, Óbuda-Békásmegyer a főváros egyik legnagyobb területű elővárosi kerülete, egyben a főváros részeként a közép-európai metropolisztérség szerves része.

2030-ra Óbuda-Békásmegyer stabil közösségekben élő, okosváros elemekkel bővített önkormányzati működéssel és stabil gazdasági élettel bíró városrész lesz, melyben a kiegészített területhasználatot a fenntartható közlekedésfejlesztési és klímatudatos infrastrukturális fejlesztések támasztják alá.

ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER FŐBB SZEREPKÖREI 2030-RA

Előváros, a főváros és agglomerációs térsége város-kapuja elsősorban elővárosi lakóterületi fejlesztéssel és az azt kiegészítő munkahely- és szolgáltatás biztosító helyszínekkel

Kedvező adottságokkal rendelkező városi- kertvárosi lakóhely

Jó közlekedési és infrastrukturális feltételekkel rendelkező modern gazdálkodási és magas hozzáadott értéket teremtő munkahelyi terület

Sokszínű és kiváló rekreációs adottságokkal bíró, fővárosi ellátást is biztosítani képes szabadidős- és zöldterületek (hegyvidék, Duna-part, Mocsárosdűlő)

Gazdag kulturális építészeti és történelmi örökséget bemutató fővárosi turisztikai céltérség

Az **Élhető Óbuda-Békásmegyer 2030** jövőképe hat alappillérre épül fel. A pillérek az Óbuda - Békásmegyer társadalmi, gazdasági és környezeti feltételrendszerének folyamatos javítását és fenntarthatóságát célozzák meg. Ez a célrendszer teremti meg a lehetőségét annak, hogy a jelen kihívásaira válaszul Óbuda-Békásmegyer egy stabilan működő, saját erőforrásait tudatosan, intelligensen és fenntartható módon használó szellemi, rekreációs és kulturális központtá, Élhető Óbuda-Békásmegyerré váljon.

A célrendszer az alábbi módon épül fel:

2. ábra Célrendszer 1. – Élhető Óbuda-Békásmegyer

Forrás: Saját szerkesztés

2.2. Stratégiai célrendszer

2.2.1. Horizontális célok H1-H3

H1 Aktív, segítő társadalmi közösség, partnerség

Óbuda-Békásmegyer lakossága erős helyi identitással bír, elkötelezett Óbuda-Békásmegyer értékei, élhetősége iránt. A közelmúlt civil megmozdulásai is azt mutatják, hogy az emberek érzékenyek a partnerségi kapcsolatokra, a közösségépítési kezdeményezésekre, a jövőbemutató városfejlesztési célokért való közös fellépésre, a társadalmi fenntarthatóság, az esélyegyenlőség és egyenlő esélyű hozzáférés kérdéseinek képviselőjére. Az aktív, segítő társadalom erősödésének támogatása Óbuda-Békásmegyer hosszú távú céljainak megvalósulását alapozza meg.

H2 Stabil gazdasági egységek, partnerség és fenntarthatóság a fejlesztésekben

A kerületben kialakuló erős, korszerű, magas hozzáadott értékkel bíró gazdasági csoportok segítik a partnerségen alapuló fenntartható fejlesztések megvalósulását, a városi szolgáltatások és az életmód színvonalát emelő projektek fejlődését. A partnerség három pillére: a vállalkozói szféra, a lakosság és az önkormányzat.

H3 Klímatudatos környezetalakítás és életmód megteremtése

Óbuda-Békásmegyer elkötelezett a klímatudatos fejlődés mellett, mely a klímaadaptáció eszközeit alkalmazva alakítja az épített és természeti környezetet és a klímamitigációt célzó energetikai fejlesztések mentén valósítja meg a szükséges életmódváltozás feltételeit. Alapdokumentumai elkészültek: Klímastratégia, Fenttarthatósági Stratégia, SECAP.

2.2.2. Átfogó célok A1-A6

A1 Aktív, segítő közösségek

Óbuda-Békásmegyer társadalma összetett, minden társadalmi réteg megtalálható, néhol viszonylagos területi elkülönülésben – lakótelepek, más részeken viszont jelentős keveredésben. Fontos jellemző még a fiatal családok és magasan képzettek egyre emelkedőbb aránya, mely megfelelő alapot adhat *a stabil és segítő közösségek erősítésének, a szolidaritáson és a részvételi projekteken működő társadalomnak, mint fő célkitűzésnek.*

A2 Stabil gazdaság

A kerületben működő *gazdálkodó szervezetek, vállalkozók* – egyúttal, mint a helyi munkalehetőségek biztosítói – *stabil működése* elengedhetetlen feltétele a városrész jövőbeli fejlődésének. Minden korban meghatározó volt és lesz a területhez kötődő gazdasági szféra, elsődleges motorja és kiszolgálója a fejlesztéseknek. Az önkormányzat és a gazdasági szereplők között szoros partneri kapcsolat épül ki a vállalkozásfejlesztés, az infrastruktúraellátás és az ösztönzőrendszerek működtetése terén.

A3 Okos városkormányzás

Óbuda- Békásmegyer Önkormányzatának - Polgármesteri Hivatalának és további szervezeti egységeinek - szervezeti működése, irányítási mechanizmusai és adatgazdálkodása meg kell, hogy töltődjön *a digitális jóléti eszközrendszerek okosváros elemeivel*, melyek a mindennapi működés korszerű támogatását és az ellenőrző rendszerek stabilitását biztosítják. A Mesterterv kialakítása és megvalósítása szükséges.

A4 Kiegyenlített területhasználat

A kerület jövőbeni *területhasználatában törekedni szükséges a kiegyenlítettségre*, mely az adottságok maximális figyelembevétele mellett jövőbe nézően takarékos és megfontolt területfejlesztéseket engedélyez, nem rontva ezzel a kialakult helyzeteket, egyúttal támogatva olyan típusú területfelhasználások megvalósítását, amelyek célzottabban a kerületi közösségi érdekeket szolgálják, egyúttal az esélyegyenlőség és egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét teremtik meg.

A5 Fenntartható közlekedés

Óbuda-Békásmegyer peremkerületi helyzete miatt az átmenő forgalomnak rendkívül kitett. Ezen helyzet alapvető javítása elsősorban nagyívű fejlesztéseket igényel – HÉV földfelszín alatti nyomvonalvezetése, M0 megépülése, Aquincumi híd, intermodális csomópont a Bécsi út végén stb. – melyek nem kerületi kompetenciák. *A közlekedés fenntartható fejlesztésének* területei a problémák mérséklését és a humán szint javítását eredményezhetik: parkolók, e-mobilizáció, kerékpárutak, gyalogos zónák, tömegközlekedési fejlesztések – mely területeken az eredmény elérése viszont elsősorban kerületi feladatkör.

A6 Klímatudatosság érvényesítése

Elkészült Óbuda- Békásmegyer Klímastratégiája, Fenntarthatósági Stratégiája és SECAP programja. A dokumentumokban megfogalmazottak *irányt mutatnak a fejlesztésekben érvényesítendő klímatudatos és fenntartható személetnek.*

.

JÖVŐKÉP	ÉLHETŐ ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER					
	2030-ra Óbuda-Békásmegyer stabil közösségben élő, okosváros elemekkel bővített önkormányzati működésével és stabil gazdasági élettel bíró városrész lesz, melyben a kiegyenlített területhasználatot a fenntartható közlekedésfejlesztési és klímatudatos infrastrukturális fejlesztések támasztják alá.					
HORIZONTÁLIS CÉLOK	H1 Aktív, segítő társadalmi közösség, partnerség					
	H2 Stabil gazdasági egységek, partnerség és fenntarthatóság a fejlesztésekben					
	H3 Klímatudatos környezetalakítás és életmód megteremtése					
ÁTFOGÓ CÉLOK	A1 Aktív, segítő közösségek	A2 Stabil gazdaság	A3 Okos városkormányzás	A4 Kiegyenlített területhasználat	A5 Fenntartható közlekedésfejlesztés	A6 Klímatudatosság érvényesítése
	S11 Aktív, a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság	S21 Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése	S31 Hatékony belső önkormányzati folyamatok	S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése	S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése	S61 Klímaadaptáció – környezet
	S12 Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása	S22 Barnamezős területek felfedése	S32 Hatékony lakossági folyamatok	S42 Városszerkezet javítása	S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése	S62 Klímamitigáció – energetika
	S13 Közbiztonság növelése	S23 Partnerség fejlesztése		S43 Meglévő nagyterjedésű zöldterületek védelme és fejlesztése	S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása	
	S14 Változatos szabadidős szolgáltatások	S24 Városfejlesztési és vállalkozásfejlesztési tőkealapok létrehozása		S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben		
	S15 Egészségügyi szolgáltatások rendszerszintű fejlesztése	S25 Turizmus erősítése				
	S16 Magas színvonalú oktatás					

1. táblázat Célpiramis struktúra

Forrás: saját szerkesztés

2.3. Stratégiai célok és beavatkozások

22 stratégiai cél került megfogalmazásra, melyek részletes kifejtése során bemutatásra kerül a megoldandó probléma, a cél indoklása, a célcsoportok meghatározása és a javasolt intézkedések / beavatkozások is részletes kifejtésre kerülnek.

STRATÉGIAI CÉL	S11 AKTÍV, A KERÜLET KÖZÜGYEI IRÁNT ÉRDEKLŐDŐ LAKOSSÁG MIÉNK A KERÜLET! PROGRAM
Probléma	Óbuda-Békásmegyer munkaképes lakosságának kb. 70%-a naponta elhagyja a kerületet munkavégzés céljából, elfoglaltságai miatt jórészt érdektelen a közügyek iránt. A lakosság nagy része „csak” használja környezetét, nem érzi át a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, értékteremtő erejét. Mindemellett a közelmúlt tendenciája, hogy egyre növekvő arányban vesznek részt a témák, akciók társadalmasításában, az egyes problémák kapcsán indított kérdőíves felmérésekben, lakossági fórumokon és a 2020-ban először bevezetett Községi költségvetés programban. A lakosság gyors és hatékony elérése, véleményének és hozzászólása megszerzésének azonban még nincsenek megfelelően bejáratott és elfogadott mintát eredményező útjai. Nem megfelelőek az önkormányzat fogadófelületei sem: nincsenek biztosítva az ügyek célba érkezését biztosító elérési utak, gyakori a párhuzamosság, nem kielégítő a civil szervezetekkel való kapcsolattartás, gazdagíthatók az együttműködés területei, javítani szükséges a kommunikációt.
Cél indoklása	A fent vázolt helyzetből való kilépés elsősorban közösségépítéssel, az érintettek legszélesebb táborának szisztematikus megnyerésével, a különböző szereplők együttműködésével lehetséges. A lakosság aktivizálása a stratégia hatékony megvalósításához is elengedhetetlen, hiszen az nagymértékben függ attól, hogy a kitűzött célok és a tervezett beavatkozások mennyire tükrözik a helyiek saját környezetükkel, jövőképükkel kapcsolatos elvárásait. A közösségi tudatformáláshoz, a városi kohézió megteremtéséhez, erősítéséhez szükség van a helyi, kisközösségi identitás erősítésére, melyben a helyi civil szervezeteknek és a szomszédsági lakókörnyezeti egységeknek jelentős a szerepe. Fontos, hogy e csoportosulások megfogalmazzák a kerületi munkamegosztásban elfoglalt szerepüket, egymáshoz való viszonyukat. Különböző szintű együttműködéseik segítik – komplementer feladatok vállalásával – a kölcsönös előnyökön alapuló partnerséget. E szerveződések támogatása az Önkormányzat részéről többféle módon szükséges: erőforrások biztosítása (helyszín, adminisztrációs támogatás, infrastruktúra), hálózati kapcsolatok létrehozása, közvetlen kapcsolat a helyi kormányzással, szakmai segítségnyújtás, pályázati önerő segítése, fórumok szervezése, információk cseréje, kommunikációs felület biztosítása. A helyi társadalom tájékozottságának növelése elengedhetetlen feltétele az együttműködések kialakulásának. Ehhez szükséges bevonásuk a helyi fejlesztési folyamatokba, erősítve ezzel a tágabb értelemben vett környezettudatosságot is.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság – megnyerése, aktívvá tétele és elérése a fő cél. Civil szervezetek – a lakosság általában könnyebben aktivizálható a már meglévő és működő civil szervezeteken keresztül, hiszen az adott területen vagy témában nekik van közvetlen kapcsolatuk feléjük. Mindemellett a civil szervezeteket segítő, támogató programok újabb szerveződések létrejöttét is erősíthetik. Önkormányzati dolgozók – cél a partnerségbe való bevonás megvalósítása, így ennek a célcsoportnak a feladata, hogy mindennapi munkájával elősegítse és támogassa a cél megvalósulását, a lakossági célcsoport minél sikeresebb bevonódását a partnerség különböző területeibe.

	Intézményvezetők – az önkormányzati dolgozókhoz hasonlóan a partnerség kiterjesztésében és a hitelesség biztosításában van nagy szerepe ennek a célcsoportnak, emellett az érdeklődő és aktív lakosság sok támogatást és segítséget tud visszaadni az intézmények működéséhez. Vállalkozók, gazdasági szereplők – a vállalkozók sokszor helyi lakosok is, de mindemellett vállalkozásuk is a kerülethez köti őket. Ennek megfelelően érdekelté tételük a kerület közügyei iránt kulcsfontosságú, mivel adott esetben magántőkéjükkel, szolgáltatásaik biztosításával és kerület gazdasági erejének növelésével hozzájárulnak a közügyek sikeres megvalósulásához.
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1.Civil szervezetek támogatása, önkormányzati civil referens aktív működése, garanciavállalási megoldások, Civil Garancia Alap létrehozása 2.Szomszédsági lakókörnyezeti szerveződések elősegítése, hálózati kapcsolódások létrehozása, jó példák bemutatása 3.Partneri kapcsolatok erősítése az önkormányzattal, garanciavállalási megoldások, Civil Alap
Beavatkozás 1.	Civil szervezetek támogatása, önkormányzati civil referens aktív működése, garanciavállalási megoldások, Civil Garancia Alap létrehozása A kerületben igen sok és sokféle civil szervezet működik a mindennapi élet területein, sok esetben érdekvédelmi vagy hiányzó szolgáltatást biztosító egységként. Szükség van a szervezetek hálózatszerű összekapcsolására, az információáramlás biztosítására, és a szervezetek aktív pénzübeni és természetbeni támogatására (eszközök, szerveződési helyiségek biztosítása, önrő segítése pályázatokhoz, egymás közötti, illetve a lakossággal való kommunikáció segítése, belső információk gyors adása). A különböző civil fórumok szervezésén keresztül lehetőség van a kerület életében fontos szerepet játszó kérdések közösségi megvitatására, konszenzus kialakítására. Célszerű a fiatalok kiemelt kezelése az akciók során, fontos lenne fokozott bevonásuk a döntéshozatalba. A városfejlesztési, jövőre vonatkozó döntések megosztása ezzel a korosztállyal, betekintést biztosít számukra a kerület jövőjét, és egyben saját helyi távlati lehetőségeiket, életkörülményeiket illetően. Az aktivitás kiterjesztése hálózati együttműködésen, munkamegosztáson keresztül, az egyes lokálpatrióta szervezetek összehangolt tevékenységével lehetséges. Önkormányzati civil referens kijelölésével, folyamatos kapcsolattartással biztosítható a lakossági feladatok intézményi elképzelésekhez illesztése. Aktív, önzetlen és lelkes közreműködésére, hozzáértő szervezőképességére, közösségi szellemiségére nagy szükség van, kiemelt szerepet kell kapjon az önkormányzat belső szervezetében. A helyi kohézióban, identitástudat erősítésében vállalt feladatain túl szerepet játszhat a különböző források megszerzésében is. A forrásokhoz való hozzájutást, pályázást segíti a Civil Garancia Alap létrehozása, amellyel az önkormányzat kezességet vállal a feladat teljesítésére. Konkrét feladatok/intézkedések: • Felmérni a kiegészítő szolgáltatást nyújtó és társadalmi partnerséget erősítő civil szervezetek helyiség- és egyéb erőforrás igényét, ebben a vonatkozásban fennálló támogatásigényét, az önkormányzat lehetőségeit a támogatásra, annak megvalósítási útjait. • Kerületi civil szervezetek pályázási rendszere hatékonyságának felülvizsgálata, az eredményeknek megfelelő átalakítása. • Hálózatépítés, információáramlás útjainak és civil referens kompetenciáinak biztosítása. • Pénzügyi háttér megteremtése, forrásallokáció intézményeinek kialakítása – garanciavállalás szereplőinek megkeresése, jogi formáció kialakítása és elfogadtatása. Szakemberek bevonása. • Óbuda-Békásmegyer Civil Garancia Alap létrehozása – források bevonása, működés kidolgozása. Az Alap létrehozásának célja egy olyan forrásfelhalmozó-, elosztó- és közvetítő intézmény megvalósítása, amely a partnerségi alapon megvalósuló fejlesztések, szolgáltatás nyújtások és

	általános működési feltételek elsősorban pénzügyi háttérét hivatott biztosítani. Becsült költségek és források – ezen intézkedések sok esetben nem jelentenek a korábbiakhoz képest többletforrást, jellemzően inkább jobb szervezettséget és hatékonyabb és körültekintőbb kapacitás kihasználtságot. Mindemellett a Civil Garancia Alap létrehozásának és egy garanciavállalást biztosító háttérintézmény kialakításának vannak előzetes és a megvalósítás során jelentkező költségei – szakmai előkészítés költségei, alaptőke biztosítása, működtetési költségek. Ezek megbecsüléséhez külön tanulmány készítése szükséges. Mérőszámok, mutatók – partneri együttműködésekbe bekapcsolódó civil szervezetek, részvétellel elért lakosság, önkéntesek száma, munkaórája, felhasznált kapacitások
Beavatkozás 2.	Szomszédsági lakókörnyezeti szerveződések elősegítése, hálózati kapcsolódások létrehozása, jó példák bemutatása A városokban egyre nagyobb hangsúlyt szereznek és kapnak a szomszédsági egységek, melyek egy-egy kisebb lakókörnyezet közösségi összefogásba tömörülő lakosságát jelentik. Óbuda-Békásmegyer kerületében is egyre több ilyen szerveződés létezik, különböző léptékben, de egyelőre inkább csak azokban a térségekben, ahol az új beépítés miatt a különböző szolgáltatásfejlesztések megvalósítása miatt ez jelentős érdeklődéssel találkozik. Szükség lenne azonban minden kisebb lakókörnyezetben ilyen szerveződésre, mert a közterületek gondozása, az aktív figyelem egymás és a környezetük iránt így tud a leghatékonyabban megvalósulni. Emellett az önkormányzatnak is szerencsésebb csoportokkal felvenni a kapcsolatot egy-egy ügy kapcsán, mint egyéni érdekeket egyeztetni. A szomszédsági egységek rendszerének / hálózatának létrejötte a jövő városüzemeltetésének nagy támasza és partnere, ezért megalakulásuk és hatékony működésük támogatása stratégiai cél és feladat. Feladat/Intézkedés: • A meglévő szomszédsági egységek (jellemzően területfejlesztő egyesületek, mint Háromhegy Egyesület, Gladiátor Egyesület, Maradjanak a Róma parti fák Egyesület, Hegyvidék stb.) támogatása, a partnerség folyamatos jó szinten tartása, illetve egymással való összekötésük. Új szomszédsági egységek létrejöttét a területi feladatok – határoló környezet rendezése kapcsán, lakossági sport-, egészségügyi, szociális események stb.– kapcsán lehet előmozdítani, tehát az önkormányzatnak kell olyan közösségi programokat felvetni, amelyek elősegíthetik az ilyen szerveződések megalakulását és fennmaradását hosszú távon. • Ifjúsági közösségek kiemelt támogatása az Ifjúsági Koncepció kidolgozott városrész-specifikus szempontrendszerei és célkitűzései alapján • Kerületi Önkéntes Rendszer kiépítése • Kerületi eseményeken bemutatni jó példákat más szomszédsági egységek működéséről – egyrészt a kerületben élő és működő ilyen szerveződések, más példákat Budapest vagy az ország területeiről, amelyek hasonló problémák megoldására jöttek létre. Kiskonferencia szervezése, ötletbörzét tartása. • Szükséges a szerveződések támogatása pályázati lehetőségek információjával, melyet az önkormányzat civil referense, vagy a városfejlesztő és üzemeltető szervek tudnak közzétenni. Becsült költségek és források – ezen intézkedések sok esetben nem jelentenek a korábbiakhoz képest többletforrást, jellemzően inkább jobb szervezettséget és hatékonyabb és körültekintőbb kapacitás kihasználtságot. Mérőszámok, mutatók – partneri együttműködésekbe bekapcsolódó civil szervezetek, részvétellel elért lakosság, önkéntesek száma, munkaórája, felhasznált kapacitások

Beavatkozás 3.	Partneri kapcsolatok erősítése az önkormányzattal, kommunikáció, koordináció erősítése A civil szervezetek, a kerületben működő vállalkozók, továbbá az együttműködő partner hatósági szervek, intézmények és üzemeltetési egységek széleskörű bevonása szükséges a partnerségbe egy-egy projekt kapcsán a konkrét szerepek, felelősségek és feladatok meghatározása mellett. Szerencsés esetben létrejönnek átívelő partnerszerveződések, melyek a szervező és összekötő feladatokat átvállalják – ilyen pl. az induló Óbudai HUB kezdeményezés. Konkrét feladatok/intézkedések: • Projekt alapon szerveződő partnerségek kezdeményezése, fenntartása, gondozása a projektötlettől a megvalósulásig, felelősségi körök meghatározásával. Becsült költségek és források – az intézkedések egy része nem igényel többletforrást, csupán az erőforrások hatékonyabb felhasználását és elosztását. Mérőszámok, mutatók – partnerségi alapon megvalósuló projektek száma, Civil Garancia Alapból vagy garanciavállalással igénybe vett források mértéke.
Kapcsolódás	S42 Városszerkezet javítása S23 Partnerség fejlesztése S31 Hatékony önkormányzati feladatellátás biztosítása S32 Hatékony lakossági folyamatok
Oktatás	Többféle célcsoportot érintő edukációs tevékenység szükséges: • A helyi lakosok rendszeres tájékoztatása a közösségi részvétel előnyeiről, eredményekről. • A részvételi költségvetésben részt vevő civil szervezet, vállalatok, közösségek, oktatási intézmények megvalósításhoz kötődő oktatása, amelyen projekttervezéshez és lebonyolításhoz kapcsolódó pénzügyi, szervezeti, adminisztrációs ismereteket kapnak. • Az önkormányzati dolgozók és intézmények folyamatos oktatása a partnerségi módszerekről, lehetőségekről. • Nevelési programok kidolgozása a helyi oktatási- nevelési intézmények számára. Fiatalok helytörténeti ismereteinek bővítése. • Helyismereti vetélkedők, ismeretterjesztő előadások szervezése, pályázatok kiírása. • Külföldi jó gyakorlatok bemutatása.
Nemzetközi és hazai jó példák	Óbuda-Békásmegyer Községi Költségvetése 2020 Óbuda HUB szerveződés Óbudai megvalósult TÉR-KÖZ pályázatok Óbudai Kutyások Egyesület Cselekvő közösségek, nyílt kulturális terek: https://cskwiki.hu/category/intezmenyek-tarsadalmiasitasa/jo-peldak-es-jo-gyakorlatok/ Nemzetközi jó példák gyűjteménye: https://urbact.eu/good-practices/search?f%5B0%5D=field_topic_reference_multiple%3A1053#search-results
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	• Valódi partnerséggel megvalósuló tervezések, projektek száma • Kérdőívek, véleményeztetési programok száma, részvételi mutatók • Civil kapcsolattartó és események és összegzések száma • Részvételi aktivitás a különböző szavazásokon • Részvételi aktivitás a képviselői nyílt napokon • Községi költségvetésre benyújtott ötletek száma • Információs, közösségi oldalak látogatottsága
Cselekvési javaslatok	1. Felmérni a kiegészítő szolgáltatást nyújtó és társadalmi partnerséget erősítő civil szervezetek helyiség- és egyéb erőforrás igényét, ebben a vonatkozásban fennálló támogatásigényét, az önkormányzat lehetőségeit a támogatásra, annak megvalósítási útjait.

	2. Kerületi civil szervezetek pályázási rendszere hatékonyságának felülvizsgálata, az eredményeknek megfelelő átalakítása. 3. Hálózatépítés, információáramlás útjainak és civil referens kompetenciáinak biztosítása. 4. A meglévő szomszédsági egységek támogatása, a partnerség folyamatos jó szinten tartása, illetve egymással való összekötésük. Új szomszédsági egységek létrejöttét a területi feladatok – határoló környezet rendezése kapcsán, lakossági sport-, egészségügyi, szociális események stb. – kapcsán lehet előmozdítani, tehát az önkormányzatnak kell olyan közösségi programokat felvetni, amelyek elősegíthetik az ilyen szerveződések megalakulását és fennmaradását hosszú távon. 5. Ifjúsági közösségek kiemelt támogatása az Ifjúsági Koncepció kidolgozott városrész-specifikus szempontrendszerei és célkitűzései alapján 6. Kerületi Önkéntes Rendszer kiépítése 7. Kerületi eseményeken bemutatni jó példákat más szomszédsági egységek működéséről – egyrészt a kerületben élő és működő ilyen szerveződések, más példákat Budapest vagy az ország területéről, amelyek hasonló problémák megoldására jöttek létre. Kiskonferencia szervezése, ötletbörzétet tartása. 8. Szükséges a szerveződések támogatása pályázati lehetőségek információjával, melyet az önkormányzat civil referense, vagy a városfejlesztő és üzemeltető szervek tudnak közzétenni. 9. Projekt alapon szerveződő partnerségek kezdeményezése, fenntartása, gondozása a projektötlettől a megvalósulásig, felelősségi körök meghatározásával. 10. Pénzügyi háttér megteremtése, forrásallokáció intézményeinek kialakítása – garanciavállalás szereplőinek megkeresése, jogi formáció kialakítása és elfogadtatása. Szakemberek bevonása. 11. Óbuda-Békásmegyer Civil Garancia Alap létrehozása – források bevonása, működés kidolgozása. Az Alap létrehozásának célja egy olyan forrásfelhalmozó-, elosztó- és közvetítő intézmény megvalósítása, amely a partnerségi alapon megvalósuló fejlesztések, szolgáltatás nyújtások és általános működési feltételek elsősorban pénzügyi háttérét hivatott biztosítani.
--	---

STRATÉGIAI CÉL	S12 HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TÁRSADALMI CSOPORTOK FELZÁRKÓZTATÁSA
Probléma	Óbuda-Békásmegyer lakossága társadalmi csoportok vonatkozásában nagyon összetett, és jellemző az is, hogy a különböző állapotú és teherbíró képességű társadalmi csoportok térbeli elhelyezkedésükben is nagy mértékben keverednek. Nem különíthetők el egyértelműen olyan városrészek, amelyek lakossága jelentősen jobb vagy rosszabb helyzetű. A Fővárosi Tematikus Fejlesztési Program 2014-es vizsgálata alapján megállapíthatók azonban krízisterületek, melyek a szegregálódással való veszélyeztetettséget mutatják a vizsgált adatok alapján. Ezek a területek jellemzően a békásmegyeri lakótelepeken és környezetükben, a régi óbudai beépítések területén és olyan határterületeken vannak, amelyek egy-egy változásban lévő városrészhez kapcsolódnak. A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok jellemzője az előregedéssel együtt megjelenő elmagányosodás, a tartós munkanélküliséggel együtt járó családi többszörös halmozódás (olyan generáció nő fel, ahol a szülők tartósan munkanélküliek, így ebben a mintában nevelkednek) és az ezzel együtt járó alulképzettség, iskolázatlanság, kilátástalanság, fiatalkori családalapítás, drogproblémák, deviáns viselkedés, depresszió stb. Emellett gyakori a különböző fogyatékkal sújtottság is ezeken a területeken.

Cél indoklása	A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása érdekében meghozott intézkedések és a rossz irányba megindult folyamatok tartós megállítása és sikeres irányváltóztatása kiemelt cél a kerület életminőségének általános emelése érdekében is. A problémák hosszú távú kezelése elengedhetetlen és sürgető, mivel rövid távú programokkal nem lehet eredményeket elérni az ilyen beállt és halmozott problémákkal bíró térségekben, egyúttal veszélyes, nehezen visszafordítható zónába kerülhet a krízisállapot. Mindezt a problémahalmazt jelentősen felerősítik a Covid19 vírushelyzetből adódó általános nehézségek.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság – a kerület lakosságának széles körét érinti a stratégiai cél megvalósítása, az érdekeltség különböző, de egyértelműsíthető. A hátrányos helyzetűek problémáik megoldásában kapnak támogatást, a nem hátrányos helyzetűeknek pedig biztonságuk növelését jelentheti. Ezzel a társadalmi összefogás szerepe is indokolható. Önkormányzati dolgozók – önkormányzati feladat Intézményvezetők – működési feladatuk között szerepel, emellett kimutatható eredményeik növelését jelenti Vállalkozók, gazdasági szereplők – elérhető munkaerőpiaci bővülést jelent, ezáltal elégedettségi eredményekből következő sikeres működést hozhat
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. Tartós, széles spektrumú, de azonos társadalmi hátrányokkal küzdő csoportok megsegítését célzó anti-szegregációs programok (idősek, fiatalok, fogyatékkal élők, addikciós és egyéb mentális problémákkal bírók részére) 2. Szociális programok a lakótelepeken 3. Hosszú távon is folyamatosan fenntartott program (nem projektalapon)
Beavatkozás 1.	Tartós, széles spektrumú, de azonos társadalmi hátrányokkal küzdő csoportok megsegítését célzó anti- szegregációs programok A szegregáció összetettségéből következően a kialakulását megelőzendő, illetve elkerülendő a programokat/projekteket szerteágazóan, széles spektrumban kell egyszerre megvalósítani. Beavatkozási területek/intézkedések: • Visszatérés a munka világába – tartós foglalkoztatásba való bevonódás elősegítése, támogatása: képzések, munkahely találas, munkahelyig kísérés, foglalkoztatás követés, munkába járás kezdeti támogatása • Családsegítő programok – családon belüli erőszakból mentés, gyermeknevelés támogatása humán eszközökkel, szülők elhelyezkedésének segítése, egészségmegőrzés és szűrőprogramok (gyerekeknek, felnőtteknek) • Adománygyűjtő és újraelosztó programok • Lakhatás támogatás (mértányos lakbér, rezsitámogatás) • Közbiztonság növelése megértő problémakezeléssel – devianciák humánus kezelése, közben határozott közterületi fellépés a rongálókkal • Közös környezetrendezési programokba való bevonás • Községi szerveződések, speciális civil egyesületek támogatása és velük való együttműködés a perifériális és kulturális területeken – anyaság, gyermeknevelés, fogyatékosok napközbeni ellátása és nevelése támogatása, önségítő- önfejlesztő programok, szabadidő eltöltés, tehetséggondozás, családon belüli erőszak, depresszió ellensúlyozása, szexuális abúzus elleni védelem • Sportversenyek, sportágválasztó programok, tehetséggondozás támogatása • Egyházi programokkal való együttműködés, partnerség Becsült költségek és források – az intézkedések egy része nem igényel pénzügyi többletforrást, csupán az erőforrások hatékonyabb felhasználását és elosztását. Emellett egy-egy témához kapcsolódóan pályázati forrásokra lehet támaszkodni. A bevált programok további működtetési költségeit a költségvetésbe kell beépíteni.

	Mérőszámok, mutatók – programok száma, résztvevők száma, elért korosztályok aránya, létrejött közösségi szerveződések, események, tehetséggondozásba beemelt és onnan eredményesen tovább lépők száma stb.
Beavatkozás 2.	Szociális városrehabilitációs programok a lakótelepeken A lakótelepi szociális programok erős átfedésben vannak a szegregáció megelőző programokkal, hiszen ebben az esetben is nagy lélekszámú társadalmi csoportok támogatásáról beszélhetünk és azonos problémagyökerekről. A lakótelepek lakossága vegyes, mind iskolai végzettségben, korosztályban, életszínvonalban. A szociális érintettség minden lakótelepen érzékelhető, de Békásmegyer, Kaszásdűlő és Óbuda belső részein különösen. Beavatkozások/intézkedések: • Szociális lakások felújítása program + bérlakások energiahatékony felújítása program • Tartós élelmiszer rendszeres juttatása rászorultaknak • Gyermekek, család- és anyavédelem – átmeneti otthon • Egy tál meleg étel – ebéd biztosítása a rászorulóknak • Lakhatási támogatás, rezsitámogatás • Ifjúsági programok, drogprevenció • Családi nap, sportnap, egészségnap programok, közösségélénkítés • Idősek napközije, „Menjünk vissza a ti időtökbe!” program, Figyelem az idősebbekre- Egymás szomszédságában élünk program, házi és jelzőrendszeres segítségnyújtás fejlesztése Becsült költségek és források – az intézkedések egy része nem igényel pénzügyi többletforrást, csupán az erőforrások hatékonyabb felhasználását és elosztását. Emellett egy-egy témához kapcsolódóan pályázati forrásokra lehet támaszkodni. A bevált programok további működtetési költségeit a költségvetésbe kell beépíteni. Mérőszámok, mutatók – programok száma, illetve programokban résztvevők száma, felújított lakások, érintett családok száma, jutatások összege
Beavatkozás 3.	Hosszú távon is folyamatosan fenntartott programok 1-2. beavatkozás programok folyamatos fenntartásának biztosítása – források allokációja ennek megfelelően Becsült költségek és források A bevált programok további működtetési költségeit a költségvetésbe kell beépíteni. Mérőszámok, mutatók: szegregációt jelző adatok kedvező alakulása: népesség korosztály megtartása, elvándorlás csökkenése, munkanélküliség csökkenése, továbbtanulási arány növekedése, átlagos bérhelyzet és vásárlóerő emelkedése, lakásmutatók változása.
Kapcsolódás	S42 Városszerkezet javítása S11 Aktív, a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság S13 Közbiztonság növelése S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása S31 Hatékony önkormányzati feladatellátás biztosítása S32 Hatékony lakossági folyamatok
Oktatás	A programvezetők folyamatos képzése, továbbképzése.
Nemzetközi és hazai jó példák	Motiváció Alapítvány III. kerületi programja https://obuda.hu/blog/hirek/a-motivacio-alapitvany-ingyenes-munkaeropiaci-szolgáltatásokat-nyújt-bekasmegyeren/ https://egytaletel.com/ FESZOFÉ Startmunka Mintaprogram – Ferencvárosi Hajléktalan Foglalkoztatási Minta program – http://feszofe.hu/cegunkrol/jat-projekt/
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Megvalósuló programok, projektek száma, résztvevők száma, érintett családok, felújított lakások száma
Cselekvési javaslatok	1. Visszatérés a munka világába – tartós foglalkoztatásba való bevonódás elősegítése, támogatása 2. Szociális lakások felújítása program + bérlakások energiahatékony felújítása program (Wellbased Pályázat által támogatott)

	3.Családsegítő programok 4.Gyermek, család -és anyavédelem – átmeneti otthon 5.Lakhatás támogatás 6.Tartós ételkészítés rendszeres juttatása rászorultaknak + Egy tál meleg étel – ebéd biztosítása a rászorulóknak 7.Adománygyűjtő és úraelosztó programok 8.Közbiztonság növelése megértő problémakezeléssel 9.Közös környezetrendezési programokba való bevonás 10.Közösségi szerveződések támogatása a perifériális és kulturális területeken 11.Sportversenyek, sportágválasztó programok, tehetséggondozás támogatása 12.Ifjúsági programok, drogprevenció 13.Idősek napközije, „Menjünk vissza a ti időtökbe!” program 14.Egymás szomszédságában élünk program, házi és jelzőrendszeres segítségnyújtás fejlesztése 15.Egyházi programokkal való együttműködés, partnerség
--	---

STRATÉGIAI CÉL	S13 KÖZBIZTONSÁG NÖVELÉSE
Probléma	A közbiztonságról a kerületben a rendőrségen túl az Óbudai Közbiztonsági Nonprofit Kft. is gondoskodik, mely munkát a 2008-ban létesített térfigyelő és távfelügyeleti rendszer üzemeltetése támogatja. 2018-ig 125 üzembe helyezett és folyamatosan karbantartott kamera került kihelyezésre, az élő közvetítéseket pedig 24 órában rendőrök figyelik. A térfigyeléshez kapcsolódóan távfelügyeleti rendszer is működik. A kerület társadalmi rétegződésének jellemző térségi elhelyezkedése szerint a lakótelepek és különösen a békásmegyeri terület népessége jelentősen elkülönül a kerület kertvárosi lakosságától. Ezeken a területeken nem jellemzők az együttélési problémák kiéleződései, de előfordulnak drogproblémák, csellengő fiatalok, vandalizmus, melyek megakadályozása és a problémák kezelése erős szociális és közbiztonsági jelenlétet igényel a területeken.
Cél indoklása	A lakossági és önkormányzati interjúkból, workshopokból egyértelműen kiderült, hogy a közbiztonság, biztonság jelenlegi szintje alapvetően nem éri a helyiek által elvárt szintet. Az utak és alapvető infrastruktúrákban tapasztalt hiányosságokból levezethető a lakosság szubjektív biztonságérzetének hiánya, így ezek fejlesztése mindenképp szükséges. A békásmegyeri területeken a városfejlesztés és üzemeltetés számára különösen jelentős kihívást jelentenek az előforduló közbiztonsági problémák, többleterőforrásokat és a nagyon különböző igényekkel való speciális törődés képességét, az erre való felkészültséget és jelentős humán erőforrást is igényelnek.
Célcsoportok /indoklás	<i>Lakosság</i> – az életminőség egyik legfontosabb eleme a biztonságérzet a lakóhelyen, így a lakóterületi elégedettség ezen a területen kiemelkedően fontos <i>Önkormányzati dolgozók</i> – a kerületi közterületfenntartó, parkolási és üzemeltetési ügyeket bonyolító szervezetek munkatársainak szakszerű munkája hozzájárul a közbiztonság növeléséhez <i>Intézményvezetők</i> – a kerületi közintézmények vezetői aktív visszajelzései, környezeti intézkedései összehangolása szükséges a kerület közbiztonsági rendszerével <i>Vállalkozók, gazdasági szereplők</i> – a kerület közbiztonsági rendjének elfogadása és preferálása

Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	A S31 Hatékony belső önkormányzati folyamatok intézkedés keretében kialakított digitális városüzemeltetési stratégia mentén, a közbiztonság, biztonság növelését segítő megoldások tervezése, megvalósítása. Ezen belül: 1. Térfigyelő rendszer bővítése, pánikgomb megoldás integrálása 2. Intelligens gyalogátkelőhelyek megvalósítása 3. Közvilágítás rekonstrukciója 4. Szakemberek jelenléte, helyi ügyeleti/segítségnyújtó központok fejlesztése
Beavatkozás 1.	Térfigyelő rendszer bővítése, pánikgomb megoldás integrálása; Közterületre telepített, közvilágítási hálózatra¹ installált, térfigyelő kamerákkal kiegészített köztéri biztonságtechnikai eszköz, amelynek használatával egy mozdulattal jelezni tudja, ha veszélyhelyzetben, illetve fenyegetve érzi magát vagy éppen embertársa biztonsága, egészsége, vagyona forog kockán. Azonnali riasztást indíthat, így jelezheti a hatóságok felé segélykérését. Célcsoport: • gyerekek • fiatalok (elsősorban nők, lányok) • idősek • mozgásukban korlátozottak • rablás, támadás / erőszak, baleset áldozatai, sérültjei Kiemelt helyszínek • parkok, • játszóterek, • iskolák környéke • szórakozóhelyek környéke • bankok környéke • egészségügyi intézmények környéke • más, forgalmas köztéri csomópontokon • lakóparkok közelében Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók: térfigyelő rendszer elemeinek száma, esetszámok
Beavatkozás 2.	Intelligens gyalogátkelőhelyek megvalósítása: A rendszer működésének lényege, hogy jelzőlámpa nélküli gyalogátkelőknél a zebra vonalában az úttestbe épített figyelemfelhívó erősségű LED lámpák lépjenek működésbe a zebrára lelépni készülő gyalogos érzékelésekor, mozgásérzékelő szenzorok segítségével, hogy az autósok a megszokottnál jóval korábban észleljék az átkelni szándékozó gyalogost. A gyalogos áthaladását követően a lámpák automatikusan kikapcsolnak. Fontos szempontok: • Pontos érzékelés, elkerülendő a téves riasztást • Automata rendszer (nem igényel manuális aktiválást) • Csak a valóban lelépni szándékozó gyalogosokra riaszt, a járdán a forgalommal párhuzamosan haladókra nem • Csak arra az időszakra lép a rendszer működésbe, amikor áthaladni készülő, vagy éppen áthaladó gyalogos van a zebrán. • Lényeges szempont a minél jobb, mindkét oldali láthatóság, kerülendő a fényforrás takarásba kerülését. • A rendszer egész évben 0-24 órában megbízhatóan működik (akkumulátoros rendszerrel) Fontos szempont továbbá a fenntartható működtetési költség, energiafelhasználás és karbantartási költség. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók – intelligens gyalogátkelőhelyek száma

¹ Az S31 alapján kialakított Smart Mestertervnek megfelelően

Beavatkozás 3.	Közüvilágítás rekonstrukciója A SMART Mesterterv és a fővárosi közvilágítási mesterterv alapján a közvilágítás rekonstrukciója a BDK vezetésével. A fővárosi mesterterv finomhangolása szükséges a kerületi SMART mesterterv elemeivel. Ez utóbbiban sokkal inkább megjelennek a lakossági igények, visszacsatolások, a megvilágítás szintje a helyi igényekre van szabva (pl. gyalogátkelőhelyek kiemelt szintű megvilágítása stb.), valamint az okos eszközök jelentős része is a közvilágítási alpinfrastruktúrára (is) telepíthető. A rekonstrukció jelentős része nem kerületi feladat, hatáskör, így a kivitelezés, kapcsolódó beszerzések sem, viszont a smart elemek megvalósítása miatt nagy, kölcsönös függőséget mutat az okos elemek integrációja és közvilágítás rekonstrukciója. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók – smart rendszerű közvilágítási elemek száma, teljesítménye, fogyasztása
Beavatkozás 4.	Szakemberek jelenléte, helyi ügyeleti/segítségnyújtó központok fejlesztése • Speciális célcsoportok (drogproblémákkal küzdők, csellengő fiatalok, hajléktalanok) kezelését segítő képzések a szociális és rendészeti munkatársak számára. A lakossági visszacsatolások alapján még mindig rendkívüli módon rontja a biztonságérzetet a fenti „problémás” csoportok nem elégséges kezelése, így további erőforrások allokációja lenne szükséges a kerületi szociális és rendészeti szervezetek számára, további képzések, érzékenyítések, hatékonyabb módszerek elsajátítására. • Nemzetközi programokhoz történő csatlakozás, jó gyakorlatok importálása a hazai környezetbe. (erre számtalan EU-s szintű kezdeményezés, pályázat áll rendelkezésre). Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók- képzések és képzésben résztvevők
Kapcsolódás	S31 Hatékony önkormányzati feladatellátás biztosítása
Oktatás	A rendszerek telepítése és oktatása
Nemzetközi és hazai jó példák	<i>Térfigyelő rendszer, közvilágítás rekonstrukció, pánikgomb</i> II. kerület, intelligens lámpaoszlop - Hazánk első intelligens közvilágítási oszlopa alapvetően öt rendszert, illetve funkciót egyesít: • Az ELMŰ-ÉMÁSZ infrastruktúrájára épülő okos elektromos-autó töltő 22 kW (3x32 A) teljesítmény leadására képes, és kompatibilis a társaságcsoporth e-kWh nevű applikációjával. Fontos kiemelni, hogy Magyarországon ez az első eset, amikor egy meglévő közvilágítási oszlopba építenek be elektromos autótöltőt, amelyet az e-autósok a nap 24 órájában igénybe vehetnek. • A berendezés része egy ingyenes vezeték nélküli internetkapcsolatot biztosító WI-FI is, amely 180 méter sugarú körben 200 felhasználó igényeit képes egyszerre kielégíteni. • Az oszlopra szerelt biztonsági kamera, amely a kerület 50. térfigyelő eszköze, valamint a rendőrséggel való kapcsolat létrehozására alkalmas vészgomb a lakosok és a járókelők biztonságát szolgálja. • A világítási funkciót korszerű és energiatakarékos LED fényforrások látják el. Mivel az intelligens közvilágítási oszlop a moduláris felépítésből adódóan testre szabható, a felsoroltakon kívül további rendszerelemek integrálására is lehetőség van. https://www.t-systems.hu/hirek-es-media/hirek/egy-oszloppal-okosabb-lett-budapest <i>Smart city infrastruktúra, Brassó</i> Brassóban, ahol nemcsak távoli vezérlésű energiatakarékossá vált a hálózat, hanem kiegészült több okos funkcióval: smart metering, környezeti adatokat mérő szenzorok (páratartalom, légnymás, zajszennyezés), WiFi, elektromos autótöltők, térfigyelő kamerarendszer és pánikgombok. A közbiztonság növelése érdekében több mint 40 pánikgombot telepítettek, így az üzemeltetőknek távoli rálátásuk van

	arról, hogy mi történik az utcákon, ezáltal lehetőségük van arra is, hogy a lehető legrövidebb idő alatt beavatkozzanak (a helyszínre küldjék a hatóságokat). A rendőrség, a mentő már a bejelentés előtt értesülhetnek a problémákról, jelentősen rövidítve a reaklási időt. https://intelilight.eu/intelilight-plc-streetlight-control-solution-and-smart-city-integrations-in-brasov-romania/ <i>Intelligens gyalogátkelőhely</i> Solarway Okos zebrák - A Pearl Enterprises Kft. elsődleges céljaként fogalmazta meg a biztonságos közlekedés elérését. A LightMark sorozat termékeivel (elsődlegesen az S2X) megtalálta a lehető legoptimálisabb sáv és figyelmeztető jelzést: a fényt. A rendszer nagyban növeli a gyalogosok, kerékpárosok és motorosok védelmét, mivel az ember érzékszervei a fényre reagálnak a legjobban. A termék használatával a forgalomban résztvevők egyből felismerik, hogy gyalogátkelőhellyel vagy kerékpárúttal kerülnek kapcsolatba. Az útkereszteződéseknél, gyalogátkelőhelyeknél lévő villogó funkció használatával radikálisan csökken a reakcióidő, ami a biztonságos közlekedés alapfeltétele. https://solarway.hu/ <i>Magyar Telekom, Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás</i> A Magyar Telekom 2009-2010-ben tesztelte a Pánikgomb szolgáltatását T-City Szolnok projekt keretein belül, a Szolnoki Kistérség Egyesített Szociális Intézményével (ESZI) szoros együttműködésben. A szolgáltatás célja, hogy az – elsősorban az egyedül élő - idősök nagyobb biztonságban érezhessék magukat azáltal, hogy egy egyszerű készülék segítségével egészségügyi vagy életviteli vészhelyzetben orvosi/ gondozói táv-, szükség esetén helyszíni segítséget kaphassanak. A Pánikgomb szolgáltatás egy eszközből (maga a Pánikgomb), és a hozzá tartozó orvosi/mentálhigiénés diszpécser szolgáltatásból áll. A Pánikgomb eszköz segítségével az arra rászoruló a nap 24 órájában biztonságban érezheti magát, mivel az egészségügyi jellegű riasztásokat szakképzett személyzet fogadja. Amennyiben hirtelen egészségügyi problémája adódik a felhasználónak, csak meg kell nyomnia az eszközön az erre kijelölt gombot, és megvárnia az operátor jelentkezését. Miután létrejött a kapcsolat az operátorral, a hívó elmondja nevét és panaszát, ami alapján az operátor eldönti, hogy milyen kompetenciával rendelkező orvoshoz kapcsolja. A panasz rögzítése után az operátor szükség esetén felveszi a kapcsolatot a felhasználó által előre megadott személyekkel, riasztja a gondozókat vagy a mentőszolgálatot. A vészhelyzet lezárása előtt az operátor visszahívja a rászorulót és/vagy az értesítetteket, hogy megbizonyosodjon, a segítség valóban megérkezett-e. <i>A projekt tapasztalatai:</i> A szolgáltatásfejlesztés alapvető piaci igényekből, visszacsatolásokból indult ki. A jelzőrendszeres szolgáltatás országos felmérése olyan anomáliákra mutatott rá, amelyek a rendszer egyébként szűkös erőforrásait jelentősen terhelik, az ésszerű, gazdaságos működtetést megnehezítik. Számtalan esetben számoltak be a megkérdezettek olyan, a rendszer erőforrásait lefoglaló „fals” riasztásokról, amelyeknél egy megfelelő képzettséggel rendelkező diszpécserközpont a felesleges riasztást és „élő erős kiszállást” meg tudta volna előzni.
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	pánikgomb 20 db (2022 végéig) gyalogátkelők legalább 5 db (2022 végéig) (kb. 12-18 millió Ft) képzések 30 db képzésekben részt vevő munkatársak száma (fő)
Cselekvési javaslatok	Fenti beavatkozások végrehajtásához szükséges tervezési folyamatok megindítása, javasolt beavatkozási helyszínek meghatározása; S31 Smart Mesterterv elkészítésének elindítása

STRATÉGIAI CÉL	S14 VÁLTOZATOS SZABADIDŐS SZOLGÁLTATÁSOK
Probléma	Óbuda-Békásmegyer változatos természeti adottságokkal bíró, kiváló lakhatási feltételeket nyújtó kerület. Lakosságszáma közel 126 ezer fő, népsűrűsége 3173fő/km². A lakosság eloszlása egyenetlen, a kerületet uralják a lakótelepi, sűrűn lakott területek, mindemellett jelentős arányú a kertvárosi beépítésű terület is. A keresztirányú átközlekedések nehézkesek és megállapítható, hogy a szabadidős tevékenységeknek helyet adó területek és intézmények területi eloszlása nem megfelelő, illetve sok helyen kapacitáshiány van. A kiváló természeti adottságok kihasználtsága is messze alulmarad a lehetőségeknek, melynek részben oka a nem megfelelően kiépült infrastruktúra – több könnyen elérhető, szabadidős tevékenységet biztosító intézményre van szükség, melyek demokratikus elérhetőségét kell lehetővé tenni a lakosság egészségmegőrzésének érdekében, illetve a társadalom érzékenyítése, a közösségépítés növelése céljával. Óbuda lakosságának összetétele jelentősen változott az elmúlt 10 évben. A régebben beépült területeken és a lakótelepeken jól érzékelhető egyrészt az előregedés, másrészt a lecsúszó társadalmi rétegek megjelenése. A kertvárosi és hegyvidéki területek felértékelődésével azonban egyre jobban képviselteti magát egy erősebb anyagi helyzettel és magasabb iskolai végzettséggel rendelkező társadalmi csoport, melynek szabadidős és kulturális igényei eltérőek. Mindezen igények kielégítését kell felvállalnia a kerületnek úgy, hogy az értékek védelmét, a társadalmi csoportok közelítését, az esélyegyenlőség és a szolidaritás erősödését segítsék elő.
Cél indoklása	A kerületi életminőség emelése, az általános elégedettség elérése szükséges, hogy Óbuda-Békásmegyer jól élhető környezetet teremtsen minden lakosának.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság – elégedett lakosság, melynek életviteléhez hozzátartozik a pihenés és a rekreáció megfelelő feltételeinek biztosítása. Intézményvezetők – határozott és jól megfogalmazott célokat kell adni a szabadidős és kulturális intézmények fejlesztési céljainak és programjainak kialakításához. Vállalkozók, gazdasági szereplők – a szabadidős és kulturális fejlesztések megvalósításába célszerű megtalálni a vállalkozók és kerületi gazdasági szereplők érdekeltségét, ezáltal a források bővülésére és a szolgáltatási kínálat bővítésére is lehetőség nyílik.
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1.Aktív szabadidős tevékenységet biztosító területek fejlesztése – tömegsportok: vízi lehetőségek, futópályák, parkerdők stb. 2.Sokszínű, többféle igényt kielégítő kulturális programok
Beavatkozás 1.	Aktív szabadidős tevékenységet biztosító területek fejlesztése a tömegsportok területén. A kerület természeti adottságainak, kiépült lehetőségeinek kihasználása: élővíz part – vízi sportok, hegyvidék, erdő – természetjárás, terepfutás, hegyi kerékpározás, lovaglás, nagyterjedésű parkterületek – futás, kerékpározás, szabadidős sportparkok Beavatkozások/intézkedések: • Kerület tulajdonában lévő használaton kívüli vízparti telephely sportterületi fejlesztése vállalkozó fejlesztő és üzemeltető bevonásával • Kossuth Lajos Üdülőpart parkfejlesztése szabadtéri sportlehetőségekkel • Gyermek -és ifjúsági sporttevékenységek támogatása • Szabadtéri sportlehetőségek fejlesztése – futókörök, sportparkok, kerékpározási helyszínek • Erdőkapcsolatok bejáratai fogadóhelyszínek kulturált kialakítása – parkolás, soft szolgáltatások, infrastruktúra • Kerületi lakosok sportszolgáltatás igénybevétele támogatási rendszere kialakítása- Sportkártya

	Becsült költségek és források – a projektek egy része folyamatos költségvetései elem, a forrásallokáció szempontrendszerébe szükséges beépíteni a javasolt beavatkozásokat. Kossuth Lajos Üdülőpart kialakítása fővárosi beruházás. Mérőszámok, mutatók – sportkártya igénybevétele, új helyszínek száma, résztvevők számának változása, beruházások összeértéke
Beavatkozás 2.	Sokszínű, többféle igényt kielégítő kulturális programok Egy általános igényfelmérést követően készíthető el a kerület kulturális programja, melynek keretében helyet kaphat a kerület múltjából táplálkozó hagyományok tisztelete és védelme, a mai kor kihívásaira válaszoló kulturális sokszínűség, a természet tisztelete, a zene, a képző – és iparművészet, az ipartörténeti emlékek és a nemzetiségi és vallási összetettség bemutatása és az azokkal való találkozás lehetőségei. Cél a társadalmi csoportok minél szélesebb körű és érzékeny megszólítása és bevonása, az új lakosok kulturális integrációja, melynek eredményeként elégedett és erős helyi identitással rendelkező lakosság alakul, mely közösségként megfelelően tud egy-egy fontos fejlesztési kérdésben fellépni, alkotni. Beavatkozások/intézkedések: • Általános, széleskörű igényfelmérés és annak elemzése alapján elkészített kulturális fejlesztési program. • Célcsoportokra tervezett programok • Identitást erősítő, közösségi események: kerületi és városrészi napok • Óbuda Színháza létrehozása • Összekapcsolt események – kulturális intézmények hálózatosítása, programkínálat egységes kommunikációja, platform létrehozása • Kerületi Kártya – kedvezményes részvétel a helyi lakosságnak Becsült költségek és források – igényfelmérés és fejlesztési program (5mFt), projektekhez forrásallokáció stratégiai átalakítása Mérőszámok, mutatók – kulturális kártya igénybevétele, események száma és látogatottsága
Kapcsolódás	S11 Aktív, a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság
Oktatás	Projektvezetők képzése, továbbképzése.
Nemzetközi és hazai jó példák	Kerületi nyári napközis táborok – sportágbemutatók Óbuda korábbi kulturális programjai, OKK és Esernyős tevékenysége Kiscelli HUB kezdeményezés
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Sport és kulturális kártya igénybevétele, események száma, résztvevők száma
Cselekvési javaslatok	1.Kerület tulajdonában lévő használaton kívüli vízparti telephely sportterületi fejlesztése vállalkozó fejlesztő és üzemeltető bevonásával 2.Kossuth Lajos Üdülőpart parkfejlesztése szabadtéri sportlehetőségekkel 3.Gyermek -és Ifjúsági sporttevékenységek támogatása 4.Szabadtéri sportlehetőségek fejlesztése – futókörök, sportparkok, kerékpározási helyszínek 5.Erdőkapcsolatok bejáratai fogadóhelyszínek kulturált kialakítása – parkolás, soft szolgáltatások, infrastruktúra 6.Kerületi lakosok sport – és kulturális szolgáltatások igénybevétele támogatási rendszere kialakítása- Kerületi kártya 7.Általános, széleskörű igényfelmérés és annak elemzése alapján elkészített kulturális fejlesztési program. 8.Célcsoportokra tervezett programok 9.Identitást erősítő, közösségi események: kerületi és városrészi napok 10.Óbuda Színháza létrehozása 11.Összekapcsolt események – kulturális intézmények hálózatosítása, programkínálat egységes kommunikációja, platform létrehozása

STRATÉGIAI CÉL	S15 EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK RENDSZERSZINTŰ FEJLESZTÉSE
Probléma	Óbuda-Békásmegyer egészségügyi szolgáltatásaiban a legnagyobb hiány a gyermek szakrendelés területén van, hiszen a kerület peremterületi elhelyezkedése miatt nagyon távol esnek a budapesti gyermek szakvizsgálati lehetőségek. Mindemellett számítani lehet a környező települések (agglomeráció) igényére is. Az öregedő lakosság egészségügyi ellátása is fejlesztésre szorul, különös tekintettel a házigondozás, otthoni ellátás kapacitásainak növelése terén. Új téma a praxisközösségek kialakítása, melynek előnyei és bevezetésének lehetőségei a következő időszak feladata. Ehhez kapcsolódnak a háziiorvosi rendszer betegirányítási rendszerének korszerűsítésének kérdései, illetve a rendelők műszaki állapota és felszereltsége megújítása, továbbá az orvosi ellátórendszer belső kommunikációjának hiányosságai feloldása.
Cél indoklása	Az egészségmegőrzés és egészségfejlesztés korunk egyik legfőbb feladata, minden társadalmi csoportot és minden korosztályt érintő szükség – nem csupán általános társadalmi, de ugyanannyira gazdasági okokból is.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság -Óbuda lakossága az általános tendenciával megegyezően előregeredő, emellett a folyamatos új építkezések miatt jelentős a fiatal korosztály, a gyermeklétszám is. A korfa mindkét széle külön figyelmet érdemel, emellett nem felejtkezhetünk el a lakosság aktív része egészségi állapotának védelméről sem. Intézményvezetők – az egészségfejlesztésben és egészségvédelemben dolgozók kiemelt megbecsülést érdemelnek. Vállalkozók, gazdasági szereplők – bevonásuk a programokba azért fontos, mert támogatásukkal bővíthetők az ellátórendszerek fejlesztései.
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1.Egészségügyi információs rendszer kiépítése 2.Csoportpraxisok hatékonyságának növelése 3.Gyermekegyógyászati hálózat fejlesztése 4.Tudatos lakossági megelőzési, egészségmegőrzési programok
Beavatkozás 1.	Egészségügyi információs rendszer kiépítése • Egységes betegirányító rendszer bevezetése javasolható a kerület háziiorvosi ellátási rendszerében, amely felhasználóbarát. (pl. Erodium betegirányítási rendszer) Becsült költségek és források – az Erodium kártya bevezetésével a költségek egy része a lakosságra hárítható. (500Ft/paciens a kártya kiváltásával) Mérőszámok, mutatók: Erodium regisztráltak száma
Beavatkozás 2.	Csoportpraxisok hatékonyságának növelése A kormány 2020 decemberében döntött a praxisközösségek létrehozásának ösztönzéséről, amelynek előnyeit és az ezzel kapcsolatos kerületi ellátási átszervezések szükségességének alapjait meg kell vizsgálni, a témához kapcsolódóan Kerületi Egészségügyi Ellátási Programot szükséges készíteni. – melynek része kell legyen a háziiorvosi és fogorvosi ellátóhálózat, a védőnői és házi betegápolási hálózat humán erőforrás viszonylatainak és az ehhez kapcsolódó infrastruktúra hálózat struktúrájának áttekintése, fejlesztési vonatkozásainak felmérése és hálózatos összehangolása. A praxisközösségek létrehozásának javaslata és annak támogatási rendszere ez alapján alakítható ki. Becsült költségek és források – Kerületi Egészségügyi Ellátási Program kialakítása – 6 mFt Mérőszámok, mutatók: praxisközösségek száma, ellátási körzeti adatok
Beavatkozás 3.	Gyermekegyógyászati hálózat fejlesztése Óbuda-Békásmegyer Gyermekgyógyászati Szakrendelő helyének kijelölése, építészeti és megvalósítási tervek elkészítése, források kutatása. A szakrendelő üzemeltetésének – létjogosultságának megalapozó tanulmánya, alátámasztó együttműködési szerződések megkötése az agglomerációs térség településeivel. Becsült költségek és források tanulmányterv készítése 4 mFt

	Mérőszámok, mutatók: ellátási adatok
Beavatkozás 4.	Tudatos lakossági megelőzési, egészségmegőrzési – és korai szűrési programok 2018-ban létrejött Egészségfejlesztési Iroda további egészségvédelmi és egészségmegőrzési munkájának támogatása, kommunikációjának kiterjesztése segítése, résztvevő szervezetek bevonása. Új megoldások, szűrési rendszerek alkalmazása. Védőoltások kiterjesztése folytatása. Covid19 védőoltás program támogatása. Javasolt a 18 éves fiatalok szűrési rendszerének kialakítása – „egészségügyi útlevél” kiadása. Becsült költségek és források forrásallokáció a kiemelt programokra költségvetésen belül Mérőszámok, mutatók: események, szűrővizsgálatok, kommunikációs megjelenések
Kapcsolódás	S11 Aktív, a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság S12 Hátrányos helyzetű lakossági csoportok felzárkóztatása S23 Partnerség fejlesztése a helyi gazdasági szereplőkkel S32 Hatékony lakossági folyamatok
Oktatás	Egészségügyi dolgozók képzése, informatikai felkészültsége javítása
Nemzetközi és hazai jó példák	https://www.erodium.hu/ hazai egészségügyi szűrőprogramok
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Erodium regisztrált betegek, képzéseken és szűrővizsgálatokon résztvevők száma, események száma
Cselekvési javaslatok	1.Egységes betegirányító rendszer bevezetése 2.Kerületi Egészségügyi Ellátási Programot készítése – Csoportparxisok bevezetésének vizsgálata 3. Gyermekgyógyászati Szakrendelő Projekt előkészítés, megalapozó tanulmány 4.Egészségvédelmi és egészségmegőrzési programok 5.„Egészségügyi útlevél” rendszer kialakítása 18 éves korhoz kapcsolódóan.

STRATÉGIAI CÉL	S16 MAGAS SZÍNVONALÚ OKTATÁS
Probléma	A kerületben folyó oktatási munka igen magas színvonalú minden oktatási szinten. Az alapfokú intézmények jó válaszokat adnak a különböző társadalmi igényekre, bizonyos mértékig ellátást biztosítanak az agglomerációból érkezőknek is. Probléma az intézmények kapacitáseloszlásában jelentkezik, a korábbi időszakokban épült bölcsődék és óvodák, néhol az iskolák területi elhelyezkedése nem felel meg a mai városszerkezeti átalakulásoknak, nem teljesíthetők a korosztálynak megfelelő elérési távolságok a lakóhelytől. Ezen a körzethatárok módosítása sem segített, szükség van új intézmények építésére az új lakóterületi beépítésű városrészekben. A kerületben elhelyezkedő több közép- és felsőfokú intézmények összekapcsolása indokolt a K+F szektorban működő vállalkozásokkal.
Cél indoklása	Az oktatás magas színvonalon tartása, az oktatás révén erősíthető helyi közösségi összetartozás a kerület lakosainak elégedettségét növeli, illetve a kerület eredményességét erősíti.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság – a magas színvonalú és közösséget erősítő oktatás az egyik legerősebb életszínvonal követelmény Intézményvezetők – az oktatási intézmények vezetői színvonalas munkát megfelelő infrastruktúra és jól működő, támogató külső kapcsolatok biztosításával tudnak végezni. Vállalkozók, gazdasági szereplők – a K+F szektor vállalkozóinak sikerét jelentősen befolyásolhatja a helyi kapcsolatok kiépítése a közép- és felsőoktatási intézményekkel.

Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. Magas színvonalú bölcsődei – óvodai nevelő- és fejlesztő munka és infrastruktúra, kapacitáselosztás a területi igényekhez igazodóan 2. Helyi K+F szervezetek és a felső- és középiskolai oktatás szakmai összekapcsolásának erősítése
Beavatkozás 1.	Magas színvonalú bölcsődei – óvodai nevelő- és fejlesztő munka és infrastruktúra, kapacitáselosztás a területi igényekhez igazodóan • Bölcsőde fejlesztés Trendelemzés és fejlesztési tanulmány alapján– Kemény Villa átépítése funkcióváltással és Harsánylejtő út új intézmény építése, • Óvodafejlesztés Trendelemzés és fejlesztési tanulmány alapján– kastély óvoda bővítése, Kemény Villa átépítése funkcióváltással, Harsánylejtő új intézmény építése • Oktatási- nevelési és fejlesztési kerületi kataszter összeállítása, amely tartalmazza a korai fejlesztési, a kisgyermekkorai fejlesztőpedagógiai és a köznevelésen túli kerületi lehetőségeket közérthetően és mindenki által elérhetően. • Családi napközik kialakításának és működtetésének támogatása • Alapfokú intézmények felszereltsége fejlesztésének támogatása • Oktatási intézmények vezetőinek kerületi továbbképzési programja, hálózatos kapcsolattartásának erősítése, jó gyakorlatok konferenciák tartása, egymás közötti kommunikáció és partnerség erősítése, önkormányzati referens biztosítása. • Oktatási intézmények bevonása a kerületi közösségi programokba, oktatási, szociális, művelődési és sportintézmények, továbbá civil szervezetek partnerségének erősítése. Becsült költségek és források: településfejlesztési szerződések kötése a nagyobb beruházásokhoz kapcsolódóan – Waterfront City, Harsánylejtő Mérőszámok, mutatók: új intézmények és férőhelyek, támogatások összegszerűsége, események és résztvevők, létrehozott platformok, felhasználói adatok
Beavatkozás 2.	Helyi K+F szervezetek és a felső- és középiskolai oktatás szakmai összekapcsolásának erősítése A gazdasági teljesítmény egyik meghatározó eleme a jól képzett munkaerő. Jelenleg a vállalatok egyik legnagyobb kihívása a megfelelően képzett munkaerő hiánya. A duális képzések keretében a vállalatok viszonylag hamar képesek az elhivatott diákok bevonására, valamint a felsőoktatási intézmények a piac számára kompetens nemcsak elméleti, hanem gyakorlati ismeretekkel rendelkező diplomás szakembereket tudnak kinevelni. Konkrét feladatok/intézkedések: - kerületi székhelyű vállalatok, illetve szakképzési, és felsőoktatási intézmények közötti együttműködési megállapodások támogatása - oktatási fórumok, work-shopok szervezése a kerületi székhelyű vállalatok, illetve szakképzési, és felsőoktatási intézmények részvételével - nyílt napok szervezése kerületi székhelyű vállalatoknál tevékenységük minél szélesebb körű bemutatása érdekében Becsült költségek és források – oktatási intézmények programjainak támogatása, 3mFt Mérőszámok, mutatók: kerületi szakképzési, illetve felsőoktatási intézményekből kibocsátott, a kerületi vállalatoknál véglegesen alkalmazott munkavállalók száma
Kapcsolódás	S11 Aktív, a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság S12 Hátrányos helyzetű lakossági csoportok felzárkóztatása S23 Partnerség fejlesztése a helyi gazdasági szereplőkkel S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása
Oktatás	Oktatási intézmények vezetőinek kerületi továbbképzési programja
Nemzetközi és hazai jó példák	Ipari Tanács – Óbudai Egyetem, Óbuda-Békásmegyer és Székesfehérvár önkormányzatával

	Közösségi költségvetés keretében megvalósuló nevelési- és oktatási intézményfejlesztések
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Bölcsődei és óvodai férőhelyszám növekedés, létrehozott platformok, fórumok, támogatási összegek, együttműködési események
Cselekvési javaslatok	1.Bölcsőde fejlesztés Trendelemzés és fejlesztési tanulmány alapján 2.Óvodafejlesztés Trendelemzés és fejlesztési tanulmány alapján 3.Családi napközik kialakításának és működtetésének támogatása 4.Alapfokú intézmények felszereltsége fejlesztésének támogatása 5.Oktatási- nevelési és fejlesztési kerületi kataszter összeállítása 6.Oktatási intézmények vezetőinek kerületi továbbképzési programja, hálózatos kapcsolattartásának erősítése, jó gyakorlatok konferenciák tartása, egymás közötti kommunikáció és partnerség erősítése, önkormányzati referens biztosítása. 7.Oktatási intézmények bevonása a kerületi közösségi programokba, oktatási, szociális, művelődési és sportintézmények, továbbá civil szervezetek partnerségének erősítése. 8.Kerületi székhelyű vállalatok, illetve szakképzési, és felsőoktatási intézmények közötti együttműködési megállapodások támogatása 9.Oktatási fórumok, workshopok szervezése a kerületi székhelyű vállalatok, illetve szakképzési, és felsőoktatási intézmények részvételével 10.Nyílt napok szervezése kerületi székhelyű vállalatoknál tevékenységük minél szélesebb körű bemutatása érdekében

Stratégiai cél	S21 MAGAS HOZZÁADOTT ÉRTÉKET TEREMTŐ ÁGAZATOK ERŐSÍTÉSE
Probléma	2014 és 2018 közötti időszakban a kerület bruttó hozzáadott értékének (GVA) üteme 37% volt, ami a fővárosi kerületek között a hatodik helyet jelenti. Az egy főre vetített GVA tekintetében a kerület azonban csak a tizenegyedik helyen szerepel. Annak ellenére, hogy a működő vállalkozások közül mind számosságban, mind foglalkoztatottságban, a szakmai, tudományos és mérnöki tevékenység, kereskedelem, gépjárműjavítás, valamint az információ, kommunikáció dominanciája volt megfigyelhető. Ez egyben azt jelzi, hogy a növekvő teljesítmény ellenére a hatékonyság stagnálása és egyes képességek alacsony szintje miatt a magas hozzáadott értéket termelő ágazatok teljesítménye még elmarad a régiós országok szintjétől.
Cél indoklása	A teljesítmény fokozásához és fenntartásához fontos az innovációs készségek és az alkalmazkodóképesség erősítése korszerű technológiák alkalmazásával, a digitalizáció térnyerésével, közadatok megosztásával, innovációval, valamint korszerű folyamat-menedzsment módszerek bevezetésével. Ennek érdekében az Önkormányzatnak egyrészt támogatnia kell az új innovatív, „smart” vállalkozások, valamint az új technológiák megjelenését, másrészt meg kell teremtenie és folyamatosan biztosítania kell ezen vállalkozások megtelepedéséhez szükséges infrastruktúrát.
Célcsoportok /indoklás	Városi szolgáltatásokat végző, önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok – az országos vállalkozásfejlesztési programok döntő többsége kizárja a többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságokat a kedvezményezett köréből. Emiatt a tulajdonosnak nagy hangsúlyt kell teremtenie a szolgáltatások hatékonyságának, fenntarthatóságának és jövedelmezőségének növelésére. Egyéni és társas vállalkozások – a település gazdaságának meghatározó szereplői. Sikerességüket nagymértékben befolyásolják a helyi adottságok. Az innovációt és fejlesztéseket támogató infrastruktúra, a magasabb kockázatvállalási hajlandóságot támogató intézkedések nagyban emelik a vállalkozások versenyképességét.

Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. Okos infrastruktúra elemek bővítése 2. K+F tevékenység támogatása – inkubátorházak, co-working teleházak 3. Egyetemek spin-off cégeinek támogatása
Beavatkozás 1.	Okos infrastruktúra elemek bővítése A települések hagyományos épített infrastruktúrái mellett egyre nagyobb szerephez jutnak az IKT rendszerek, nem csak a fizikai térben megjelenő elemekkel (pl. adattovábbítás hálózatai) de a digitális térben megjelenő rendszerekkel, alkalmazásaikkal is. Szükség van azon fejlesztések generálására és támogatására, melyek ezen rendszerek (pl.: smart grid, smart metering) és alkalmazások (pl: közadat portál, geoportál, kerületi applikáció) kialakítását és célozzák. Konkrét feladatok/intézkedések: Az S31 Hatékony önkormányzati feladatellátás biztosítása célban bemutatott SMART Világítási és digitális városüzemeltetési stratégia elkészítéséhez és Városi szenzorrendszer kialakításához kapcsolódóan fontos a keletkezett adatok piaci szereplők számára való hozzáférés biztosítása. Ennek érdekében javasolt: • egy nyílt platformú közadat- és geoportál létrehozása, ahol a város által gyűjtött és rendszerezett adatokhoz a lakosság, de különösen a gazdasági szereplők könnyen hozzáférhetnek Becsült költségek és források – EU források Mérőszámok, mutatók – nyílt adatkörök száma, felhasználók száma, telepített szenzorok száma, gyűjtött adatok száma
Beavatkozás 2.	K+F tevékenység támogatása – inkubátorházak, co-working teleházak A világgazdaságban végbemenő változások markánsan megfigyelhetők a kerület gazdaságában is: erősödő KKV szektor, egyéni vállalkozók egyre növekvő száma. Ezen gazdasági szereplők innovatív képességének növelése érdekében meg kell teremteni a megfelelő fizikai és szellemi infrastruktúrát a kezdő vállalkozók számára. Ez az irodai lehetőségek, helységek biztosítása mellett cégvezetés, kapcsolati háló felépítése, hirdetésszervezés és reklámtevékenységek, piackutatás, internetelérés biztosítása, gazdasági és pénzügyi kérdések tisztázása is lehet. Konkrét feladatok/intézkedések: - kerületi szintű K+F+I stratégia kialakítása (kedvezmények, ösztönzők, támogatási formák) - Városfejlesztési Alap létrehozása, működését biztosító szervezeti háttér felállítása Becsült költségek és források – Vállalkozásfejlesztési Alap Mérőszámok, mutatók – megvalósult inkubátorházak száma, co-working munkahelyek száma, kihasználtság, fluktuáció
Beavatkozás 3.	Egyetemek spin-off cégeinek támogatása Az egyetemekről kiváló technológia-intenzív vállalkozások tevékenysége világszerte felértékelődik. A spin-off cégek elsődleges finanszírozója nem a piac, hanem elsősorban K+F források. Magyarországon a K+F forrást elsősorban a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap jelenti, mely elsősorban projektek megvalósítását támogatja. Azonban a cégek túlélése szempontjából fontos a spin-offok közötti hálózati struktúra kialakítása, valamint a menedzsmenti, kereskedelmi, értékesítési ismeretek hiánya nem kap megfelelő támogatást. Konkrét feladatok/intézkedések: - Projekt alapon szerveződő partnerségek támogatása. - Üzleti, menedzseri továbbképzések biztosítása - Inkubátorházakkal történő együttműködések kialakítása. Becsült költségek és források – Városfejlesztési Alap Mérőszámok, mutatók – létrejött partnerségek száma, 5 évnél tovább működő spin-off cégek száma, képzéseken résztvevők száma
Kapcsolódás	S23 Partnerség fejlesztése a helyi gazdasági szereplőkkel S31 Hatékony önkormányzati feladatellátás biztosítása S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása, partnerségi együttműködések

Oktatás	smart grid, smart metering rendszerek és alkalmazások oktatása
Nemzetközi és hazai jó példák	Közzadatok portál: OpenData Debrecen https://opendata.debrecen.hu NYC OpenData https://opendata.cityofnewyork.us Vállalkozásfejlesztési Alap: Kecskeméti Városi Alapkezelő https://www.varosialapkezo.hu Spin-off cégek támogatása: EXIST program (Németország) https://www.exist.de/DE/Home/inhalt.html
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	- Nyílt adatkörök száma, - Felhasználók száma, - Megvalósult inkubátorházak és co-working munkahelyek száma, - Kihasználtság, fluktuáció - Létrejött partnerségek száma, 5 évnél tovább működő spin-off cégek száma, - Képzéseken résztvevők száma
Cselekvési javaslatok	- Közzadatokportál és geoportál létrehozása - Kerületi szintű K+F+I stratégia kialakítása (kedvezmények, ösztönzők, támogatási formák) - Városfejlesztési Alap létrehozása, működését biztosító szervezeti háttér felállítása - Projekt alapon szerveződő partnerségek támogatása. - Üzleti, menedzseri továbbképzések biztosítása - Inkubátorházakkal történő együttműködések kialakítása.

STRATÉGIAI CÉL	S22 BARNAMEZŐS TERÜLETEK FELFEDÉSE
Probléma	A kerület városi szövetében számos olyan frekvenciált helyen elhelyezkedő – korábban termelő ipari üzemként funkcionáló terület van, amelyek elhelyezkedésükhöz, értékükhöz és hasznosítási lehetőségeikhez képest jelenleg alulhasznosítottak, vagy nem megfelelő funkcióval rendelkeznek. Ezek a területek amellet, hogy rombolják a városképet, megszakítják vagy zavarják a városi szövet harmonikus fejlődését és funkció nélküli torzókat hoznak létre, ezáltal mozaikossá teszik azt.
Cél indoklása	A barnamezős területek a kerület tartalékterületeiként kezelendők, melyek hozzájárulhatnak a városi szétterülés és ezáltal a komolyabb közlekedési problémák megakadályozásához is, revitalizálásuk ennél fogva elengedhetetlen. Új területek beépítése helyett már meglévő beépítettségű területen funkcióváltással elérhető, hogy a város növekedése ne a zöldterületek kárára történjen. A kerület belső területeinek népsűrűségének növekedése a személygépkocsival történő ingázást sem indokolja és a tömegközlekedés is gazdaságosabban képes kiszolgálni a koncentrálnódó népességet, mint a kertvárosias területeken alacsony népsűrűségben élő lakosságot.
Célcsoportok /indoklás	Önkormányzati dolgozók Vállalkozók, gazdasági szereplők
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	Komplex együttműködési programok
Beavatkozás 1.	Komplex együttműködési programok

	A barnamezők hasznosításához elengedhetetlen, hogy az egyes szereplők között fennálljon a megfelelő kommunikáció. Ennek érdekében a barnamezős területek tulajdonosait és az esetleges beruházókat az önkormányzat közreműködésével tárgyalóasztal mellé kell ültetni. A célja ezeknek az együttműködéseknek, hogy az érdekek egy irányba mutassanak és elkezdődhessen a barnamezős területek fejlesztése. A közös munka alapja egy tanulmányterv készítése, mely számba veszi a kerület területén meglévő különböző méretű, funkciójú és potenciállal rendelkező fejlesztendő területeket, az azokban rejlő lehetőségeket, partnerségi feladatokat. Ez az előkészítő dokumentum segítheti a „helyzetbehozás” (önkormányzati ösztönzők) tevékenységét, illetve a „helyzetbeérkezés” (külső befektetők) megfelelő támogatását.
Kapcsolódás	S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása
Oktatás	Partnerségi módszertanok fejlesztése, nemzetközi és hazai jó gyakorlatok elemzése
Nemzetközi és hazai jó példák	Nemzetközi: Birmingham – Brindleyplace Manchester – Eastlands Liverpool – King’s Waterfront (King’s Dock) Madrid – Nuevo Norte Hazai: Budapest: II. kerület – Millenáris park IX. kerület – Corvin-Szigony projekt IX. kerület – Millenniumi Városcsopont III. kerület – Graphisoft Park
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Barnamezős területek aránya, barnamezős területeken létrehozott új funkciók (lakó, irodai stb.) száma.
Cselekvési javaslatok	1. Barnamezős kerületi területek fejlesztéselőkészítő tanulmányterve 2. Együttműködési keretek és eszközrendszerek létrehozása, megalapozása

STRATÉGIAI CÉL	S23 PARTNERSÉG FEJLESZTÉSE
Probléma	Óbuda-Békásmegyer fejlesztéseinek kialakításában elengedhetetlen az érintettek és az érdekeltek széles körű bevonása, ugyanis csupán a kerület szereplői által elfogadott kezdeményezések eredményezhetnek legitim politikát. A politikaformálás során a partnerség kialakításának első lépése a fejlesztések és szabályozások potenciális célcsoportjainak és minden érintettjének azonosítása. Az érintettek fontos csoportját képezik az üzleti szereplők, a kerületben működő vállalkozók. Az Önkormányzat és a helyi gazdasági szereplők közötti kapcsolattartás jelenleg gyenge, eseti jellegű. Az önkormányzati fejlesztések – helyi vállalkozásokat érintő szabályozások – tervezési folyamataival kapcsolatban a kerületi vállalkozók a rendszeres tájékoztatás szintjén sincsenek bevonva, amely gyakorlatilag még részvételnek sem tekinthető. Jelenleg nincsenek kiépülve azok a kommunikációs csatornák, együttműködési formák, amelyek segítenék a közös víziók és célok kialakítását, valamint az azok eléréséhez szükséges eszközök meghatározását (pl. vállalkozói támogatási lehetőségek, vállalkozások társadalmi felelősségvállalása, barnamezős területek újrahasznosítása stb.). A piaci vállalkozások fontosak a fejlesztési célú partnerséghez. Szerepük kiemelt, különösen a projektek megvalósítása során fejlesztőként vagy a megoldások szállítóiként. A vállalkozói partnerek jelentős erőforrásokat hozhatnak a fejlesztésbe a partnerségen keresztül, beleértve a menedzsment képességeket, szaktudást és pénzügyi eszközöket.
Cél indoklása	Cél a kerületben egy vállalkozói ökoszisztéma létrehozása, olyan intézkedések, szabályozások kialakítása, amelyek a vállalkozások ösztönzését szolgálják egy vállalkozóbarát helyi környezet kialakítása érdekében. Az önkormányzat fő feladata, hogy a helyi vállalkozóknál megjelenő igényeket és gondolatokat stratégiai céllá formálja, ezek köré pedig projekteket építsen, mindezt úgy,

	hogyan a helyi vállalkozói igények folyamatos közvetítésére egy közvetlenebb, kétirányú kommunikációt biztosító hatékony eszközrendszert alakítson ki. Egy vállalkozóbarát környezet kialakításával számos szinergia azonosítható, pl.: • Vonzó gazdasági környezet kialakítása révén az önkormányzat ösztönzi a befektetéseket, elősegíti a nagyvállalatok letelepedését, amely egyúttal közvetlen bevételnövekedéssel jár; • Intelligens fejlesztések támogatása esetén a területben megfelelő inkubációs és innovációs környezet alakul ki az induló és fejlődő vállalkozások számára (pl. fejlesztési ötletek tesztelési lehetősége, living lab platformok együttműködő szolgáltatókkal és közintézményekkel); • Kiszámítható, egyszerűen működő helyi adminisztráció és okos fejlesztéseket támogató szabályozási környezet javítja a helyi vállalkozások üzleti környezetét; • Vállalkozókkal együttműködő városi környezet, a helyi gazdaság fejlesztésével a helyi vállalkozások versenyképessége nemzetközi szinten is javul, amely export lehetőségeket és bevételnövekedést eredményezhet; • Vállalkozó szellemű, nyitott önkormányzat egy jól átgondolt adatgazdálkodással, az adatok megnyitásával a szolgáltatások fejlesztése egyszerűbbé, hatékonyabbá válik.
Célcsoportok	Helyi vállalkozók, gazdasági szereplők
Cél megvalósításának javasolt intézkedései / beavatkozások	1. Integráló szervezet létrehozása, hálózatépítés 2. Partnerségi Fórum létrehozása
Beavatkozás 1.	Integráló szervezet létrehozása, hálózatépítés A területben székhellyel vagy telephellyel rendelkező vállalkozások esetében elmondható, hogy több mint 90%-a KKV-szektorba tartozik, amelyek esetében a legnagyobb a piaci változásoknak való kitettség. A vállalkozói hálózatépítés célja, hogy innovációs és üzleti támogatást nyújtson elsősorban a területben tevékenykedő kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára. A hálózat egyben tájékoztató pontként is működik, ahol minden információ megtalálható a hazai szakpolitikákról és jogszabályokról, a támogatási lehetőségekről, és amely segítséget nyújt üzleti partnerek keresésében éppúgy, mint a kutatási és innovációs képességek fejlesztésében. Cél minél több partner és partnerszervezet tömörítése, amellyel széles körű szolgáltatások nyújthatók a vállalkozások számára.
Beavatkozás 2.	Partnerségi Fórum létrehozása – pl. Óbudai HUB Az önkormányzat és a gazdasági szereplők között létrejövő egyeztetési fórum, amely hosszú távon állandó teret biztosít a szereplők közötti aktív kommunikációra, nyomon követi az önkormányzat stratégiai tervezési és fejlesztési, valamint megvalósítási és fenntartási folyamatait. A fórum lehetőséget ad a közös célok érdekében kialakítandó együttműködési lehetőségek, szinergiák, beavatkozási területek azonosítására. Javasolt a fórum tagjai közé meghívni mind a négy meghatározó gazdasági szektor, valamint helyi társas vállalkozások képviselőit és egyéni vállalkozókat is.
Kapcsolódás	S21 Magas hozzáadott értékű termelő ágazatok erősítése S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása S31 Hatékony önkormányzati feladatellátás biztosítása
Oktatás	Edukációs feladatok elsősorban az 1. Integráló szervezet létrehozása, hálózatépítés beavatkozás kapcsán jelentkeznek az egyes szolgáltatások céljáról, elérhetőségéről, nemzetközi jó gyakorlatok átadásáról.
Nemzetközi és hazai jó példák	Enterprise Europe Network (Európai Vállalkozói Hálózat) https://osha.europa.eu/hu/about-eu-osha/what-we-do/corporate-strategy-and-work-programmes/cooperation-with-other-agencies/european-enterprise-network
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	• Szolgáltatásokkal elért kkv-k száma (db) • Partnerségi fórumba bevont vállalkozások és vállalkozók száma (db) • Partnerségi fórum alkalmainak száma (db)
Cselekvési javaslatok	1. Vállalkozói hálózatépítés, tájékoztató pont 2. Önkormányzati egyeztetési fórumok a helyi vállalkozókkal, rendszeres információcseré, folyamatos kommunikáció, partnerség a fejlesztésekben

	3.Vállalkozói referens biztosítása az önkormányzatnál (állandó, kompetens kapcsolattartó)
--	---

STRATÉGIAI CÉL	S24 VÁROSFEJLESZTÉSI TŐKEALAP LÉTREHOZÁSA
Probléma	Egy település alapvető célja a helyi adottságokat figyelembe vevő gazdaságfejlesztés és a munkaerő-mobilitás ösztönzése, a vállalkozóbarát gazdasági környezet erősítése, a helyi KKV-k versenypozícióinak javítása. Emellett a munkaerő megtartása, az átlagbérek és a hatékonyság növelése, innovatív tevékenység fokozása. Azonban ennek finanszírozási oldala jelenleg csak külső forrásokból biztosított (EU-s és hazai források), városi források csak elvétve állnak rendelkezésre. A vissza nem térítendő források nem minden projekt megvalósítására használhatók fel. A kimaradó projektek egy része ugyanakkor alkalmas lehet valamilyen visszatérítendő típusú támogatás felhasználására, de a piaci környezet számára magas kockázatot, vagy az elvárthoz képest lassabb megtérülést jelentenek, így forráshiány miatt nem kerülnek megvalósításra.
Cél indoklása	Az alap célja jövedelemtermelő, városfejlesztési projektek és befektetések támogatása, amelyek normál piaci alapon nem finanszírozhatók (pl. magasabb kockázattal, alacsonyabb jövedelmezőséggel vagy lassabb megtérülési rátával rendelkeznek, mint a bankok, piaci befektetők elvárásai) és amelyek megvalósítása alapvető fontosságú a kerület dinamikus növekedése és a helyi gazdaság fejlődése szempontjából. Az Alap tőkeági és kapcsolódó tulajdonosi hitel formájában, nyereségorientált befektetési döntések keretében nyújtana finanszírozást (befektetést) a céltársaságokban, amelyért cserébe részesedést szerez, és a futamidő alatt tulajdonosként felügyeli a társaság gazdálkodását, ill. az előre lefektetett kilépési stratégia (exit) végrehajtását.
Célcsoportok /indoklás	Városi szolgáltatásokat végző, önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok – az országos vállalkozásfejlesztési programok döntő többsége kizárja a többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságokat a kedvezményezettek köréből. Emiatt a tulajdonosnak nagy hangsúlyt kell fektetnie a városfejlesztési tevékenység, illetve a városüzemeltetési szolgáltatások hatékonyságának, fenntarthatóságának és jövedelmezőségének növelésére. Egyéni és társas vállalkozások – a település gazdaságának meghatározó szereplői. Sikerességüket nagymértékben befolyásolják a helyi adottságok. A vállalkozóbarát, a fejlődést és innovációt támogató környezet emeli a vállalkozások hatékonyságát és versenyképességét.
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	Városfejlesztési tőkealap létrehozása, együttműködések megteremtése
Beavatkozás 1.	Városfejlesztési tőkealap létrehozása, együttműködések megteremtése A városfejlesztési projektek megvalósításához szükséges tőkealapok létrejöttét meg kell előznie egy olyan tanulmány elkészítése, amely az MNB, a TVI, valamint a lehetséges forrásgazdák számára hitelt érdemlő módon bizonyítja, hogy az alapok felállítása és működtetése valóban releváns és rentábilis az adott területi (esetleg tartalmi) lehatárolással. Konkrét feladatok/intézkedések: • EX-ante tanulmány készítése ○ ITS és egyéb kormányzati, önkormányzati stratégiai dokumentumok elemzése ○ Interjú Óbuda meghatározott szereplőivel ○ Finanszírozási hiány (GAP) elemzés ○ Városfejlesztési Alap felállítására vonatkozó javaslat megfogalmazása

	• Városfejlesztési Alap felállítása ○ Alapkezelő társaság létrehozása ○ Állami forrás biztosítása: MFB ○ Magántőke: Kereskedelmi bankok, Európai Fejlesztési és Beruházási Bank, hazai professzionális pénzügyi vagy szakmai befektetők ○ Kiemelten vizsgálendő az RRF konstrukció, valamint az EIF (European Investment Fund) bevonásának lehetősége Becsült költségek és források – 15-20 mFt, önkormányzati forrás Mérőszámok, mutatók – kockázati tőke aránya, megkötött szerződések száma, kihelyezett forrás mértéke, teremtett munkahelyek száma, céltársaságok árbevétele, megtérülési ráta,
Kapcsolódás	S21 Magas hozzáadott értéket termelő ágazatok erősítése S22 Barnamezős területek felfedése S23 Partnerség fejlesztése a helyi gazdasági szereplőkkel S25 Turizmus erősítése
Oktatás	Együttműködési módszertani alapok fejlesztése, pénzügyi megoldások elemzése
Nemzetközi és hazai jó példák	Vállalkozásfejlesztési Alap: Kecskeméti Városi Alapkezelő https://www.varosialapkezo.hu
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	• kockázati tőke aránya, • megkötött szerződések száma, • kihelyezett forrás mértéke, • teremtett munkahelyek száma, • céltársaságok árbevétele, • megtérülési ráta
Cselekvési javaslatok	1.Ex-Ante tanulmány készítése 2.Városfejlesztési Alap felállítása

STRATÉGIAI CÉL	S25 TURIZMUS ERŐSÍTÉSE
Probléma	A kerület jelentős turisztikai kínálattal rendelkezik mind a városi, mind a rekreáció területén, emellett a nemzetközi és belföldi turizmus számára is biztosít megfelelő élményeket. A turizmushoz szükséges szolgáltatások erősen hiányosak. Elsősorban kevés a megfelelő minőségű és mennyiségű kereskedelmi szálláshely, de általában nem megfelelő színvonalúak a vendéglátás – vendégfogadás további elemei sem és a turisztikai kommunikáció is fejlesztésre szorul.
Cél indoklása	A kerület attrakciói megfelelő alapot biztosítanak a tömegturizmus számára. A tömegturizmus jelentősen hozzájárulhat a kerület gazdasági fejlődéséhez, valamint számos munkahelyet teremthet az itt élők számára. Jelenleg számos olyan üzleti szereplő van a III. kerületben, amely nemzetközi jelentőségű üzleti kapcsolatokkal rendelkezik. Az általuk generált üzleti turizmus résztvevői jelenleg többségében kénytelenek a kerületen kívül szállást, konferenciatermet bérelni. A megfelelő minőségű szállások, konferencia szervezésére alkalmas ingatlanok hatására ezek a kapcsolatok és az általuk generált üzleti turizmus bevételei a kerületen belül realizálódhatnak és más kerületek hasonló tevékenységeit is bevonhatják. Mindemellett figyelembe kell venni a kerülethez tartozó természetközeli helyszínek belföldi turisztikai vonzó hatását és az ebben rejlő – főként – aktív turisztikai lehetőségeket.
Célcsoportok /indoklás	Vállalkozók, gazdasági szereplők – számára vállalkozási lehetőséget teremt Önkormányzat- számára bevételi forrásnövelés Lakosság – munkahelyteremtő beruházások, kisvállalkozási lehetőségek, színes kulturális és rekreációs programbővülés, pozitív környezeti változás

Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. Turisztikai szuprastruktúra fejlesztése 2. Vonzerő fejlesztés (örökségi és táji elemek) 3. Városkommunikáció és marketing fejlesztés
Beavatkozás 1.	Turisztikai szuprastruktúra fejlesztése - Kereskedelmi szállások létesítésének ösztönzése, támogatása. - Közlekedési feltételek javítása (parkolók, állomások – kikötők, fontosabb megállóhelyek, kombinált jegyek – csomagajánlatok) - Magas minőségű szálláshelyek létesítésének ösztönzése, támogatása - A kerület aktív turisztikai infrastruktúrájának felmérése, fejlesztése. - Helyi üzleti turizmusban érdekelt gazdasági szereplőkkel együttműködve befektető/fejlesztő keresése. Becsült költségek és források Mérőszámok, mutatók – vendéglátó – és szállásegységek száma, vendégéjszakák száma, látogatószám növekedés, programok
Beavatkozás 2.	Vonzerő fejlesztés (örökségi és táji elemek) - Épített örökségeket bemutató múzeumok modernizálása, interaktívvá tétele – pl. Aquincum, Zichy Kastély, Kiscelli Múzeum és kert - Fejlesztési programok, melyek a helyi értékek védelméhez kapcsolódnak – pl. Csúcshegyi Turistaház és kápolna, Kossuth Lajos Üdülőpart, Római Fürdő és kemping, Becsült költségek és források – VMOP források, kormányzati fejlesztések Mérőszámok, mutatók – látogatószám változása, közösségi értékvédelmi programok
Beavatkozás 3.	Városkommunikáció és marketing fejlesztés - Óbuda márkájának/arculatának felülvizsgálata - Elektronikus és nyomtatott PR kampányok - Attrakciók elérésének erősebb kommunikációja – kitáblázás - Kerületi kommunikáció arra irányítva, hogy Óbuda a turisztikailag frekvenciált Szentendre-Dunakanyar tengely belépési pontja.
Kapcsolódás	S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása S11 Aktív, a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság S14 Változatos szabadidős szolgáltatások S23 Partnerség fejlesztése a helyi gazdasági szereplőkkel
Oktatás	Turisztikai kommunikáció fejlesztés, módszertani képzés, szakemberek meghívása, jó gyakorlatok tanulmányozása
Nemzetközi és hazai jó példák	Vállalkozásfejlesztési Alap: Kecskeméti Városi Alapkezelő https://www.varosialapkezele.hu Óbuda-Békásmegyer Turisztikai fejlesztési Koncepciója 2018 Zichy kastély Komplex Fejlesztési terve Kiscelli HUB
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Látogatók száma, vendégéjszakák száma, események, konferenciák
Cselekvési javaslatok	1. Kereskedelmi szállások létesítésének ösztönzése, támogatása. 2. Közlekedési feltételek javítása, csomagajánlatok kidolgozása 3. Magas minőségű szálláshelyek létesítésének ösztönzése, támogatása 4. A kerület aktív turisztikai infrastruktúrájának felmérése, fejlesztése. 5. Helyi üzleti turizmusban érdekelt gazdasági szereplőkkel együttműködve befektető/fejlesztő keresése. 6.Épített örökségeket bemutató múzeumok modernizálása, Interaktivitása 7. Fejlesztési programok, melyek a helyi értékek védelméhez kapcsolódnak 8. Óbuda brand, elektronikus és nyomtatott PR kampányok, attrakciók kommunikációja

STRATÉGIAI CÉL	S31 HATÉKONY BELSŐ ÖNKORMÁNYZATI FOLYAMATOK
Probléma	Az önkormányzatok a törvényileg előírt kötelező és vállalt feladataikat rendkívül széleskörűen felöleli a városüzemeltetési, szociális, oktatási, egészségügyi, kulturális, sport- és szabadidős, településrendezés, -fejlesztés, turisztikai és gazdaságfejlesztési szolgáltatások terén. A kötelező feladatellátás a kerület esetében még bonyolultabb, hiszen számos feladat megoszlik a főváros és a kerület között, néhol csak területi elkülönítéssel (pl.: közterületek fenntartása). A feladatok ellátásért a Polgármesteri Hivatal egyes szervezeti egységei és a kerület által létrehozott non profit és profitorientált szervezetek közösen felelnek (19 szervezet, 6 hivatali egység) Ezek a szervezetek nemcsak egymással, hanem a fővárosi társszervezetekkel és az érintett civil szervezetekkel is napi kapcsolatot tartanak. A közös felelősség szoros partnerséget igényel, amelyet a belső kommunikáció, az osztályok közötti együttműködés, az információáramlás javítása és a hatáskörök pontos körvonalazása segíthet elő. További probléma az általános munkaerőhiány, amit elsősorban a gazdasági szférához viszonyítva nem versenyképes, alacsony közalkalmazotti bérek okoznak. Az önkormányzat és közszolgáltatói által nyújtott szolgáltatások működése során nagy mennyiségű adat keletkezik, amelyek elsődleges (közcélu) és másodlagos (gazdasági, társadalmi) hasznosítása nagy eredményekkel járhat a kerület fejlődésében. A kerületben jelenleg elérhető adatok szisztematikus gyűjtése és kezelése nem megoldott, így az azok hasznosításában rejlő potenciális lehetőségek sem átláthatók. Az önkormányzat rendelkezik térinformatikai rendszerrel, azonban ez a jelenlegi tartalmában és hozzáférésekkel nem biztosítja a naprakész információt és gyors elérést.
Cél indoklása	A szűkös önkormányzati finanszírozási és humán erőforrások keretein belül is segíti a közszolgáltatások magasabb színvonalú ellátását az önkormányzat belső folyamatainak fejlesztése, amelyen belül kiemelt figyelmet kell fordítani: A pontos hatáskörmegosztást és az együttműködéseket biztosító szervezetfejlesztésre, amely a Polgármesteri Hivatal és az önkormányzat intézményei közötti munkamegosztást segíti. Fontos feladat az önkormányzati munkavállalók képzése, az ösztönzőrendszerek fejlesztése és a humánerőforrás megtartását célzó alternatív foglalkoztatási formák bevezetése. A kerületi adatvagyon bővítése és annak felhasználóbarát szolgáltatása mérsékli a városüzemeltetési költségeket, segíti a döntéshozást és a magas hozzáadott értéket termelő vállalatokat. Az adatgyűjtésre, adatgazdálkodásra, az adatok felhasználására és a városüzemeltetésbe, döntéshozásba integrálására vonatkozóan egy komplex megközelítésű SMART világítási és digitális városüzemeltetési stratégia készítése szükséges.
Célcsoportok /indoklás	Önkormányzati dolgozók Intézményvezetők Vállalkozók, gazdasági szereplők Lakosság
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. Szervezetfejlesztés 2. Önkormányzati dolgozók képzése, dolgozói ösztönzőrendszer kialakítása 3. SMART Világítási és digitális városüzemeltetési stratégia elkészítése 4. Városi szenzorrendszer kialakítása
Beavatkozás 1.	Szervezetfejlesztés

	• A szervezetfejlesztés célja, hogy a kötelező és vállalt feladatkörök mentén áttekintse az önkormányzat feladatellátásának struktúráját. a különböző szervezetek és gazdasági társaságok közötti feladat megosztások tisztázásra kerüljenek, • jól definiálható hatás és felelősségi körök alakuljanak ki, • az esetleges párhuzamos feladat ellátás felszámolható legyen. A szervezetfejlesztés keretében kiemelt figyelmet kell fordítani a belső kapcsolatot biztosító platform és a projektekhez kapcsolódó döntéselőkészítő TEAM létrehozására.
Beavatkozás 2.	Önkormányzati és önkormányzatok gazdasági társaságainál dolgozók képzése, dolgozói ösztönzőrendszer kialakítása A beavatkozás célja, hogy az önkormányzat és gazdasági társaságai vonzó munkakörülményeket és fejlődési lehetőségeket teremtsenek. Mivel a közalkalmazotti bértábla sok esetben megakadályozza a pénzügyi ösztönzők alkalmazását, ezért javasolt képzésekkel, alternatív foglalkoztatási formákkal törekedni a munkavállalók megtartására.
Beavatkozás 3.	SMART Világítási és digitális városüzemeltetési stratégia elkészítése Horizontális szemlélet: A közvilágítás – mint horizontális és hálózatba kapcsolt rendszer – megteremtheti az okos város alpinfrastruktúrát, („<i>smart city enabler</i>”² – lámpaoszlop + 7/24 áramellátás + kommunikációs infrastruktúra) amelyre olyan eszközök telepíthetők, amelyek az általuk betöltött funkciókon túl egymáshoz is tudnak kapcsolódni (pl. térfigyelő kamerák, szenzorok, intelligens gyalogátkelő, pánikgomb, elektromos töltők stb.). Az ilyen horizontális infrastruktúrák és a hozzájuk kapcsolt eszközök nagy mennyiségű adatot tudnak gyűjteni a városban zajló folyamatokról (big data), amely lehetővé teszi új összefüggések feltárását, a folyamatok optimalizálását és a döntéshozatal támogatását. A nyílt adatrendszerek ugyanakkor nemcsak a város vezetése, hanem piaci szereplők számára is számos lehetőséget rejt, részletesen a S21 Magas hozzáadott értéket termelő ágazatok erősítése intézkedés szerint. A big data feldolgozásának és hasznosításának egyik hatékony eszköze lehet egy városi dashboard, amely lehetővé teszi a városvezetés számára a város infrastruktúrájának nyomon követését, vezérlését és optimalizálását. A megoldással az alkalmazásokat könnyen lehet vezérelni, az elérhető adatokat valós időben monitorozni, lehetséges továbbá azokat összesíteni, menteni, illetve vizuálisan megjeleníteni. A megoldások egy platformon történő megvalósításával és kiszolgálásával, nagyban növelhető a városüzemeltetés hatékonysága, a közbiztonság, a közszolgáltatások színvonala. Vertikális szemlélet: A fenti platform horizontális módon történő megközelítése azért különösen ajánlott, mert olyan infrastruktúrát valósít meg, amely a későbbiekben rugalmas bővíthetőséget tesz lehetővé, kihasználja az egyes alrendszerek közötti szinergiákat, megakadályozza a redundáns megoldások megszületését, nagyban csökkenti a működési költségeket, fenntartás terheit. Óbuda-Békásmegyer helyzetéből fakadóan valószínűleg csak rendkívül nagy energiaráfordítás mentén tudja megvalósítani ezt a komplex rendszert, hiszen a szükséges alrendszerek nem mindegyikére van közvetlen ráhatása, fővárosi szintű együttműködés, akarat lenne szükséges (pl. közvilágítás – BDK). Arra azonban lehetősége van, hogy az egyes megoldások (vertikumok) fejlesztését megkezdje, méghozzá oly módon, hogy azok a nemzetközi standardok mentén a

² <http://lechnerkozpont.hu/doc/okos-varos/smart-city-tudasplatform-metodikai-javaslat.pdf>

	későbbiekben illeszthetők legyenek egy esetlegesen fővárosi szinten egységesen megvalósuló horizontális infrastruktúrához, enablerhez. Ezek a vertikális elemek az alábbiak lehetnek. 1. SMART Világítási és digitális városüzemeltetési stratégia elkészítése 2. Stratégia mentén, mellett egyes megoldások tervezése, megvalósítása különösen a közbiztonság növelése érdekében részletesen a S13 Közbiztonság növelése intézkedés alapján
Beavatkozás 4.	Kerületi szenzorrendszer kiépítése A lakosság naponta kapcsolatba kerül a közszolgáltatásokkal, az energiaellátó rendszerekkel, közlekedéssel, de még a természettel is. A levegő és zaj szennyezés is fontos kérdés, amelyet meg kell oldani az általános jólét, életminőség szintjének növelése érdekében. Az embereknek szükségük van arra, hogy biztonságban és védve érezzék magukat, kényelmes légkörben legyenek, és lehetőségük legyen folyamatosan javítani életminőségükön. A szenzorrendszer lehetőséget ad a település számára, hogy e területen adatokat gyűjtsön, információ álljon rendelkezésére a szükséges beavatkozási területek viszonylatában: • Forgalomszámláló (gépjármű, gyalogos egyaránt) – segítségükkel a forgalom optimalizáláson túl lehetőség nyílik az igény alapú közvilágítási szint szabályozásra; • Víz jelenlét érzékelés, gázérzékelők vagy túlfeszültség-érzékelők azonnal figyelmeztethetnek, ha valami nem stimmel a közműveknél • levegőszennyezés és a zajszennyezés érzékelők;
Kapcsolódás	S21 Magas hozzáadott értéket termelő ágazatok erősítése S13 Közbiztonság növelése intézkedés alapján
Oktatás	• Fontos egyrészt az önkormányzati és közszolgáltató szféra szereplőinek oktatása annak érdekében, hogy az önkormányzat és intézményeinek adatvagyonának kezelésével kapcsolatos tevékenység stratégiai szintre kerüljön. • Másrészt pedig a városhasználók széles körű tájékoztatása elengedhetetlen arról, hogyan válhatnak közvetlenül adatgyűjtőkké, és az általuk generált adatoknak milyen jelentőségük lehet a kerület fejlődése szempontjából.
Nemzetközi és hazai jó példák	London városának adatstratégiája: A londoni adatstratégia küldetése, hogy London lássa el a világ legdinamikusabb és legtermékenyebb városi adatpiacot. Felismerték, hogy a városi adatpiacon minden „adatpartner” hatással lehet a város társadalmi, gazdasági és szolgáltatási kihívásaira. Ahhoz, hogy ez megtörténhessen, a sűrűlódásokat a városi adatok megosztása és értékorientált kiaknázása terén minimálisra kell csökkenteni. A város adatai így a főváros alpinfrastruktúrájának részét fogják képezni, továbbá megfelelő alapot nyújtanak innovációk létrejöttének ösztönzéséhez, a gazdaságos működéshez és a gazdaság növekedéséhez. https://files.datapress.com/london/dataset/data-for-london-a-city-data-strategy/2016-05-19T15:39:34/London%20City%20Data%20Strategy%20March%202016.pdf
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Szervezetfejlesztési stratégia 1 db Önkormányzati és a kerületi intézmények munkavállalói számára tartott képzések száma Kompetenciafejlesztéssel elért dolgozók száma (fő) Alternatív foglalkoztatási formában dolgozók száma (fő) SMART Világítási és digitális városüzemeltetési stratégia – 1 darab Komplex SMART Mesterterv – 1 darab Kezelt adatok száma Kezelt adattípusok száma telepített szenzorok száma
Cselekvési javaslatok	SMART Világítási és digitális városüzemeltetési stratégia elkészítése: Helyszíni felmérés: • Smart közvilágítási alapkataszter felépítése (meglévő állapot dokumentálása)

- Hálózati elemek felmérése, helyszíni elemzése, (optika, hf vezérlők stb.)
- Alapinfrastruktúra felépítésének vizsgálata: Digitális adatrögzítés térinformatikai rendszerben (világítási berendezések, meghatározó hálózati elemek és tartószerkezetek állapotának és műszaki tulajdonságainak rögzítése) Térinformatikai adatbázis frissítése, meglévő adatok integrálása
- Meglévő városi kataszterek vizsgálata, közös platformra helyezés lehetőségeinek előzetes vizsgálata, adatok naprakészségének elemzése;

A városi világítás összetételének és műszaki állapotának vizsgálata

- A már korszerűsített lámpatestállomány világítási és műszaki jellemzői, fejlesztési lehetőségek a komplex SMART rendszerben való alkalmazhatóság szempontjainak megállapításával
- A még nem korszerűsített állomány világítási és műszaki jellemzőinek leírása
- Világítási szintek városi mestertervi értelmű definiálása, figyelembe véve az elmúlt 5-10 évben zajló közlekedésszervezési, gyalogos- és kerékpáros trendek és a megnövekedő közbiztonsági igényszintek figyelembevételével, a közterületek világítási értelmű besorolási feltételrendszerének megállapítása
- Konfliktus zónák lehatárolása, rögzítése

Önkormányzati célok feltárása és a projekttel való összhangjuk elemzése

- Adatszolgáltatás alapján (jellemzően a köztéri-közlekedésfejlesztési elképzelések, város- és városi létesítmény üzemeltetési elképzelések és koncepciók, tervek vizsgálata szükséges, továbbá az ezekkel összefüggő energetikai kérdések tisztázása).
- Városépítési-városfejlesztési arculati célokkal való összhang vizsgálata a TAK alapján
- Projekt kataszter időbeli és térbeli összefüggések – kapcsolódási pontok vizsgálata
- Városüzemeltetési folyamatok rögzítése és vizsgálata

Felmérési eredmények kiértékelése – hálózati beavatkozások előzetes feltárása, a hálózati elemek SMART hálózattá fejlesztési szempontú tipizálása

- Időben és térben megállapításra kerülnek a hálózat állapotával és fejleszthetőségével összefüggő beavatkozások típusai (pl. Tartószerkezetek javítása, cseréje, világítótestek cseréje, fejlesztése, SMART eszközök integrációjának szükségessége, gyalogátkelőhelyek és városi csomópontok komplex rekonstrukciója stb.)

Projektcélok rögzítése

- A városi SMART hálózatok fejlesztésével összefüggő projektek összefoglalása, csoportosítása ütemezési és megvalósíthatósági szempontok alapján (lehetőségek, szükségesség, hatáskör, döntéshozatali folyamatok és igények).
- Kiemelt várospolitikai célok SWOT analízise

Komplex SMART Mesterterv kidolgozása

- Állapotok, célok és beavatkozások térképi összegzése, műszaki leírás. A fejlesztési zónák és programpontok megállapítása
- Tervezési, létesítési és üzemeltetési szabályzat kidolgozása általánosan és zónák szerint (általános közvilágítási, köz- és közlekedésbiztonsági célrendszerek, smart célrendszerek, egyedi és városképi adottságok és igények, kapcsolódó energetikai elvárások megfogalmazása
- Önkormányzati adatstruktúra fejlesztési programja
- Városüzemeltetési rendszerek integrációja, meglévő elemek felhasználásával, tovább fejlesztésével.
- Smart eszközök és hálózatok felhasználási területeinek meghatározása
- Közlekedés, Parkolás, Közösségi kommunikáció, Szenzorika, Önkormányzati információs rendszer és ERP informatikai rendszer stratégiai tervezése,
- Városüzemeltetési keretrendszer integrációja,

	Előzetes megvalósíthatósági kalkulációkhoz és beruházástervezéshez szükséges szempontok kidolgozása • A korszerűsítési célterületeken előzetes világításmérés, referenciapontok és adottságainak dokumentálása • A beruházások nyomon követési rendszerének javaslata SMART városüzemeltetési rendszerben • Előzetes műszaki specifikációk rögzítése • A kiviteli tervezés feladatainak és ütemezésének, továbbá a megvalósítás időbeli lebonyolításának javaslata Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges): kb. 60 millió Ft.
--	---

STRATÉGIAI CÉL	S32 HATÉKONY LAKOSSÁGI FOLYAMATOK
Probléma	Az önkormányzat felületei, intézményei elsődlegesen vannak jelen a lakosok mindennapjaiban, így ezen szolgáltatások minősége, üzenete, az általuk megteremtett keretek meghatározzák a kerületi élet minőségét és lehetőségeit. Az önkormányzat érdeke, hogy az egyének és közösségek számára támogató közeget biztosítson a mindennapi teendőik ellátásához differenciált, könnyen elérhető és használható, elektronikus szolgáltatások biztosításával. A kérdőívek alapján szerzett információk alapján a közszolgáltatásokkal kapcsolatban a kerületben legtöbb esetben létesíthető interakció, azaz az adott ügytípussal kapcsolatban a szükséges formanyomtatványok letölthetők az internetről, azonban nem hitelesíthetők elektronikus úton. Teljes körű online ügyintézés – beleértve a határozathozatalt és a pénzmozgásokat is – néhány ügytípus esetében valósítható meg. Az önkormányzat és közszolgáltatói által nyújtott szolgáltatások működése során nagy mennyiségű adat keletkezik, amelyek elsődleges (közcéltű) és másodlagos (gazdasági, társadalmi) hasznosítása nagy eredményekkel járhat a kerület fejlődésében. A kerületben jelenleg elérhető adatok szisztematikus gyűjtése és kezelése nem megoldott, így az azok hasznosításában rejlő potenciális lehetőségek sem átláthatók.
Cél indoklása	Az önkormányzatnak proaktívnak kell lennie azokban a kérdésekben, amelyek a helyi szolgáltatások elérhetőségének javítására, a központi rendszerekkel való kompatibilitás kialakítására, illetve azokra épülő releváns, helyi szolgáltatások megteremtésére irányulnak. Ezzel egyidejűleg célszerű a kerületi lakosok aktív részvételét is előtérbe helyezni, amelyet szintén gyakran technológiai eszközök tudnak biztosítani. A kerületi polgárok felelős és aktív részvételét a döntéshozatali folyamatok átláthatósága és elérhetősége ösztönözheti. A digitális megoldásokhoz kapcsolódó adatkezelési kérdések, nyitott gazdálkodási kezdeményezések (közösségi költségvetés), fejlesztői adatbázisok (publikus adatbázisok létrehozása, ahol különbözően érhetők el (adatok polgárok vagy fejlesztők számára) ezeket erősítik.
Célcsoportok	Lakosság Vállalkozók, gazdasági szereplők Civil szervezetek
Cél megvalósításának javasolt intézkedései / beavatkozások	1. Elektronikus ügyintézés kiterjesztése 2. Közösségi költségvetés beágyazása és kiterjesztése a kerület életébe 3. Részvételi megvalósítások, valós társadalmiasítási folyamatok
Beavatkozás 1.	Elektronikus ügyintézés kiterjesztése Az e-ügyintézés bevezetésében és kiterjesztésében az önkormányzatnak kell lennie az elsődleges ösztönzőnek, hiszen nála kapcsolódnak össze a különböző rendszerek

	(kormányzati, adminisztrációs stb.) a végfelhasználó polgárokkal. Az önkormányzat célja a különböző szereplők koordinációja, a különböző szintű rendszerek integrációja és kompatibilitásának biztosítása, amely által a lakosok számára leegyszerűsödik az ügyintézés, hatékonyabbá válnak a hivatali eljárások. Ezt a folyamatot a különböző digitális eszközök használata és informatikai fejlesztések hatékonyan tudják támogatni. Fontos feltérképezni, hogy a kerületben milyen az e-közigazgatás felkészültség, annak javításában az egyes fejlesztésekhez kapcsolódó kommunikációs és oktatási, szemléletformáló tevékenységeknek fontos szerepük van.
Beavatkozás 2.	Közösségi költségvetés beágyazása és kiterjesztése a kerület életébe A lakosság aktív részvételét az önkormányzat ösztönözheti azáltal, hogy átláthatóvá és elérhetővé teszi döntéshozatali folyamatait. Ezért javasolt egy olyan, egész kerületet érintő programot elindítani, amely a kerület fejlesztési stratégiájában kiemelt célokhoz kapcsolódóan a közösség által megvalósított partnerségi projekteket finanszíroz. Az úgynevezett közösségi vagy részvételi költségvetés kísérleti bevezetése a közösség aktivitásának növelése mellett a közösségileg integrált fejlesztéseket célozza meg. A kezdeményezés keretében a kerület céljai mentén a költségvetés bizonyos sorait részvételi alapra helyeznék és pályázhatóvá tennék kis léptékű és költségű projektek támogatására (pl.: közösségépítés, ismeretterjesztés). Az évenként támogatandó projektek kiválasztására javasolt részvételi módszerek alkalmazása, amelyek lehetővé teszik az állampolgárok számára a közpénzből megvalósuló projektek megismerését, megvitatását és rangsorolását, és megadja számukra a jogot arra, hogy részt vehessenek a kerület gazdálkodásával kapcsolatos valódi döntésekben. A siker kérdése a hálózat létrehozásában, illetve a hálózat szereplői között kialakuló kapcsolatokban és együttműködésben rejlik. 2020-ban Óbuda-Békásmegyer már megvalósította az első Közösségi Költségvetési programot. Ennek kiértékelése és elemzése alapján kell kiírni a 2021-es évi programot. A Közösségi Költségvetés értékeléséhez érdemes felállítani egy megfelelő monitoring rendszert, mely mind a lakosságnak, mind az önkormányzatnak megfelelő visszajelzést ad a hatékonyságra és a szükséges alkalmazási módosításokra vonatkozóan.
Beavatkozás 3.	Részvételi megvalósítások, valós társadalmisítási folyamatok Az elmúlt évek elsősorban városrehabilitációs programjai megmutatták, hogy a lakók bevonása növeli a projektet sikerességét, jelentősen képes csökkenteni a társadalmi feszültségeket, növelni a lakók elköteleződését környezetük iránt, hosszú távú és sikeres együttműködések képes kialakítani, a helyi közösséget építeni, erősíteni. Az előző pontban megfogalmazott részvételi költségvetés és annak mentén megvalósítandó projektek ennek a folyamatnak fontos részét képezik. Az önkormányzat a projektek megvalósítóival (pl. civil szervezetek, kis- és közép vállalkozók) társszervezetet hozhat létre, amely minden évben meghatározza a finanszírozási célokat, dönt a beérkező pályázatokról, értékeli a megvalósult programokat; évente megvalósítási terveket alakít ki, monitorozza az elért eredményeket. További feladatai közé tartozik tájékoztató kampányok megvalósítása, közösségi oldal indítása a megvalósult programokról, az elért eredményekről, az aktuális évi célok meghatározásáról, valamint a program költségvetéséről.
Kapcsolódás	S23 Partnerség fejlesztése a helyi gazdasági szereplőkkel S31 Hatékony belső önkormányzati folyamatok
Oktatás	- E-ügyintézéshez kapcsolódó kommunikációs és oktatási feladatok - szolgáltatások tervezésénél megfelelő kommunikáció, hogy az érintettek folyamatosan értesüljenek a fejleményekről és lehetőségük legyen a visszacsatolásra - bevezetett szolgáltatások használatának elősegítése - az e-közigazgatásban felkészületlenek felzárkóztatása - Közösségi projektek tervezése és megvalósítása során tájékoztató kampányok, közösségi oldal, a részvételi lehetőségről való folyamatos tájékoztatás, kommunikáció
Nemzetközi és hazai jó példák	Helsinki Region Infoshare publikus adatbázis https://hri.fi/en_gb/

	Porto Alegre, Brazília közösségi költségvetés https://www.partizipation.at/545.html
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	• Teljes körű online ügyintézésbe bevont ügýtípusok száma (db) • Teljes körű online ügyintézésbe bevont ügýtípusok aránya (%) • Teljes körű online ügyintézés keretében megvalósított ügyletek száma (db) • Községi költségvetés keretében megvalósított projektek száma (db) • Községi költségvetés keretében megvalósított projektek aránya (%) • Társzervezet létrehozása a közösségi költségvetés kezelésére (1 db)
Cselekvési javaslatok	1.E-közigazgatás felkészültségének számbavétele: kommunikációs, humánerőforrás-oldali, digitális eszközrendszer, állapotok, oktatási / szemléletformálási feladatok 2.Digitális fejlesztések megvalósítása, platformok megújítása 3.Községi költségvetés intézményének fejlesztése 4.Társadalmi részvétel erősítésének kommunikációs terve és a megvalósítás erőforrásai fejlesztése

STRATÉGIAI CÉL	S41 KIEMELT TERÜLETEK KONZISZTENS, HARMONIKUS FEJLESZTÉSE
Probléma	Óbuda-Békásmegyer területe nagyon nagy átalakuláson ment keresztül az elmúlt 100 évben. A kezdeti ipari kerület a háború után jelentős lakóterületté vált a nagy lakótelepek építésével, majd a közelmúltban a kertvárosi és társasházi beépítések megindulása jellemezte. A rendszerváltást követően sorra megszűntek a nagy, belső, hagyományos ipartelepek, melyek helyén csak részben alakult ki új, strukturált hasznosítás. Emellett a köztes területek átalakulása is sok esetben esetleges, vagy a beruházók által kikényszerített pályán halad. Óbuda-Békásmegyer városszerkezete ma erősen szabdalt, eklektikus, nincsenek megfelelő kapcsolatok a városrészek között, sok a nem megfelelő ellátottságú vagy alulhasznosított és konfliktusokkal terhelt terület. Az összetett tulajdonviszonyokból adódóan nehézkes a fejlesztések összehangolása és elindítása, illetve a forrásszerzés. Az önkormányzat kiszolgáltatott a beruházóknak.
Cél indoklása	Fenti folyamatok mellett több olyan nagy kiterjedésű, a városszerkezetben jelentős helyet és szerepet elfoglaló terület van, melyek jövőbeni fejlesztése kiemelt figyelmet és összehangolt, a tulajdonosok által magasfokú partnerséget igénylő, a kerület összességét érintő fenntarthatósági követelményeket messzemenően figyelembe vevő fejlesztéseket követelnek. Ezek a területek: Mocsárosdűlő, Csúcshegy, Aranyhegy további beépítése, a kerület nyugati oldalát szegélyező hegyvidékek új vagy megújuló beépítései, Dunamenti fejlesztések, volt iparterületek átalakulása (Gázgyár, textilgyárak stb.)
Célcsoportok /indoklás	Önkormányzat Vállalkozók, gazdasági szereplők, befektetők Lakosság
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. A klímaváltozáshoz igazodó szabályozást igénylő, beépítés előtt álló területek (Mocsárosdűlő, Csúcshegy + hegyvidéki területek) 2. Dunamenti területfejlesztés – rekreáció, közlekedési kapcsolatok, árvízvédelem 3. Barnamezős fejlesztések komplex csapatban, gördülékenyebb érdekegyeztetés (tulajdonosok, fejlesztők, városvezetés) 4. Városkapu projekt- komplex feladatkezelés, jövőkép elemzés
Beavatkozás 1.	A klímaváltozáshoz igazodó szabályozást igénylő, beépítés előtt álló területek

	Mocsárosdűlő – a terület korábbi tervezett intenzív beépítése nem valósult meg. Közműfejlesztési kérdései kerületi jelentőségűek, ún. felszín feletti távhővezeték kiváltása, záportározó kialakításának szükségessége, csapadékvízgazdálkodás. Emellett természeti és környezeti értéke jelentősen felértékelődött, rekreációs és zöldterületi hasznosítása kívánatos. A tulajdonviszonyok összetettsége okán fővárosi és kerületi partnerségi összefogás szükséges a területfejlesztés megvalósításában. A jelenlegi természetvédelmi területre LIFE projekt fejlesztés került megfogalmazásra. Csak a határoló területrészek beépítése javasolt, jellemzően kiszolgáló intézménybeépítéssel, munkahelyi területtel. Új területrendezési terv készítendő. Csúcshegy térsége a kerület északnyugati, hegyvidéki határán található, korábban zártkerti terület, ma kiskertes mezőgazdasági besorolás alatt van. Közművei fejletlenek – nincs vezetékes víz, szennyvízelvezetés, gáz, közvilágítási hálózata hiányos, úthálózata jellemzően keskeny földutak, tömegközlekedéssel ellátatlan. Ingatlanstruktúrája nem lakó jellegű, jellemzően alig felelne meg a lakóterületi igényeknek. Sajnálatos módon beépítése a hosszú évek alatt megindult, egyre több lakó jellegű ingatlanhasználat van, és nagyon erős nyomást gyakorol a meglévő vagy a letelepülni készülő, ingatlantulajdonnal rendelkező tulajdonközösség az önkormányzatra a közműfejlesztés és a lakóterületi besorolás megvalósítása céljából. A probléma megoldása sürgető, azonban olyan megoldást kell találni, amely a klímatudatosság jegyében szigorúan megtartja a terület mezőgazdasági jellegét, és olyan beépítést engedélyez, amely a városi farm jellegű használatot modellezi, csak az ahhoz kapcsolódó követelményeknek megfelelő szabályozást hoz létre. A terület szabályozási terve elkészítendő, melyhez jogalkotói konzultációt javasolt. A vízellátás rendezés előtti kiépítése átmeneti jelleggel sem javasolt. Hegyvidéki területek további beépítése (Aranyhegy, Péterhegy, Rókahegy, Ezüsthegy stb.) – a klímaváltozás hatásainak növekvő veszélyei miatt (villámárvizek, csapadékvízvezetés, túlépítkezések miatti burkolt felületek növekedése, zöldfelületek csökkenése) a területek korábbi beépítési szabályozási előírásai felülvizsgálandók, a túlépítkezések visszaszorítása indokolt. Hatástanulmány és új szabályozás készítése javasolt. Mindhárom téma/terület kapcsán a tervezési és egyeztetési folyamatok társadalmasítása szükséges, annak érdekében, hogy az ingatlantulajdonosok között minél nagyobb mértékben létrejöjjön a területek fejlesztési problémáinak megértése, a felelősségvállalás szükségessége és a megvalósítás melletti kiállás. Becsült költségek és források – tervköltségek (5-10 mFt/terv), saját forrás
Beavatkozás 2.	Dunamenti területfejlesztés – rekreáció, közlekedési kapcsolatok, árvízvédelem Óbuda területét keletről a Duna határolja, mely hatalmas lehetőségeket, de egyúttal veszélyeket is jelent. Az árvízvédelem megoldásának kérdései a közelmúltig vitatottak voltak, a közeljövőben el kell készülnie az erre vonatkozó végleges, mindenki által elfogadott tervnek, hogy a megoldás mielőbb megvalósulhasson, és a további fejlesztések ehhez igazodóan történjenek. Az árvízvédelmi kérdések különbözőképpen érintik az Óbudai szigetet és a Római partot. Míg az Óbudai sziget vonatkozásában a legnagyobb területen rekreációs funkciók és természetvédelemmel védett zöldterületek javasoltak a jövőben is, addig a Római partnál jelentős üdülőtérületi – szabadidős beépítéssel és annak fejlesztésével kell számolni. Az érvényes szabályozások módosításával véget kell vetni a telekspekulációknak és a rejtett lakóterületi fejlesztéseknek az árterületen. Emellett megoldandók a területek közlekedési kapcsolatai – a közösségi, a személygépjármű és a kerékpáros közlekedés megfelelő területeinek biztosításával. A Római parti szabadidős területhasználat szabályait a partnerség

	jegyében kell megfogalmazni – ebben a Duna kapcsolatok, a sportolás, szórakozás, kikapcsolódás és vendéglátás szempontjainak jövőbemutató összehangolása szükséges. A térségben a fővárosi és kerületi önkormányzat közösen érdekelt, együttműködésük szükséges. Becsült költségek és források Mérőszámok, mutatók
Beavatkozás 3.	Barnamezős fejlesztések komplex csapatban, gördülékenyebb érdekegyeztetés (tulajdonosok, fejlesztők, városvezetés) A kerület barnamezős területei a korábbi iparterületek, melyek állapota és használata vegyes- néhol paragon áll, máshol kusza tulajdonviszonyok és összetett használat jellemzik. A legnagyobb problémát, és így sok esetben az idővesztést és a komplex kérdések nehézkes egyeztetését a sokszereplős vagy külföldi tulajdonviszonyok, a leromlott állagú és költséges felújítási igényű közműinfrastruktúra okozza. A városvezetésnek nincsen elegendő kapacitása az érdekegyeztetések levezénylésére, a megfelelő fejlesztő partnerek felkutatására, így viszont kiszolgáltatott a nagyterületű problémagócok hosszú távú fennmaradásával, melyeknek sok negatív kihatásuk van a környezetre. Megoldás egy olyan városfejlesztéssel foglalkozó, tőkealappal rendelkező fejlesztési cég, amely a kerület érdekeit szem előtt tartva, megfelelő innovációs erőket bevonva komplex bonyolítást végez. Ehhez az önkormányzatnak fejlesztési partnert, befektetőt kell találnia.
Beavatkozás 4.	Városkapu projekt- komplex feladatkezelés, jövőkép elemzés A kerület északi határán lévő tartalékterületek az M0 kiépüléséhez kapcsolódóan alkalmasak a régóta tervezett északi városkapu projekt megvalósítására – mely lakó, munkahelyi és intézményi-szolgáltatói területek biztosításával az agglomerációs hatás egy részének felvételében, illetve városi pufferterrületként funkcionálhat. A térség alkalmas szociális lakásépítés biztosítására is. A tervezési folyamat és a projekt elindítása szükséges, a fővárosi tulajdonosi érdekelttség miatt az együttműködés alapjait le kell tenni.
Kapcsolódás	S22 Barnamezős területek felfedése S23 Partnerség fejlesztése a helyi gazdasági szereplőkkel S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása
Oktatás	Projektvezetési jó gyakorlatok megismerése, tanulmányozása, módszertani fejlesztés, kommunikáció
Nemzetközi és hazai jó példák	N4C- Urban farm kutatás, jó példák Csapadékvízgazdálkodás, záportárolók LIFE projekt előzmények máshol Rómaiparti civil történet Valyo projektek Barnamezős projektek
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Előkészített és megvalósított projektek
Cselekvési javaslatok	1.Mocsárosdűlő – új TRT készítenő 2.Csúcshegy – szabályozási terv készítése, jogalkotói konzultáció 3.Hegyvidéki területek – hatástanulmány és új szabályozási terv a túlépítkezések megfékezésére 4. Dunaparti árvízvédelem terve és ehhez igazodó területfelhasználási és szabályozási terv elfogadása 5.Városfejlesztési Tőkealap létrehozása, egyeztető munkájának megkezdése, fejlesztési partnerek keresése – volt gyárterületek hasznosítása, Városkapu Projekt

STRATÉGIAI CÉL	S42 VÁROSSZERKEZET JAVÍTÁSA
Probléma	Óbuda-Békásmegyer hagyományosan a főváros ipari -termelő városrésze volt, melyben a munkások lakóterületei a nagy ipari telephelyek mellett alakultak ki. Létezik a régi Óbuda is – sűrű városias beépítéssel a belvároshoz tapadva és kertvárosi egységek elszórtan. Később felépültek a nagy lakótelepi egységek, melyek meghatározó elemei lettek a kerületnek. Az iparterületek mindezek közé ékelődnek, így szerkezetileg szétszabdalták. A kertvárosi területeken egyre nagyobb gondot okoznak a környezetet túlzottan igénybe vevő építkezések- a telkekhez és telekstruktúrához képest túlméretezett házak, burkolt felületek mértéktelen növelése a kertekben, parkolási problémák a keskeny utcákban, csapadékvízvezetés megoldatlansága. Nem kielégítő a kerület bérlakásállománya, szükség van különböző bérszínvonalú lakóházak építésére és szociális lakások nagyobb arányú biztosítására. Nem megfelelő az oktatási -és nevelési intézmények kapacitáseloszlása, az újonnan beépített területeken több alapellátási szolgáltatás hiányzik.
Cél indoklása	Cél a városrészi elemek szétszakíttóságának ellensúlyozása, a „kis lépések városa” fővárosi program kerületi megvalósítása az alközpontok intézményi fejlesztésével. A szociális- és bérlakásállomány bővítése szükséges. Az újonnan épülő kertvárosi területek szabályozási előírásainak felülvizsgálata szükséges.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság – Az építési előírások elfogadásában, a helyi településkép megvédésben, az egészséges városszerkezet alakításában partnerré kell tenni a lakosságot. Önkormányzati dolgozók – a szabályok következetes kommunikációja és betartása feladatuk. Vállalkozók, gazdasági szereplők - alközpontok fejlesztésében lehet szerepük
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. Környezetet túlzottan igénybe vevő beépítések akadályozása – szabályozási változtatások 2.Szociális- és bérlakásépítés megvalósítása 3.Bölcsődei és óvodai kapacitáselosztás területi igényekhez való igazítása, fejlesztések megvalósítása 4.Keresztirányú kapcsolatok segítése városfejlesztési elemekkel – alközpontképzés, útkapcsolatok, tömegközlekedési vonalak, parkolóznák
Beavatkozás 1.	Környezetet túlzottan igénybe vevő beépítések akadályozása – szabályozási változtatások Sziluett védelem, zöldterületek csökkenése, autók elhelyezése, társasházak szükségletének a kis telkeken, burkolt felületek túlzott növekedése Kötelező – csapadékvíz gyűjtése és kezelése saját telken, gépkocsi elhelyezése telken belül Becsült költségek és források – terv – és szabályozási felülvizsgálatok
Beavatkozás 2.	Szociális lakásépítés megvalósítása Szükségszerű- két tervezett helyszín (Békásmegyer és Bogdáni út), további javaslatok szükségesek – pl. Városkapu Projekt kidolgozása során. Becsült költségek és források – pályázati források, illetve konzorciumi forma Mérőszámok, mutatók- új lakások száma
Beavatkozás 3.	Bölcsődei és óvodai kapacitáselosztás területi igényekhez való igazítása, fejlesztések megvalósítása Lásd, mint fent Becsült költségek és források pályázati források, illetve területfejlesztési szerződések Mérőszámok, mutatók- férőhelyszám változása

Beavatkozás 4.	Keresztirányú kapcsolatok segítése városfejlesztési elemekkel – alközpontképzés, útkapcsolatok, tömegközlekedési vonalak, parkolózónák Javasolt alközpontok – indirekt forgalomképző hatás csökkentése, intézményhiányos térségek fejlesztése – meglévő és kialakulóban lévő ill. kialakításra javasolt alközpontok (lásd. TFK akcióterületek: Csillaghegy, Aranyhegy, Bécsi út- Harsánylejtő, Kiscell, Keresztirányú kapcsolatok segítése közösségi közlekedési eszközökkel, illetve kerékpárutakkal. P+R és B+R fejlesztések Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók
Kapcsolódás	S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása
Oktatás	Tájékoztató és fejlesztő programok a lakosságnak a fenntartható környezeti elemek fokozott használatára, az építési szabályok betartására
Nemzetközi és hazai jó példák	Paloznak példája – építési korlátozás közösségi bevezetése https://www.youtube.com/watch?v=Q6YHXzZw78g Korszerű bérlakásépítés – XIII. kerület jó gyakorlatai https://www.budapest13.hu/onkormanyzat/onkormanyzati-jo-gyakorlatok/nalunk-csak-passzivhaz-passziv/ http://fiabcmagyarorszag.hu/assets/docs/kartacs_utcai_onkormanyzati_berhaz.pdf Keresztirányú kapcsolatok bővítése, alközponti fejlesztés – Budapest II. kerület, Hegyvidék – Böszörményi út https://www.hegyvidekujzag.hu/archivum-2017-marcius-15/egyesuletet-alapitanak http://mu-tk.hu/2021/03/16/boszormenyi-ut-kereskedelemfejlesztési-program-utcahasználati-kutatás/ Helyi központok tervezése – ACS https://www.acs.org.uk/sites/default/files/planning-guide.pdf
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Tervfelülvizsgálatok száma, szociális és bérlakásépítés adatai, bölcsődei és óvodai férőhelyszám bővülés, útkapcsolatok bővítése, P+R és B+R parkolók száma
Cselekvési javaslatok	1.Kerületi építési szabályzat felülvizsgálata a túlépítkezések visszaszorítása és a közterülethasználat hatékony biztosítása céljából 2.Tervezett szociális lakásépítések megvalósítása és további bővítése 3. Kerületi alapfokú intézményhálózat bővítése kapacitáshiányos térségekben (bölcsőde, óvoda) 4.Alközpont képződések elősegítése – fejlesztések támogatása a Községi Költségvetés, saját pályázatok, adókedvezmények eszközeivel 5. Kerületi kerékpárutak építésének, e-bike bérlés, B+R parkolók kialakítása elősegítése

STRATÉGIAI CÉL	S43 MEGLÉVŐ NAGYKITERJEDÉSŰ ZÖLDTERÜLETEK VÉDELME ÉS FEJLESZTÉSE
Probléma	Óbuda- Békásmegyer kiterjedt, természetközeli zöldfelületeivel egyedi adottságokkal rendelkezik a Fővárosban, ugyanakkor ezek állapota nem megfelelő, esetenként elhanyagolt, így teret enged a helyenként tapasztalható illegális személtelgyűjtásoknak és más környezetkárosító tevékenységeknek. Az elhanyagolt területek esetében jellemző a biodiverzitás növekedése ugyanakkor az idegenhonos növény- és állatfajok gyors térnyerése, ami napjaink természetvédelmi törekvéseinek egyik legnagyobb problémája. -
Cél indoklása	A természetközeli állapotok és a biodiverzitás fenntartása, hosszú távon történő biztosítása Óbuda- Békásmegyer nagykiterjedésű zöldterületein a klímatudatos jövőépítés alappillére.

Célcsoportok /indoklás	Lakosság – a lakosság minőségi zöldterületek iránti igénye növekszik, mely a hosszan elhúzódó járványhelyzet miatt fokozódott. Önkormányzati dolgozók – a hatósági munka kiemelt feladata a környezeti szempontok magas fokú érvényesítése a fejlesztésekben. Az önkormányzatnak nagy szerepe van a lakosság környezeti érzékenyítésének növelésében. Vállalkozók, gazdasági szereplők – a helyi vállalkozók kulcsszereplői a környezettudatos fejlesztések megvalósításának.
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1.Zöldterületi minőségjavítás a volt bányaterületeken 2.Megmaradt természetközeli értékek védelme, közpark funkció kialakítása
Beavatkozás 1.	Zöldterületi minőségjavítás a volt bányaterületeken Célterület: Testvérhegy és Táborhegy - volt téglagyári bányaterületek Program: minőségi zöldterület fejlesztés. A bányagödrök alsó széléin megvalósult építkezéseken kívül a területek nagy része tudatos telepítés nélkül spontán benőtt zöldterületek, az évtizedek során kialakult állatvilággal, sajátos biodiverzitással. A lakosság ösztönösen használatba vette, gyalogutak szelik át, főként kutyások használják. Mindkét terület igen nagy kiterjedésű, melyek természetközeli városi parkká történő fejlesztése nagy potenciálokat rejt a kerület zöldfelületi rendszerében. Szükséges előkészítések: -Növény- és állattani felmérés, térképezés készítése a tervezett beavatkozások megalapozásához. -Talajtani vizsgálatok a csapadékvízmgeltartási tanulmányterv készítéséhez. -Természetközeli városi park tervezése közösségi tervezés keretében, a csapadékvíz visszatartás figyelembevételével. Becsült költségek és források: helyzetfeltárás költségei, közösségi tervezés kb. 10 mFt/ terület Mérőszámok, mutatók: fakataszter állapotfelmérése, védett növények és állatok egyedszáma, növényminőség változása,
Beavatkozás 2.	Megmaradt természetközeli értékek védelme, közpark funkció kialakítása Célterületek: Óbudai -sziget, Mocsárosdűlő, Hármashatárhegy Program: természetközeli élőhelyek feltárása (növény- és állattani felmérés a természeti értékek leltárához) és védelme, bemutatása – közpark funkció korlátozott kialakítása, látogató forgalom térfoglalásának szabályozása. Becsült költségek és források: területenkénti felmérés, koncepcióterv kidolgozása 10mFt Mérőszámok, mutatók: fakataszter állapotfelmérése, védett növények és állatok egyedszáma, növényminőség változása
Kapcsolódás	S41 Kiemelt területek konzisztens fejlesztése S42 Városszerkezet javítása S61 Klímaadaptáció - környezet
Oktatás	Óvodákban, iskolákban természetismereti kirándulások, szemléletformálás; fiatalok, felnőttek esetében közösségi, önkéntes események – hulladékmentesítés, közösségi terek karbantartása, zöldhulladékkezelési tanácsadás. Programok, családi napok szervezése a kerület természet és környezetvédelmi célkitűzéseinek, eredményeinek bemutatása céljából.
Nemzetközi és hazai jó példák	Nature4Cities (https://www.nature4cities.eu/) – Természetalapú megoldások alkalmazása a tervezéstől a megvalósításon át a fenntartásig Naturvation (H2020 project) - https://naturvation.eu/
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Természetvédelmi oltalom alá eső területek kiterjedése nő, de legalább is nem csökken; Védett fajok előfordulási területe, egyedszáma Egy főre jutó közösségi zöldfelületek aránya nő; Csökken az illegálisan elhelyezett hulladékok mennyisége és a lerakók száma
Cselekvési javaslatok	1.Minőségi zöldterületfejlesztések előkészítése a Testvérhegy, Táborhegy volt bányagödrök területén: növény- és állattani felmérés, talajtani vizsgálatok, térképezés, csapadékvízmgeltartási tanulmányterv.

	2.Természetközeli városi parkok közösségi tervezése. 3.Óbudai-sziget megmaradt természetközeli élőhelyének feltárása, látogató forgalom térfoglalásának szabályozása 4.Mocsárosdűlő megmaradt természetközeli élőhelyének feltárása, a teljes terület funkcionális használati felosztása, látogató forgalom szabályozása. 5. Hármashatárhegy turisztikai célú megközelítési pontjainak felmérése, fogadási helyek kialakítása, természetvédelmi szabályok betartásának ellenőrzése.
--	---

STRATÉGIAI CÉL	S44 KÖRNYEZETI SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÜLNEK A FEJLESZTÉSBEN
Probléma	Óbuda-Békásmegyer egyike a főváros zöldterületekkel legjobban ellátott kerületeinek: hegyvidéki részei sok helyen természetközelinek mondhatóak, azonban a hegylábi részek felől egyre feljebb húzódó beépítési 'láz' aggodalomra ad okot, amelyet egyértelműen kezelni szükséges (Remetehegy, Táborhegy, Testvérhegy, Rókahegy, Csillaghegy, Ürömhegy). Ezen térségek esetében a közművesítés hiányosságai, a megnövekedett beépítés miatti kapacitáshiány miatt jelentős környezeti problémák forrásai lehetnek. A túlzott beépítés miatt ezekben a térségekben jelentős csapadékvíz elvezetési problémák jelentkeznek. A természetvédelmi szempontból értékes területek védelme nem teljeskörű. A lakóövezeti részeken ugyan kevés a rendelkezésre álló zöld közterület (Rómaifürdő, Csillaghegy, Rókahegy, Ófalu) azonban a magánkertek jelentős zöldtömege a helyi lakosok rekreációs igényeit nagyrészt kielégíti. A Duna közelsége és a part menti keskeny sáv tömegeknek nyújt kikapcsolódási, sportolási lehetőséget, azonban a fokozódó beépítés és a szolgáltatási egységek egyre gyarapódó száma negatívan befolyásolhatja a Duna part élményének élvezhetőségét, így látogatottságát és sokszínű hasznosíthatóságát (Római-part, Kossuth Lajos üdülőpart). A kerület belsejében található nagyterjedésű zöldterületek (Mocsárosdűlő, felhagyott agyagbányák) nem képezik szerves részét a kerület zöldterületi életének. A főbb bevezető utak környezetében (Bécsi út, Szentendrei út) a jelentős forgalom miatt számottevő a zaj- és légszennyezettség mértéke. A lakóparkok környezetében a parkolók kiterjedésének növekedése a zöldfelületek rovására. A korábbi iparterületek környezetterhelése napjainkban is jelentős veszélyforrást jelent.
Cél indoklása	A minőségi zöldkörnyezet kialakítása nagyban hozzájárul a kerület megítéléséhez mind a helyi lakosság, mind az ide érkező környékbeliek és turisták tekintetében. Az életminőség fontos összetevői az esztétikus és egészséges természeti és épített környezet, az elegendően tágas lélettér.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság – a lakosság hasznosítható, megélhető zöldterület iránti igénye növekszik, mely a hosszan elhúzódó járványhelyzet miatt fokozódott. Minőségi zöldterületekre tehát szükség van, melynek gondozásába a lakosság növekvő mértékben bevonható. Önkormányzati dolgozók – a hatósági munka kiemelt feladata a környezeti szempontok magas fokú érvényesítése a fejlesztésekben. Az önkormányzatnak nagy feladata van a lakosság környezeti érzékenyítésének növelésében. Intézményvezetők – széleskörű edukációs feladatok várnak az intézményvezetőkre az alapellátás példamutató szervezésében

	Vállalkozók, gazdasági szereplők – a helyi vállalkozók kulcsszereplői a környezettudatos fejlesztések megvalósításában.
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1.Csapadékvíz visszatartás és csapadékvíz gazdálkodás kerületi programja 2.Zöldfelületi hálózat fejlesztési és fenntartási koncepció 3.Légszennyezés, zajszennyezés visszaszorítása szempontjainak érvényesítése 4.Tartós környezeti kárral terhelt területek szennyeződés mentesítésének tervezése
Beavatkozás 1.	Csapadékvíz visszatartás és csapadékvíz gazdálkodás kerületi programja • A hegylábi területeken az egyes telkeken a beépíthetőség és a szilárd burkolattal borított terület arányának csökkentése az építési szabályzatban. • Családi házas csapadékvízgyűjtő rendszer kialakításának támogatása, tanácsadás. • A csapadékvíz visszatartás különböző formáinak előírása új építésű házak engedélyeztetése során. • Továbbá a csapadékvíz helyi elszikkasztásának támogatása. • A kék infrastruktúra fejlesztése a városias térség nagy kiterjedésű, alulhasznosított területei (Mocsárosdűlő és a felhagyott agyagbányák) a csapadékvíz-elvezetés kérdésében is jelentős segítséget nyújthatnak. Ezek a területeken a közterületi vizesárkok kialakítása, szélesítése, mélyítése elengedhetetlen. A közúti forgalom átszervezésével hely biztosítható a levezető árkok számára. • Esetlegesen ingatlanok vásárlása esőkertek kialakítása, csapadékvizek összegyűjtése és elszikkasztása céljából. Ez kiemelt fontosságú a villámzaporok vizének visszatartása és a nyaranta jelentkező aszályos időszakok vízgazdálkodásának kiegyenlítése miatt. • A belváros felé eső déli területeken vagy az ipari parkokban is rendkívül magas a burkolt felületek aránya, a lehulló csapadék a csatornákon és a felszínen rövid időn belül a Dunába jut, így kevésbé hasznosul a zöldfelületek számára, ráadásul a felszíni szennyeződések is bemossa a folyóba. Az ilyen helyeken kialakított esőkertek és a helyi szikkasztás nagyban hozzájárulhatnak a nyári hőhullámok forrásának enyhítéséhez és a szennyeződések helyben tartásához. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók
Beavatkozás 2.	Zöldfelületi hálózat fejlesztési és fenntartási koncepció Óbuda-Békásmegyer térsége zöldfelületekkel jól ellátott, azonban egyes térségein hiányosak, főleg a nagyobb kereskedelmi egységek, iparterületek és a belső városrészek környezetében. Ezek a területeken a gyepszint, cserjeszint, lombkoronaszint kialakítása vagy bővítése szükséges. Érdemes a Főkert Zrt.-vel együttműködve az elkészült fakatasztert bővíteni, frissíteni, amely segíti a további tervezést és a hálózat kialakítását. A nagy kiterjedésű zöldfelületek (Mocsárosdűlő, korábbi agyagbányák) komplex fejlesztése során kiemelt szempont kell legyen a természetközeli élőhelyek megőrzése és erősítése, az inváziós növényfajok visszaszorítása, honosak telepítése. Ezáltal a környékbeli lakosság rekreációs igényei is kielégíthetőek. A zöldfelületek fenntartása és megújítása szabályozásának fejlesztése, átalakítása szükséges. Főszabályként ki kell mondani, hogy a zöldterületfejlesztési projektek esetén a költségek minimum 50%-a növénytelepítésre és megújításra, valamint a biodiverzitás növelésének elősegítésére fordítódjon. A parkutak és ösvények burkolatai esetében elsőbbséget élvez a javítás, mint a teljes vagy részleges csere. A megvalósítási tervek előzetes egyeztetése az önkormányzat főkertészával szükséges.

	A lakossági zöldhulladék helyben történő gyűjtésére és kezelésére már vannak példák, ezek tapasztalatait felhasználva a későbbiekben más területekre is kialakításra kerülhetnek ilyen gyűjtőpontok, így remélhetőleg csökkenthető az illegális zöldhulladék elhelyezés a zöld területek peremén. A Főkert Zrt.-vel való együttműködés jelen esetben is eredményes lehet. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók
Beavatkozás 3.	Légszennyezés, zajszennyezés visszaszorítása szempontjainak érvényesítése A kerületet átszelő, nagymértékű forgalmat lebonyolító utak (főként a Bécsi és a Szentendrei út) környezetében jelentős légszennyezési és zajterhelési értékek jellemzőek. Ezek csökkentésére a megkezdett P+R és B+R rendszer bővítése lehet az egyik megoldás. A megbízható és jól szervezett közösségi közlekedés a COVID ellenére is az ingázók jelentős részének nyújthat alternatívát. A fő közlekedési utakkal párhuzamos kerékpárutak jórészt kiépültek, a forgalmasabb haránt irányú gyűjtőutak mentén azonban kijelölésük indokolt lehet. A szennyezések csökkentésére az utak mentén a növényzet bővítése, hármas tagolása is jó megoldás. Az iparterületeken szintén a zöldfelületek bővítése segítheti a légszennyező-anyagok helyben történő megkötését. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók
Beavatkozás 4.	Tartós környezeti kárral terhelt területek szennyeződés mentesítésének tervezése Az alulhasznosított vagy barnamezős területek egy részén a korábbi tevékenységekből kifolyólag nagy mennyiségű szennyezőanyag halmozódott fel a talajban. Ezek felmérése és az ártalmatlanítási megoldások keresése lehet az első lépés a probléma megszüntetése irányába. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók
Kapcsolódás	S22 Barnamezős területek felfedése S41 Kiemelt területek konzisztens fejlesztése S42 Városszerkezet javítása S61 Klímaadaptáció - környezet
Oktatás	Óvodákban, iskolákban természetismereti kirándulások, szemléletformálás; fiatalok, felnőttek esetében közösségi, önkéntes események – hulladékmentesítés, közösségi terek karbantartása, zöldhulladékkezelési tanácsadás. Programok, családi napok szervezése a kerület természet és környezetvédelmi célkitűzéseinek, eredményeinek bemutatása céljából.
Nemzetközi és hazai jó példák	Nature4Cities (https://www.nature4cities.eu/) – Természetalapú megoldások alkalmazása a tervezéstől a megvalósításon át a fenntartásig Naturvation (H2020 project) - https://naturvation.eu/
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Természetvédelmi oltalom alá eső területek kiterjedése nő, de legalább is nem csökken; Egy főre jutó közösségi zöldfelületek aránya nő; A főbb útvonalak mentén a zaj- és légszennyezettség értékek tartósan csökkennek; Csökken az illegálisan elhelyezett hulladékok mennyisége és a lerakók száma
Cselekvési javaslatok	1.Csapadékvíz-gazdálkodás komplett intézkedéseinek megalkotása és bevezetése. 2.Zöldfelülethálózat bővítési terv – fakataszter, természetközeli élőhelyek megőrzése, invazív fajok likvidálása

	3. Zöldfelületek fenntartása és megújítása szabályozásának fejlesztése, átalakítása-irányelvek meghatározása. 3. Lakossági zöldhulladék helyben gyűjtése, kezelése program 4. P+R és B+R rendszerek fejlesztése, kerékpárhálózat bővítése 5. Szennyezett talajú területek felmérése, talajcsere megvalósítása 6. Közösségi kertek kialakításának támogatása lakótelepek közelében;
--	---

STRATÉGIAI CÉL	S51 HATÉKONY ALTERNATÍV KÖZLEKEDÉSI MÓDOK ELŐTÉRBE HELYEZÉSE
Probléma	A városokban komoly problémát jelent a rendelkezésre álló terület jelentősen korlátozott nagysága. Az egyéni motorizált közlekedési eszközök egy főre eső vetített területfoglalása jelentősen nagyobb, mint az alternatív lágy és közösségi közlekedés eszközök esetében. Ez az összehasonlítás mind az álló, mind a mozgó forgalom esetén fennáll, a különbség pedig akár tízszeres szorzóval is jellemezhető. A lágy közlekedési módok számára nem minden esetben áll rendelkezésre a legközvetlenebb eljutási lehetőség, ami komoly taszító hatást jelent. A vasútvonalak és forgalmas főutak szintén szűkebb keretek közé szorítják a gyaloglást és kerékpározást. Utóbbi közlekedési eszköz esetében a fő- és mellékhálózat nem különül el egymástól jelentősen szolgáltatási színvonalban, lefedettsége nem elégséges. A kerékpártárolásra sok helyen nincs meg a megfelelő infrastruktúra (kerékpártámasz), valamint a biztonságos tárolás hiánya is sokakat távol tart a kerékpározástól. A motorizált közlekedés szükségessége esetén a környezetbarát, alacsony emissziós járművek alacsony részarányt képviselnek a forgalomban, ami komoly környezeti terhelést jelent. Az elektromos meghajtással (is) rendelkező járművek számára a közterületi töltőinfrastruktúra hiányos, ami leginkább a nagyobb parkolóterületeken okoz problémát.
Cél indoklása	A közlekedés környezeti terhelése egyre súlyosabb problémákat jelent a városok számára, amely nem segíti a klímaváltozás elleni hatékony küzdelmet. A városok és benne a közlekedési hálózat emberi léptékre tervezése fontos része a fenntarthatóság növelésében. A gyalogos közlekedési hálózaton minden relációban biztosítani kell a távolság alapján legkedvezőbb eljutásokat, amelyek jelenleg nem minden esetben teljesülnek. A kerékpáros közlekedés esetében jelentős hiányosságok vannak a hálózaton, az utóbbi években az infrastruktúra fejlesztése látványos növekedést eredményezett a forgalomnagyságuk tekintetében. A lágy közlekedési eszközök a városi térben aktívan vesznek részt, megjelenésük tehát szoros kapcsolatban áll a helyi gazdaság és társadalom fejlesztésével. Az alacsony emissziós járművek ugyan a területfoglalást érintő közlekedési problémákat nem oldják meg, de lokális lég- és zajszennyezés elérhető általuk.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság – vonzó alternatíva nyújtásával a nem motorizált közlekedési eszközök használatának ösztönzése, a tudatos közlekedésre nevelés Helyi vállalkozások – tudatos munkába járás ösztönzésének, munkahelyi mobilitási tervek készítésének, hatékony közlekedési módok előtérbe helyezésének pozitív hatásainak bemutatása a vállalkozások irányába, jó példák ismertetése Mobilitási menedzsment szervezetek (kormány, fővárosi, kerületi önkormányzat közlekedésfejlesztéssel és üzemeltetéssel foglalkozó részlegei, intézményei): a cél iránti elkötelezettségük feltétlen szükséges egy hatékony mobilitási rendszer megteremtése érdekében

Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1.Gyalogos infrastruktúra fejlesztése 2.Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése 3.Kerékpár és mikromobilitási eszközök használatának támogatása 4.Elektromos töltőinfrastruktúra fejlesztése
Beavatkozás 1.	Gyalogos infrastruktúra fejlesztése A gyalogos közlekedés olyan területeken tud hatékonyan megvalósulni, ahol a lakhely, az intézmények és szolgáltatások egymáshoz kis távolságra helyezkednek el. Ezt az elvet vallja a kompakt város, amelyet a kis távolságok városának is hívnak. Ezen városokban a közlekedéshez leginkább használt eszköz a gyaloglás, azaz ezen közlekedési mód szerepének növeléséhez a városszerkezet változása is szükséges. A gyalogosok a legvédtelenebb résztvevői a közlekedésnek, különös tekintettel a bizonytalan mozgással rendelkező gyerekekre, illetve a lassabban haladó idősekre. Az infrastruktúrát ennek megfelelően rájuk kell optimalizálni, a biztonságot az ő szemszögükből kell megítélni. Konkrét feladatok/intézkedések • kijelölt gyalogátkelőhelyek fejlesztése, illetve újak létesítése a főútvonalak mentén; • megfelelő minőségű és szélességű gyalogjárdák építése a forgalmas útvonalak mentén; • Fő tér járhatóság javítása • akadálymentesség javítása; • gyalogos kapcsolatok kialakítása a Duna szigeteivel Becsült költségek és források: kerületi és fővárosi költségvetés Mérőszámok, mutatók • gyalogos közlekedés részaránya (modal split) • akadálymentes csomópontok részaránya • gyalogos érintettségű balesetek számának alakulása
Beavatkozás 2.	Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése A kerékpáros forgalom emelkedésével megjelentek a kevésbé tapasztalt, nagyobb komfortfokozatot igénylő kerékpározók is, akik számára fontos, hogy rendelkezésre álljon a közúti közlekedéstől elválasztott, önálló kerékpáros létesítmény a forgalmas útvonalak mentén. A kerékpáros főhálózat széttagoltságát oldani kell, illetve biztosítani a kerékpárosoknak az elsőbbséget, ezzel is minimalizálva az eljutási időt, csökkentve ezzel a gyorsítás jelentette befektetett energiátöbbletet is. A kerékpárosok esetében a legtöbb baleset csomópontokban következik be, ezért ezen hálózati elemek környékét kell nagyobb mértékben fejleszteni. Az átkeléseknél biztosítani kell a kerékpáros megfelelő távolságból való láthatóságát, az elsőbbségviszonyokat egyértelműsíteni kell, a veszélyes forgalmi műveleteket a lehetőség szerint meg kell szüntetni, amennyiben nem lehetséges, egyértelműsíteni. A kerékpárhálózat nem mindig a közúthálózattal párhuzamosan halad, ilyen esetben gyakori és egyértelmű jelzésrendszert kell alkalmazni elsődlegesen a fővárosi jelentőségű hálózati elemeken. Konkrét feladatok/intézkedések • kerékpárforgalmi főhálózat teljes kiépítése (kapcsolódva a Budapest bringasztráda-hálózathoz); • EuroVelo6 kerékpáros nyomvonal fejlesztése; • biztonságosan és kényelmesen kerékpározható közutak kialakítása; • kerékpározásbarát városrészek kialakítása; • kerékpáros kapcsolatok kialakítása a Duna szigeteivel. Becsült költségek és források • EU operatív programok • kerületi és fővárosi költségvetés Mérőszámok, mutatók - kerékpáros közlekedés részaránya (modal split) - kerékpárforgalmi főúthálózat hossza - kerékpáros érintettségű balesetek számának alakulása

	- kerékpárforgalmi hálózat elemeinek komfortszintjének alakulása
Beavatkozás 3.	Kerékpár és mikromobilitási eszközök használatának támogatása A kerékpárforgalmi hálózat fejlesztésén felül számos olyan egyéb infrastrukturális és „soft” intézkedés megvalósítása javasolt, amely segíti a kerékpáros közlekedés elterjedését, javítja feltételeit. Ilyen a megfelelő kerékpártámaszok kialakítása, amelyben a lehető leggyorsabban, legkényelmesebb lehet a kerékpár minél több elemét lezárni. A kerékpártárolók esetében mind a lakossági (házon belüli vagy ahhoz közeli), mind az intermodalitást célzó elemek esetében fontos a biztonság kérdése. A kerékpáros közlekedés támogatása mellett szükséges felkészíteni a meglévő közlekedési rendszert a mikromobilitási eszközök megjelenésére, elterjedésére, amely hatékony alternatíva lehet a motorizált közlekedés helyett megfelelő utazási lánc részeként. Konkrét feladatok/intézkedések • közterületi kerékpártámaszok lehelyezése a forgalomvonzó létesítmények környezetében; • helyi kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások bevonása a megfelelő kerékpártámaszok kihelyezésébe; • B+R hálózat fejlesztése térben és kapacitásban; • kerékpárszervízpontok elhelyezése a nagyobb tárolók környezetében; • kerékpáros közlekedést népszerűsítése (pl. Bringázz a munkába, Kerékpáros reggeli kampányokban aktív részvétel); • közösségi kerékpármegosztó rendszerek kialakításának támogatása; • mikromobilitási eszközmegosztó rendszerek kialakításának támogatása; • mikromobilitási eszközök kerületi szabályozása. Becsült költségek és források • uniós közlekedési programok • kerületi és fővárosi költségvetés • gazdasági társaságok bevonása Mérőszámok, mutatók • kerékpártárolók száma egy lakosra vetítve; • B+R tárolók száma és kapacitása a kötöttpályás közlekedési eszközök megállóhelyeinél; • kerékpáros közlekedés részaránya (modal split).
Beavatkozás 4.	Elektromos töltőinfrastruktúra fejlesztése Az elektromobilitás térnyerését segíteni kell a megfelelő töltőhálózat létrehozásával, amelyeket elsődlegesen olyan helyeken kell kialakítani, ahol a járművek a tulajdonos elfoglaltsága miatt hosszabb időt töltenek el. Erre alkalmas helyszínek az üzletek, irodakomplexumok parkolói. A töltés esetében fontos, hogy a jármű ne töltsön túlzottan sok időt a töltőhelyen, ezzel is segítve egy oszlop hatékonyabb működését. Konkrét feladatok/intézkedések - töltőhálózat bővítése; - töltési idő minimalizálása műszaki eszközök alkalmazásával. Becsült költségek és források • Jedlik Ányos Terv • uniós források • gazdasági társaságok bevonása (üzletek, nagyobb irodakomplexumok). Mérőszámok, mutatók • elektromos járműre jutó töltőoszlopok száma; • elektromos töltőhelyek kihasználtsága; • kerületben üzemeltetett elektromos járművek száma/aránya.
Kapcsolódás	S13 Közbiztonság növelése S25 Turizmus erősítése S41 Kiemelt területek konzisztens fejlesztése S42 Városszerkezet javítása S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésekben S62 Klímaadaptáció – energetika

Edukáció	Közlekedési alapismeretek tanítása az alapfokú oktatási intézményekben, tudatos közlekedésre való nevelés, KRESZ-parkok használatának ösztönzése, átfogóbb lakossági kampányok a védtelen közlekedők biztonságának emelése érdekében
Nemzetközi és hazai jó példák	Pedestrianisation of Ljubljana city centre (https://www.eltis.org/resources/case-studies/pedestrianisation-ljubljana-city-centre) Brussels: promoting walking and cycling as a priority in urban mobility (https://mobilité-mobilité.brussels/en) Bike to work in Gdansk (https://www.cities-multimodal.eu/news/gdansk-sustainable-mobility-plan-active-mobility-catalyst-improved-quality-life) Bringázz a munkába kampányok Bringakadémia Master plan for developing electric vehicle charging in Stockholm (https://civitas.eu/measure/master-plan-developing-electric-vehicle-charging-stockholm)
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	A gyalogosok és kerékpárosok száma és a teljes közlekedésen belüli részarányuk (modal split); Gyalogosokat és kerékpárosokat érintő balesetek száma és súlyossága; 1 lakosra vetített kerékpártárolók száma; Elektromos töltőoszlopok területi lefedettsége.
Cselekvési javaslatok	1. Kerületi szintű kerékpárforgalmi hálózati terv (KHT) elkészítése, mely megvalósíthatóság, forrásallokáció és hasznosság szempontjai figyelembevételével mellett részletes cselekvési tervet is felvázolt 2. A kerületi KHT-ban foglaltak ütemes megvalósítása 3. Közösségi tervezésre és lakossági észrevételekre alapozva a gyalogos infrastruktúra folyamatos megújítása, korszerűsítése 4. Elektromos töltőhelyek kialakítása gazdasági szereplők bevonásával a nagyobb parkolóterületeken.

STRATÉGIAI CÉL	S52 INTERMODÁLIS KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZATOK FEJLESZTÉSE
Probléma	A kerület peremhelyzete miatt nagymértékben sújtva van a folyamatosan növekvő agglomerációs forgalmi terheléstől, amely a dinamikus elővárosi népességnövekedés miatt várhatóan a jövőben csak fokozódni fog. A nagymértékű forgalom jelentős közúti torlódásokat okoz a kerület főúthálózatán, amely komoly lég- és zajszennyezéssel jár a helyi lakosokra nézve. A közúthálózat további hiányossága a harántirányú kapcsolatok hiányossága, amely jelentős úttöbblet megtételére kényszeríti a közlekedőket. Az intermodalitás nem megfelelő mértékű, a P+R és B+R helyek száma alacsony, a személygépjárművek több helyütt a helyi lakossági igényeket kiszolgáló parkolóterületeket veszik igénybe, ami konfliktust eredményez. A közösségi közlekedési ráhordás nem megfelelő minőségű, amely a viszonylatok vonalvezetésében, a rágyaloglási távolságokban és a menetrendek hangolásában jelenik meg. Az intermodalitást erősítő egységes díjpolitika és közlekedésszervező hiányzik.
Cél indoklása	A közösségi közlekedés elérhetősége nem megfelelő minden területen, mivel nagyok a rágyaloglási távolságok, illetve nem megfelelő a ráhordás a törzshálózatra. Az elérhetőség javításával emelni lehet a használati arányt, amely jelentős közúti terhelést képes levenni az úthálózatról. Az intermodalitásra való igény egyértelmű, hiszen több olyan terület is van a kerületben, ahol az agglomerációból érkező járművek a lakossági parkolókat használják P+R céljából. A kerékpártárolók esetében a helyenkénti alacsony

	férőhelyek miatt közvilágítási oszlopokhoz, jelzőtáblákhoz, illetve utcabútorokhoz kötik a használók az eszközeiket. A kerület hiányos harántirányú tengelyei hozzájárulnak a magas motorizált közlekedési részarányhoz. A Dunára merőleges tengelyek létrehozásával oldható a sugaras utak terhelése, valamint új közösségi közlekedési viszonylatok indításával csökkenthető a személygépjárművek száma.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság – az intermodális hálózatokat az igényeiknek megfelelően kell kialakítani, esetleg szolgáltatásokkal egybekötni, ezzel is növelve a használatukat.
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. Intermodális csomópontok kialakítása 2. Községi közlekedés szolgáltatási szintjének fejlesztése, különös tekintettel a kötöttpályás eszközökre 3. Hiányzó harántirányú hálózati elemek megépítése
Beavatkozás 1.	Intermodális csomópontok kialakítása, meglévők fejlesztése Az intermodális csomópontok alatt sokan nagy kiterjedtségű, kizárólagos közlekedési célú területekre gondolnak. Az intermodalitás azonban egészen kis léptékben is megjelenik. A nagyobb parkolási létesítményeket a városmagtól minél távolabb kell elhelyezni, lehetőleg nem koncentráltan, hanem törekedve arra, hogy az adott jármű mindig a hozzá legközelebbi megállóhelyhez menjen. A kerékpártárolókat és a ráhordó közösségi közlekedési hálózat megállóhelyeit a törzshálózati eszközhez a legközelebb kell elhelyezni, ezzel is csökkentve az átszállási időt. Javasolt felkészülni a különböző mikromobilitási eszközök megjelenésére. Az attraktivitás növelése érdekében érdemes kereskedelmi funkciókat is elhelyezni, amely tovább ösztönzi ezen csomópontok használatát. Konkrét feladatok/intézkedések - kötöttpályás közösségi közlekedési eszközök megállóinak fejlesztése az intermodalitásra való tekintettel; - megfelelő számú és szolgáltatási minőségű P+R és B+R parkolók létrehozása; - az átszállási távolságok minimalizálása, a meglévő megállóelhelyezés, tárolók helyének optimalizálása. Becsült költségek és források - uniós források - kerületi és fővárosi költségvetés - gazdasági szereplők bevonása Mérőszámok, mutatók - átszállási idők a csomópontokban; - intermodális csomópontok száma; - megjelenő utasmennyiség.
Beavatkozás 2.	Közösségi közlekedés szolgáltatási szintjének fejlesztése, különös tekintettel a kötöttpályás eszközökre A kötöttpályás közlekedés tekintetében számos fejlesztés történt (esztergomi vasútvonal, 1-es villamos, budai fonódó), amelyet azonban folytatni kell. A kerületben az autóbuszok továbbra is fontos törzshálózati szerepet látnak el több relációban, amelyeket hosszútávon a kötöttpályára kell áthelyezni. A hangolások esetében a közösségi közlekedés kell, hogy prioritást élvezzen, amely a kerékpáros közlekedés számára is kedvező lesz a hasonló átlagsebességük miatt. Konkrét feladatok/intézkedések - H5-ös HÉV fejlesztése, föld alá helyezése; belvároson keresztüli meghosszabbítása dél felé; - S-Bahn rendszer megvalósítása (nagyvasút városon belüli szerepének erősítése); - Külső Bécsi úti, illetve más vizsgálandó relációkban a villamoshálózat bővítése; - autóbuszos ráhordó hálózat lefedettségének és hangolásának javítása; - igényvezérelt szolgáltatások fejlesztése a hatékony ráhordás érdekében;

	- személyforgalmi hajóközlekedés fejlesztése, mint a közösségi közlekedés teljesértékű szereplője városi és agglomerációs szinten. Becsült költségek és források - uniós források - kerületi és fővárosi költségvetés Mérőszámok, mutatók - közösségi közlekedést használók aránya (modal split) - közösségi közlekedést jellemző teljesítménymutatók (fhkm, utaskm)
Beavatkozás 3.	Hiányzó harántirányú hálózati elemek megépítése A kerületben morfológiai és történelmi okok miatt a sugaras hálózati elemek dominálnak, a harántirányú csekély mértékben jelenik meg, aminek oka, hogy a dunai átkelések jellemzően a város belsőbb területein találhatóak. A kerület belső területein való forgalomcsökkentés érdekében fejleszteni kell a harántirányú hálózatot, figyelemmel arra, hogy az új elemeknek megfelelő továbbvezetése legyen keleti és nyugati irányban is, ne terhelje a helyi lakó- és kiszolgáló utcákat. A harántirányú közúthálózati elemek megvalósítását követően a kerület belső területein a kapacitások csökkentése, visszaépítések megvalósítása javasolt a forgalom visszarendeződésének elkerülésének érdekében. Konkrét feladatok/intézkedések - MO északi szektor (10-11. sz. főutak között) megépítése; - Körvasút menti körút északi szakasz megépítése az Aquincumi híddal; - 10. sz. főút és Hidegkúti út közötti főútvonal kiépítése; - Váradi utca meghosszabbítása; - Budai alsó rakpart meghosszabbítása új nyomvonalon; - Nagy kapacitású harántirányú elem megvalósítása kapcsán belső területeken kapacitáscsökkentése az élıhetőség növelése. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) - uniós források - kerületi, fővárosi és állami költségvetés Mérőszámok, mutatók - összes utazással töltött idő; - járművek által megtett út a teljes hálózaton; - eljutási idők a harántirányú relációkban.
Kapcsolódás	S25 Turizmus erősítése S41 Kiemelt területek konzisztens fejlesztése S42 Városszerkezet javítása
Edukáció	Az intermodalitást lehet népszerűsítő kampányokkal támogatni, a közösségi és kerékpáros közlekedés használatát érdemes az alapfokú oktatás részévé tenni a közlekedési alapismeretekkel együtt
Nemzetközi és hazai jó példák	How Dutch railway stations encourage multimodality https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2011/06/28/nieuw-actieplan-fietsparkeren-bij-stations Mobility Hubs Guidance (https://como.org.uk/wp-content/uploads/2019/10/Mobility-Hub-Guide-241019-final.pdf) S-Bahn in Wien https://www.oebb.at/de/regionale-angebote/wien/s-bahn-wien
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Közösségi közlekedést használók aránya (modal split). Intermodális csomópontok parkolóinak telítettsége és a várakozás hossz Járművel megtett utak teljes hossza adott területi egységre vetítve.
Cselekvési javaslatok	1. Kerületi cél- és szempontrendszer kialakítása a kötött pályás fejlesztések, intermodális csomópontok és új közúthálózati elemekkel kapcsolatban, ezek képviselése az előkészítés és megvalósítás során. 2. Lobbitevékenység az intézkedések mielőbbi megvalósítása érdekében. 3. Közösségi közlekedéssel nem vagy alig feltárt lakott területek közösségi közlekedésbe való bevonásának kezdeményezése (akár igényvezérelt járatok által).

	4. Lakossággal való proaktív kommunikáció során előkerülő közösségi közlekedéssel kapcsolatos fejlesztések felkarolása.
--	---

STRATÉGIAI CÉL	553 MAGAS MOBILITÁSI SZOLGÁLTATÁSI SZÍNVONAL BIZTOSÍTÁSA
Probléma	A közlekedési infrastruktúra karbantartása alulfinanszírozott, ezért több helyütt az útburkolat, valamint a műtárgyak rossz állapotban vannak. A rossz minőség szerepet játszik a közlekedésbiztonság nem megfelelő szintjében, amit a magas sebesség és a nem megfelelően kialakított láthatóság tovább fokoz. A forgalomcsillapított övezetek területi kiterjedtsége még nem érte el a megfelelő lefedettséget. A közösségi közlekedés esetében a megállóhelyek nagyrésze nem felel meg az esélyegyenlőségi követelményeknek (taktilis burkolat, kerekesszékes megközelíthetőség), valamint számos jármű nem alacsonypadlós és/vagy nem klimatizált. Az okostelefonos eszközökön elérhető szolgáltatások nem egységesen terjednek ki minden alágazatra, nem érvényesül az összközlekedési szemléletmód. A kerület különböző részein eltérő mobilitási igényekből adódik a kapacitáshiány a meglévő parkolóterületekből. A nagyobb közösségi közlekedés megállóinak közelében a P+R igény, sűrűn lakott területeken az éjszakai tárolás, míg a jelentősebb forgalomvonzó létesítmények esetén a magas gépjárműhasználat okoz problémát.
Cél indoklása	Kiemelt cél a közlekedési eredetű balesetek (azon belül is halálos), szennyezések, valamint további negatív hatások csökkentése, aminek elengedhetetlen része a forgalomcsillapítás. Az esélyegyenlőséget minden állampolgár számára biztosítani szükséges, így gondolni kell a mozgáskorlátozottakról, a fogyatékkal élők, az idősek, a kisgyermekes családokra, a gyermekekre, a szociálisan hátrányos helyzetűekre, a magasabb jövedelemmel rendelkezőkre (számukra is vonzó alternatív közlekedési módok szükségesek) valamint a turistákra. Az utasok igénye a világ fejlődésével fokozatos emelkedik, amit a közösségi közlekedésben nem sikerül azzal párhuzamosan, azonos léptékben követni. Az okos eszközök rohamos elterjedésére a közlekedés különböző alrendszerei nem kellően gyorsan reagáltak, a lemaradást viszont máig nem sikerült behozni az átlagos felhasználó szintjén. A kerületi parkolással kapcsolatban nem célkitűzés a kapacitások jelentős átfogó növelése, helyette a gépjármű használatának ösztönzők és kényszerek általi csökkentése a cél a speciális lakossági igények direkt kiszolgálása mellett.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság – okos eszközök adta lehetőségek növelése, bevonása az infrastruktúra monitoringozásába, forgalomcsillapítással az élhetőség javítása Mobilitási menedzsment szervezetek (kormány, fővárosi, kerületi önkormányzat közlekedésfejlesztéssel és üzemeltetéssel foglalkozó részlegei, intézményei): felkészíteni a szükséges szervezeteket a lakossággal történő aktív kapcsolattartás feltételeinek megteremtésére, valamint az okos eszközök és monitoring rendszerek alkalmazására
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. Forgalomcsillapítás és közlekedésbiztonság javítása 2. Megfelelő infrastruktúra-menedzsment 3. Járműpark fejlesztése, megújítása 4. Okos eszközök alkalmazása a közlekedési rendszer hatékonyságának növelésében 5. Parkolási problémák enyhítése
Beavatkozás 1.	Forgalomcsillapítás, közlekedésbiztonság javítása A forgalomcsillapított utcák kellemes környezetet nyújtanak az ott lakóknak, ezért az élhetőség egyik alapfeltétele. A balesetek és a légszennyezés komoly egészségügyi

	költséggel rendelkezik. A biztonságos közlekedés és forgalomcsillapított lakóutcák növelik a terület élhetőségét, fellendíti az utcai életet, ami előnyösen hat a terület gazdaságára és társadalmára. Konkrét feladatok/intézkedések - Temp30 zónák és lakó-pihenő övezetek területi kiterjedtségének növelése megfelelő kapuzat kialakításával; - engedélyezett sebességek felülvizsgálata; - forgalombiztonsági beavatkozás megvalósítása; - csomópontok és útszakaszok közlekedésbiztonsági felülvizsgálata, szükséges beavatkozások eszközlése. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) - uniós források - kerületi és fővárosi költségvetés Mérőszámok, mutatók - közúti balesetek száma, kimenetele; - zajszint; - káros részecskék részaránya;
Beavatkozás 2.	Megfelelő infrastruktúra-menedzsment Az infrastruktúra folyamatosan magas szinten tartása hozzájárul ahhoz, hogy a nagy költségvonzatú, átfogóbb felújításokat, átépítéseket ritkább kelljen elvégezni, ezáltal a fenntartási költségek összességében alacsonyabb költségszinten maradnak. A magas rendezettség jellemzően kedvezően hat az emberre, életminőségére, általa befolyásolható a közlekedési mód- és útvonalválasztás. Különös figyelemmel kell lenni a szilárd burkolattal nem rendelkező utcák kiépítésére. Az infrastruktúra karbantartásához szükséges annak folyamatos monitorozása, amely egyfelől megtörténhet az út, illetve annak tartozékainak kezelője által, de a használók szintén adhatnak jelzéseket hibákról. Konkrét feladatok/intézkedések - közutak állapotának folyamatos magas szinten tartása; - szilárd burkolattal nem rendelkező utcák kiépítése; - megállóhelyek fejlesztése, felszereltségeinek javítása, energetikai beavatkozások, akadálymentesítés; - lakossági panaszok befogadása, hatékony kezelése; Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) - kerületi, fővárosi költségvetés Mérőszámok, mutatók - leromlott állapotú útfelületek nagysága; - kiépítetlen belterületi utcák hossza; - megállóhelyek szolgáltatási szintje.
Beavatkozás 3.	Járműpark fejlesztése, megújítása Az épített infrastruktúra mellett fontos a gördülőállomány fejlesztése is. A járművek megfelelő karbantartására szintén biztosítani kell a szükséges pénzügyi és műszaki erőforrást. A járművek esetében az élettartamuk végén törekedni kell azok cseréjére, addig viszont érdemes többszöri nagyobb karbantartásban, műszaki fejlesztésben részesíteni őket. A járművek esetében törekedni, hogy minél több legyen klimatizált, alacsonypadlós, működjön az audiovizuális utastájékoztató. Konkrét feladatok/intézkedések - járműpark folyamatos cseréje, szükséges karbantartások elvégzése; - elektromos üzemű (villany- vagy trolibusz) gumikerekes hálózat kialakítása a hegyvidéki területeken; - rádiós váltóállítást kialakítása a villamoshálózaton (távlatilag trolibuszhálózaton); - fedélzeti utastájékoztatói rendszer fejlesztése. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) - fővárosi, állami költségvetés - uniós pénzek Mérőszámok, mutatók

	- közösségi közlekedési járművek üzemkézsége, életkora; - kimaradó járatok száma;
Beavatkozás 4.	Okos eszközök alkalmazása a közlekedési rendszer hatékonyságának növelésében Az okos eszközök szervesen beépültek az emberek mindennapjaiba, az élet egyre több területe végezhető az infokommunikációs eszközök közreműködésével. A közlekedés esetében számos funkció elérhető a segítségével (utazástervezés, díjfizetés), de hiányzik egy összközlekedési szemléletmódú alkalmazás, amelyben egyszerre van benne minden alágazat. A közlekedést ezért egységes szolgáltatásként kell definiálni, ahol nem adott eszközre, járatra korlátozódik egy használat, hanem a teljes útvonalon felelhető összes közlekedési módra. Az alkalmazásban így lehetőség nyílik a közösségi közlekedési menetrendek megtekintésére, kerékpáros útvonaltervek készítésére, parkolóhelyek megtalálására, megosztáson alapuló eszköz bérletére, az ehhez szükséges díj megfizetésére, panaszkezelésre stb. Az okos eszközök térnyerésével összhangban a közösségi közlekedésben be kell vezetni az elektronikus jegyrendszert, amihez kapcsolódóan időalapú tarifapolitikát érdemes folytatni, ezzel ösztönözve a használatra, valamint csökkentve a jogtalan használat arányát. Konkrét feladatok/intézkedések - elektronikus, időalapú jegyrendszer és kapcsolódó tarifarendszer bevezetése a közösségi közlekedésben; - alágazatokon átnyúló útvonaltervezési rendszer kialakítása; - MaaS tájékoztató, jegyértékesítő mobilapplikáció fejlesztése; - útszakasz és jármű telítettségének kijelzése okostelefonon és kihelyezett dinamikus információs táblákon. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) - fővárosi, állami költségvetés - uniós támogatások Mérőszámok, mutatók - közösségi közlekedés részaránya (modal split) - lakossági (felhasználói) elégedettség - externális költségek csökkenése a hatékony optimalizálás által; - felhasználókhöz eljuttatott információk mennyiségi és minőségi értékelése.
Beavatkozás 5.	Parkolási problémák enyhítése A kerületben jelentkező (illetve a ma még rejtve maradó) parkolási igények teljes kiszolgálása a közterületek további jelentős igénybevételét vagy költségek többszintes létesítmények megvalósítását követelné. E megoldások nem reálisak a kerületben, emiatt a gépjármű használatának ösztönzők és kényszerek általi csökkentése a feladat a speciális lakossági igények direkt kiszolgálása mellett. A feladat teljesítéséhez célirányos, területspecifikus beavatkozások megvalósítása szükséges, ami külön kezeli az eltérő parkolási igényeket. Konkrét feladatok/intézkedések - sűrűn lakott területek közterület rendezésével a parkolóterületek újragondolása; - K+R parkolók kialakítása az oktatási intézmények előtt; - P+R parkolók kialakítása a HÉV és nagyvasút megállóiban; - kertvárosi és iparterületi parkolás rendezése szabályozás módosításával; - fővárosi szintű parkolásiirányítási és információs rendszer kialakítása. Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) - kerületi, fővárosi, állami költségvetés Mérőszámok, mutatók - helyi lakosság elégedettsége a parkolási lehetőségekkel - kialakított K+R parkolók száma - kialakított P+R parkolók száma
Kapcsolódás	S11 Aktív, a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság, Miénk a kerület! program S13 Közbiztonság növelése S24 Városfejlesztési Tőkealap létrehozása S25 Turizmus erősítése

	S31 Hatékony önkormányzati feladatellátás biztosítása S32 Hatékony lakossági folyamatok kialakítása S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésekben S62 Klímaadaptáció – energetika
Edukáció	A forgalomcsillapított területek tiszteletben tartására, megfelelő használatára érdemes közösségi kampányt szervezni. Az okos eszközök használata által elérhető hasznok bemutatása, illetve használatuk ismertetése célirányosan a különböző társadalmi csoportok számára.
Nemzetközi és hazai jó példák	BKK Közlekedésbiztonsági és forgalomcsillapítási intézkedési terv Fenntartható városi mobilitási tervek készítése és megvalósítása Járókelő: (https://jarokelo.hu/) Whim app in Helsinki (https://whimapp.com/) Smart Bus Stop (https://www.archiexpo.com/architecture-design-manufacturer/smart-bus-shelter-72334.html) Parkwhiz: https://www.parkwhiz.com/ P+R in Warsaw (https://www.wtp.waw.pl/en/parkings/#ParkujP+R)
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Forgalomcsillapított területek kiterjedtsége Úthálózati elemek minősége Járművek átlagos életkora, üzemkésztsége Közlekedési hálózat hatékonysága, okos eszközök nyújtotta lehetőségek tárháza
Cselekvési javaslatok	1. Forgalomcsillapított terület kibővítése a helyi lakosság aktív bevonásával 2. Forgalomcsillapítások, sebességcsökkentések megvalósítása a helyi lakosság aktív bevonásával 3. Parkolási koncepció és operatív terv készítése, amely kiterjed az eltérő problémákkal küzdő területek fejlesztési lehetőségeire 4. Parkolási koncepció és operatív terv megvalósítása 5. Lakossággal való proaktív kommunikáció során előkerülő forgalmi rend változtatási igények megvizsgálása 6. Úthálózat monitorozásának fejlesztése (KARESZ alkalmazásával, fejlesztésével) 7. Elköteleződés a meglévő infrastruktúra és szolgáltatási szintek fenntartására, valamint az egyes fejlesztések által megváltozó fenntartási és üzemeltetési erőforrások figyelembevétele és megkövetelése 8. Községi közlekedési járműbeszerzések, illetve szolgáltatásfejlesztések során a szolgáltatókkal való hatékony együttműködés

STRATÉGIAI CÉL	S61 KLÍMAADAPTÁCIÓ – KÖRNYEZET
Probléma	A klímaadaptáció azon intézkedések összességét tartalmazza, mely növeli a lakosság, illetve a település alkalmazkodóképességét a megváltozott klimatikus körülményekhez. Így a nyári hőstressz által okozott többlet halálozás csökkentése a klímaadaptáció legfontosabb célja és egyben indikátora. Óbuda, mint minden település, elsősorban a városi hősziget okozta negatív klimatológiai hatásokkal küzd. Ezen tényezők a Helyzetfeltárásban részletesebben is szerepelnek, az alábbiakban csak a legjelentősebbeket emeljük ki. Értelemszerűen a nyári hőségnapok során a hőstressz a legsűrűbben lakott területeken érvényesül. Ez több szempontból is növeli a hőstresszel járó megbetegedések kockázatát. Egyrészt az érintett, és a klímaváltozásnak leginkább kitett területek a sűrűn beépített belvárosi negyedek, ahol a legkevesebb a zöldterület, és amelyek sok esetben átfedésben vannak a kerület előregedő részeivel (pl. Kolosy tér környéke, az Krúdy-negyed), így ezen területek lakosai a nyári hőségnapok során veszélyeztetett társadalmi csoportot képeznek. Másrészt pedig

	ezek azok a városrészek, ahol a legtöbb közintézmény található, ami azt jelenti, hogy ezek szintén ezen szomszédságok többlet látogatottságát okozzák, így növelve a veszélyeztetett lakosság számát. Klimatikus tekintetben a másik legnagyobb kihívás vízmegtartás, és a vízlefolyás lassítása, amely azonban részletesebben ki van fejtve az S43 stratégia cél alatt.
Cél indoklása	A nyári hőstressz évi 1000-1740 többlethalálozást okoz országos szinten. Cél az Óbuda-Békásmegyeren élő, dolgozó emberek hőstresszel kapcsolatos megbetegedései számának csökkentése, az egészségben eltöltött évek számának növelése, és a jobb életszínvonal érdekében.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság: minden kerületi lakos és kerületben dolgozó érintett a kérdésben, így a megoldás is közös érdekünk. Intézményvezetők: az alapellátás intézményeit is súlyosan érintik a hőstresszel járó problémák Vállalkozók, gazdasági szereplők- munkavégzés feltételeinek kedvezőbbé tétele
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. Vonzó zöldfelületek, zöldülő közterületek, úgynevezett „hideg szigetek”, oázisok létrehozása a városban, elsősorban a klimatológiai szempontból sérülékeny helyeken. 2. Zöldfelületi hálózat kialakítása, kisléptékű zöldfelületek bekapcsolása a rendszerbe, ezáltal is csökkentve a hősziget intenzitását ($\Delta T = T_{\text{belterület}} - T_{\text{kületterület}}$) 3. Határos erdőterületek védelme, új beépítések szigorú szabályozása. 4. Tudatos ivóvíz-gazdálkodás, közkutak (ivóvíz vételezése céljából) létrehozása, lakossági szemlélet-formáló akciókkal párhuzamosan
Beavatkozás 1.	Vonzó zöldfelületek, zöldülő közterületek, úgynevezett „hideg szigetek”, oázisok létrehozása a városban, elsősorban a klimatológiai szempontból sérülékeny helyeken. - Kisléptékű párolgó vízfelületek létrehozása köztereken. - Napvitorlák, árnyékoló berendezések, párapapok telepítése köztereken. Becsült költségek és források: nagyobb és kisebb költségvetésű, és idényszerű beruházások, pl. beszerzés, felszerelés költségei pl. napvitorla esetén. Forrás: ZIKOP, közösségi költségvetés. Mérőszámok, mutatók: hőstresszel összefüggő rosszullétek száma (mentő riasztások számának) csökkenése.
Beavatkozás 2.	Zöldfelületi hálózat kialakítása, kisléptékű zöldfelületek bekapcsolása a rendszerbe, ezáltal is csökkentve a hősziget intenzitását Becsült költségek és források: zöldfelületi fejlesztések. Forrás: ZIKOP Mérőszámok, mutatók: hőstresszel összefüggő rosszullétek száma (mentő riasztások számának) csökkenése.
Beavatkozás 3.	Határos erdőterületek védelme, új beépítések szigorú szabályozása Becsült költségek és források: tervezői díjazás Mérőszámok, mutatók: erdős területek növekedése a kerületben
Beavatkozás 4.	Tudatos ivóvíz-gazdálkodás, közkutak (ivóvíz vételezése céljából) létrehozása, lakossági szemlélet-formáló akciókkal párhuzamosan Becsült költségek és források: tűzcsapok átalakítása kúttá Mérőszámok, mutatók:
Kapcsolódás	S41 Kiemelt területek konzisztens fejlesztése S42 Városszerkezet javítása S43 KÖRNYEZETI SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÜLNEK A FEJLESZTÉSBEN
Oktatás	A lakosság szemléletformálása, hőségnapokon az önkormányzat is hívja fel a figyelmet a hőstresszel járó egészségügyi veszélyekre.
Nemzetközi és hazai jó példák	https://ivocsap.hu/

	Cloudburst kezelési terv, Koppenhága (https://oppla.eu/casestudy/18017) – a hirtelen lezúduló záporok által okozott problémákat megelőző városi vízgazdálkodási terv. London – természet alapú megoldások alkalmazása a fenntartható város érdekében (https://oppla.eu/casestudy/19456) BeePathNet (URBACT) projekt, Hegyvidék Önkormányzata (https://www.hegyvidek.hu/elet-a-hegyvideken/zold-hegyvidek/mehbarat-kerulet) http://kozossegekertek.hu/
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Hőstresszel összefüggő riasztások száma Zöldfelületek növekedése
Cselekvési javaslatok	1. Kisléptékű párolgó vízfelületek létrehozása köztereken. 2. Napvitorlák, árnyékoló berendezések, párapapuk telepítése köztereken 3. Zöldfelületi hálózat fejlesztése (ld. S43) 4. Új beépítések szigorított szabályozása, KÉSZ felülvizsgálat 5. Erdőterületek határa fokozott védelme eszközei fejlesztése 6. Városi ivóvízvételi lehetőségek bővítése 7. Szemléletformáló akciók, események a klímaadaptáció témájában

STRATÉGIAI CÉL	S62 KLÍMAMITIGÁCIÓ – ENERGETIKA
Probléma	A klímaadaptáció elsősorban az ÜHG gázok – ezek között elsősorban a CO₂-kibocsátás csökkentését célozza. A CO₂-kibocsátás csökkentésének elsődleges eszköze a fosszilis energiahordozók égetésének visszaszorítása a hálózati és a végső energiafelhasználás csökkentésével. Ezen intézkedések két csoportra oszthatók: egyrészt a végső energiaigény csökkentése energiahatékonysági beruházások (határolófelületek műszaki felújítása, energiahatékony gépészet használata) által; másrészt a hálózati energiaigény csökkentése megújuló energiák használatával – lehetőség szerint telken belül, vagy helyi szinten. Mégis, fontos megjegyezni, hogy ezen célok egyike sem tud maradéktalanul megvalósulni a fogyasztási igények visszaszorítása nélkül: lehetőség szerint pl. 23°C belső téri téli léghőmérséklet helyett 20°C tartása, nyáron a hűtési igény csökkentése alternatív, szelíd energetikai megoldások alkalmazásával. Kerületi léptékben gondolkodva az önkormányzat energia- és klíma akcióterve (SECAP, 2020) tartalmazza a legfőbb intézkedéseket három felhasználói körre bontva: épületállomány (benne önkormányzati épületállomány), közlekedés és ipari felhasználók.
Cél indoklása	Óbuda-Békásmegyer Klímastratégiájának egyik fő eleme az energiatudatosság széleskörű elfogadtatása, az energiafogyasztás és ÜHG kibocsátás érzékelhető mértékű csökkentése.
Célcsoportok /indoklás	Lakosság Önkormányzati dolgozók Intézményvezetők Vállalkozók, gazdasági szereplők
Cél megvalósításának javasolt intézkedései/beavatkozások	1. Folyamatos klímainformáció, energiatudatos lakosság – Tudatos társadalom és gazdaság, erősödő közösségi célú finanszírozás (Energiatudatosság a vállalkozások és a lakosság körében) 2. Energhatékony és klímabarát épületállomány 3. Energiatakarékos közlekedési rendszerek elterjedése (járművek, szolgáltatások) 4. Jelentős helyi energiatermelés
Beavatkozás 1.	Folyamatos klímainformáció, energiatudatos lakosság – Tudatos társadalom és gazdaság, erősödő közösségi célú finanszírozás (Energiatudatosság a vállalkozások és a lakosság körében) • szemléletformáló és információt biztosító események • okosmérő programok – telepítés, mérés, értékelés • okosmérők telepítésének támogatási rendszere (WELLBASED pályázat)

	Klímvédelmi Alap (SECAP) megvalósulásával pénzügyi és információs támogatás nyújtása Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók – telepített mérők száma, érintett vállalkozások és lakások száma, fogyasztási adatok változása
Beavatkozás 2.	Energiahatékony épületállomány - Az energetikai szabványok változását követően a helyi rendeletek megújítása: KÉSZ, TKR (megújulókat használata, növényzet használata) - panelrehabilitációs programok Becsült költségek és források VMOP prioritási tengely Mérőszámok, mutatók: – fogyasztási adatok változása, megvalósult beruházások száma, értéke, új, korszerű építésű lakóházak és intézmények száma
Beavatkozás 3.	Energiatakarékos közlekedési rendszerek elterjedése (járművek, szolgáltatások) „Fenntartható Kerületi Mobilitási Rendszerterv” (SUMP) készítése - Önmagyarazó forgalomszabályozó útszakaszok létrehozásának előkészítése - Megosztáson alapuló közlekedés elterjesztése – autómegosztók népszerűsítése, elektromos járműkölcsonzés (autó, tricikli, kerékpár stb.) - Elektromobilitás támogatása, töltőhelyek gyarapítása, adó- és közterülethasználati díjkedvezmények, korlátozó övezetek - Parkolási rendszer újragondolása, közterületen kívüli parkolás elősegítése - Térségi forgalomcsillapítás, P+R rendszer fejlesztése (segítése a kerület külső határán, vagy azon kívül, drágítása azon belül, közösségi közlekedés preferálásának elősegítése) - Gyalogos közlekedés infrastruktúra fejlesztése – Helyi gyalogos zónák kialakítása, gyarapítása - Mikromobilitás támogatása: Kerékpárút-hálózat bővítése – Kerékpáros Óbuda Program - Közösségi közlekedés feltételeinek javítása, kiemelten kiegészítő megoldások létesítése az akadálymentes közösségi közlekedéshez Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók: e-járművek száma, e-töltőhelyek száma, e-járműkölcsonzók száma
Beavatkozás 4.	Jelentős helyi energiatermelés, megújuló alapú távfűtés – hűtés - telken belüli napkollektoros / napelemes rendszerek kiépítésének támogatása - Klímvédelmi Alap (SECAP) támogatásai, információ biztosítása, szakmai segítségnyújtás Becsült költségek és források (amennyiben lehetséges) Mérőszámok, mutatók: kiépített energiatermelő rendszerek, fogyasztás változása
Kapcsolódás	S11 Aktív a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben
Oktatás	Lakosság szemléletformálása klímatudatos rendezvényeken, kiadványokkal, KÉSZ előírásokkal.
Nemzetközi és hazai jó példák	Óbuda, Faluház projekt, Budapest, 13. kerület, Jász utca 89-91. , 100 lakásos passzív ház építése (https://www.budapest13.hu/onkormanyzat/onkormanyzati-jo-gyakorlatok/nalunk-csak-passziv-haz-passziv/) Hódmezővásárhely, kaszkád rendszerű hévíz-hasznosítás (további információ: http://geotermia.lapunk.hu/tarhely/geotermia/dokumentumok/adokjanos_cikk_hodmezo_vasarhelyi_geot_fut_rendszer.pdf) Pornóapáti – falufűtőmű Energiatudatos városfejlesztés, Freiburg (DE) (https://www.100-percent.org/freiburg-im-breisgau-germany/) ENSURE projekt (CEE), Óbuda, 2010-2013 WELLBASED projekt (Horizon 2020), Óbuda, 2021-2024
Mutatószámok, elvárt eredmények, célértékek	Egy főre jutó CO₂-kibocsátás egy év alatt a SECAP módszertana szerint.

Cselekvési javaslatok	1. szemléletformáló és információt biztosító események 2. okosmérő programok – telepítés, mérés, értékelés 3. okosmérők telepítésének támogatási rendszere (WELLBASED pályázat) 4. Klímavédelmi Alap (SECAP) megvalósulásával pénzügyi és információs támogatás nyújtása 5. Az energetikai szabványok változását követően a helyi rendeletek megújítása: KÉSZ, TKR (megújuló használat, növényzet használata) 6. panelrehabilitációs programok 7. „Fenntartható Kerületi Mobilitási Rendszerterv” (SUMP) készítése 8. Önmagyarázó forgalomszabályozó útszakaszok létrehozásának előkészítése 9. Megosztáson alapuló közlekedés elterjesztése – autómegosztók népszerűsítése, elektromos járműkölcsonzés (autó, tricikli, kerékpár stb.) 10. Elektromobilitás támogatása, töltőhelyek gyarapítása, adó- és közterülethasználati díjkedvezmények, korlátozó övezetek 11. Parkolási rendszer újragondolása, közterületen kívüli parkolás elősegítése 12. Térségi forgalomcsillapítás, P+R rendszer fejlesztése (segítése a kerület külső határán, vagy azon kívül, drágítása azon belül, közösségi közlekedés preferálásának elősegítése) 13. Gyalogos közlekedés infrastruktúra fejlesztése – Helyi gyalogos zónák kialakítása, gyarapítása 14. Mikromobilitás támogatása: Kerékpárút-hálózat bővítése – Kerékpáros Óbuda Program 15. Községi közlekedés feltételeinek javítása, kiemelten kiegészítő megoldások létesítése az akadálymentes közösségi közlekedéshez 16. telken belüli napkollektoros / napelemes rendszerek kiépítésének támogatása
-----------------------	---

2.4. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A 6 átfogó hosszú távú célhoz 22 középtávú cél kapcsolódik, melyekhez meghatározást nyertek a tematikus és területi célok és az azokhoz kapcsolható beavatkozások és cselekvések. Ennek alapján elkülöníthetők a konkrét akcióterületekhez köthető tematikus beavatkozások, illetve a kerület egészében, hálózatosan jelentkező beavatkozások, programok. Az alábbi táblázat a tematikus célok és az azokhoz kapcsolódó akcióterületek összeköttetését, illetve az adott átfogó- és stratégiai célhoz való kapcsolódást is mutatja.

Célok	Akcióterületek		Átfogó célok	Stratégiai célok
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása	Aranyhegy + Táborhegy + Péterhegy, Békásmegyer, Belső Óbuda, Csillaghegy, Hegyvidék		A1 Aktív, segítő közösségek	S11, S12, S13, S15, S16
			A4 Kiegyenlített területhasználat	S42, S44
Új fejlesztési területek – gazdasági terület és lakóterület	Északi Városkapu, Barnamezős egységek: Aquincum, Belső-Óbuda északnyugat, Filatori, Kaszásdűlő gazdasági terület		A2 Stabil gazdaság	S21, S22, S23, S24
			A4 Kiegyenlített területhasználat	S41, S42, S44
Klímatudatos területfejlesztés, mezőgazdasági természetvédelmi hasznosítás előtérben	Csúcshegy, Mocsárosdűlő, Táborhegy, Testvérhegy		A1 Aktív, segítő közösségek	S11
			A4 Kiegyenlített területhasználat	S41, S42, S43, S44
			A6 Klímatudatosság érvényesítése	S61
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Dunapart, Óbudai-sziget, Rómaifürdő, Rómaipart, Pünkösdfürdő Üdülőpart		A1 Aktív, segítő közösségek	S15
			A2 Stabil gazdaság	S23, S24, S25
			A4 Kiegyenlített területhasználat	S41, S43, S44
Természetvédelmi célok mellett a rekreációs lehetőségek kiaknázása	Hármashatárhegy, Mocsárosdűlő		A2 Stabil gazdaság	S23
			A4 Kiegyenlített területhasználat	S41, S42, S43, S44
Örökségvédelmi – turisztikai akcióterületek	Aquincum és kiemelt római emlékek, Gázgyári Emlékek, Kiscell, Zichy kastély		A2 Stabil gazdaság	S23, S24, S25
			A4 Kiegyenlített területhasználat	S41, S44
Közlekedési fejlesztések	Hiányzó hálózati és közösségi közlekedési elemek	Közösségi közlekedéssel ellátatlan területek	A2 Stabil gazdaság	S23, S24

	1. Csúcshegy, M0 – Harsánylejtő feltáró útja, vasút mellett kiépítendő nyugat-kelet irányú útkapcsolat és új Duna híd	Csillaghegy, Csúcshegy, Északkelet, Harsánylejtő – Hegyvidék észak, Mátyáshegy, Rókahegy	A4 Kiegyenlített területhasználat	S42, S44
	2. Közösségi közlekedés megállóhelyeinek humanizálása, komfortosítása, akadálymentesítés		A5 Fenntartható közlekedésfejlesztés	S51, S52, S53
			A6 Klímatudatosság érvényesítése	S61, S62

2. táblázat Óbuda-Békásmegyer ITS Tematikus és területi célok közötti összefüggések bemutatása
Forrás: saját szerkesztés

3. A megvalósítást szolgáló beavatkozások

3.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Mottó: „A változás maga a város” (Aldo Rossi)

„A római légiók élükön Hadrianussal, Széchenyi és a volt hajógyári munkások, Krúdy, Kassák és kortársaik most biztosan szomorkodnak, legalábbis nem büszkék ránk. Ők szenvedélyesen, nagy lendülettel alkottak, bátrak voltak, mert hajtotta őket a belső meggyőződés, hogy értéket teremtenek, és valami maradandót hoznak létre a jövő számára. Ha ez az unalmas múltba révedés nem változik, ha a hagyományok tisztelete, az értékek őrzése nem találkozik friss, kortárs attitűddel, ötletekkel, koncepciókkal, ha nem hozzuk helyzetbe azokat a szereplőket, akiknek van érzéke, tehetsége, tudása és nem utolsó sorban kitartása ahhoz, hogy új energiákkal töltsék meg a várost, akkor még sok év múlva is kihagyott lehetőségekről, ki nem használt potenciálról beszélhetünk a 3. kerületben. A világ exponenciális gyorsulását, technológiai fejlődését, a globális trendek térnyerését ezzel az új pandémiás bizonytalansággal szó szerint megfertőzve egyszerűen nem lehet tétlenül, magunkba temetkezve nézni, és hosszú távon nem lehet hivatkozási alap a források hiánya sem.” (Remete Tibor: Óbuda újratöltve, Óbudai Anziks 2020 ősz-tél)

A kerület fejlődésének legutóbbi folyamatait, akcióterületeit, megvalósult és nem megvalósult akcióit az összefoglaló 3. táblázat mutatja be, melynek utolsó oszlopa a jelen ITS-ben megjelölt középtávú célokat, akcióterületeket és programokat írja le. 9 városfejlesztési akcióterület került elkülönítésre, melyek lényegében lefedik a kerületet. A javasolt fejlesztési célok között szerepel néhány nem kerületi kompetenciájú feladat, de szerepeltetése szükségesnek látszik egy ilyen átfogó, sok kölcsönhatást is jelentő összefoglalásban.

Megfigyelhető, hogy a korábbi ITS-k által megnevezett célok és akciók közül azok valósultak meg, melyekhez már az ITS készítésének idején kapcsolódott előkészítő projekt, terv, szándék. A jelen anyagban szereplő projektek, vagy projektterületek szinte mindegyike rendelkezik előkészített koncepcióval vagy erős szándékkal, tehát indokolt szerepeltetése a dokumentumban. Egy közép és hosszú távú célokat felsorakoztató stratégia mindig kell, hogy tartalmazzon olyan elemeket is, melyek megvalósítási forrása adott pillanatban nem látható, azonban a stratégiai cél megléte predesztinálja a forrás keresését és megtalálását.

A kijelölt akcióterületek a korábbi ITS-ekből részben átvételre, illetve kiegészítésre kerültek.

Akcióterületek:

1. Békásmegyer – Városkapu – Ezüsthely – Kossuth Lajos Üdülőpart
2. Mocsárosdűlő- Csillaghegy- Aranyhegy („Háromhegyek”)
3. Kaszásdűlő
4. Aquincum
5. Budai Promenádnál- Belső Óbuda – Újlak
6. Római-part – Római városrész
7. Óbudai- sziget
8. Hegyvidék
9. Csúcshegy

Ezen kívül elkülönítésre kerültek a Hálózatos projektek is.

3.1.1. Óbuda-Békásmegyer ITS – Korábbi ITS tervezett beavatkozások és jelenleg javasolt projektek- folyamatok, összefüggések

	2009-2013	2009-2015	2015-2020	2015-2021	2021 ITS / Javaslat
Akcióterület	ITS 2009 / Tervezett beavatkozás	Mi történt	ITS 2015 /Tervezett beavatkozás	Mi történt	
Békásmegyer- Városkapu – Ezüsthegy – Pünkösdfürdő Üdülőpart	A Heltai Jenő tér teljes körű rehabilitációja (piac, csarnok, szolgáltató épületek, parkoló, közterületek)	nem valósult meg	Heltai Jenő téri piac fejlesztése	megvalósult	Bérlakásépítés 1. Pünkösdfürdő u.- Hatvany L. u. (293 lakás)
	Heltai Jenő tér rendezése (funkcióhiányos domb megújítása, játszótér)	nem valósult meg	Heltai Jenő téri rendezése	részben megvalósult	Békásmegyer Duna felőli oldal – partközeli területek szabadidős szolgáltatói-, vendéglátói vállalkozások létrejöttének ösztönzése
			Kossuth Lajos üdülőpart fejlesztési terve	megvalósult	Pünkösdfürdő Üdülőpart fejlesztése tervek szerint (fővárosi beruházás) + kikötő megújulása és közterülethasználati szabályok kialakítása, gyalogos és kerékpáros forgalom konfliktuskezelő megoldások
					Önkormányzati tulajdonú Kossuth L. üdülőingatlan hasznosításra történő bérbeadásra, sport- szabadidős felhasználás fejlesztés (kb. 13 000nm, Kossuth L. üdülőpart utolsó ingatlana, Barát patak mellett, Benárd Villa)
	A Madzsar József és a Füst Milán utca közötti tömb belsejében parképítés, közpark felújítása	részben megvalósult, folyamatban	Traianus park fejlesztése -	részben megvalósult	Békásmegyer hegy felőli oldal -parkok és közterületek felújítása: Táncsics Mihály park fejlesztése – kiegészítés, sportparkok, futópályák kialakítása, Víziorgona sétány, Jandrassik park
	A Bálint György és Füst Milán utca között elterülő szolgáltató alközpont felújítása	részben megvalósult, lezárt	Zipernowsky sétány megújítása	megvalósult	közbiztonság növelése, újabb térfigyelő kamerák telepítése
	Parkok szükség szerinti felújítása	nem valósult meg			Ezüsthegyi oldal szabályozása felülvizsgálata
	Járdák, előkertek megújítása, közterületi bútorok kihelyezése	részben megvalósult, folyamatban	Városkapu program	nem valósult meg	Városkapu program
	Békási Ifjúsági Park kialakítása	nem valósult meg, de már nem is releváns	M0 ÉNY-i szektor megépítése	nem valósult meg	M0 ÉNY-i szektor megépítése

	A lakóépületek energetikai, épületgépészeti és homlokzati felújítása	részben megvalósult, folyamatban	Szociális városrehabilitáció	részben megvalósult, folyamatban	Békásmegyer hegy felőli oldal – szociális városrehabilitáció - a Wellbased projekt kiegészítésével és a Lukács Gy. utcai lakótömb megújuló energetikai fejlesztésével
					Békásmegyer Duna- felőli oldal – szociális városrehabilitáció – munkanélküliek visszavezetése a munkaerőpiacra program, közösségi kertek alakítása
					Tanuszoda fejlesztés
	Hatvany Lajos utcai nyugdíjas ház bővítése	nem valósult meg	Derús Alkony gondozóház, nyugdíjasház bővítése	részben megvalósult	Derús Alkony gondozóház, nyugdíjasház bővítése
	Parkoló-építés	részben megvalósult, folyamatban	P+R rendszer kiépítése	nem valósult meg	Új HÉV megálló és parkoló kialakítás, P+R rendszer kiépítése, B+R parkolók bővítése, akadálymentesítés a közösségi közlekedési csomópontokon
Mocsárosdűlő- Csillaghegy- Aranyhegy (Háromhegyek)	Közúti közlekedési és közművesítési tervek készítése	nem valósult meg	Mocsárosdűlő funkcióbővítő zöldterületi fejlesztése	nem valósult meg	Mocsárosdűlő fejlesztési program – nagyvárosi belső zöldterület, zöldterületi fejlesztések – természetvédelmi célú rehabilitáció (fővárossal közös tervezés)
			Lékai Bíboros tér rendezése	megvalósult	Madártani Egyesület Látogatóközpont és Mintagazdaság kialakítása
	Mocsárosdűlő Területfelhasználási Konceptiójának és Szabályozási Tervének elkészítése és jóváhagyása		Mészkö utcai park fejlesztése	részben megvalósult, folyamatban	Mészkö park 2. ütem megvalósítása
	A felszíni vízrendezés megvalósítása		Új csillaghegyi óvodaépület az Ürömi utcai óvoda kiváltására	nem valósult meg	Rókahegyi városrész ellátottságának növelése: Kiskereskedelmi egységek létrejöttének ösztönzése, segítése és új csillaghegyi óvodaépület az Ürömi utcai óvoda kiváltására, ifjúsági közösségépítő programok,
					Bajáky Elemér Könyvtár bővítése
					Jókai utca környezete rendezése (vízelvezetés, utak, járdák)
					Pusztakúti út – Ürömi úti csomópont biztonságosabbá tétele, forgalomcsillapítás a lakóutcákban
	A beépítésre nem szánt erdő és zöldterületek megtervezése, kialakítása		Csillaghegyi strand hasznosítása	nem valósult meg	Csapadékvízgazdálkodási Konceptió készítése, záportározók kialakítása, Rókahegyi, Aranyhegyi csapadékvizek rendezése és befogadása

	Városrészeket összekötő úthálózati gyűjtőút elemek összekötésének (Határ út – Cetz János utca) kiépítése		Pogánytorony fejlesztése	nem valósult meg	Aranyhegy- Szentendrei út kapcsolatfejlesztése forgalomtechnikai vizsgálattal, forgalomcsillapítási eszközök a lakóutcákban, kisebb P+R és B+R parkolók a vasútállomás és HÉV megálló közelében
				Zajvédelem a Szentendrei úttól	
	A gyűjtő- és elosztó fő közművezeték-hálózatok kiépítése		Kemény villa és környékének fejlesztése	nem valósult meg	Kemény villa és környékének fejlesztése- funkcióváltás óvoda és bölcsőde
					Aranyhegy szabályozási tervének felülvizsgálata
					Aranyhegy közvilágítás fejlesztése
					kerékpáros összeköttetés fejlesztése Belső Óbuda és Békásmegyer között
					Pogánytorony felújítása, környezetrendezés
Kaszásdűlő	Kaszásdűlő Ipari és Média Park magas technológiát preferáló iparterületi fejlesztés megvalósítása	részben megvalósult, folyamatban	Iparterületi fejlesztés Kaszásdűlőn	nem valósult meg	Kaszásdűlő ipari park területének fejlesztése 4.0 és humanizálása
					Lakóterületi parkfejlesztések, sportparkok kialakítása – Szérűskert menti közterület megújítása
	Kaszásdűlő gazdasági zóna gazdaságfejlesztési programjának elkészítése	nem valósult meg			Volt ipari park megújulása az innovatív technológiák felé: Ipar 4.0 Fehéregyházi út rendezése (parkolás, útszabályozás)
	Körvasút-menti út megépítése és kapcsolat megteremtése a Kaszásdűlő gazdasági zónával	nem valósult meg	Uszodaépítés Kalap u	megvalósult	Gyógyszergyár utcai lakótelep köztérrendezése és közlekedési kapcsolatainak fejlesztése
	Kunigunda utca felújítása, csomópontok kialakítása és a rendszer bekötése a Bécsi útra	nem valósult meg	Sportcsarnok építés	nem valósult meg	1-es villamos meghosszabbítása, intermodális közlekedési fejlesztés (főváros) Vörösvári út buszpályaudvar környezeti rendezése,
	Intermodális közlekedési központ létesítése	nem valósult meg			sportcsarnok létesítése, Laborc utcai sportpályák felújítása
					Szérűskert u – uszoda létesítése
Aquincum	Magánegyetem létrehozása a Graphisoft Parkban	megvalósult			Aquincumi múzeumi negyed további fejlesztése

	Új Idősek Klubjának kialakítása a Gázgyári lakótelepen	megvalósult	Aquincumi múzeumi negyed, interaktív múzeum létrehozása	részben megvalósult, folyamatban	Óbudai- Aquincumi római limes szakasz örökségének komplex turisztikai célú hasznosítása
	Aquincum múzeumi negyed, interaktív múzeum létrehozása	részben megvalósult, folyamatban			Szentendrei út- Bogdáni út Harisnyagyár rehabilitáció vegyes funkcióval
	Aquincumi fejlesztések megjelenítése a kerület kommunikációs és marketing tevékenységében	nem valósult meg, de már nem is releváns	Gázgyári revitalizáció, Science Park és üzleti rendezvényközpont	nem valósult meg	Bérlakásépítési program 2. – Bogdáni út
	Gázgyári revitalizáció, Science Park és üzleti rendezvényközpont	részben megvalósult, folyamatban			Gázgyári terület talajrehabilitáció, kármentesítés – főváros
	További működőtőke, beruházók betelepülése feltételeinek kialakítása	részben megvalósult, lezárt			Gázgyári terület fejlesztési program megvalósítása érdekében komplex egyeztetési folyamat megindítása + Gázgyári Dunapart közparki és természeti rehabilitációja (fővárossal közös projekt)
	Aquincumi híd és körvasúti körút akcióterületet érintő szakaszának megvalósítása	nem valósult meg	Aquincumi híd	nem valósult meg	Aquincumi híd – főváros
Budai Promenád – Belső Óbuda – Újlak	Forgalomcsillapítás és parkolási kérdések rendezése a Bécsi úton és környezetében	megvalósult	Óbuda-Újlak Budai Promenád folytatása: Promenád II.	nem valósult meg	Óbuda-Újlak Budai Promenád folytatása: Promenád II. – Krúdy sétány, Szent Péter Pál Főplébánia melletti terület parkosítása
					Kolosy tér egykori piac megújulása
	Egybefüggő gyalogos zóna kialakítása a Budai promenád részeként	megvalósult	Váradi utca meghosszabbítása	nem valósult meg	Váradi utca meghosszabbítása
	Kiskereskedelem, vendéglátás, rekreációs és kulturális elemek erősítése	megvalósult	Flórián tér átfogó fejlesztése	nem valósult meg	Flórián tér átfogó közpark fejlesztése- fővárosi
	Közterületek megújítása, zöldterület-fejlesztés	megvalósult	Szépvölgyi úti park fejlesztése	megvalósult	Szentlélek tér megújítása – Óbuda Kapuja Projekt 1.
	Turisztikai és kulturális fejlesztések	részben megvalósult, folyamatban	Az óbudai Szent Péter és Pár Főplébániától északra fekvő terület parkosítása	nem valósult meg	Óbudai- Aquincumi római limes szakasz örökségének komplex turisztikai célú hasznosítása

	Óbuda-Újlak Budai promenád kialakítása	részben megvalósult, lezárt	A Pacsirtamező utca és a Kis Korona utca közötti területen, a gyalogosok által használt közterületi rész rendezése	nem valósult meg	Dereglye utcai "szellemház" rendezése
	Fő tér és Szentlélek tér rendezése	nem valósult meg	Kiscelli park fejlesztése	elkezdődött	Kiscelli park funkcióbővítéssel fejlesztése (főváros és kerület) és Kiscelli Múzeum erőteljesebb beemelése a kerület interaktív kulturális kommunikációjába
	Álom Sziget Kft. A vonatkozó Településrendezési Keret-szerződésnek megfelelően	nem valósult meg	Teniszcentrum fejlesztés Mikoviny utcában	részben megvalósult, folyamatban	Zichy kastély Kiemelt fejlesztése (Óbudai-szigethez kapcsolódó kormányprogrammal együtt)
			Derű utcai park revitalizációja	megvalósult	XXII. János Pál Pápa park és Fischer Á. park (Dunaparti park) megújítása, kapcsolat a Dunával, Tímár utcai gyalogos és kerékpáros felületek rendezése
			Óbudai kulturális központ fejlesztése	megvalósult	Cella Tricola tér rendezése
			Goldberger textilgyár revitalizációja	nem valósult meg	Goldberger Textilgyár revitalizációja támogatása
			Barnamezők rendezése – BUSZESZ területe	folyamatban	BUSZESZ terület újjáépítéséhez (Waterfront City) kapcsolódó intézményfejlesztés (bölcsőde, óvoda)
					Fő tér járhatóságának javítása
					Gyalog- és kerékpáros híd létesítése a Margit-hídra a Szépvölgyi útnál
	Római part – Római városrész	Közösségi programok szervezése a Duna part használatának népszerűsítésére	részben megvalósult, folyamatban	folyamatban	Római part árvízvédelem kialakítása – főváros
		Átfogó állapotfelmérés és erre épülő felhasználási javaslat készítése	nem valósult meg		Római part építési szabályozása felülvizsgálata – kerület
		Az egész területet átfogó szabályozási terv elkészítése, figyelembe véve az árvízvédelem helyzetét, korlátozva a további lakáscélú beépítéseket	nem valósult meg	folyamatban	Római part fejlesztés- rendezés – közösségi tervezés keretében – illemhelyek, szabadstrand, közterülethasználati szabályok (főváros – kerület)

	Duna lejáró biztosítása több helyen	nem valósult meg			vízi közlekedés – kikötők fejlesztése, dunai lejárók – közvetlen vízpartok hasznosítási koncepciója és rendezés
	Közparkok, sétautak, kerékpárút építése	nem valósult meg			Arató Emil tér rendezése kiviteli terv alapján (Kadosa utcai iskola gazdasági bejárat és ételosztó hely humanizálása), sétautak, közterületek rendezése
	Sportlétesítmények építése, csónakházak felújítása	nem valósult meg			Rómaifürdő komplex turisztikai fejlesztése
	Szálláshely-fejlesztés	nem valósult meg, de már nem is releváns			Szálláshely-fejlesztés elősegítése, ösztönzők bevezetése
	Csatornázás, közművesítés	nincs adat			Dunai fauszoda fejlesztés- Hello Wood
Óbudai-sziget			Hajógyár revitalizációja és zöldterületi fejlesztése	nem valósult meg	Komplex hasznosítási terv a sziget déli területére, H-híd melletti gyalog- kerékpáros híd létesítése – Kiemelt kormányzati projekt, Petőfi Irodalmi Ügynökség
					Hadrianus palota feltárása, bemutatása
					Óbudai-sziget fejlesztési terve elkészítése – gyalogoshíd, illemhelyek, kutya-futtatás rendezése
					Óbudai- sziget rekreációs és karakterőrző fejlesztése - szigetcsúcs természetvédelmi intézkedések
					Gyalogoshíd létesítése, K -híd felújítása,
Hegyvidék					Testvérhegy és Táborhegy egykori bányaterület fásítás, élőhely fejlesztés
					Csapadékvízkezelés rendezése
					Forgalomcsillapítás egyes szakaszokon
					Parkolási és forgalmi rend javaslatok kidolgozása és megvalósítása intézmények közelében (Brit iskola, sportlétesítmények)
					buszmegállók fejlesztése, ellátatlan területek közösségi közlekedéssel való feltárása
					Ellátatlan területek közösségi közlekedéssel való feltárása
Csúcshegy					Szabályozási terv készítése – mezőgazdasági jellegű (városi farm) hasznosítás speciális elemeivel

					Alapközműellátás javítása (vízbázis biztosítása) és csapadékvíz megtartás ösztönzése
					Menedékház felújítása, táboroztatás újraindítása (Erdei iskola program)
					Hármashatárhegy „városi erdők” projekt - erdei közterületi kapcsolatok biztosítása (fővárossal közös, Radó Dezső terv)
Hálózatos projektek					Bérlakásprogram
					Wellbased projekt az energiahatékony lakásokért
					Hajléktalan ellátórendszer fejlesztése
					Óvodai és bölcsődei udvarfejlesztések
					Óbudai- Aquincumi római limes szakasz örökségének komplex turisztikai célú hasznosítása
					Átfogó turisztikai koncepció megvalósítása a kerületre
					Sportparkok futópályák
					Kerület kerékpáros infrastruktúra fejlesztés – VEKOP
					Buszmegállók humanizálása -árnyékoló, esővíz
					Csapadékvíz megtartás
					Forgalomcsillapítási megoldások, látható zebrák építése
					Zártkerti fejlesztések pl. gyümölcsösök újratelepítése, vadkerítések kiépítése, vízvételi helyek, kutak kialakítása, földutak fejlesztése
					Lakóépületek és intézmények energiaracionalizálási programjai
					Tetőkataszter készítése – napelem fejlesztések és csapadékvízgazdálkodás megvalósításának megalapozása
					Fakataszter és fásítási program készítése – zöldhálózatfejlesztés
					Kutyafuttatók, kutyás helyek fejlesztése
					Okosváros program készítése – MESTERTERV

3. táblázat Óbuda – Békásmegyer ITS Korábbi ITS tervezett és most javasolt beavatkozások – akciók és programok

Forrás: saját szerkesztés

3.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

A 3. táblában bemutatott fejlesztési célokhoz kapcsolódó területi jellegű beavatkozások és programok az alábbiakban részletesen kifejtésre kerülnek.

3.2.1. Békásmegyer – Északi Városkapu – Ezüsthegy – Pünkösdfürdő Üdülőpart

Az akcióterület lehatárolása

Kerülethatár – Duna folyó – Királyok útja 243. – Pünkösdfürdő u. – Árpád u. – Ipartelep u. – Szent István u. – Batthyány u. – Hollós Korvin Lajos u. – Dózsa György u. – Márton út – Hegyláb u. – Tamás u.

Az akcióterület bemutatása

Békásmegyer – Északi-Városkapu Óbuda-Békásmegyer kerületének északi részén helyezkedik el. Az akcióterület összesen hat fejlesztési alterületre tagolódik: Ezüsthegy, Északi-Városkapu, Kossuth Lajos üdülőpart, Pusztadomb, és a lakótelep Duna-, valamint Hegy felőli oldala.

Jelentős részét a lakótelep foglalja el, melyet a 11-es főút két részre oszt. Keleti, Duna-felőli oldala korábban, az 1970-es években épült 10 emeletes panelházakból áll, azonban a Dunához legközelebb eső részén néhány 1980-as években épült 4 emeletes lakóház is található. A lakótelep nyugati, hegy felőli oldalával együtt 1983-ra több mint 13 ezer lakás épült fel. Habár a parkolóhiány általános probléma, a lakótelepi panelházak egy része a Panelprogram keretében rehabilitálásra került, hasonlóan a zöldterületekhez, melyek közül az utóbbi időben több is megújult, új funkciókkal gazdagodott.

Az akcióterülethez tartozó Kossuth Lajos üdülőpart – a Duna közelségével – ma is kiváló rekreációs terület; további fejlesztésével, helyben megvalósuló közösségi programokkal mind a kerületben élőknek, mind a fővárosi lakosságnak minőségi kikapcsolódást nyújthat.

Ezüsthegy déli domboldala a lakótelep felé néz, beépítetlen kertes mezőgazdasági terület. Az M0 tervezett északi összekötő szakasza ezen a területen vezet majd át.

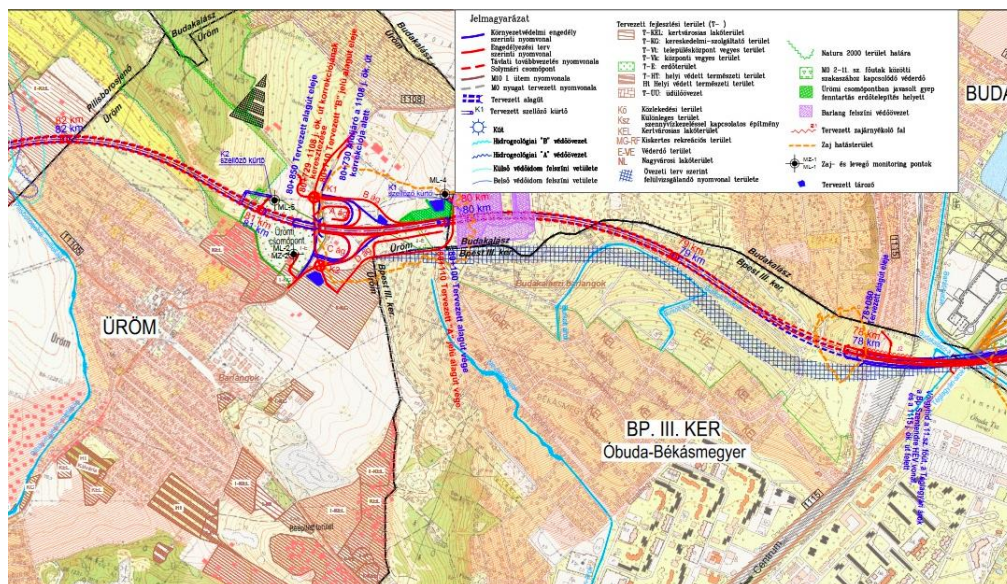
Szabályozási környezet: A terület szabályozási előírásait a 20/2018 (VI.26.) sz. önkormányzati rendelettel jóváhagyott Budapest III. kerület Óbuda- Békásmegyer Kerületi Építési Szabályzata tartalmazzák. Békásmegyer hegy felőli és Duna felőli területe Ln-TU nagyvárosi beépítésű terület telepszerű úszótelkes beépítéssel. Az Északi Városkapu területe beépítetlen, tervezetten intézményi-, lakó- és gazdasági területi szabályozással. Ezüsthegy hosszú távon is mezőgazdasági hasznosítású övezet.

A Pünkösdfürdő Üdülőpart alakítására a 34/2018 (X.30.) Főv. Kgy. Által jóváhagyott Óbuda-Békásmegyer I. Szakasz Duna-parti területére vonatkozó Duna-parti építési szabályzat előírásai érvényesek, mely jellemzően közterületi zöldfelületek kialakítását és szabadidős-, sport- és üdülő szolgáltatásokat biztosító építmények építését teszi lehetővé.

Meghatározó folyamatok: A lakóterület fejlesztésének legfőbb feladatait a városrehabilitációs programok foglalják magukban, melyek korábbi években kezdődtek és folyamatos fenntartásuk és bővítésük indokolt: panelprogram, szociális lakásfelújítások, energiahatékony és energiatudatos fejlesztések, bérlakásépítés, szociális és családsegítő programok, tartós munkába való visszatérési programok, idősek segítése, szabadidő eltöltés lehetőségeinek bővítése, közterületfejlesztés.

Az Északi- Városkapu fejlesztésének első állomása a Budapest határában lévő területen kialakítandó új HÉV megállóhely és P+R parkoló kialakítása, mely a tervek szerint jelentősen csökkenthetné az agglomerációs autós forgalom beáramlását, kulturált és jövőbemutató

alternatívát kínálva a személyi tranzitforgalomnak. A terület további fejlődését az M0 északi szektor megvalósulása determinálja, részletes koncepcióterv ehhez igazodóan készülhet. Az út nyomvonalvezetése kihatással van az Ezüsthelyi terület alakulására is, tekintve, hogy nem teljesen eldöntöttek még a felszín feletti- vagy alatti szakaszok.

3. ábra M0 északi szektor terve 2021. január

Forrás: Budakalász Önkormányzat honlapja

A Pünkösdfürdő Üdülőpart Koncepcióterve elkészült, fővárosi beruházként a következő időszakban remélhetőleg megvalósul a terület közterületi kialakítása, gazdag zöldfelületi és szabadidős elemekkel.

4. ábra Duna-parti szabadidős zöldterületfejlesztés koncepcióterve 2019.

Forrás: Óbuda- Békásmegyér Önkormányzat honlapja

Illeszkedés a stratégiai célokhoz:

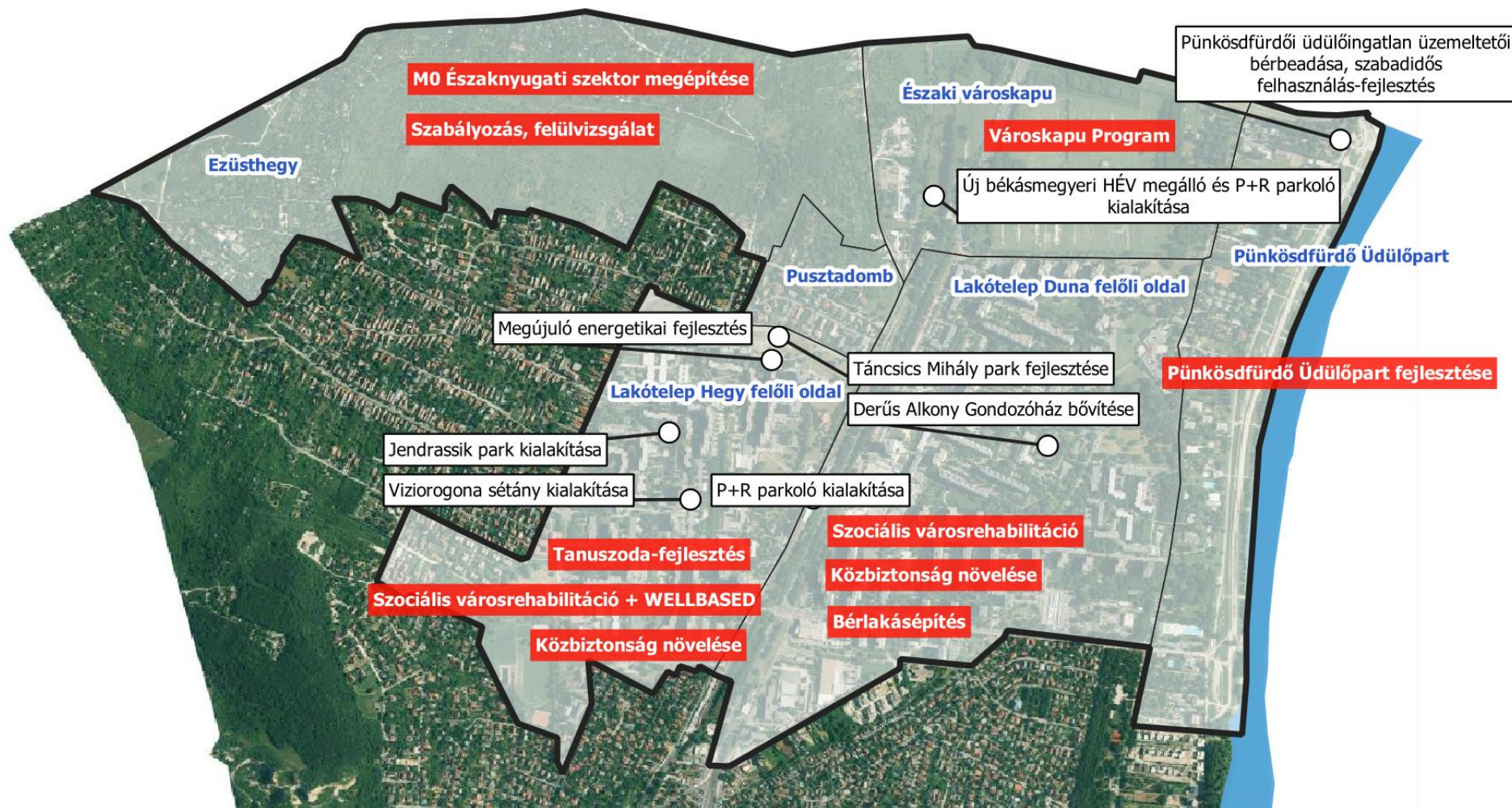
- S12 Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása
- S13 Közbiztonság növelése
- S14 Változatos szabadidős szolgáltatások
- S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben
- S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése

S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése
 S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása
 S61 Klímadaptáció- környezet
 S62 Klímaadaptáció- energetika

Békásmegyer-Városcapu – Ezüsthely – Kossuth Lajos üdülőpart javasolt akcióterületek			
fejlesztési témakör	konkrét beavatkozás	tervállapot/ előkészítettség	felelős szerv /megvalósító
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Bérlakásépítés 1. Pünkösdfürdő u.- Hatvany L. u. (293 lakás)	van	konzorciumi forma, önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Békásmegyer Duna-felőli oldal – partközeli területek szabadidős szolgáltatói-, vendéglátói vállalkozások létrejöttének ösztönzése		önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Békásmegyer hegy felőli oldal -parkok és közterületek felújítása: Táncsics Mihály park fejlesztése – kiegészítés, sportparkok, futópályák kialakítása, Víziorgona sétány, Jandrássik park	parkok közösségi tervezése megvalósult	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	közbiztonság növelése, újabb térfelügyelő kamerák telepítése	részben előkészített projekt	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Békásmegyer Duna- felőli oldal – szociális városrehabilitáció – munkanélküliek visszavezetése a munkaerőpiacra program, közösségi kertek alakítása		önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Békásmegyer hegy felőli oldal - Szociális városrehabilitáció a WELLBASED projekt (energiaszegénység javításának eszközei) kiegészítésével	elnyert pályázat megvalósítása	önkormányzat és projektkoordináció
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Derűs Alkony gondozóház, nyugdíjsház bővítése		önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Békásmegyer hegy felőli oldal - Tanuszoda-fejlesztés	telepítési tanulmányterv készül	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Békásmegyer hegy felőli oldal - Lukács György utcai paneltömb megújuló energetikai fejlesztése	EU City- Facility pályázat előkészítése	önkormányzat
Új fejlesztési terület – gazdasági terület és lakóterület	Városcapu program	konceptióterv	fővárosi és kerületi önkormányzat
Klímatudatos területfejlesztés, mezőgazdasági és természeti hasznosítás előtérben	Ezüsthelyi oldal szabályozása felülvizsgálata		önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Pünkösdfürdő Üdülőpart fejlesztése tervek szerint (fővárosi beruházás) + kikötő megújulása és közterülethasználati szabályok kialakítása, gyalogos és kerékpáros forgalom konfliktuskezelő megoldások	Szabadidős fejlesztések tervei elkészültek, megvalósítás előtt áll.	Fővárosi és kerületi önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Önkormányzati tulajdonú Kossuth L. üdülőparti ingatlan hasznosításra történő bérbeadása, sport-szabadidős felhasználás fejlesztés (kb. 13 000nm, Kossuth L. üdülőpart utolsó ingatlana, Barát patak mellett, volt Benárd villa)	hasznosítási és üzemeltetési pályázati kiírásra került	önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	M0 ÉNY-i szektor megépítése	konceptiótervek	kormány
Közlekedési hálózati elemek	Új békásmegyeri HÉV megálló Északi Városcapu területen, P+R rendszer kiépítése, B+R parkolók bővítése	konceptiótervek	önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	akadálymentesítés a közösségi közlekedési csomópontokon		BKK, önkormányzat

4. táblázat Óbuda-Békásmegyer ITS Akcióterületek főbb jellemzői – Békásmegyer – Északi Városcapu – Ezüsthely – Pünkösdfürdő Üdülőpart
 Forrás: saját szerkesztés

Békásmegyer – Északi Városkapu – Ezüsthegy – Pünkösdfürdő Üdülőpart akcióterület és a tervezett fejlesztési projektek

1. térkép Óbuda-Békásmegyer ITS Javasolt akcióterületek térképi bemutatása – Békásmegyer – Északi Városkapu – Ezüsthegy – Pünkösdfürdő Üdülőpart

Forrás: saját szerkesztés

3.2.2. Mocsárosdűlő- Csillaghegy- Aranyhegy („Háromhegyek”)

Az akcióterület lehatárolása

Békahát dűlő – Hegyláb u. – Márton út – Dózsa György út – Hollós Korvin Lajos u. – Vasút sor – Batthyány u. – Szent István u. 27. – Ipartelep u. 74. – Árpád u. – Pünkösdfürdő u. – Királyok útja – Kalászi u. – Attila u. – Cetz János köz – Szentendrei út – Zsófia u. 22. – Keled út – Mocsaras dűlő – Aranyvölgy út – Bécsi út – Határkő u. – Budapest közigazgatási határa

Az akcióterület bemutatása

Mocsárosdűlő-Csillaghegy-Aranyhegy („Háromhegyek”) akcióterület három nagy területegységből áll. Egy akcióterületté természeti összefonódásuk teszi őket, mivel a csapadékvizek klímaadaptációs szemléletű rendezése alapján egységbe foglalt kezelés indokolt.

Mocsárosdűlő területe nagy arányban foglal magában beépítetlen, jórészt mocsaras, néhol erdős jellegű zöldterületeket, melyek nagy része 2002 óta természeti védelem alatt áll. A terület keleti, a Szentendrei úthoz közel eső oldala kertvárosias beépítésű, kellemes lakóterület. Lakói által közkedvelt szabadidős terület a belső erdős- vizenyős térség. Csillaghegy az akcióterület többi részéhez képest viszonylag sűrűn beépített, szabályosabb telekszerkezetű, kisebb telkekre parcellázott kisvárosias hangulatú városrész, melynek átalakulása lassan megindult, egyre több itt is a fiatal család. Ehhez a városrészhez kapcsolódik Rókahegy fejlődő kertvárosias beépítése, mely közintézmények és szolgáltatások tekintetében elmaradott. Északnyugati felét, valamint Aranyhegy-Ürömhegy-Péterhegy északi részét zöldterületek borítják. Utóbbi, valamint Rókahegy jórésze szellősebb beépítésű kertvárosias lakóterület, mely a természeti, környezeti adottságai révén szigetelődik el a kerület többi részétől. Ennek azonban hátrányai is vannak: általános problémát jelent a csapadékvizek rendezése és befogadása, a közterületi parkolás nehézségei, az utak rossz minősége és keskeny szabályozási szélessége, a közvilágítás hiányosságai, valamint a városrész intézményi ellátottságának fejletlensége is. A közelmúlt eredménye a Mészkö park 1. ütemének megvalósulása, mely kulturált és funkciókban gazdag közösségi szabadidős teret biztosít a lakóknak. A térség nehézsége még a fő közlekedési kapcsolatok elégtelensége.

Szabályozási környezet: A terület szabályozási előírásait a 20/2018 (VI.26.) sz. önkormányzati rendelettel jóváhagyott Budapest III. kerület Óbuda- Békásmegyer Kerületi Építési Szabályzata tartalmazzák: Lk (kisvárosi) és Lke (kertvárosi) lakóövezeti beépítésű területek. Mocsárosdűlő területfelhasználási és építési szabályozásáról külön fővárosi rendelet van érvényben, melynek felülvizsgálata jelenleg folyamatban van. Várhatóan az érvényes beépítési elképzelések felülíródnak egy, a zöldterületi hasznosítás irányába jelentősen elmozduló szabályozás felé.

Meghatározó folyamatok: Mocsárosdűlő jövőjének sorsa továbbra sem dőlt el. A környéken élők és Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata a beépítés minimalizálása és a terület szabadidős és rekreációs hasznosításának maximalizálása mellett érvelnek. A természetvédelem alatt álló területeken a Madártani Intézet Látogatóközpontjának elhelyezése várható a közeljövőben. A Budapest 2027 ITS zöldhálózat fejlesztési javaslatai között is a természetközeli értékek hangsúlyozása szerepel, jelen tervezési időszakban esély látszik arra, hogy a fővárosi hasznosítási tervekben valóban a természetközeli állapotok megtartása kap nagyobb hangsúlyt. (Radó Dezső Terv – Budapest Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve 2020.) A csapadékvíz megtartási stratégia kialakításával megvalósulhatna itt a kerület legnagyobb természetes záportározója, emellett a jelenlegi mezőgazdasági hasznosítású területeken tovább folyhatna egy városi farm jellegű gazdálkodás.

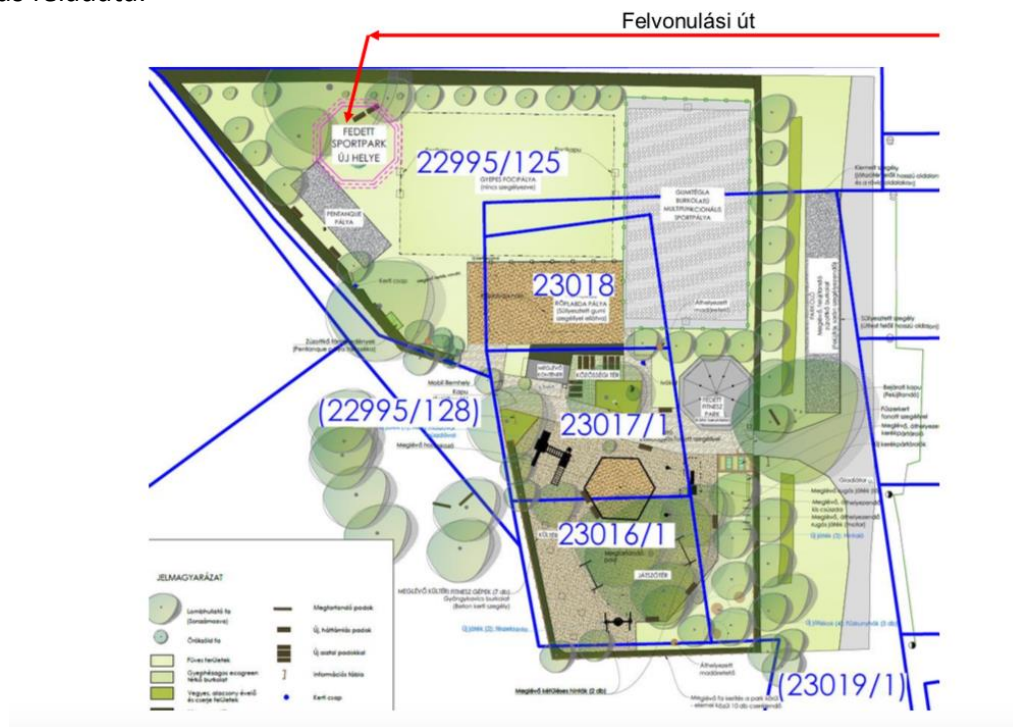
5. ábra Mocsáros dűlő Fejlesztési Koncepció 2020. augusztus

Forrás: BVFT

Csillaghegy és a hozzá kapcsolódó Rókahegy alapvetően intézményhiányos terület, régi fényét elvesztette, meglévő szolgáltató intézményei nincsenek megfelelő helyen, előregedtek vagy szűkösek. Az aranyhegyi és rókahegyi növekvő kertvárosi beépítéssel együttműködve, ahhoz kapcsolódva alkalmas a terület alközponti irányultságú fejlesztésére. A területen magas a talajvíz, mely gyakran sok gondot okoz – a térség csapadékvízgazdálkodási stratégiájának kidolgozása szükséges.

Aranyhegy – Péterhegy- Ürömhegy térségének fejlesztéséhez felülvizsgálandó a szabályozási terv, mivel a környezetet jelentősen túlterhelő építési folyamatok indultak meg. Foglalkozni kell a közterületi csapadékvízvezetés és a közvilágítás fejlesztésével, a közterületek igénybevételének (parkolás) kapacitáshatáraival, bölcsőde-óvoda építéssel (Kemény villa

átalakítása- koncepcióterv van). A Mészégető Park 2. ütem tervei készen állnak, a megvalósítás a ciklus feladata.

6. ábra Aranyhegy – Mészégető park 2. ütem fejlesztési koncepciója

Forrás: Óbuda- Békásmegyer Önkormányzat

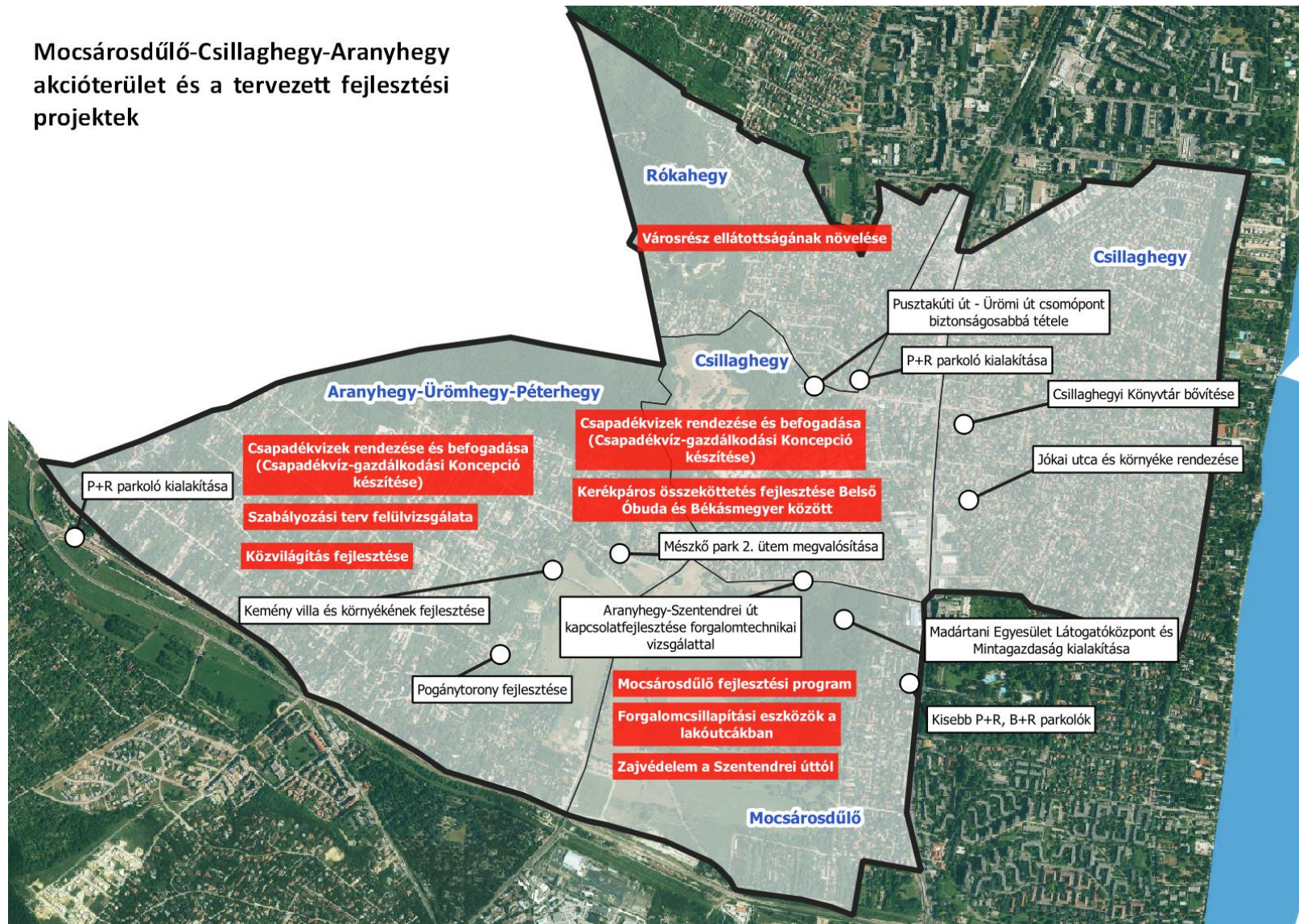
Illeszkedés a stratégiai célokhoz:

- S11 Aktív, a terület közügyei iránt érdeklődő lakosság
- S13 Közbiztonság növelése
- S14 Változatos szabadidős szolgáltatások
- S 25 Turizmus erősítése
- S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése
- S42 Városszerkezet javítása
- S43 Meglévő, nagy kiterjedésű zöldterületek védelme és fejlesztése
- S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben
- S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése
- S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése
- S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása
- S61 Klímadaptáció- környezet
- S62 Klímamitigáció- energetika

Mocsárosdűlő-Csillaghegy- Aranyhegy (Háromhegyek)			
fejlesztési témakör	konkrét beavatkozás	tervállapot/ előkészítettség	felelős szerv /megvalósító
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Bajáky Elemér Könyvtár bővítése	terv	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Kemény villa és környékének fejlesztése- funkcióváltás óvoda és bölcsőde	konceptióterv	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Aranyhegy közvilágítás fejlesztése		főváros
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Rókahegyi városrész ellátottságának növelése: Kiskereskedelmi egységek létrejöttének ösztönzése, segítése és új csillaghegyi óvodaépület az Ürömi utcai óvoda kiváltására, ifjúsági közösségépítő programok,	óvoda -terv van	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Aranyhegy szabályozási tervének felülvizsgálata		önkormányzat
Klímatudatos területfejlesztés, mezőgazdasági és természeti hasznosítás előtérben	Csapadékvízgazdálkodási Konceptió készítése, záportározók kialakítása, Rókahegyi, Aranyhegyi csapadékvizek rendezése és befogadása		önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Mészkö park 2. ütem megvalósítása	terv	önkormányzat
Természetvédelmi célok mellett a rekreációs lehetőségek kiaknázása	Mocsárosdűlő fejlesztési program – nagyvárosi belső zöldterület, zöldterületi fejlesztések (fővárossal közös tervezés)	konceptióterv, fővárosi ITS	főváros
Természetvédelmi célok mellett a rekreációs lehetőségek kiaknázása	Madártani Egyesület Látogatóközpont és Mintagazdaság kialakítása	terv	?
Örökségvédelem akcióterületei	Pogánytorony felújítása, környezetrendezés		?
Közlekedési hálózati elemek	Jókai utca környezete rendezése (vízelvezetés, utak, járdák)	konceptióterv	önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Pusztakúti út – Ürömi úti csomópont biztonságosabbá tétele, forgalomcsillapítás a lakóutcákban		önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Aranyhegy-Szentendrei út kapcsolatfejlesztése forgalomtechnikai vizsgálattal		önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Aranyhegy – Ürömhegy – Péterhegy forgalomcsillapítási eszközök a lakóutcákban		Önkormányzat, Budapesti Közút
Közlekedési hálózati elemek	Zajvédelem a Szentendrei úttól		fővárosi és kerületi önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Kerékpáros összeköttetés fejlesztése Belső Óbuda és Békásmegyer között		önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	P+R és B+R parkoló kialakítása meglévők kihasználtságának növelése az Ürömi vasúti megállóhelyen és HÉV megállók közelében		önkormányzat, MÁV és BKK

5. táblázat Óbuda-Békásmegyer ITS Akcióterületek főbb jellemzői – Mocsárosdűlő-Csillaghegy-Aranyhegy
Forrás: saját szerkesztés

**Mocsárosdűlő-Csillaghegy-Aranyhegy
akcióterület és a tervezett fejlesztési
projektek**

2. térkép Óbuda-Békásmegyer ITS Javasolt térképi bemutatása – Mocsárosdűlő – Csillaghegy – Aranyhegy (Háromhegyek)

Forrás: saját szerkesztés

Az akcióterület lehatárolása

Aranyvölgyi út – Vasúti terület – Vonat u. – Keled u. – Szentendrei út 135. – Bogdáni út – Hévízi út – Vörösvári út

Az akcióterület bemutatása:

Kaszásdűlő akcióterület három fejlesztési alterületre osztható: Törökkő, a Kaszásdűlő gazdasági terület, valamint a Kaszásdűlői Lakótelep. Habár a városrészt a Bécsi út, valamint a Szentendrei út, és az a mentén haladó H5-ös HÉV határolja, az akcióterület keleti, nyugati, valamint déli felén elhelyezkedő lakóterületek közlekedési kapcsolatai gyengék. A lakóterületek jellemzően lakótelepek, azonban itt kevés a magas ház, inkább a 4 emeletes épületek dominálnak. Törökkő északnyugati felén található a nagy kiterjedésű Óbudai Temető. Az akcióterület középső részét az egykori, illetve jelenlegi gazdasági-ipari tevékenységek szerkezetformáló hatása dominálja. A gazdasági terület átalakulása folyamatos, egyre több olyan technológia települ meg, amelyek környezetszennyező hatása nem jelentős, illetve sok esetben ipari egységek központi telephelye, logisztikai központja jön itt létre.

Szabályozási környezet: A terület szabályozási előírásait a 20/2018 (VI.26.) sz. önkormányzati rendelettel jóváhagyott Budapest III. kerület Óbuda- Békásmegyer Kerületi Építési Szabályzata tartalmazza: a lakóterületeken Ln-TU nagyvárosi beépítésű terület telepszerű úszótelkes beépítéssel, a gazdasági területeken Gksz besorolással.

Meghatározó folyamatok: Kaszásdűlő lakótelepei épültek a legkésőbb, így itt jellemzően a közterületi zöldinfrastruktúra fejlesztések kívánatosak. A kerület sportközpontja is itt található, melynek fejlesztése tervezett: sportcsarnok és uszoda.

A nagy kiterjedésű, összefüggő gazdasági terület átalakulása megindult, a további fejlesztések elmozdulása az Ipar 4.0 típusú fejlődés felé lenne kívánatos. A volt textilgyár területének átalakulása lenne a legfontosabb lépés, bár az összetett tulajdonviszonyok ezt megnehezítik. A probléma megoldása azért is sürgető, mert a terület belső rendezetlensége a külső kapcsolatokra is kihat, amelyek érintik a környező lakóterületeket is. (pl. Fehéregyházi út rendezetlen parkolás, teherjárművek a keskeny úton).

A Bécsi úthoz közelebb eső belső kis lakótelepek közlekedési kapcsolatai nehézkesek. A helyzet korrigálására az 1-es villamos Bécsi úti szakaszának kiépítésével, a Bécsi út átstrukturálásával egyidőben kerülhet sor, ugyanígy a Vörösvári úti buszpályaudvar korszerűsítésére és a közterületek rendezésére is. A parkolási lehetőségek bővítése kívánatos a határterületeken.

Illeszkedés a stratégiai célokhoz:

S12 Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása

S13 Közbiztonság növelése

S14 Változatos szabadidős szolgáltatások

S21 Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése

S22 Barnamezős területek felfedése

S42 Városszerkezet javítása

S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben

S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése

S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése

S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása

S61 Klímadaptáció- környezet

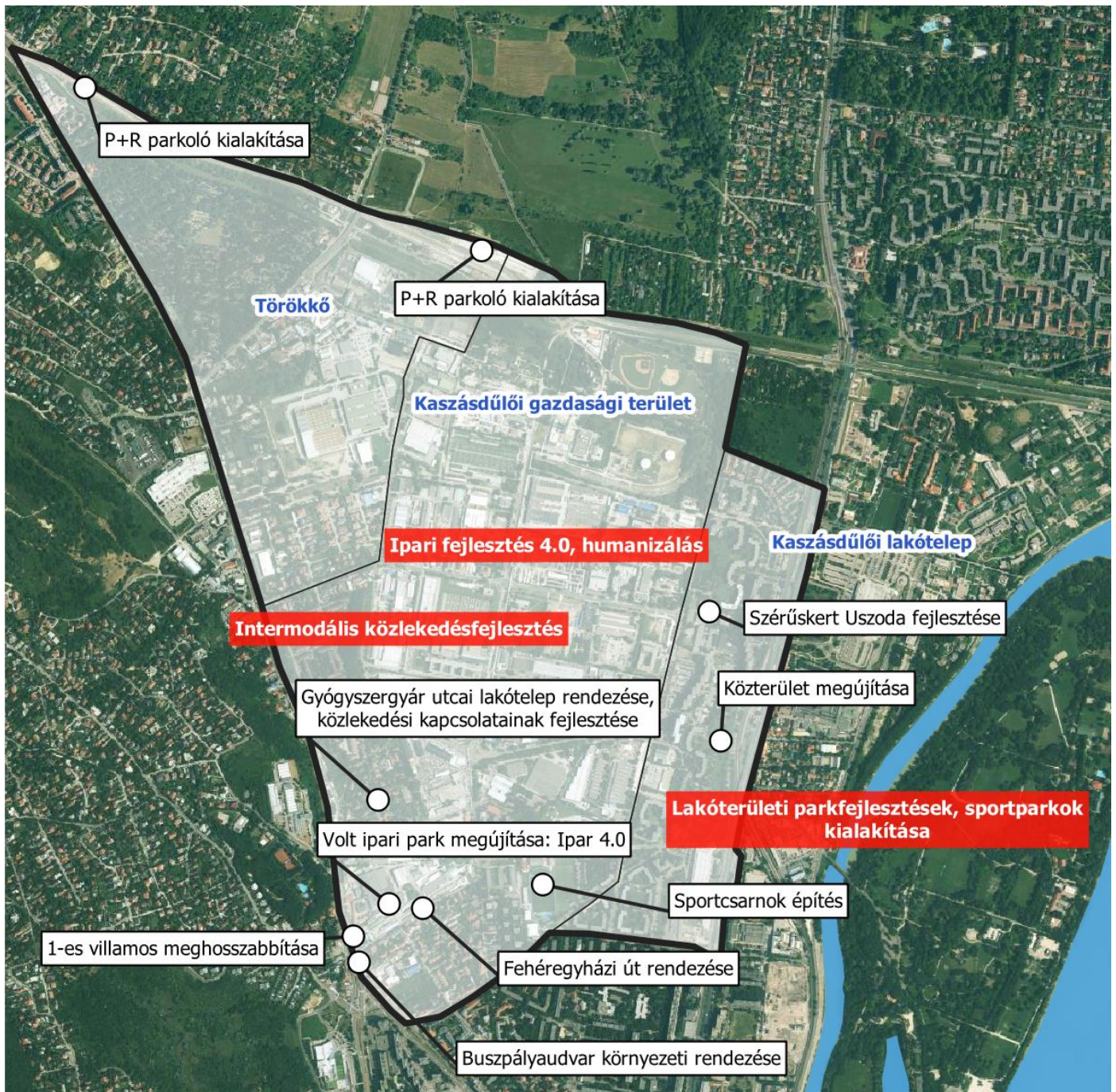
S62 Klímamitigáció- energetika

Kaszásdűlő			
fejlesztési témakör	konkrét beavatkozás	tervállapot/ előkészítettség	felelős szerv /megvalósító
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Lakóterületi parkfejlesztések, sportparkok kialakítása – Szérűskert menti közterület megújítása	park közösségi tervezése megvalósult	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Gyógyszergyár utcai lakótelep köztérrendezése és közlekedési kapcsolatainak fejlesztése		önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	sportcsarnok létesítése, Laborc utcai sportpályák felújítása	konceptióterv	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Szérűskert - Uszoda fejlesztése		önkormányzat
Új fejlesztési terület – gazdasági terület és lakóterület	Kaszásdűlő ipari park területének fejlesztése 4.0 és humanizálása	konceptióterv	tulajdonosok és önkormányzat
Új fejlesztési terület – gazdasági terület és lakóterület	Volt ipari park megújulása az innovatív technológiák felé: Ipar 4.0 Fehéregyházi út rendezése (parkolás, útszabályozás)		tulajdonosok és önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	1-es villamos meghosszabbítása, intermodális közlekedési fejlesztés (főváros) Vörösvári út buszpályaudvar környezeti rendezése,		kormány, főváros, Volán, önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	P+R parkoló kialakítása Óbuda és Aranyvölgy vasútállomáson, illetve a városhatárnál tömegközlekedés átszállási helyszíneken.		önkormányzat, MÁV és BKK

6. táblázat Óbuda-Békásmegyer ITS Akcióterületek főbb jellemzői – Kaszásdűlő

Forrás: saját szerkesztés

Kaszásdűlő akcióterület és a tervezett fejlesztési projektek

3. térkép Óbuda-Békásmegyer ITS Javasolt akcióterületek térképi bemutatása – Kaszásdűlő
Forrás: saját szerkesztés

Az akcióterület lehatárolása

Zsófia u. – Városház u.-Péter u. – Pók utca – Duna – Bogdáni út – Szentendrei út 135. - Aquincumi múzeumi negyed területe

Az akcióterület bemutatása

Aquincum akcióterület Óbuda-Békásmegyer keleti részén, az Óbudai-sziget magasságában, dunai partszakasszal helyezkedik el. Fejlesztési alterületei Aquincum, Gázgyár és Filatori. A kerület ezen része már az ókorban is lakott volt, nevét az itt elterülő, rómaiak által alapított egykori településről kapta. Múltjából adódóan számos régészeti terület, valamint műemléki védelem alatt álló építészeti örökség található a kerületrészben, például az aquincumi polgárváros, valamint a katonai amfiteátrum maradványai. A Világörökség-várományos Óbudai-Aquincumi limes-szakasz örökségének komplex turisztikai célú hasznosításával, valamint az aquincumi múzeumi negyed fejlesztésével a kerületrész még több látogatóra számíthat. Ebben a térségben korábban nagyon sok ipari hasznosítású terület volt, melyek egy része már átalakult – a házgyár helyén épült fel az Auchan nagy üzletháza és hatalmas parkolója. Az akcióterület gazdasági jelentőségét jelenleg a Graphisoft Park bérlői, valamint számos, a városrészben üzemelő vállalkozás adja (pl. PP Center), melyek elsősorban a magas hozzáadott értékű és kreatív iparágakban tevékenykednek. A terület része a Bogdáni út Duna felőli végén fennmaradt Harisnyagyári épülettömb is, mely magánkézben van, sokféle bérlővel üzemeltetik. Lakóterületeket az egykori gázgyár lakótelepén, illetve tisztviselőnegyedében, valamint a Mozaik utca- Reményi Ede utca által közrefogott családi házas övezetben találunk.

Szabályozási környezet: A terület szabályozási előírásait a 20/2018 (VI.26.) sz. önkormányzati rendelettel jóváhagyott Budapest III. kerület Óbuda- Békásmegyer Kerületi Építési Szabályzata tartalmazza: Ln – T, nagyvárosi lakóterület telepszerű beépítéssel, és Lke – kertvárosias beépítésű lakóterületek. Aquincum múzeumi területe különleges besorolású, míg a volt gyárterületek Gks – gazdasági besorolásúak. A Gázgyár területére a 34/2018 (X.30.) Főv. Kgy. Által jóváhagyott Óbuda- Békásmegyer I. Szakasz Duna-parti területére vonatkozó Duna-parti építési szabályzat előírásai érvényesek.

Meghatározó folyamatok: A tervek szerint a Bogdáni úton tud majd megvalósulni az önkormányzat egyik bérlakásépítési programja, mely előkészítés alatt áll. A Harisnyagyár szlömös, vegyes hasznosítású ingatlanának rehabilitációja szükséges. A terület fejlődésének kulcsprojektje a Gázgyári fejlesztési program megvalósítása, melynek előfeltétele a talajrehabilitáció, kármentesítés, melyre évek óta kormányígéret van. A Dunapart ezen szakasza is kiemelt jelentőségű, fejlesztése a fővárosi tervekben szerepel.

A terület legnagyobb értéke az országos és nemzetközi jelentőségű örökségi terület, Aquincum, melynek bemutatása évről évre fejlődik. Mindemelllett az elkészült turisztikai hasznosítási koncepcióban még rengeteg lehetőség rejlik. A romterület fejlesztésére további feltárandó területek is vannak a Szentendrei út nyugati oldalán.

Az akcióterülethez kapcsolható az Aquincumi híd terve, mely hosszú távú célként vehető figyelembe, bár jelen tervezési időszakban újabb polémia folyik szükségességéről. (<https://telex.hu/belfold/2021/04/14/vizsgaljak-kell-e-aquincumi-hid-benne-van-a-pakliban-hogy-nem>)

Illeszkedés a stratégiai célokhoz:

S14 Változatos szabadidős szolgáltatások

S16 Magas színvonalú oktatás

S21 Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése

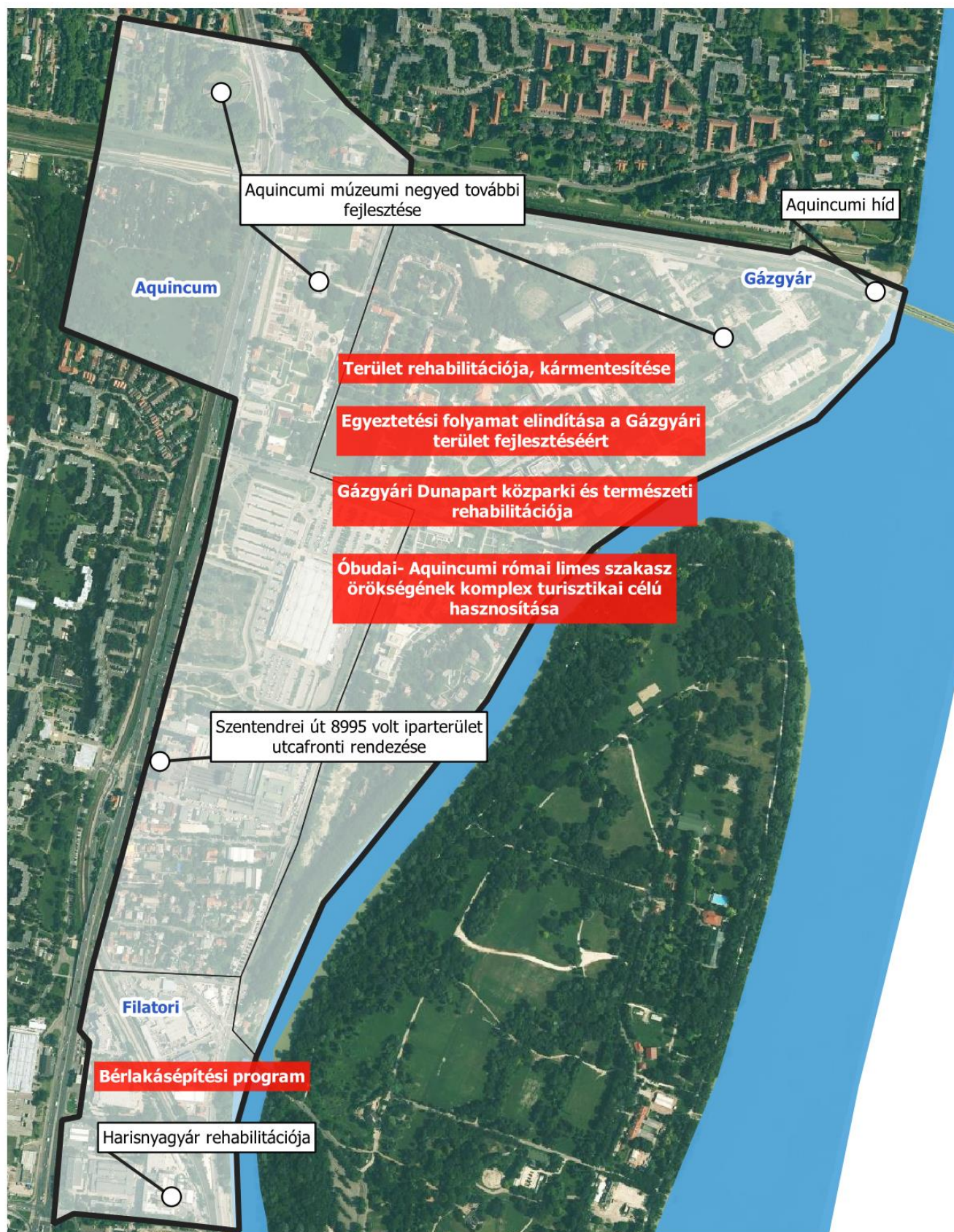
S22 Barnamezős területek felfedése
 S25 Turizmus erősítése
 S42 Városszerkezet javítása
 S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben
 S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése
 S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése
 S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása
 S61 Klímadaptáció- környezet
 S62 Klímamitigáció- energetika

Aquincum			
fejlesztési témakör	konkrét beavatkozás	tervállapot/ előkészítettség	felelős szerv /megvalósító
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Bérlakásépítési program 2. – Bogdáni út	koncepció	önkormányzat és konzorciumi partner
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Szentendrei út- Bogdáni út Harisnyagyár rehabilitáció vegyes funkcióval		tulajdonosok és önkormányzat
Új fejlesztési terület – gazdasági terület és lakóterület	Gázgyári terület talajrehabilitáció, kármentesítés – főváros		főváros
Új fejlesztési terület – gazdasági terület és lakóterület	Gázgyári terület fejlesztési program megvalósítása érdekében komplex egyeztetési folyamat megindítása	konceptióterv	főváros
Örökségvédelem akcióterületei	Aquincumi múzeumi negyed további fejlesztése	konceptióterv	kormány és önkormányzat
Örökségvédelem akcióterületei	Óbudai- Aquincumi római limes szakasz örökségének komplex turisztikai célú hasznosítása	konceptió készül, Interreg Projekt	kormány, főváros és önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Gázgyári Dunapart közparki és természeti rehabilitációja (fővárossal közös projekt)	Radó Dezső Terv- ZIFFA – konceptió	főváros és önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Aquincumi híd	konceptióterv	kormány, főváros

7. táblázat Óbuda-Békásmegyer ITS Akcióterületek főbb jellemzői – Aquincum

Forrás: saját szerkesztés

Aquincum akcióterület és a tervezett fejlesztési projektek

4. térkép Óbuda-Békásmegyer ITS Javasolt akcióterületek térképi bemutatása – Aquincum
Forrás: saját szerkesztés

Az akcióterület lehatárolása

Bécsi-Vörösvári út – Hévízi út – Bogdáni út – Duna – Szépvölgyi út (kerülethatár) – Folyondár u. – Folyóka u. 1 – Doberdó út 4. – Bécsi út

Az akcióterület bemutatása

Budai Promenád – Belső Óbuda-Újlak akcióterület az óbudai lakótelepet, Belső-Óbudát, Flórián tér és környékét, Fő tér és környékét, az Újlaki rakpartot, az Óbuda-Újlak revitalizációs területet, valamint a Kis-Kecske-hegyet foglalja magában. Az Óbudához köthető fejlesztési alterületek a kerület ókori, valamint újkori építészeti történelmének meghatározói, számos helyi, valamint fővárosi jelentőségű építészeti örökség található az említett kerületrészben. A fejlesztési alterületeket négyfelé osztja a közlekedési csomópontként funkcionáló Flórián tér, valamint a Vörösvári út-Árpád híd, és a Pacsirtamező út-Szentendrei út nagyforgalmi útvonal. A kerületrész meghatározó projektjeként, a Bécsi út, Kolosy tér, Nagyszombat utca és Lajos utca által határolt területen létrejött Budai Promenád célja, hogy kellemes, sétálókörnyezetben mutassa be a városrész építészeti értékeit, valamint történelmi és ipartörténeti emlékeit.

Az említett kerületrészben a lakóterületeket többségében az 1970-es években épült lakótelepek dominálják, köztük a hatalmas „Faluház”. Belső-Óbuda sokkal emberibb léptékű, hagyományos építésű városi lakóházakkal is rendelkezik, lakóinak pedig kellemes kikapcsolódást nyújt a közeli római kori katonavárosi amfiteátrum és a Duna közelsége.

Újlak a kerület történelmi városrészei közé tartozik, területén számos újkori építészeti örökséget találunk. Az újlaki fejlesztési alterületek szerkezetét, valamint forgalmát a Bécsi út, valamint a Pacsirtamező útba kiszélesedő Lajos utca határozza meg. A kerületrész továbbá városkapu szereppel is bír a hegyvidéki területek számára. A városrészhez tartozó Újlaki rakpart nagy arányú zöldfelületet képvisel, parkjaival szabadidős és rekreációs funkciókat lát el.

Az akcióterület északi dunaparti szakaszán, a volt BUSZESZ gyár helyén nagyszabású lakóterületfejlesztés van folyamatban (Waterfront City), melynek megvalósulásával jelentősen átalakul ez a városrész, az erősödő lakófunkció helyzetéhez méltó átalakulást hoz.

Szabályozási környezet: A terület szabályozási előírásait a 20/2018 (VI.26.) sz. önkormányzati rendelettel jóváhagyott Budapest III. kerület Óbuda- Békásmegyer Kerületi Építési Szabályzata tartalmazzák: Ln- TU, nagyvárosi lakóterület telepszerű úszótelkes, Ln2 – nagyvárosi lakóterületek zárt sorú keretes és zártudvaros beépítéssel. A volt iparterületek (pl. Golberger textilgyár) átalakulását a településközponti vegyes, intézményi hasznosítású szabályozás támogatja.

Meghatározó folyamatok: A terület legjelentősebb megvalósuló projektje a Waterfront City beruházás Óbuda szívében, a Duna-parthoz közel, a Folyamőr utca- Miklós tér- és Bogdáni út által határolt helyszínen létesül. Az új városrészben elhelyezkedő zöldtetős lakóépületek és a hatalmas, parkos terület számos okos funkciójával a környezet és a jövő iránti felelősség jegyében valósulnak meg. Az építkezés 2019-ben kezdődött, 1. üteme az északi részen hamarosan elkészül. 2020-folyamán az előzetes régészeti feltárások során olyan leleteket találtak, melyek megkérdőjelezzik az eredeti projekt teljes megvalósíthatóságát, így az áttervezés a déli szakaszon megkezdődött. A beruházáshoz kapcsolódik egy gyalogos híd kiépítése az Óbudai szigetre is, mely a sziget természetvédelem alatt álló, nagy kiterjedésű park területét erőteljesebben kapcsolja majd az óbudai szabadidős életmód gyakorlásához. A nagyszabású területfejlesztés része kell legyen az intézmény-és szolgáltatásfejlesztés is, mely a bölcsődei-óvodai kapacitások kiépítését is jelenti a beruházáshoz kapcsolódóan.

7. ábra Waterfront City látványterv a Duna felől

Forrás: WTF honlap

Az akcióterület másik kiemelt, közeljövőben megvalósuló beruházásai a tervezett közterületi fejlesztések lesznek: a kerület beruházásában megvalósuló Szentlélek tér humanizálása – Óbuda Kapuja Projekt 1. és a Promenádnak folytatása a Krúdy sétány érintésével, míg fővárosi fejlesztésből valósul meg a Flórián téri nagyszabású közpark fejlesztési zöldfelületi program. A városrész zöldfelületeinek bővítése, kis parkok fejlesztése, fasorok gondozása és telepítése kiemelten szükséges a klímamitigációs célok elérése érdekében.

A volt ipari épületek átalakításához komplex városfejlesztési szemléletre és partnerség kialakítására van szükség.

Illeszkedés a stratégiai célokhoz:

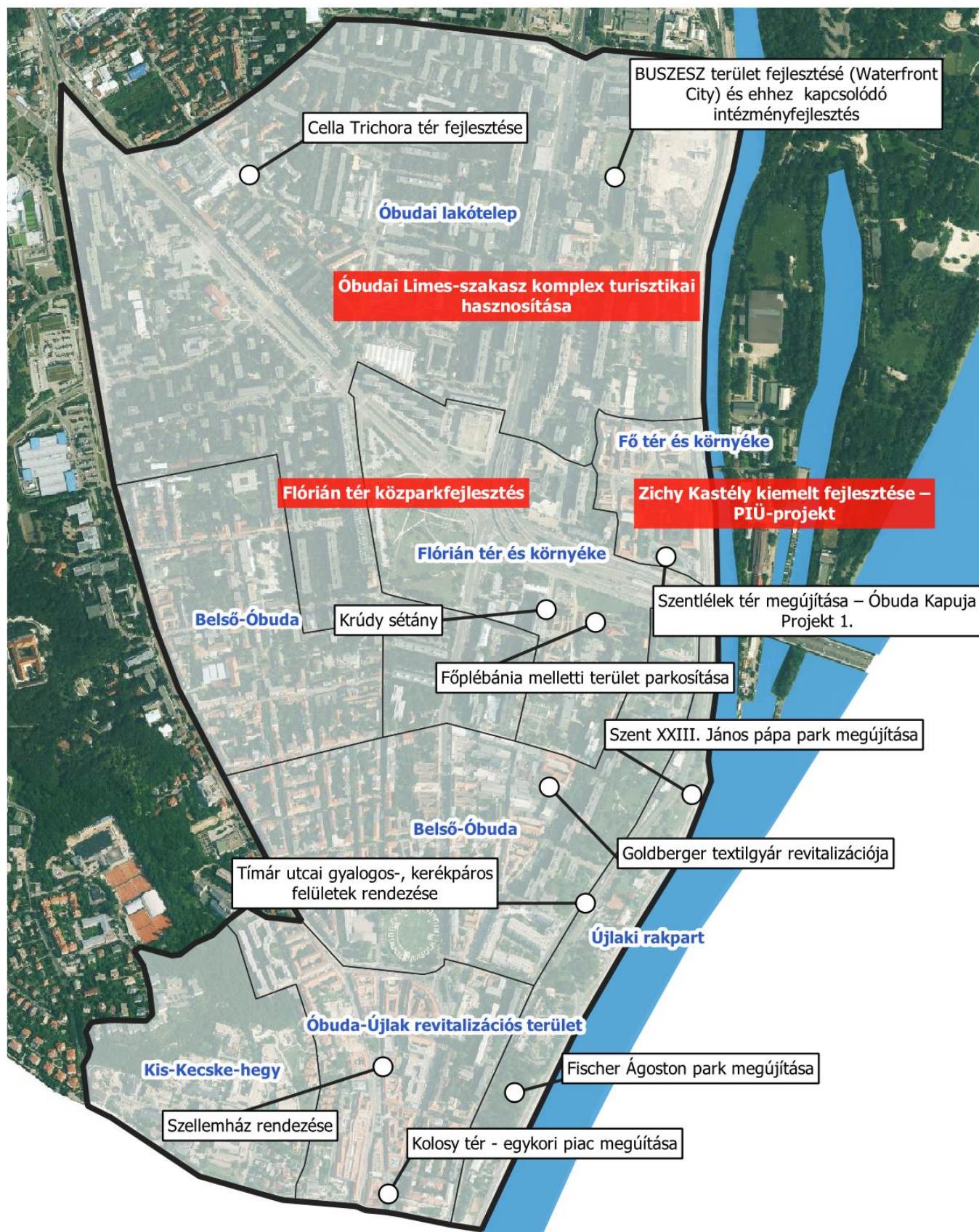
- S12 Hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása
- S13 Közbiztonság növelése
- S14 Változatos szabadidős szolgáltatások
- S16 Magas színvonalú oktatás
- S21 Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése
- S22 Barnamezős területek felfedése
- S25 Turizmus erősítése
- S42 Városszerkezet javítása
- S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben
- S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése
- S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése
- S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása
- S61 Klímadaptáció- környezet
- S62 Klímamitigáció- energetika

Budai Promenád – Belső Óbuda – Újlak			
fejlesztési témakör	konkrét beavatkozás	tervállapot/ előkészítettség	felelős szerv /megvalósító
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Óbuda-Újlak Budai Promenád folytatása: Promenád II. – Krúdy sétány, Szent Péter Pál Főplébánia melletti terület parkosítása	konceptióterv	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Kolosy tér egykori piac megújulása	konceptióterv	önkormányzat és tulajdonos
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Szentlélek tér megújítása- Óbuda Kapuja Projekt 1.	konceptióterv	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Dereglye utcai "szellemház" rendezése		önkormányzat és tulajdonos
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Cella Tricola tér rendezése	park közösségi tervezése megvalósult	önkormányzat
Új fejlesztési terület – gazdasági terület és lakóterület	BUSZESZ terület újjáépítéséhez (Waterfront City) kapcsolódó intézményfejlesztés (bölcsőde, óvoda)		önkormányzat
Új fejlesztési terület – gazdasági terület és lakóterület	Goldberger textilgyár revitalizációja támogatása		tulajdonos és önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Flórián tér átfogó fejlesztése - közpark fejlesztés	park közösségi tervezése megvalósult	főváros
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	XXII. János Pál Pápa park és Fischer Á park) Dunaparti park megújítása, kapcsolat a Dunával, Tímár utcai gyalogos és kerékpáros felületek rendezése		önkormányzat
Örökségvédelem akcióterületei	Óbudai- Aquincumi római limes szakasz örökségének komplex turisztikai célú hasznosítása		kormány, főváros és önkormányzat
Örökségvédelem akcióterületei	Kiscelli park funkcióbővítéses fejlesztése (főváros és kerület) és Kiscelli Múzeum erőteljesebb beemelése a kerület interaktív kulturális kommunikációjába	közösségi tervezés és konceptióterv	főváros és önkormányzat
Örökségvédelem akcióterületei	Zichy kastély Kiemelt fejlesztése – kiemelt kormányzati beruházás, funkciófejlesztés	konceptióterv	kormányzat- PIM Ügynöks.
Közlekedési hálózati elemek	Váradi utca meghosszabbítása	konceptióterv	főváros és önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Fő tér járhatóságának javítása	konceptióterv?	önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Gyalog és kerékpáros híd létesítése a Margit-hídra a Szépvölgyi útnál	konceptióterv	főváros

8. táblázat Óbuda-Békásmegyer ITS Akcióterületek főbb jellemzői – Budai Promenád – Belső Óbuda – Újlak

Forrás: saját szerkesztés

Budai Promenád - Óbuda-Újlak akcióterület és a tervezett fejlesztési projektek

5. térkép Óbuda-Békásmegyer ITS Javasolt akcióterületek térképi bemutatása Budai Promenád – Belső-Óbuda- Újlak

Forrás: saját szerkesztés

Az akcióterület lehatárolása

Királyok útja 241. – Duna – Pók u. – Városház u. – Szentendrei út – Cetz János köz – Kalászi u.

Az akcióterület bemutatása

Az akcióterület Rómaifürdő városrésze üdülőtelepként jött létre a 20. század elején. A kikapcsolódást egyrészt a Duna, másrészt a hatvanas években létrejött langyos vizű karsztforrásra épülő strandfürdő szolgálta – és szolgálja a mai napig. A Rómaifürdő déli részén az 1980-as években épült meg a Pók utcai lakótelep. Az itt található lakások a hetvenes évek lakótelepeihez képest jóval magasabb színvonalat képviselnek, melyek a Duna közelségével kimagasló lakókörnyezetet biztosítanak. Az itt élőknek, valamint egész Budapestnek nagyszerű rekreációs és gasztronómiai lehetőségeket, valamint szolgáltatásokat kínál a Római part, mely a városrész ezen dunai szakaszán helyezkedik el. A Római-part Rómaifürdővel határos részén sokkal hangsúlyosabban jelenik meg a lakófunkció, mint az üdülő, melyet főként magas státusú családi házak, villák alkotnak. A Római-part területén korábban csak üdülőházak és csónaktelepek épültek, figyelembe véve az árvízveszélyt. Ez mostanra a szabályozások átírása miatt erőteljesen megváltozott, több üdülőparknak álcázott lakópark jött létre, melyek érdekei ellentétesek a hagyományos üdülő és szabadidős terület mindennapi igényeivel. A régi árvízvédelmi rendszer elavult, nem biztosít elegendő védelmet. A helyi civil egyesületek – Fák a Rómain - erőteljes és komoly szakmai felkészültséget is felmutató tevékenysége eredményeképpen 2019-re eljutott a helyzet oda, hogy a főváros, mint a terület kezelője olyan komplex tervezési folyamatot indított el, amely figyelembe veszi az árvízvédelem igényei mellett a természetvédelmi- és lakossági érdekeket is.

Szabályozási környezet: Rómaifürdő és Római lakótelep területének szabályozási előírásait a 20/2018 (VI.26.) sz. önkormányzati rendelettel jóváhagyott Budapest III. kerület Óbuda-Békásmegyer Kerületi Építési Szabályzata tartalmazza: Lke és Ln- T, azaz kertvárosi lakóterület és nagyvárosias telepszerű lakóterületek. A Római-part területére a 34/2018 (X.30.) Főv. Kgy. Által jóváhagyott Óbuda- Békásmegyer I. Szakasz Duna-parti területére vonatkozó Duna-parti építési szabályzat előírásai érvényesek, melyek felülvizsgálata a terület vonatkozásában az új terv készítése során meg fog valósulni.

Meghatározó folyamatok: Az akcióterület kulcsprojektje a Római-parti komplex fejlesztési és rendezési terv, melynek első üteme készült el széles társadalmi program keretében - a Jövőkép alkotás: *A Római-part egyedülálló, zöld, elsősorban rekreációs terület, a Római-part mindenkié és egyúttal vízisport-paradicsom.* Az elfogadott program alapján a megvalósíthatósági tanulmány elkészültét követően 2022 első félévében várható a döntés az árvízvédelmi nyomvonalról, ennek engedélyezése pedig 2023 folyamán várható, majd (a szükséges források rendelkezésre állása esetén) 2024-ben kezdődhet az építkezés. Ezzel párhuzamosan folytatódnak majd a közterületi és zöldfelületfejlesztési tervezések, az építési és közterülethasználati szabályozás felülvizsgálata, így 2024-ben esedékes a Római-part közterületi megújítása, valamint a zöldfelületek rehabilitációja is. A nemrég elkészült fővárosi ITS a terület természeti értékeinek megőrzését és bővítését javasolja a Zöldfolyosó program keretében, illetve a Radó Dezső Terv- Budapest Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervének is kiemelt Dunamenti rekreációs területe.

A kerület célkitűzései a Római-part megújításával (Állásfoglalás a Római-parti társadalmi egyeztetés folyamata kapcsán, Dr. Kiss László polgármester, 2021. 01.11):

Az ideális Római-parton:

- *a kerékpárosok csak lassan hajthatnak, gyorsabb útvonal máshol áll rendelkezésükre*

- autóval csak különlegesen indokolt esetben, külön engedéllyel lehet behajtani
- a sétányt nem szűkítik engedély nélkül létesített építmények
- a sétányt közcélra átadott magánterületek egészítik ki, teszik szélesebbé
- nincsenek csúnya, balesetveszélyes és helyet foglaló beton és egyéb hulladékok
- természetközeli ártéri erdők is helyet kapnak
- van ingyenes fürdési lehetőség
- a korábbi romos épületeket már elbontották vagy a területhasználathoz igazodó új funkciót kapva felújították
- az állami telkeket az önkormányzat hasznosítja közcélú funkciókkal
- a magántulajdonú telkeken az önkormányzattal kötött, kölcsönösen előnyös megállapodások következtében a nagyobb épületek a Nánási-Királyok útja oldalán épülnek fel, a Duna felőli területek a közcélú funkciókat támogatják.

Az akcióterület másik turisztikai célból kiemelkedő területegysége Rómaifürdő. Mind a kiváló adottságokkal bíró strand, mid a kemping feltétlenül igényli a megújulást, a megfelelő pozicionálással kialakított programtervet.

A Római lakótelep régebben kialakított közterületeinek (Arató Emil tér és környéke) rehabilitációja szükséges.

Illeszkedés a stratégiai célokhoz:

S13 Közbiztonság növelése

S14 Változatos szabadidős szolgáltatások

S25 Turizmus erősítése

S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése

S42 Városszerkezet javítása

S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben

S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése

S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése

S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása

S61 Klímadaptáció- környezet

S62 Klímamitigáció- energetika

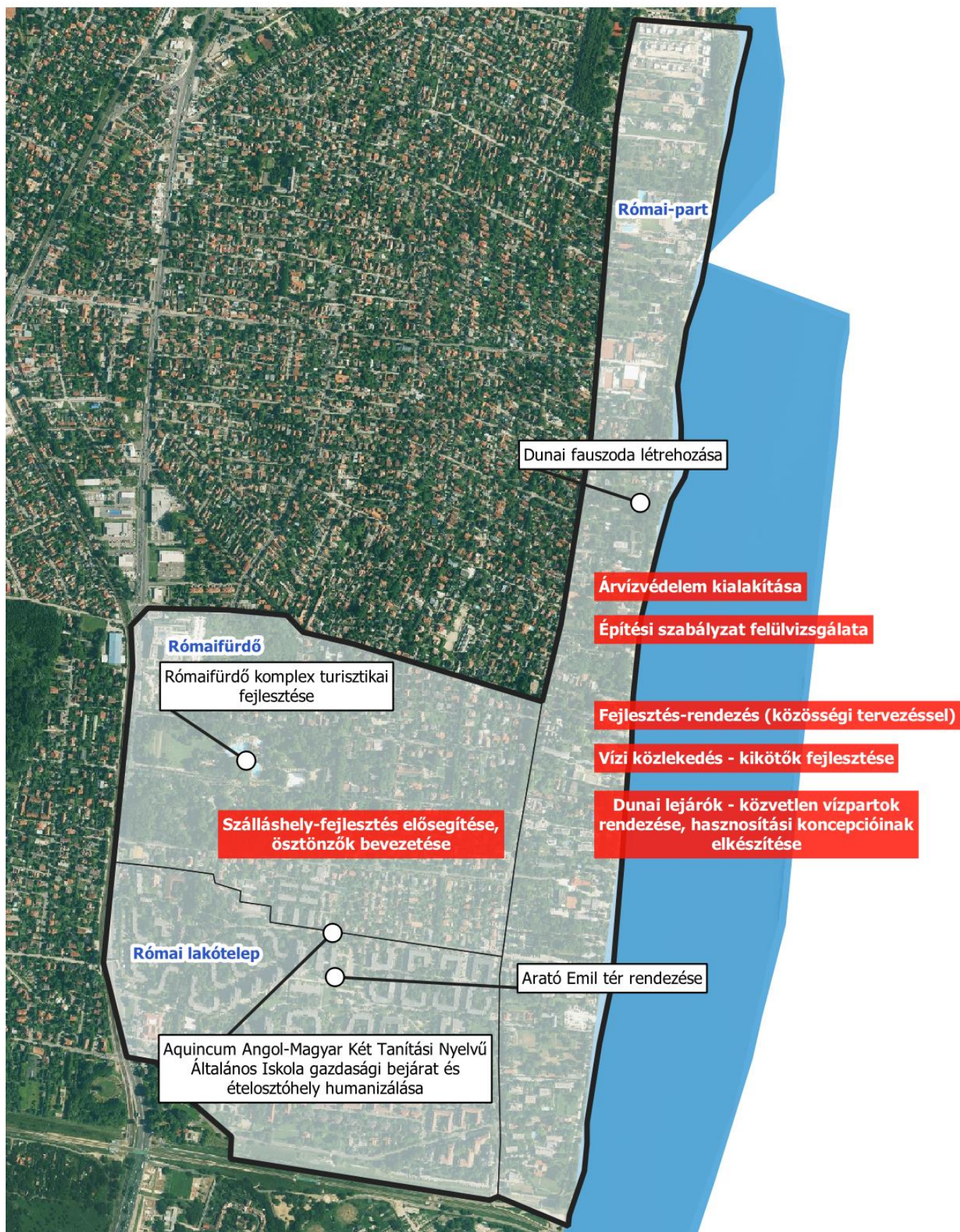
Római part – Római városrész			
fejlesztési témakör	konkrét beavatkozás	tervállapot/ előkészítettség	felelős szerv /megvalósító
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Római Part építési szabályozása felülvizsgálata		önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Arató Emil tér rendezése kiviteli terv alapján – sétautak, közterületek rendezése	konceptióterv	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Kadosa utcai iskola gazdasági bejárat és ételosztó hely humanizálása)	konceptióterv	önkormányzat
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	Szálláshely-fejlesztés elősegítése, ösztönzők bevezetése		önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Római Part árvízvédelem kialakítása, természeti értékek védelme	terv készül, fővárosi ITS	főváros és önkormányzat

Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Római part fejlesztés- rendezés – közösségi tervezés keretében – illemhelyek, szabadstrand, közterülethasználati szabályok (főváros – kerület)	közösségi tervezés elkezdődött	főváros és önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Vízi közlekedés – kikötők fejlesztése, dunai lejárók – közvetlen vízpartok hasznosítási koncepciója és rendezés		
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Rómaifürdő komplex turisztikai fejlesztése		főváros és önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Dunai fauszoda kialakítása a Szent János utca és Kossuth Lajos üdülőpart 31 közötti területen	HelloWood koncepcióterv	Főváros és önkormányzat

9. táblázat Óbuda-Békásmegyer ITS Akcióterületek főbb jellemzői – Római part – Római városrész

Forrás: saját szerkesztés

Római part - Római városrész akcióterület és a tervezett fejlesztési projektek

6. térkép Óbuda-Békásmegyer ITS Javasolt akcióterületek térképi bemutatása – Római -part – Római városrész
Forrás: saját szerkesztés

Az akcióterület lehatárolása

A sziget területe

Az akcióterület bemutatása

A sokak által Hajógyári-szigetként ismert Óbudai-sziget ismertségét főként az évről évre itt megrendezett Sziget Fesztivál adja. A sziget nagy része zöldfelület, így rekreációs területként is nagyszerűen funkcionál, de itt található az egykori, római kori Helytartói palota maradványai is, illetve a déli részen a régi hajógyár területén több vendéglátó és szolgáltató funkciót ellátó épület. Ezek egy része több éve nincs használatban, a szórakoztatóipari funkciók bezárása óta. A sziget ezen része állami kezelésben van, és kormányzati elképzelések megvalósítására vár. A legutolsó hírek alapján popkulturális és társelművészeti központ kialakításának koncepcióját készítik el a közeljövőben, melyhez kapcsolódóan a terület átadása megtörtént a PIM Ügynökség kezelésébe. A sziget jelenleg a felújítandó K-hídon, valamint a Hajógyári utca hídján (H-híd) keresztül közelíthető meg.

A sziget északi része természetvédelem alatt áll, madár-és állatvilága Budapesten egyedi és védendő. A természetes és gondozott parkterületek a hétköznapiakban a kutyások kedvenc helye, nem csak az óbudaiak, de a főváros különböző részeiről is szívesen látogatnak ide, mivel itt a jelenlegi szabályozás szerint az állatok szabadon futtathatók. A közelmúltban jelentős fejlesztés valósult meg a sziget higiéniés feltételeinek javítása céljából.

Szabályozási környezet: Az Óbudai -sziget területére a 34/2018 (X.30.) Főv. Kgy. Által jóváhagyott Óbuda- Békásmegyér I. Szakas Duna-parti területére vonatkozó Duna-parti építési szabályzat előírásai érvényesek.

Meghatározó folyamatok: A sziget déli, beépített területére – mely magában foglalja a korábban hajógyári épületek maradványait, illetve a volt szórakoztató központ átalakított épületeit, az aquincumi helytartói palota ásatási helyszínét – és a szárazföldön lévő Zichy kastély teljes épülettömbjét magába foglaló ingatlanra az átadott tulajdonjoggal bíró Magyar Kultúraért Alapítvány és Petőfi Irodalmi Ügynökség NKft. Hasznosítási és beruházási koncepciótervet készít, mely megállapítja a tervezett popkulturális és társelművészeti központ megvalósításának programját. A sziget megközelíthetőségét javítani tervezik, a meglévő két autós hidat várhatóan kiegészíti egy további déli gyalogoshíd is, mely a fejlesztési célokhoz kapcsolódóan kerülne kialakításra.

Nem ismert egyelőre a kormányzat célja a helytartói palota feltárása és bemutatása vonatkozásában, bár megvalósulása egyértelműen növelheti az óbudai római kori turisztikai programok értékesítésének lehetőségét.

A sziget nagyobbik része beépítetlen parkterület, amely a Sziget Fesztivál idején pár hétre benépesül. Ez a program várhatóan folytatódik a pandémiás időszak lecsengését követően. Mindemellett növelni szükséges az év többi időszakában idelátogató lakosok szabadidős igényeinek kielégítését szolgáló alapvető infrastrukturális felszereltséget: illemhelyek, parkolók, kerékpártámaszok, padok, sporteszközök stb. Ugyanakkor mindenképp említést érdemlenek a sziget természeti értékei, amelyek védelmét a fővárosi ITS is támogatja, különös tekintettel a szigetcsúchoz kapcsolódó természetvédelmi intézkedések szükségességére.

Illeszkedés a stratégiai célokhoz:

S13 Közbiztonság növelése

S14 Változatos szabadidős szolgáltatások

S25 Turizmus erősítése

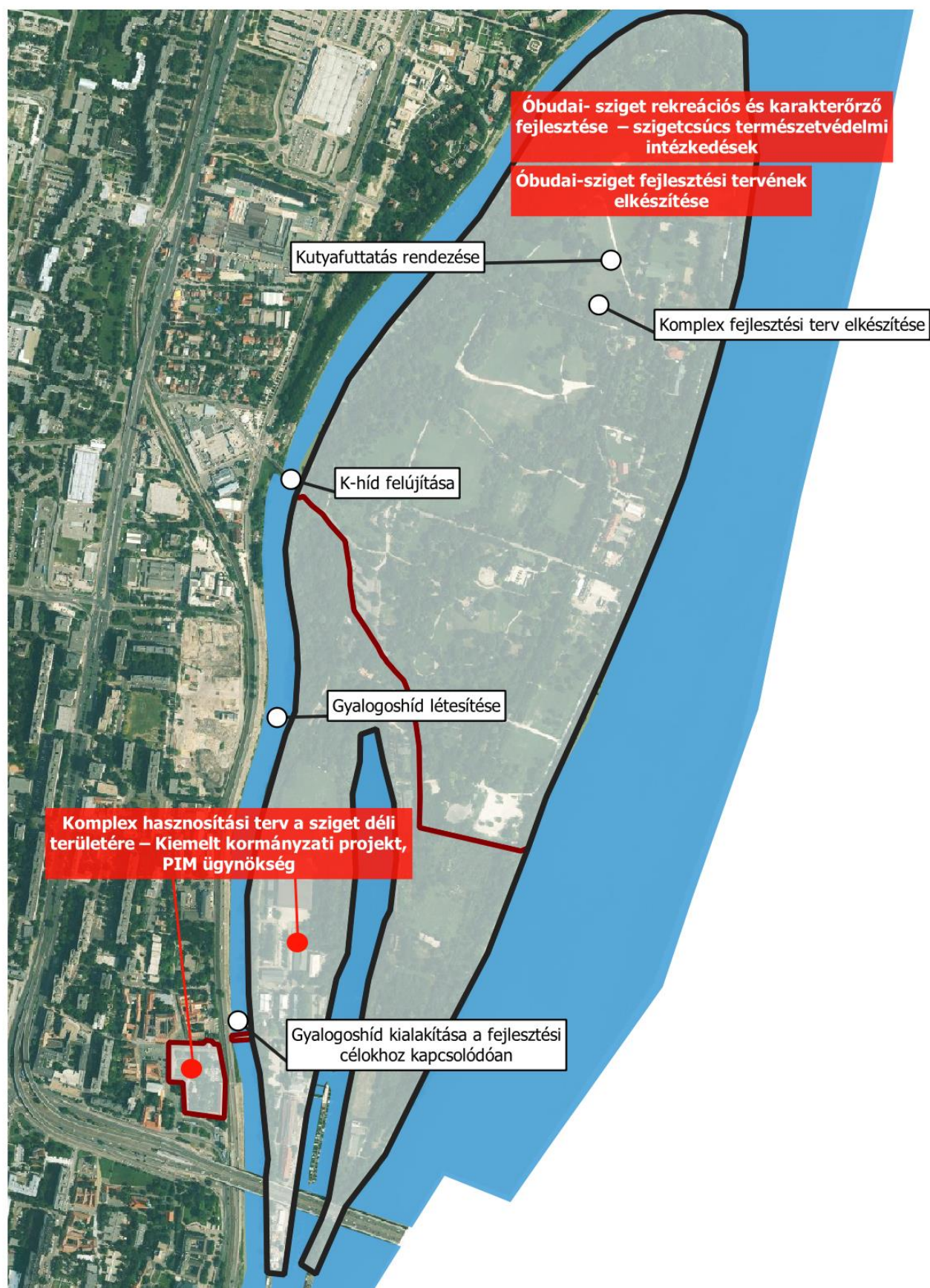
S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése

S43 Meglévő, nagy kiterjedésű zöldterületek védelme és fejlesztése
 S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben
 S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése
 S61 Klímadaptáció- környezet

Óbudai-sziget			
fejlesztési témakör	konkrét beavatkozás	tervállapot/előkészítettség	felelős szerv /megvalósító
Új fejlesztési terület – gazdasági terület és lakóterület	Komplex hasznosítási terv a sziget déli területére	Koncepcióterv- popkulturális és társzművészeti központ	kormány és önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Óbudai-sziget fejlesztési terve elkészítése – gyalogoshíd, illemhelyek, Szigetcsúcs, –		főváros és önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	illemhelyek bővítése a szigeten		önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Kutyafuttatás rendezése		önkormányzat
Természetvédelmi célok mellett a rekreációs lehetőségek kiaknázása	Óbudai -sziget rekreációs célú és karakterőrző fejlesztése - szigetcsúcs természetvédelmi intézkedések	fővárosi ITS és ZIFFA	főváros és önkormányzat
Örökségvédelem akcióterületei	Hadriánus palota feltárása, bemutatása	koncepció?	kormány
Közlekedési hálózati elemek	Gyalogoshíd létesítése	Waterfront City projekt része	befektető és önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	K -híd felújítása	tervek készen	főváros és önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	H-híd melletti gyalog-kerékpáros híd létesítése	Koncepcióterv- popkulturális és társzművészeti központ	kormány és önkormányzat

10. táblázat Óbuda-Békásmegyer ITS Akcióterületek főbb jellemzői – Óbudai-sziget
 Forrás: saját szerkesztés

Óbudai-sziget akcióterület és a fejlesztési projektek

7. térkép Óbuda-Békásmegyer ITS Javasolt akcióterületek térképi bemutatása – Óbudai- sziget

Forrás: saját szerkesztés

Az akcióterület lehatárolása

Virágosnyereg út – Solymárvölgyi út – Kocsis Sándor út – Bécsi út – Doberdó út 6. – Folyóka u. 1. – Folyondár u. – Szépvölgyi út – kerülethatár

Az akcióterület bemutatása

Hegyvidék akcióterület a kerület nyugati oldalán helyezkedik el, magába foglalja Harsánylejtőt, a Hármashatár-hegyet, Testvérhegyet, Táborhegyet, Remetehegyet, Kiscellt, Mátyáshegyet, valamint Zöldmál fejlesztési alterületet. A városrészt nyugatról a nagy forgalmú Bécsi út, délről a Szépvölgyi út határolja, melyek forgalma jelentős zajszennyezéssel sújtja a kerületrészt. A lakófunkció változatosan, nagytelkes családi házas, valamint társasházi formában is megjelenik, melyek népszerűsége a természetközelségnek, valamint a közeli sport- és rekreációs létesítményeknek is köszönhető. A közelmúltban beépült Harsánylejtőn egy intenzív ingatlanfejlesztésnek köszönhetően sajátos villanegyed alakult ki. A Bécsi út végén lévő felszabadult orosz laktanya fejlesztése során a 4 szintes lakóházakat megtartották, továbbfejlesztették, így ezen a területen egy intenzívebb, városiasabb beépítéssel lehet találkozni. A laktanya tiszti épületeiből oktatási intézmények alakultak.

Hegyvidék akcióterületében két kiemelkedő kiterjedésű tájseb van, melyek az egykori agyagbányákból maradtak vissza. Mai megjelenésük sokat javult, s bár valódi rekultiváció nem történt, a természet a hosszú évek alatt tette dolgát, így mára spontán bezöldült területté váltak.

A kerületrészt viszonylagos elszigeteltsége – csak úgy, mint a Mocsárosdűlő-Csillaghegy-Aranyhegy esetében – hátrányokkal is jár: a Hármashatár-hegy keleti oldalában elhelyezkedő lakóterületeken kiemelendő feladat a buszmegállók humanizálása, az ellátatlan területek közösségi közlekedéssel való feltárása, valamint a csapadékvízkezelés rendezése.

Szabályozási környezet: Hegyvidék területének szabályozási előírásait a 20/2018 (VI.26.) sz. önkormányzati rendelettel jóváhagyott Budapest III. kerület Óbuda- Békásmegyer Kerületi Építési Szabályzata tartalmazzák: délen a Mátyáshegy és Zöldmál területeken Lk, kisvárosias telepszerű, szabadon álló vagy zártudvaros beépítés, a Testvérhegy, Táborhegy és Harsánylejtő részeken kertvárosias szabadon álló lakóházas beépítési övezet van. A terület Bécsi út melletti szakaszán vegyes településközponti és gazdasági területek vannak, illetve a bányaterületek zöldövezeti besorolásúak.

Meghatározó folyamatok: A Hegyvidék lakókörnyezet javítása a csapadékvízvezetés fejlesztésével, az intézmények környezetében történő parkolási helyzet javításával, egyes helyszíneken forgalomcsillapítási megoldások alkalmazásával, az ellátatlan részek közösségi közlekedésének fejlesztésével és a buszmegállók humanizálásával érhető el. A terület kulcsprojektjei a Testvérhegyi és Táborhegyi volt agyagbányák fásítása, élőhely fejlesztése, zöldfelületi minőségjavítása lehet. A Hármashatár-hegy természetközeli jellege és erdőszültsége miatt a Budapest 2027 ITS-ben fejlesztésre javasolt, mint természetközeli „vad” terület- „városi erdő” projekt.

Illeszkedés a stratégiai célokhoz:

S13 Közbiztonság növelése

S14 Változatos szabadidős szolgáltatások

S16 Magas színvonalú oktatás

S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése

S42 Városszerkezet javítása

S43 Meglévő, nagy kiterjedésű zöldterületek védelme és fejlesztése

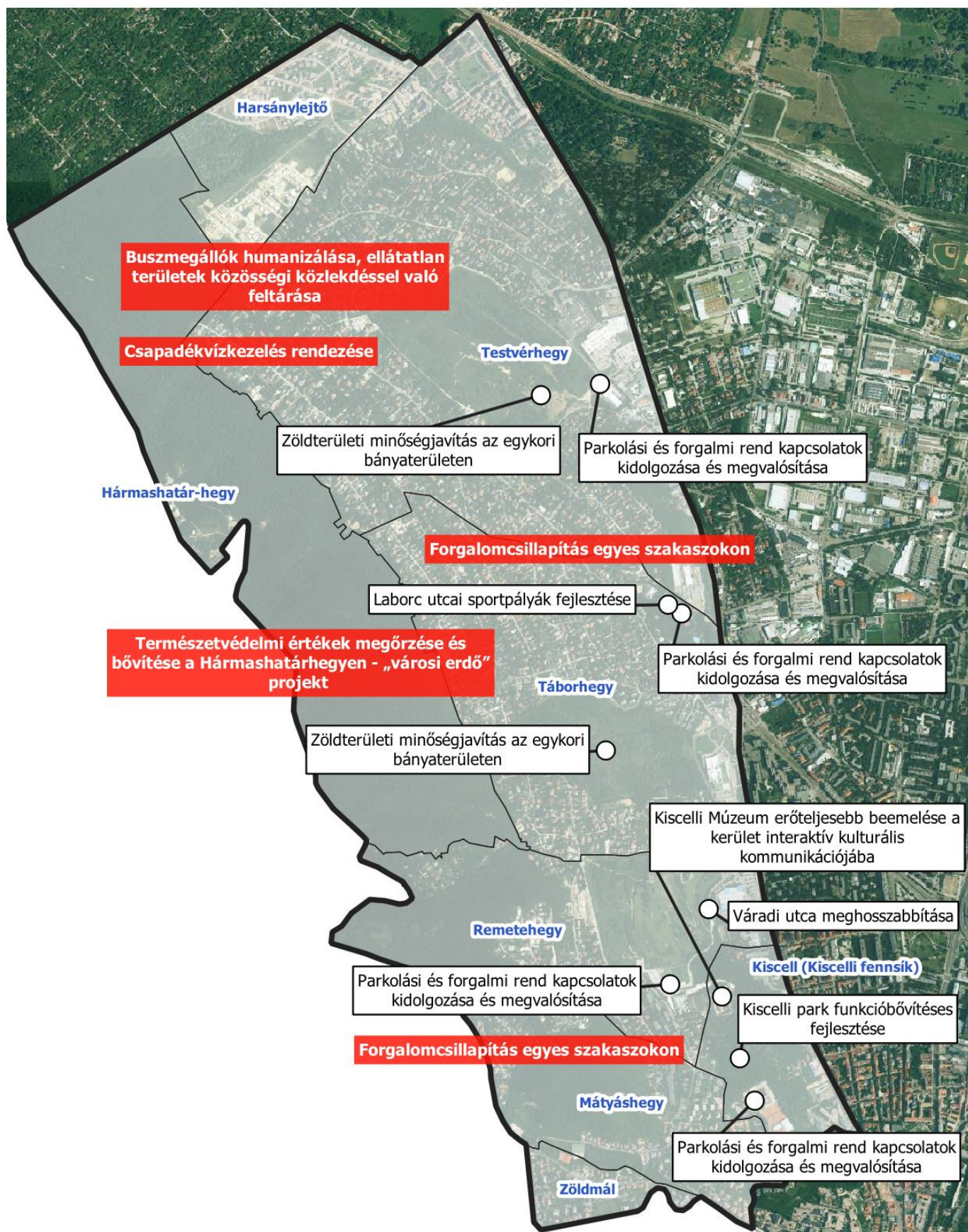
S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben
 S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése
 S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése
 S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása
 S61 Klímadaptáció- környezet
 S62 Klímamitigáció- energetika

Hegyvidék			
fejlesztési témakör	konkrét beavatkozás	tervállapot/ előkészítettség	felelős szerv /megvalósító
Lakóterületek intézményfejlesztése, életminőség javítása területei:	csapadékvízkezelés rendezése		önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Testvérhegy és Táborhegyi egykori bányaterületének fásítása, élőhely fejlesztése, zöldterületi minőség javítása	konceptióterv, közösségi tervezés elindult	önkormányzat
Természetvédelmi célok mellett a rekreációs lehetőségek kiaknázása	Természetvédelmi értékek megőrzése és bővítése a Hármashatárhegyen – „városi erdő” projekt	fővárosi ITS- ZIFFA	főváros és önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	buszmegállók fejlesztése		BKK és önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Ellátatlan területek közösségi közlekedéssel való feltárása		BKK és önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Forgalomcsillapítás egyes szakaszokon		önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Parkolási és forgalmi rend javaslatok kidolgozása és megvalósítása intézmények közelében (Brit iskola, sportlétesítmények)		önkormányzat

11. táblázat Óbuda-Békásmegyer ITS Akcióterületek főbb jellemzői – Hegyvidék

Forrás: saját szerkesztés

Hegyvidék akcióterület és a tervezett fejlesztési projektek

8. térkép Óbuda-Békásmegyér ITS Javasolt akcióterületek térképi bemutatása – Hegyvidék

Forrás: saját szerkesztés

Az akcióterület lehatárolása

Solymárvölgyi út – Virágosnyereg út – kerülethatár

Az akcióterület bemutatása

Csúcshegy akcióterület a Hegyvidéki akcióterület északi részén helyezkedik el, önálló egységként, mivel ez a terület nem lakó-, hanem kertes mezőgazdasági terület. Szabályos utcarajzolatú, keskeny telkek alkotják, melyek kb. 1/3-a beépített és lakófunkcióra használt. Utcahálózata keskeny, nem rendezett, földes, közművesítés a villanyhálózaton kívül nincs. A csúcshegyiek hosszú évek óta kérik a terület belterületbe vonását és a közművesítés fejlesztését. A szomszédos Harsánylejtő luxusbeépítését követően vízbázisuk megapadt, a közfolyóból és saját kutakból a vízmennyiség jelentősen lecsökkent, így súlyos vízhiányt okozva a területen. A lakosság és tulajdonosközösség összetartó, régóta aktívan működő egyesületük van. Csúcshegy legfelső utcájában van a Menedékház és Kápolna, melyek a helyi identitás őrzői. A Kápolna felújítása 2013-ban megtörtént, vasárnaponként miséznek benne. A Menedékház és környezete az elhanyagoltság miatt nagyon leromlott, pedig adottságai kiválóak és népszerű a túrázók körében.

Szabályozási környezet: Csúcshegy területének szabályozási előírásait a 20/2018 (VI.26.) sz. önkormányzati rendelettel jóváhagyott Budapest III. kerület Óbuda- Békásmegyer Kerületi Építési Szabályzata tartalmazza, mely szerint a külterület övezeti besorolása kertes mezőgazdasági terület.

Meghatározó folyamatok: Csúcshegy problémáinak megoldását nem a belterületbe vonás és lakóterületi státusz jelenti. A fővárosnak és a kerületnek elegendő kertvárosi lakóterülete van, melyek ellátásának biztosítása jelenleg is megoldatlanságokkal terhelt feladat, mind a Fővárosi Agglomerációs Törvény, mind Pest megye Településfejlesztési Konceptiója visszafogja az újabb belterületbe vonásokat. A kertes mezőgazdasági területhasználat jelenleg is megengedi a korlátozott nagyságú gazdasági épület építését. Célszerű lenne újra gondolni a terület szabályozását a korszerű elveken nyugvó városi farmok gondolata mentén, mely újfajta hasznosítási megközelítést és piacot jelenthetne az itteni ingatlanoknak. A terület közművesítésének fejlesztése csakis egy beállt mezőgazdálkodási használatához igazodóan indulhat meg. Kiemelendők az akcióterület zöldfelületei, valamint az ehhez köthető aktív-turisztikai lehetőségek: a csúcshegyi menedékház felújításával és az erdei iskolai táboroztatás újraindításával növelni lehetne az akcióterület szerepét a kerületben.

Illeszkedés a stratégiai célokhoz:

S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése

S43 Meglévő, nagy kiterjedésű zöldterületek védelme és fejlesztése

S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben

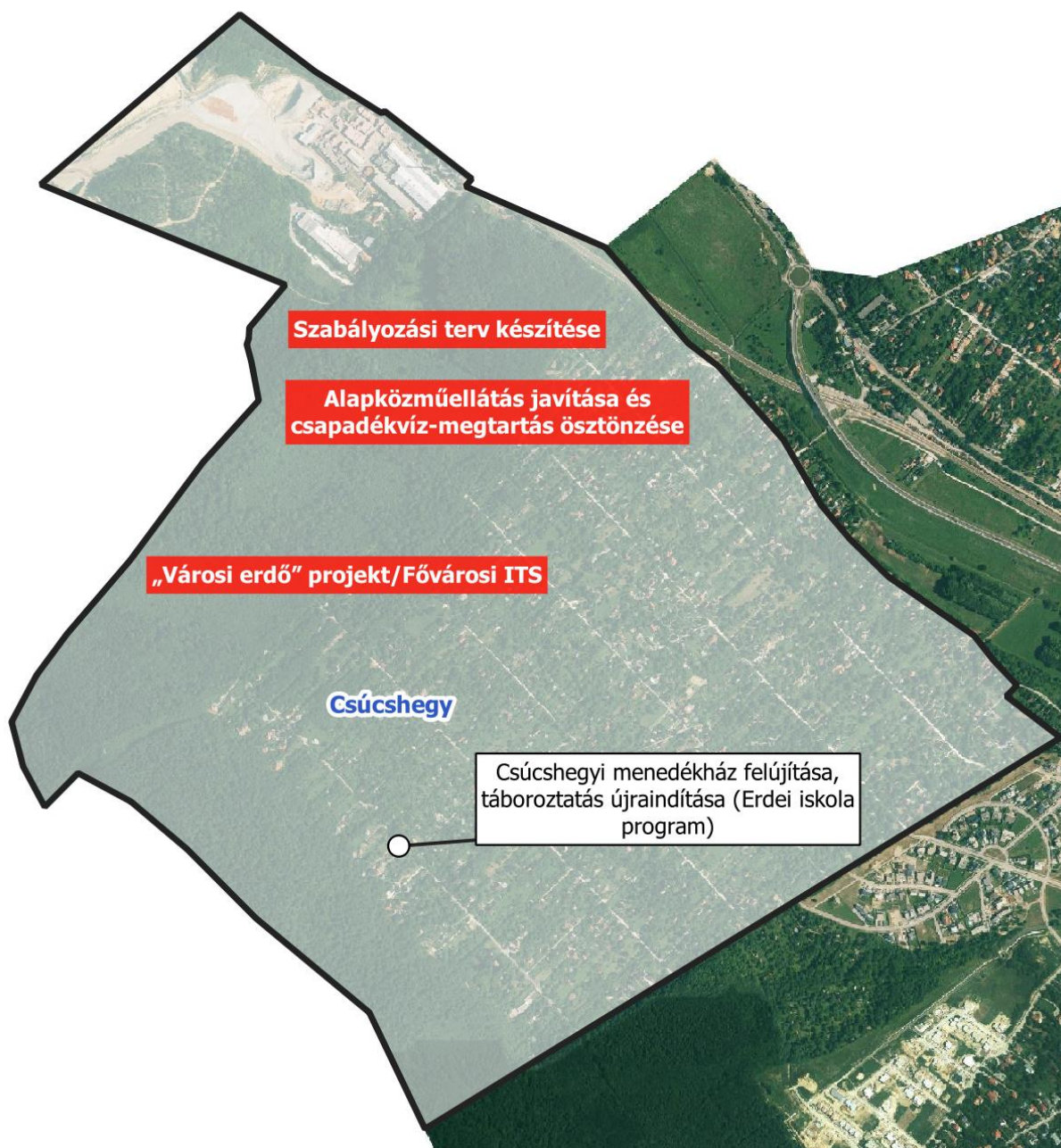
S62 Klímamitigáció- energetika

Csúcshegy			
fejlesztési témakör	konkrét beavatkozás	tervállapot/előké-szítettség	felelős szerv /megvalósító
Klímatudatos területfejlesztés, mezőgazdasági és természeti hasznosítás előtérben	Szabályozási terv készítése – mezőgazdasági jellegű (városi farm) hasznosítás speciális elemeivel	tanulmányterv van	önkormányzat
Klímatudatos területfejlesztés, mezőgazdasági és természeti hasznosítás előtérben	Alapközműellátás javítása (vízbázis biztosítása) és csapadékvíz megtartás ösztönzése		önkormányzat
Természetvédelmi célok mellett a rekreációs lehetőségek kiaknázása	Erdei közterületi kapcsolatok biztosítása – „városi erdő” projekt	Fővárosi ITS- ZIFFA	önkormányzat és Pilisi Parkerdő
Örökségvédelem akcióterületei	Menedékház felújítása, táboroztatás újraindítása (Erdei iskola program)		önkormányzat

12. táblázat Óbuda-Békásmegyer ITS Akcióterületek főbb jellemzői – Csúcshegy

Forrás: saját szerkesztés

Csúcshegy akcióterület és a tervezett fejlesztési projektek

9. térkép Óbuda-Békásmegyer ITS Javasolt akcióterületek térképi bemutatása – Csúcshegy
Forrás: saját szerkesztés

3.2.10. Örökségvédelmi szemléletű projektek

Óbuda-Békásmegyer bővelkedik épített örökségi elemekkel, melyek nagy része műemléki védelem alatt áll, feltárt és bemutatott. Mindemellett ahogy mondani szokás, ha Óbudán építkezel szinte biztosan „kincsekre” találsz, hiszen rengeteg a feltáratlan emlék. Az új beruházások tehát szinte minden esetben szembe kell, hogy nézzenek a régészeti feltárás szükségességével és számítani kell arra is, hogy az eredeti tervek megváltoztatása válik szükségessé. (Lásd az éppen folyamatban lévő Waterfront City lakóingatlanfejlesztési projekt helyzetét.)

Óbuda-Békásmegyer gazdag épített öröksége nemcsak a római kori leletekben áll – habár tagadhatatlanul ez a legérdekesebb és legértékesebb része a műemléki védelem alatt álló építészeti és régészeti állománynak – mégis, a városkép, és a településszövet szempontjából vannak olyan negyedei a területnek, amelynek együttes felújítása, karbantartása és megőrzése az önkormányzat fontos feladata. A települési jelleg megőrzése ez esetben nemcsak az épületek műemléki felújítását jelenti, hanem a közterek, az épületek belső udvarainak közösségi hasznosítást szem előtt tartó rekonstrukcióját is.

Ezek között Budapest-szerte is egyedi és rendkívüli szomszédság a Krúdy-negyed, és a Szentlélek-tér és annak környezete. A Krúdy-negyed nemcsak egy olyan apró szelete a fővárosnak, ahol az egykori, valódi Óbuda hangulatát érezheti az ide látogató, a Kiskorona tér, az Óbudai Társaskör zenei, kulturális és gasztronómiai értelemben is a terület örökségének fontos része.

Az örökségi szemlélet fenntartása a városfejlesztésben erősíti Óbuda- Békásmegyer identitásának megőrzését, jelentőséget kölcsönöz fővárosi viszonylatban és alapot ad a turisztikai eszközök növeléséhez a terület turizmusának fejlesztéséhez. Ezért szükséges számba venni a lehetséges erőforrásokat és bennük rejlő potenciált:

Jelleg:

Újlak Óbuda déli részének a központja, a Kolosy tértől északra elhelyezkedő, a Bécsi út és a Lajos utca által határolt szomszédsága. A városrésze jellemző a kisvárosias, zárt sorú beépítés, és többnyire földszintes épületek találhatók itt. Az utóbbi évek alatt a környék alközponti szerepe erősödött, a kiskereskedelem, vendéglátóipar magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtanak. Ez többek között a lezajlott építészeti és városépítészeti megújítást célzó Promenádk projektnek köszönhető

Potenciál:

A környéken az eddigi alközponti szerep erősödése várható, és ez támogatandó is. Fontos szempont lenne, hogy a fiatalok számára értelmes kapcsolódást nyújtó helyek is megjelenhessenek a környéken, mert a 2. és a 3. kerületben is hiány van azokból a helyekből, amelyek, a fiatalság számára vonzó kapcsolódást nyújtanak – ezt az Óbudai Egyetem és az Árpád Gimnázium közelsége is indokolja.

Projektek:

- A Bécsi út 72. házszám alatti nagyléptékű társasházi fejlesztés hatásaival számolni kell a projektek megfogalmazásakor.
- Gasztronómiai központ fejlődésének forgalomvonzó hatásai (piac, vásárközpont, éttermek, cukrászdák)
- A katonai amfiteátrum innovatív hasznosításának ösztönzése.

Jelleg:

A San Marco utca és környéke népszerű lakónegyed, általában fszt. +2-3 szintes társasházak jellemzően a környéken. Már van több új építésű ház is, de a klasszicista bérházak miatt még erős a történelmi jelleg. Ezek megtartása és szakszerű felújítása fontos.

Potenciál:

Az Óbudai Kulturális Központ a környék fontos társasági találkozóhelye, ez jelenleg is komoly napi forgalmat generál. Ennek a még jobb kihasználása az oktatási feladatokkal összhangban, a családok találkozási helyeként egy fontos társadalmi fejlesztési irány lehet.

Projektek:

Két fejlesztési irányra koncentrálni érdemes projekteket indítani az önkormányzatnak. Egyrészt a társasházak belső udvarainak zöldítése és közösségi fenntartású belső kertek kialakítása kis léptékű beruházás, azonban várhatóan nagy pozitív társadalmi és városklímatis hatással jár.

Másrészt pedig az OKK intenzívebb használata közösségi térként, és a lakosság erősebb bevonása a közösségi tervezések alkalmával is fontos

Jelleg:

A Krúdy-negyed a kerület egyik legkülönlegesebb apró kis szomszédsága, amelyet bár a 20. század második felében paneles lakótelepekkel építettek körbe, mégis, annak a néhány megmaradt eredeti épületnek köszönhetően a Korona tér és csatlakozó utcáinak egyedi, történeti hangulata van. Ennek megőrzése, és az épületfelújítások után a környék hálózatba foglalása a feladat.

Potenciál:

A Krúdy-negyedet két közintézmény határozza meg. Az Óbudai Társaskör a zenei élet egyik fontos központja, a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum pedig – kis képzavarral élve – együtt jelenti Szindbád velőscsontját és a ma reneszánszát élő retró életérzés életre keltését. E kettő olyas valami, ami miatt szívesen érkeznének turisták is Óbudára. A negyed – köszönhetően a jól átgondolt felújításnak – Óbuda egyik legjobban kommunikálható turisztikai vonzereje lehet.

Projektek:

A Promenád projekt folytatása, - amely Újlak és Római part között húzódik majd teljes hosszában - a Krúdy-negyedet is bekötheti abba a nemzetközi véráramba, amit a Promenád gyalogos és bicikli útjai jelentenek majd a dunai Limes mentén. A Krúdy-negyed a Szentlélek térrel együtt zenei és gasztronómiai központja lehet – a két terület közötti összeköttetés revitalizálása alapvető fontosságú mindkét terület fejlesztése szempontjából.

Jelleg:

A Krúdy-negyed „párja” az Árpád híd túloldalán helyezkedik el. Az önkormányzati épületek miatt elsősorban intézményi központtá vált, habár az itt dolgozók és a gimnázium okán lenne igény elérhető árú, elsősorban ebédelést biztosító vendéglátóhelyekre, amelyből jelenleg hiány van a környéken.

Potenciál:

A Zichy kastélyban van otthon három múzeum és két előadó hely is, emiatt a környék elsősorban a vizuális- és előadóművészetek központja. A Vasarely, a Kassák és az Óbudai Múzeum, a Kobuci Kert és a Térszínház mind a kerület kulturális kínálatának emblematikus helyei, így párban a Krúdy-negyed zenei és gasztronómiai vonalával komoly turisztikai vonzerőt képezhetnek együtt.

Projektek:

- A Zichy kastély felújításának koncepciója elkészült, forrást azonban még nem sikerült hozzá találni. Jelen tervezési időszakban fordulat állt be: a kastély teljes ingatlana kormányzati vagyonjuttatás révén a Magyar Kultúraért Alapítvány és a Petőfi Irodalmi Ügynökséghez került (az Óbudai -sziget déli részével együtt), a hasznosítási terv: popkulturális és társzművészeti központ kialakítása.
- Az Önkormányzat tulajdonában álló Esernyős központ már most is működik művészeti hub-ként, ennek a szerepnek a megerősítése, a művészek és a potenciális támogatók, sőt megrendelő vállalkozások összekötése az önkormányzat feladata találkozási platform (tér és idő) biztosítása által.
- A szomszédságban lévő önkormányzati ingatlanok vendéglátóipari hasznosításának ösztönzése előnyös bérleti szerződések által.

Jelleg:

A Gázgyár és Aquincum két, egymástól kissé eltérő, mégis összefüggő terület, amelyet – elsősorban a turisztikai funkciók miatt érdemes együtt kezelni. A Graphisoft park fejlesztésének köszönhetően a Gázgyár fejlesztése megindult, amelynek köszönhetően a part a világszínvonalú kortárs építészet manifesztációja lett. A kialakuló oktatási funkciónak köszönhetően a környék a kreatív ipar központja lehet – szinte folytatva a római kor magas technikai fejlettségének hagyományait.

Potenciál:

Az Aquincumi Múzeum, a polgárvárosi amfiteátrum és a városfal maradványai az ókori, míg a Gázgyár a 19. századi, a Graphisoft pedig a 21. századi legjobb elérhető technológiáját tükrözi.

Projektek:

A Promenádk projekt folytatása a Gázgyári részt is bekapcsolja kerület véráramlásába, mert az jelenleg dél felől nem igazán közelíthető meg – főleg nem gyalogosan vagy kerékpárral. Így a terület a kerület közkedvelt rekreációs terei közé kerülhet. – ZIFFA célkitűzés. A Gázgyár emlbematikus épületeinek új funkcióval való felújítása egyértelmű.

Jelleg:

A Római part Budapest egyedi területe, ahol a Dunával a vízzel való kapcsolat a legjobban érvényre jut – amely Budapest-szerte egy rendkívül egyedi helyszíne a vízi sportoknak és a vízközei kikapcsolódásnak. A terület épített értékei közé tartoztak vagy tartoznak: a Bíbic 1. 1920-as években épült fadíszes, apácarácsos csónakháza (elbontva), a Bíbic 2 csónakház; a Szt. János u.7 szám alatti 1930-as években épült modernista csónakház, a veszélyeztetett állapotú Vöcsök csónakház, a Királyok útja 158/A alatt található Vízmű gépház, valamint számtalan érdekes és értékes klasszicizáló üdülővilla: a Rozgonyi Piroska utca teljes hosszában, illetve a Zaránd u. 19/A lakóépülete.

Potenciál:

A Római part eddig is Budapest egyik kiemelt rekreációs célra alkalmas zöldterülete volt. Ennek fejlesztése, az amatőr sportolás, kikapcsolódás lehetőségének megteremtése a környék elsődleges célja az épített örökség megőrzése mellett.

Projektek:

A Római -part Komplex Fejlesztési Terve és a Promenádk 3. projektnek köszönhetően a Római part ismét Budapest és a kerület kiemelt kikapcsolódási helyszíne lehet – a hely adottságához méltó magas színvonalon.

Ófalu – „Falu a városban”

Jelleg:

Békásmegyér-Ófalu nevéhez hűen – telekosztásában, és jó részt épületeiben is megőrizte Budapesten egyedi módon falusias jellegét. Ez egy különleges településszerkezeti érték, amelynek megőrzésére törekedni kell.

Potenciál:

A hosszú telkek, az eredeti telekosztás lehetővé teszi a kiskerti gazdálkodást, amelyet érdemes megőrizni, és ösztönözni a helyi lakosság számára.

Projektek:

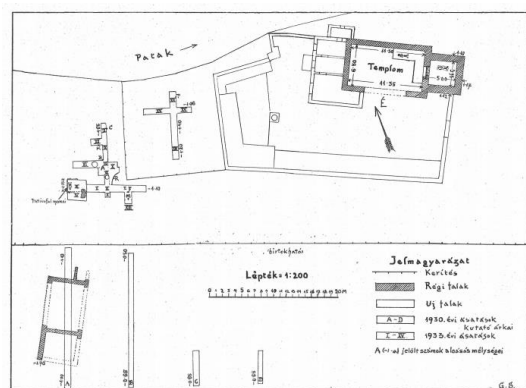
Kiskerti termelést népszerűsítő előadások, tudásmegosztás, hagyományőrzés – lásd a Csillaghegyi Községi Ház eseményeinél.

Helyi örökségek kiemelése

A régmúlt századok emlékei mellett a múlt század elejéről is sok olyan emblemikus épület és helyszín maradt még meg, amelyek egy-egy olyan városrész kisebb történeteit őrzik, melyek amúgy nem bővelkednek épített örökséggel. Viszont a hely szellemiségét erőteljesen meghatározzák, vagy jelentőséget adnak neki. Talán érdemes felhívni rá a figyelmet és **helyi védelem alá vonni abból a célból, hogy átalakítása során ne vesszen el teljesen Óbuda múltjának egy -egy érdekes, a jelennek talán sokszor többet is jelentő részlete.**

Ilyen helyszínek:

1. Benárd Villa: Békásmegyeren a Barát patak torkolatánál, a Kossuth Lajos üdülőpart utolsó telke. A források szerint itt állhatott egy római őrtorony a Limesen, majd erre épült a koraközépkorban a Pusztadombi templom, melynek maradványai az 1800-as évek végén is megvoltak, részben meg is kutatták, dokumentálták. Majd az 1920-as évek végén megkapta Benárd Ágost miniszter, aki ráépített a templom meglévő romjaira – az egyik magas fal még most is látszik. (forrás: Óbudai Anziks), Később az Egészségügyi Minisztérium üdülője lett, amelyhez nagy terület hozzácsatoltak Békásmegyér felől és itt sportpályák lettek kialakítva, továbbá park. Az ingatlant az önkormányzat hasznosításra- és üzemeltetésre hirdette meg 2020 őszén, a pályázatot funkció sport-szabadidő.

1. kép Pusztadombi templom és a ráépült Benárd villa helyszínrajza és mai fotója

Forrás: Budapest régiségei 15. (1950), Garády Sándor Ásatások a békásmegyeri ún. Pusztá-templomban és mellékén, illetve fotó az Óbudai Anziks magazinból

2. Az **Aranyhegy oldalában** áll a **Kemény Villa**. A szebb idők is megélt villa sok ember szívében foglal egy kis helyet, hiszen ingyenes jótékony célt szolgáló nyári gyermeküdülőnek építették és a háború előtt sok kisgyermek nyaralt itt. A helyi civil szervezet a Háromhegyek Egyesület helytörténeti értékei közé emelte már és szorgalmazza a lakatlan, önkormányzati tulajdonú épület és szép ingatlana megfelelő hasznosítását. Az önkormányzat megvalósíthatósági tanulmányt készített a villa átalakítására bölcsőde és óvodaintézménnyé.

A Kemény Villa

2. kép Kemény Villa látképe az 50-es években

Forrás: Háromhegyek Egyesület helytörténet

3. **Aranyhegy** másik jelentős emléke a **Pogány-torony**, melyről szép kilátás nyílik Óbudára, így kedvelt kiránduló célpont is lehetne, ha nem lenne életveszélyes állapotban, gazzal és bozóttal körbenőve. A Turáni Egyistenhívők Tábora már megalakulásuk évétől (1930), emlékművet akartak állítani Attila, Árpád és Koppány emlékére. A Täubel Géza által tervezett építményt, Wühl Géza építész építette 1934-ben. Hajdani magassága hozzávetőlegesen 12-13 m, alapja hatszögű, tetejét hatlapú márványtömbön turulmadár díszítette. Később a torony ingatlana magánkézbe került, többször tulajdonost cserélt. A 2007-ben készült területi szabályozási

tervben a torony környékének rendezésére közcélú zöldterület lett kijelölve, 2013-ban pedig helyi védelem alá került. Felújítása, mint akció a korábbi ITS-ben is szerepelt.

3. kép Pogány-torony képei régen és ma
Forrás: Háromhegyek Egyesület helytörténet

4. **Csúcshegy** emblemikus helyszíne az egykori Vincés nővérek által épített kápolna és Szeretetház, ami a háború után turista **Menedékház** lett sportterülettel, táborozó hellyel. A kápolna felújítása a hívek összefogásával és egyházi segítséggel megvalósult, ma is gondozzák és vasárnaponként miséznek itt. A Menedékház állapota sajnos rohamosan romlik, már nyári táborokat sem tudnak tartani, a nagy kertben karbantartás híján tönkrementek a spotpályák is. *Felújítása esetén továbbra is a közösségi célok megtartása javasolt. (turistaház, erdei iskola, nyári táborhely).*

4. kép Csúcshegy Gyermeküdülő– képeslap és a Menedékház ma
Forrás: Csúcshegy Barátainak Egyesülete hírlapja

Óbuda -Békásmegyer ITS Örökségi értékek összegzése – stratégiai célok kijelölése

	épített örökség megnevezése	védettség szintje			helyszín	feltárt, bemutatott	feltáratlan	állapot	cél	megjegyzés
		OM	FM	HV						
Római kor	Aquincumi polgárváros maradványai				Szentendrei út 133.	x		közepes	A római kori település keleti felének folyamatos romkonzerválása, egyes épületek részleges rekonstrukciója, a nyugati városrész régészeti rezervátumként történő megtartása jelenlegi állapotában.	A feltárása minden esetben csak részlegesen értendő: az épületek, egyéb létesítmények tovább húzódnak a szomszédos telkek, területek alá. Legtöbb esetben a teljes kiterjedésük egyelőre ismeretlen. Kivétel: katonai és polgári amfiteátrumok, cella trichora.
	Római katonai fürdő				Flórián tér 3-5.	x		jó	A katonai fürdő folyamatos állagmegóvása, kiállítási célra alkalmassá tétele (befedéssel).	
	Helytartói palota maradványai				Óbudai-sziget	x		közepes	Feltárás, bemutatás.	x Részben feltárt, nincs bemutatva
	Katonai amfiteátrum maradványai				Nagyszombat u. 5.	x		jó	Jelenlegi állapot fenntartása, folyamatos állagmegóvás mellett-funkció hozzákapcsolása?	
	Római lakóépület és fürdő falai				Pacsirtamező u. 65-67.	x		rossz, felújítandó	Az épület és romkert teljeskörű felújítása és látogathatóvá tétele.	
	Herkules-villa romjai	x			Meggyfa u. 19-21.	x		jó	Jelenlegi állapot fenntartása, védőépületek felújítása, élményelemek kihelyezése	

	Cella trichora ókeresztény templom	x			Raktár u. – Hunor u.	x		jó	Teljeskörű felújítást igényel (esetleg részleges rekonstrukcióval)	
	Római vízvezeték maradványai				Szentendrei út	x		rossz, felújítandó	Teljeskörű felújítást és forgalom elleni védelmet igényel	
	Polgárvárosi amfiteátrum maradványai				Szentendrei út	x		jó	Jelenlegi állapot fenntartása	
	Római téglaegető maradványai				Bécsi út 120-128.	x		jó	Jelenlegi állapot fenntartása	
	Római villa maradványai fürdővel				Aranypatak u. 12.	x		ismeretlen	Jelenlegi állapot fenntartása, erőteljes beépítési korlátozással	x Részben feltárt, nincs bemutatva
	Római szentélykörzet, forrásfoglalás	x			Rozgonyi Piroska u. 2.	x		jó	Jelenlegi állapot fenntartása	
Középkor	A királynői vár maradványai	x			Kálvin köz 2-6.	x		jó		
	A prépostsági templom romjai	x			Szentlélek tér 8-9.		x	betemetve		
	Középkori templomrom				Békásmegyer Dunapart		x	leromlott	Új hasznosítási tervekben bemutatni, emléket állítani	
	Középkori lakóház				Lajos u. 158.	x		jó		
	Ferenc deák épület - középkori épület	x			Lajos u. 153.			jó		
Újkor	Lakóház	x			Bécsi út 44.			jó		
	Malom			x	Bécsi út 265.			felújítandó	lparterület felújításában kezelni	
	Református templom	x			Kálvin köz 2.			jó		

	Szent Vér kápolna				Doberdó út			jó		
	Lakóépület				Dugovics Titusz tér 2.			jó		
	Lakóház				Tanuló u. 2.			jó		
	Lakóház				Dugovics Titusz tér 15.			jó		
	Erődfalra épített lakóház				Dugovics Titusz tér 17.			jó		
	Donát-kápolna				Farkastorki út 58.			jó		
	Lakóház	x			Kiskorona u. 3.			jó		
	Zichy-kastély és melléképületei				Fő tér 1.			jó		
	Lakóház	x			Fő tér 4.			jó		
	Lakóház	x			Fő tér 5.			jó		
	Selyemgombo lyító	x			Harrer Pál u. 42-44.			jó		
	Trinitárius kolostor és templom	x			Kiscelli u. 108.			jó		
	Lakóház	x			Kórház u. 1.			jó		
	Lakóház	x			Laktanya u. 1.			jó		
	Lakóház	x			Laktanya u. 2.			jó		
	Lakóház	x			Laktanya u. 3.			jó		
	Lakóház	x			Laktanya u. 5.			jó		
	Lakóház	x			Laktanya u. 7.			jó		
	Lakóház	x			Lajos u. 100.			felújítandó	Promenád 2. program keretében felújítandó, esetleg funkcióváltás	
	Lakóház	x			Lajos u. 102.			felújítandó	Promenád 2. program keretében felújítandó, esetleg funkcióváltás	
	Lakóház	x			Lajos u. 104.			felújítandó	Promenád 2. program keretében felújítandó, esetleg funkcióváltás	

	Lakóház	x			Lajos u. 124.			felújítandó	Promenád 2. program keretében felújítandó, esetleg funkcióváltás	
	A Goldberger-gyár törzépületei			x	Lajos u. 138.			jó	Promenád 2. programhoz kapcsolódó funkcióbővülés, megújítás	
	Lakóház	x			Lajos u. 152.			jó		
	Római katolikus plébániaház	x			Lajos u. 168.			jó		
	Római katolikus plébániatemplom	x			Lajos u. 170.			jó		
	Lakóház				Dugovics Titusz tér 5.			jó		
	Lakóház	x			Hídő u. 16.			jó		
	Lakóház	x			Hídő u. 18.			jó		
	Római katolikus plébániatemplom	x			Templom u. 13/a			jó		
	Lakóház	x			Templom u. 13.			felújítandó		
	Római katolikus plébániaház	x			Templom u. 18.			jó		
	Lakóház	x			Templom u. 38.			jó		
	Lakóház	x			Lajos u. 154-156.			jó		
	Lakóház	x			Bécsi út 56.			jó		
	Egykori tímárház	x			Fényes Adolf u. 2.			felújítandó	Promenád 2. programhoz kapcsolódó funkcióbővülés, megújítás	
	Nepomuki Szent János szobra	x			Óbudai u. 2.			jó		

	Barokk épület	x			Mókus u. 20.		jó		
	Kéhli vendéglő	x			Mókus u. 22.		jó		
	Mária oszlop - Immaculata szobor	x			Templom u. 13/a		jó		
	Schmidt-kastély történeti kertje	x			Kiscelli u. 108		jó		
	Szentháromság szoborcsoport	x			Szentlélek tér 10.		jó		
	Szt. Flórián szobra	x			Pacsirtamező és Serfőző u. sarkán		jó		
	Barokk épület	x			Korona tér 13.		jó		
	Krúdy-ház	x			Korona tér 15.		jó		
	Erődfalra épített klasszicista épület	x			Korona tér 17.		jó		
	Klasszicista épület	x			Korona tér 2-4.		jó		
	Eklektikus épület	x			Korona tér 5.		jó		
	Plébániaház romantikus épülete	x			Templom u. 20		jó		
Századforduló	Gázgyári lakótelep épületei	x			Sujtás u.		felújítandó		
	Óbudai Zsinagóga	x			Lajos u. 163.		jó		

	Gazdasági iskola és óvoda				Szentendrei út 83-85.			jó		
	Egykori villamos központ (vasöntöde)	x			Óbudai-sziget			jó		
	Régi gépműhely	x			Óbudai-sziget			jó		
	Központi irodaépület	x			Óbudai-sziget			jó		
	Nyugati kazánház	x			Óbudai-sziget			jó		
	Gázgyár épületegyüttese			x	Gázgyár u.			jó		
	Tisztviselőtelep és vasútállomás	x			Gázgyár u.					
	Hajógyári sziget épületei	x			Óbudai-sziget			jó		
	Kertészlak				Folyondár u.			felújítandó		
	Kiscell utcai iskola			x	Kiscelli u. 78-82			jó		
	Vörösvári úti első általános iskola épülete			x	Vörösvári út 93.			jó		
	Óbudai kocsiszín - remíz			x	Vörösvári út 111-117.			elbontva		
	BUSZESZ - Egykori Szeszgyár épületegyüttese			x	Sorompó u. – Folyamőr u. – Bogdáni út – Gr. Esterházy János rakpart			elbontva	Téglakémény és központi csarnok új funkciójának megtalálása – Waterfront City Projekt keretében	Habár 2013-ban a gyár több épülete is helyi védettséget kapott, 2017-ben a téglakémény és a központi

									csarnok kivételével minden épületét elbontották
Egykori Harisnyagyár épületegyüttese			x	Folyamőr u. 21-23			felújítandó	Ipari épületek funkcionális átalakítása - projekt	A gyárat a 90-es években felszámolták, de az épületek ma is láthatók
Dr. Béres József Általános Iskola épülete		x		Keve u. 41.			jó		
Idősek otthona			x	Újvár út 2			jó		
Lakóépületek		x		Ezüsthegy u. páros oldala a Kőbánya utcától a Donát utcáig					
Lakóépületek		x		Iskola u. a Pince közig, páros oldala a Kőbánya u. 24-től a Kőbánya u. 86-ig					
Lakóépületek		x		Perje u. 3-27.					
Lakóépületek		x		Szentháromság u. 7-27; Szentháromság u. 2-30					

	Lakóépületek		x		Templom u. páratlan oldala az Ezüsthegy utcától a Verem utcáig, páros oldala az Ezüsthegy utcától a Lőrinc térig					
	Lakóépületek		x		Virág u. 4-24; Virág u. 3-23.					
XX. Század	Evangélikus templom és paplak	x			Dévai Bíró Mátyás tér			jó		
	Elektromos Művek alállomása				Szentendrei út 135.			jó		
	Árpád Gimnázium épülete				Zápor u. 1-3.			jó		
	Vöcsök II. csónakház	x			Római-part			jó		
	Bíbic I. csónakház	x			Római-part 25.			elbontva		
	Postahivatal	x			Kiscelli u. 7-9.			jó		
	Lakóépület	x			Szépivölgyi út 3/b.			jó		
	lakóépület			x	Dereglye utca 1/a			jó		
	Lakóépület			x	Evező utca 1.			jó		
	Lakóépület			x	Kolosy tér 1/a			jó		
	Lakóépület			x	Kolosy tér 1/b			jó		
	Lakóépület		x		Bécsi út 88-90			jó		

	Kisbuda Gyöngye étterem			x	Kenyeres u. 34.			elbontva		Az eredeti épületet lebontották, jelenleg építkezés folyik a telken
	San Marco utcai irgalom háza			x	San Marco u. 48-50			jó		
	Utca homlokzat			x	Föld u. 48/a			jó		
	Utca homlokzat			x	Föld u. 48/b			jó		
	Utca homlokzat			x	Föld u. 48/c			jó		
	Utca homlokzat			x	Föld u. 50/a			jó		
	Utca homlokzat			x	Föld u. 50/b			jó		
	Utca homlokzat			x	Föld u. 50/c			jó		
	Utca homlokzat			x	Kenyeres u. 36.			jó		
	Utca homlokzat			x	Kenyeres u. 40			jó		
	Utca homlokzat			x	Kiscelli u. 79			jó		
	Utca homlokzat			x	Kiscelli u. 71			jó		
	Utca homlokzat			x	Kiscelli u. 81			jó		
	Pogány torony			x	22566/2 (helyrajzi szám) Kilátó u.			felújítandó	Projekt kell rá	Az épület állapota gyorsan romlik
	Királyok útja - Vízmű gépház		x		Királyok útja 158/A			jó		

	Római parti Bibic II. Csónakház		x		Római-part 26.			jó		
	Római parti Csillag csónakház		x		Római part 29- 41			jó		
	Külker Vizisport- telep		x		Szent János u. 7			jó		
	Csillaghegyi Jézus Szíve plébániatemp lom és parókia			x	Lehel u. 14.			jó		
	Csillaghegyi református templom			x	Vörösmarty u. 2			jó		
	Kiscelli kálvária: 14 stáció, Golgota- szoborcsoort, kápolna	x			Doberdó út			jó		

13. táblázat Óbuda-Békásmegyer épített örökségi értékei – stratégiai célok kitűzése
Forrás: saját szerkesztés

3.3. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a kerület egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz – Hálózatos projektek a kerületben

Hálózatos projektek			
fejlesztési témakör	konkrét beavatkozás	tervállapot/előkészítettség	felelős szerv /megvalósító
Lakóterületek fejlesztése	Bérlakásprogram	projektek a város több pontján: Pünkösdfürdő, Filatori, Városkapu	önkormányzat és konzorcium
Lakóterületek fejlesztése	Wellbased projekt az energiahatékony lakásokért	mintaprojekt Békásmegyeren	önkormányzat és projektkoordináció
Lakóterületek fejlesztése	Hajléktalan ellátórendszer fejlesztése		önkormányzat, egyházak és civil szervezetek
Lakóterületek fejlesztése	óvodai és bölcsődei udvarfejlesztések	közösségi költségvetési programok	önkormányzat és közösségi költségvetés
Lakóterületek fejlesztése	lakóépületek és intézmények energiaracionalizálási programjai	megkezdett program folytatása, SECAP	önkormányzat és partnerek bevonása
Örökségvédelem akcióterületei	Óbudai- Aquincumi római limes szakasz örökségének komplex turisztikai célú hasznosítása	megkezdett Interreg pályázati program-konceptió kidolgozása	múzeum, önkormányzat, projektkoordináció
Örökségvédelem akcióterületei	Átfogó turisztikai koncepció megvalósítása a kerületre	koncepció kész, megvalósítás	önkormányzat és partnerek bevonása
Örökségvédelem akcióterületei	Óbuda- Békásmegyer Örökségvédelmi Hatástanulmány felülvizsgálata	a 2014-es terv felülvizsgálata	önkormányzat
Klímatudatos területfejlesztés, mezőgazdasági és természeti hasznosítás előtérben	Zártkerti fejlesztések pl. gyümölcsösök újratelepítése, vadkerítések kiépítése, vízvételi helyek, kutak kialakítása, földutak fejlesztése		önkormányzat és Pilisi Parkerdő, Civil egyesületek
Klímatudatos területfejlesztés, mezőgazdasági és természeti hasznosítás előtérben	Csapadékvíz megtartási koncepció kidolgozása és megvalósítása a lakosság bevonásával együtt	koncepcióterv kidolgozása szükséges	önkormányzat
Klímatudatos területfejlesztés, mezőgazdasági és természeti hasznosítás előtérben	Tetőkataszter készítése – napelem fejlesztések és csapadékvízgazdálkodás megvalósításának megalapozása	SECAP	önkormányzat
Klímatudatos területfejlesztés, zöld- és kék infrastruktúra fejlesztések	Zöld- és Kék infrastruktúra komplex fejlesztése. Zöld Iroda létrehozása	Radó Dezső Terv, Budapest 2027 ITS, Klímastratégia	főváros, önkormányzat
Klímatudatos területfejlesztés, körforgásos gazdaság, hulladékgazdálkodás feltételeinek javítása, szemléletformálás	a körforgásos gazdaság feltételeinek támogatása, a hulladékgazdálkodás további fejlesztése, személetformálás	fővárosi ITS, Fenntarthatósági Stratégia, SECAP, Klímastratégia	főváros és önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Sportparkok, futópályák	megkezdett program, SECAP, Fenntarthatósági Stratégia	önkormányzat
Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	Fakataszter és fásítási program készítése – zöldhálózatfejlesztés		önkormányzat

Klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztési terület	kutyafuttatók, kutyás helyek fejlesztése	folyamatos projekt	önkormányzat és civil partnerség
Kormányzás fejlesztése	okosváros program készítése – MESTERTERV	kidolgozandó	önkormányzat
Közlekedési hálózati elemek	Gyalogos infrastruktúra fejlesztése	KBFCs tartalmaz bizonyos elemeket, illetve helyi közlekedésfejlesztési tervekben is szerepel változó előkészítettséggel számos helyszínen	önkormányzat, főváros, BKK, Bp Közút
Közlekedési hálózati elemek	Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése	Változó szintű előkészítettség az egyes projekteknél	önkormányzat, főváros, BKK, Bp Közút
Közlekedési hálózati elemek	Kerékpár és mikromobilitási eszközök használatának támogatása	Változó szintű előkészítettség az egyes projekteknél, SECAP, Fenntarthatósági Stratégia	önkormányzat, főváros, BKK, Bp Közút, MÁV, MÁV-HÉV, Volánbusz, társasházak
Közlekedési hálózati elemek	Elektromos töltőinfrastruktúra fejlesztése	Folyamatosan bővülő állomásszám	kormány, villamosenergia szolgáltatók, nagyobb vállalatok
Közlekedési hálózati elemek	Intermodális csomópontok kialakítása, meglévők fejlesztése	Alacsony előkészítettség, jellemzően szerkezeti és vázlattervi szinten van	önkormányzat, főváros, BKK, BFK
Közlekedési hálózati elemek	Közösségi közlekedés szolgáltatási szintjének fejlesztése, különös tekintettel a kötőtpályás eszközökre	Folyamatos, de lassú folyamat, főként uniós pénztől függ	BKK, MÁV (MÁV-HÉV, Volánbusz), BFK
Közlekedési hálózati elemek	Hiányzó harántirányú hálózati elemek megépítése	Alacsony előkészítettség, jellemzően szerkezeti és vázlattervi szinten van	Főváros, BKK, NIF, BFK
Közlekedési hálózati elemek	Forgalomcsillapítás, közlekedésbiztonság javítása, látható zebrák telepítése	KBFCs tartalmaz bizonyos elemeket, illetve helyi közlekedésfejlesztési tervekben is szerepel változó előkészítettséggel számos helyszínen	önkormányzat, BKK, Budapest Közút
Közlekedési hálózati elemek	Megfelelő infrastruktúra-menedzsment – buszmegállók humanizálása	KARESZ adott hozzá, de kérdéses, hogy elegendő-e annak a kapacitása	önkormányzat, BKK, Budapest Közút, megállóhelyek üzemeltetői
Közlekedési hálózati elemek	Járműpark fejlesztése, megújítása	Jelenleg is vannak előkészített járműbeszerzések, főként a forráshiány okoz problémát	BKV, BKK, magán szolgáltatók, MÁV (MÁV-HÉV, Volánbusz)
Közlekedési hálózati elemek	Okos eszközök alkalmazása a közlekedési rendszer hatékonyságának növelésében	Kísérleti projektek futnak	BKK, Budapest Közút, BFK
Közlekedési hálózati elemek	Parkolási problémák enyhítése	Alacsony előkészítettség	önkormányzat, főváros, BKK, NIF, BFK

14. táblázat Hálózatos projektek a kerületben

Forrás: saját szerkesztés

A kerületben végrehajtandó hálózatos projektek jellemzője, hogy a kerület több területén, rendszerszerűen szükséges megvalósítani. Megvalósításukhoz szakirányú felmérések elvégzése és koncepcióterv kidolgozása szükséges. Alapvetően komplex feladatmegoldást igényelnek, több szereplős részvétellel, melyben az önkormányzat, mint fő mozgatórugó mellett magánbefektetők, civil szervezetek, pályázati partnerek és koordinátorok, szakmai szervezetek vehetnek részt. A megvalósításuk hosszú távú, jól előkészített folyamatokat igényel és sok esetben a lakosság aktív közreműködését is igényli. A hálózatos projektek mindegyike a klímatudatos környezetfejlesztéshez is kapcsolódik, így a klímastratégia célkitűzéseit is befogadja.

A **lakóterület fejlesztéshez kapcsolódó** hálózatos projektek jellemzően a korszerű bérlakásépítés, illetve a SECAP-ban megfogalmazott energiaracionalizálás és energiahatékonyság jegyében indított felújítási programokat jelenti, melyek egy része már előkészítés alatt áll (Pünkösdfürdő úti és Bogdáni úti bérlakásépítés), pályázati támogatást elnyert (Wellbased, szociális lakásfelújítások), más részük pályázat előtt áll (Lukács Gy. Utcai paneltömbök). Mindez a kezdet, a programokat bővíteni szükséges a forráslehetőségek alapján. Emellett a hajléktalan ellátórendszer is fejlesztésre szorul, melyben a főváros és a kerületi önkormányzat összefogására van szükség és célszerű partnerségben dolgozni az egyházi és civil szervezetekkel. A kerület óvodái és bölcsődéi udvarainak megújítása és felszereltségének bővítése jellemzően minden városrészben igényként jelentkezik.

Örökségvédelmi hálózatos projektként tekinthetünk az Óbudai- Aquincumi római limes szakasz örökségének komplex turisztikai célú hasznosítása megkezdett programjára, mely az Interreg pályázat nemzetközi keretei között valósul meg és várhatóan több új gondolatot hoz be a római limes bemutatásának és városi életbe emelésének lehetőségeivel kapcsolatban. A kerület turisztikai érdeklődésre számot tartható értékekben gazdag, melynek komplexebb bemutatására, a vendégek eredményesebb fogadására szükséges a kerületi turisztikai koncepció kidolgozása. Ennek keretei között kell megkeresni azokat az Óbuda- Békásmegyer varázsát átadó gyakorlatokat, mellyel a leghatékonyabban megvalósulhat a kerület turisztikai felemelkedése.

A **klímatudatos területfejlesztés, mezőgazdasági és természeti hasznosítás előtérbe helyezésével** megvalósítandó hálózatos projektek területei a kiskertes területek termelő jellegű fejlesztésének elősegítése (gyümölcsösök újratelepítése, vadkerítések kiépítése, vízvételi helyek biztosítása, földutak fejlesztése) – Ezüsthegy, Józsefhegy, Csúcshegy. Ezeken a helyszíneken közösségi kiegészítésekkel, a partnerség megtartásával, egyéb szervezetek bevonásával (Pilisi Parkerdő, DINPI, Vízügy) szükséges a természeti egyensúly megteremtésére törekedni. A Budapest 2027 ITS a Hegyvidék és a Mocsárosdűlő térségét a Természetközeli területek program keretében javasolta fejlesztésre, ahol az erdők fejlesztése kiemelt szempont. Óbuda- Békásmegyer több területe is erősen érintett a csapadékvízgazdálkodás újszerű megközelítésével való problémamegoldásban, így a hegyvidéki területek és a mélyfekvésű területeken egyaránt közös projektekre és új szabályozásra van szükség (ingatlanok burkolt felületének korlátozása, csiszternák, csapadékvízgyűjtők egyéni kialakítása, záportározók és természetes víznyelők építése – Radó Dezső Terv - Budapest Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve, 2021). Mindemellett a kerület tetőkataszterének elkészítésére is mielőbbi szükség van, mely megfelelő alapokat biztosíthat a napelem fejlesztések és csapadékvízgazdálkodás megvalósításához. A zöldhálózat fejlesztésre

vonatkozó javaslatokat fogalmaz meg a SECAP Vonzó zöldfelületek, zöldülő közterületek fejezete is.

A **klímatudatos területfejlesztés, Zöld- és Kék infrastruktúra fejlesztése** a hálózatoság megvalósítása mellett ezek együttes kialakítása is szükséges. A patak völgyek, patakpartok, illetve a Duna-part természetességének növelése nem csupán a villámárvizek, heves zivatarok esetleges kártételeinek csökkentéséhez, de az egészségmegőrzés, a humán komfort jelentős növekedéséhez is hozzájárul. A nemrégiben elkészült fővárosi ITS zöldfelületfejlesztési programjai (ZIFFA) közül a Dunai zöldfolyosó program több helyszínt (Pünkösdfürdő, Római-part és Gázgyár, Óbudai-sziget) is fejlesztésre javasol, valamint, habár a Városi patakok programban nem került megnevezésre, az Aranyhegyi-patak környékének az ITS szemlélete szerinti fejlesztése is helyileg kiemelt jelentőséggel bír. Ezek a területek, ahogyan a Radó Dezső Terv is részletezi a főváros átszellőzésének is kulcselemei, melyek hozzájárulnak a klímaváltozás okozta nyári hőségnapok mérsékléséhez. A zöld- és kék infrastruktúra hatékony fejlesztésének hatékony megoldása lenne egy Zöld Iroda létrehozása, ahogyan azt a kerület Klímastratégiája is javasolja.

8. ábra Óbuda- Békásmegyer Fenntarthatósági Stratégiája 2020.

Forrás: Óbuda-Békásmegyer önkormányzati honlap

A **Klímatudatos területfejlesztés, körforgásos gazdaság, hulladékgazdálkodás feltételeinek javítása** annak érdekében, hogy a kerületben felhasznált áruszállításhoz kapcsolódó energia és általában a megtermelt hulladék mennyiségét csökkentsék, amennyiben lehet újrahasznosítsák. A kerület 2024-ig tartó Fenntarthatósági Stratégiája is kiemelten kezeli a pazarlás mértékének csökkentését, amiben a körkörös gazdaságnak és a rövid ellátási láncoknak hatalmas szerepe van. Ennek támogatása és népszerűsítése az önkormányzat feladata. Bécs jópéldáját alapul véve, ahol az elektronikai cikkek javítását támogatja a városvezetés, a kerület és a főváros együttműködésével hasonló kezdeményezések indíthatóak a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében. A kapcsolódó támogatások és fejlesztések azonban csak akkor lehetnek eredményesek, ha eredményes szemléletformálás

és társadalmi felelősségvállalás erősítése is kapcsolódik hozzá (Klímastratégia, Fenntarthatósági Stratégia)

A **klímatudatos rekreációs, turisztikai fejlesztések** hálózatos megközelítésében kiemelt szerepet kapnak a korábban már elindított sportpark- futópálya program már előkészített elemeinek elkészülte, továbbá a kutyafuttatók és kutyás parkok fejlesztései. Cél, hogy lehetőleg minden szomszédsági egység közelében (gyalogos távolságra) lehetőség legyen ilyen parkok igénybevétele. Ahol lehetőség van rá, érdemes a közösségi kertek kialakítását is támogatni – az önkormányzat részéről elsősorban közterület átadásával, infrastruktúra biztosításával. Szükséges emellett elkészíteni a kerület fakataszterét, és ehhez kapcsolódóan a többéves fapótlási és ültetési tervet.

A **kormányzás fejlesztésének** hálózatos projektjét a SMART Mesterterv írja le, mely az önkormányzati intézmények informatikai rendszerének és humán erőforrás gazdálkodásának megújulását, a közszolgálati infrastruktúra okos elemekkel való felszerelését és működtetését jelenti.

9. ábra A jelenleg ismert okosvárosok-eszközök maximális kihasználása révén elérhető eredmények.

Forrás: McKinsey Global Institute.

Komplex SMART Mesterterv kidolgozása

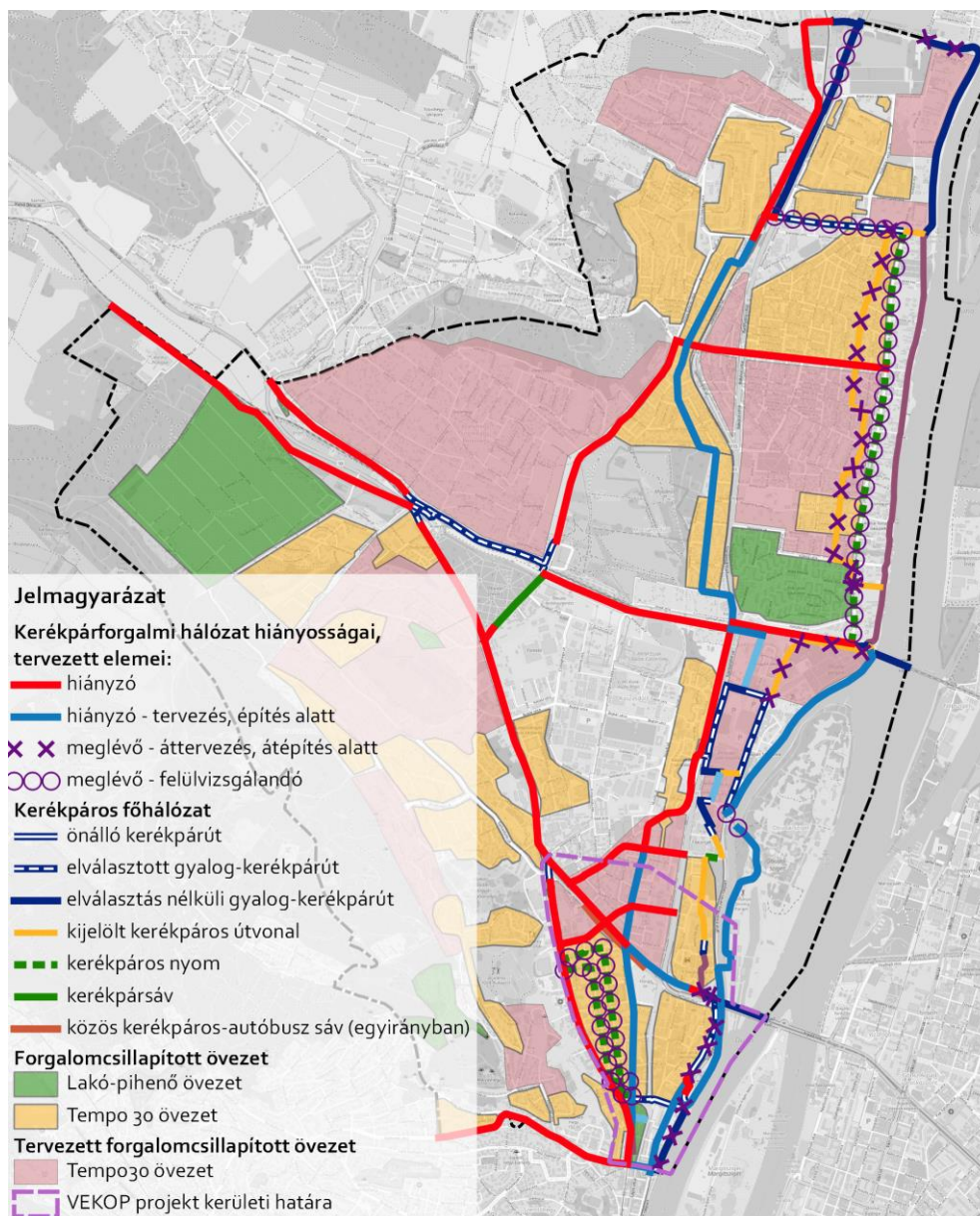
- Állapotok, célok és beavatkozások térképi összegzése, műszaki leírás. A fejlesztési zónák és programpontok megállapítása
- Tervezési, létesítési és üzemeltetési szabályzat kidolgozása általánosan és zónák szerint (általános közvilágítási, köz- és közlekedésbiztonsági célrendszerek, smart célrendszerek, egyedi és városképi adottságok és igények, kapcsolódó energetikai elvárások megfogalmazása)
- Önkormányzati adatstruktúra fejlesztési programja
- Városüzemeltetési rendszerek integrációja, meglévő elemek felhasználásával, tovább fejlesztésével.

- Smart eszközök és hálózatok felhasználási területeinek meghatározása
- Közlekedés, Parkolás, Közösségi kommunikáció, Szenzorika, Önkormányzati információs rendszer és ERP informatikai rendszer stratégiai tervezése, Városüzemeltetési keretrendszer integrációja

A **közlekedési hálózati elemek** mind csatlakoznak az 1.3. fejezetben bemutatott beavatkozásokhoz, az ott leírt konkrét intézkedéseket, mérőszámokat és cselekvési javaslatokat a stratégia megvalósítása során szükséges figyelembe venni. A SECAP is számos javaslatot fogalmaz meg a közlekedés átfogó fejlesztésére vonatkozóan. A továbbiakban ezen elemeket egészítjük ki.

A **Gyalogos infrastruktúra fejlesztését** mind kvantitatív mind kvalitatív értelemben szükséges megvalósítani. A meglévő gyalogjárdák rendbetételére járdafelújítási programot érdemes hirdetni, ahol a meglévő, nem kellő méretű vagy burkolatú, illetve nem akadálymentes járdafelületek megújulhatnak. E program része lehet a meglévő kijelölt gyalogátkelőhelyek közlekedésbiztonsági fejlesztése. A meglévő létesítmények fejlesztésével párhuzamosan kell új gyalogjárdákat kiépíteni a vegyes forgalomra nem alkalmas utak mentén (pl. Saroglya utca-Mészkö utca, Mátyáshegyi út, Jablonka utca). Hasonlóan a kijelölt gyalogátkelőhelyek esetében is szükség van új helyszíneken is a kialakításukra (pl. új Csarnoknál Békásmegyeri HÉV nevű buszmegállóhoz, Ürömhegyi lejtő buszmegállóhoz, Vörösvári út – Hévíz út, Mátyáshegyi út - Kolostor út csomópontban). A projekt ütemezésében elsőbbséget kell élvezniük a szociális és oktatási intézmények környezetében található, illetve a forgalmasabb gyalogos felületeknek.

A **Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése** esetében bemutatott konkrét intézkedések kiemelt eleme a kerékpárforgalmi főhálózat teljes kiépítése, mely főhálózat hiányzó szakaszai az ábrán láthatóak. Fontos kijelenteni, hogy jelen stratégiának nem célja és feladata a kerékpáros nyomvonalak pontos megtervezése, típusának meghatározása, mely elsősorban szakági – jellemzően kerékpárforgalmi hálózati – terv hatásköre. A kerékpárforgalmi hálózat alapvetően kényelmesen és biztonságosan kerékpározható főhálózati elemekből, illetve az arra ráhordó kerékpárosbarát utcákat tartalmazó alaphálózathoz áll. Emiatt szükséges az ábrán is látható kerékpáros nyomvonal létesítése mellett a kerékpározható közutak kialakítása elsősorban forgalomtechnikai és szabályozási jellegű beavatkozásokkal. A beavatkozás első lépéseként a VEKOP támogatásban várhatóak előre lépések a kerület központi területein.

10. térkép Kerékpárforgalmi hálózat hiányosságai, tervezett elemei

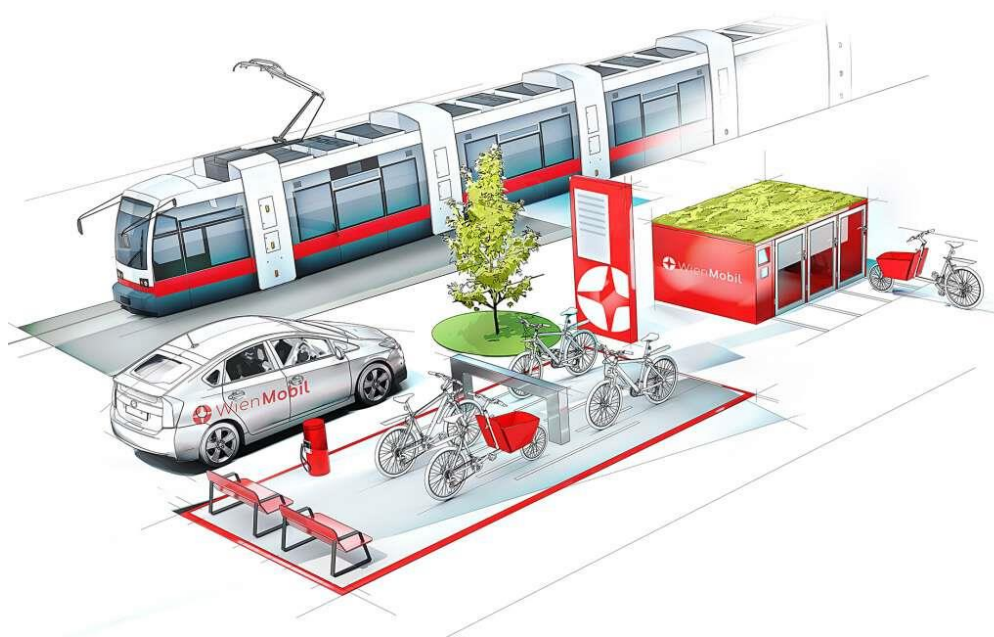
Forrás: Mikroline Kft, háttér OpenStreetMap

A **Kerékpár és mikromobilitási eszközök használatának támogatása** az előző bekezdésben írt vonalas létesítményeken felül biztosítani szükséges feltételek megteremtéséről szól. Minden beavatkozás esetén fontos a lakosság aktív bevonása a megvalósítás során, de jelen esetben alapvetőnek tekinthető, hisz a kerékpártárolók megfelelő helyszíneinek, típusának és kapacitásainak meghatározása csak helyi szereplők (lakosság, vállalkozások, civil és egyéb szervezetek) részvételével lehetséges. A fejlesztések közül nem maradhatnak ki a közösségi közlekedéssel való nagyobb együttműködést lehetővé tevő intézkedések végrehajtása (pl. B+R tárolók). A közösségi megosztáson alapuló (részben piaci szinten működő) kerékpáros és mikromobilitási eszközmegosztó rendszer esetében a megfelelő szabályozás és támogatás kialakítása az elsődleges. Minden jelentősebb kerékpáros fejlesztést követően, illetve az

aktuálisan zajló EU-s, országos vagy fővárosi kampány részeként javasolt a kerékpározás népszerűsítése, illetve a lakosság edukálása.

Az **Elektromos töltőinfrastruktúra fejlesztése** szintén hangsúlyos szerepet kell, hogy kapjon a fejlesztési elképzelések között. A gépjárművek számában radikális csökkenés még hosszú távon sem várható, így a városok gépjárműforgalom által okozott környezeti terhelése lokális korlátozások, modal shift ösztönzők és kényszerítő eszközökkel való kikényszerítése által csökkenthető, valamint a gépjárműállomány elektrifikációjával. Az utóbbi folyamat egyik legnagyobb gátja a töltőinfrastruktúra gyenge kiépítése. Emiatt szükséges ezen eszközök létesítésének támogatása, ösztönzése.

Az **Intermodális csomópontok kialakítása, meglévők fejlesztése** kapcsán fontos kiemelni, hogy nem csak a klasszikus értelemben vett nagy intermodális csomópontok létesítése (mint pl. Bécsi út menti intermodális csomópont) jelent kedvező hatást a mobilitási rendszerre, hanem a – több közlekedési mód közötti váltást lehetővé tevő – kisebb átszállóhelyek fejlesztése is. Ilyen beruházások lehetnek a kapacitív P+R parkolók kialakítása, hosszabb idejű tárolást támogató kerékpártárolók, mobilitási és mikromobilitási pontok kialakítása. Az is fontos, hogy a meglévő helyek kellően ismertek és népszerűek legyenek, biztassák az embereket az átszállásra. Ez különösen fontos az agglomerációból érkező vonalakon.

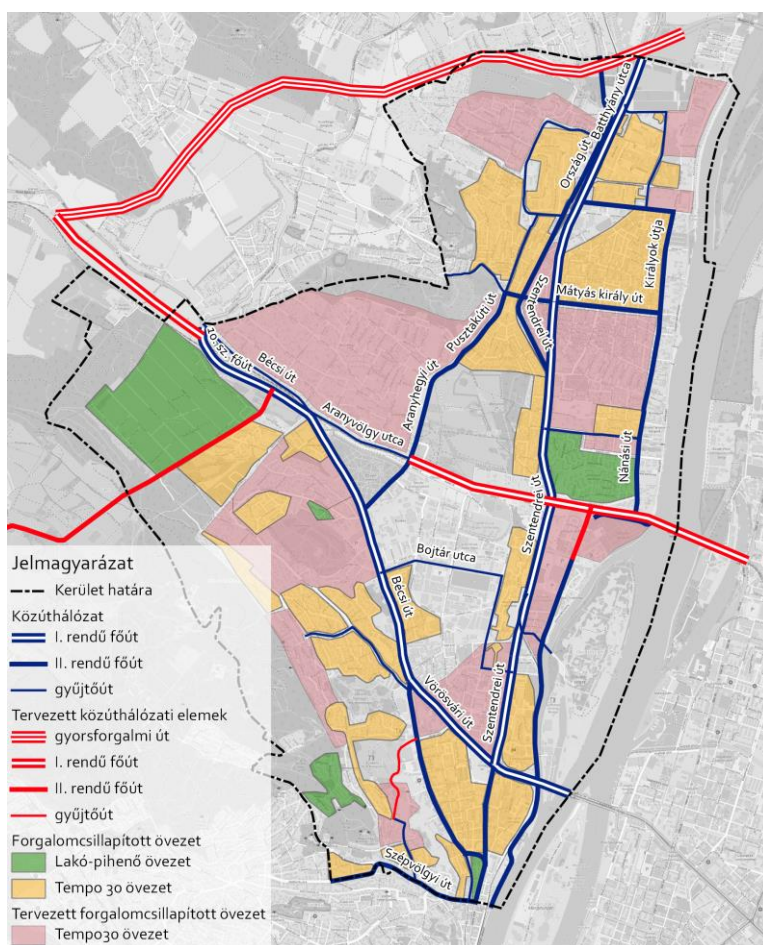
10. ábra Mobilitási pont látványterve

Forrás: Wiener Linien

A **Közösségi közlekedés szolgáltatási szintjének fejlesztése, különös tekintettel a kötőtpályás eszközökre** témakör minden a területben megjelenő közösségi közlekedési mód fejlesztésével foglalkozik, így része a nagyvasút további fejlesztése, mely az S-Bahn rendszer megvalósításával érhető el. Kiemelt projekt a H5 HÉV fejlesztése, mely régóta szerepel a terület tervei között, megvalósítás pontos műszaki tartalmát (föld alá helyezés mértéke, új nyomvonal, belvároson keresztüli meghosszabbítása, új járművek stb.) és ütemezését a készülő megvalósíthatósági tanulmány kezeli. Kötött pályás beruházásként még

megemlítendő az 1-es villamos meghosszabbítása a Külső Bécsi út mentén. Mindemelett fontos még a -személyforgalmi hajóközlekedés fejlesztése, melynek része lehet új hajók beszerzése, további kikötők kialakítása, járműtároló-karbantartó telep kialakítása. A nagyobb beruházások mellett szükséges buszhálózat fejlesztése, mint a lefedettség és hangolás javítása, igényvezért szolgáltatások fejlesztése.

A **Hiányzó harántirányú hálózati elemek megépítése** kapcsán az alábbi ábrán láthatóak a hosszútávon megvalósítani szándékozott új közúti hálózati elemek kategóriákra bontva. Ezek közül kiemelten kell kezelni az M0, illetve Körvasút menti körút északi szakaszának megépítését (az Aquincumi híddal), melynek megvalósulása után a kerület belső területein jelentősebb forgalomcsillapítások, kapacitívcsökkentő visszaépítések lehetségesek. A kerület közúthálózatán komoly változásokat fog okozni a HÉV nyomvonalának (szakaszos vagy részleges) lesüllyesztése, amely megindíthatja a jelenleg elvágott területek összekapcsolását.

11. térkép Óbuda-Békásmegyer úthálózata
Forrás: Microline

A közlekedésfejlesztés két térképi vetületen jól bemutatható területét: a közúti és a kerékpárforgalmi hálózat fejlesztési elemeinek rendszerét mutatja be a következő két ábra. A „Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése” beavatkozás esetében bemutatott konkrét intézkedések kiemelt eleme a kerékpárforgalmi főhálózat teljes kiépítése, mely főhálózat hiányzó szakaszai az ábrán láthatóak. Fontos kijelenteni, hogy jelen stratégiának nem célja és

feladata a kerékpáros nyomvonalak pontos megtervezése, típusának meghatározása, mely elsősorban szakági – jellemzően kerékpárforgalmi hálózati – terv hatásköre.

Az előző ábrákon látható a **Forgalomcsillapítás, közlekedésbiztonság javítása** kapcsán a forgalomcsillapított övezetek tervezett bővítése. Az ábrán Tempo30 övezetként kerültek egységesen ábrázolásra, de a hatályos jogszabály betartása mellett a helyi lakosokkal való aktív együttműködést követően ez természetesen átalakulhat. Ezen övezetek kijelölésén felül feladat a forgalomcsillapítás, illetve a közlekedésbiztonság fokozása, meglévő forgalmi rend felülvizsgálata.

A **Megfelelő infrastruktúra-menedzsment** részeként a folyamatosan megvalósul a meglévő infrastruktúra folyamatosan magas szinten tartása a lakosság bevonásával, ideértve minden közterületet, különösen a közösségi közlekedési megállóhelyeket. A meglévő állapotok szinten tartása mellett a leromlott létesítmények felújítása, a kiépítetlen közutak kiépítése, továbbá a megállóhelyek fejlesztése is kiemelten kezelendő. Az utóbbi fejlesztés keretében a felszereltség javítása (pad, esőbeálló stb.), FUTÁR utastájékoztató, akadálymentesítés, WIFI kapcsolat, esetleg telefontöltési lehetőség biztosítása, illetve zöld felületek növelése merülhet fel.

A **Járműpark fejlesztése, megújítása** részeként jelenleg is zajlik a fővárosi villamos, autó- és trolibusz járműpark megújítása, melyet folytatni szükséges a járműflotta átlagéletkorának csökkentése miatt. Emellett hosszútávon felmerült a 9-es busz óbudai ágának, illetve a hozzá kapcsolódó hegyvidéki autóbusz vonalaknak trolibusszá alakítása, tárolási kapacitás megoldásával.

Az **Okos eszközök alkalmazása a közlekedési rendszer hatékonyságának növelésében** elsősorban a fővárosi szinten megvalósuló beruházásokat takar, mint elektronikus, időalapú jegyrendszer és kapcsolódó tarifarendszer, a MaaS rendszer, járműtelítettséget is jelző információs rendszer bevezetése, okos telefonnal intézhető igényvezérelt közösségi közlekedés kialakítása, illetve a főútvonalakon megjelenő különböző ITS elemek telepítése. A kerület ezen fejlesztésekben aktív közreműködőként, pilot projektek megvalósításának helyszínéül vállalhat fontos szerepet.

A **Parkolási problémák enyhítése** komplex kérdés, melyet nem lehet jelen stratégia szintjén teljes mélységgel részletezni, ehhez parkolószámláláson és kikérdezésen alapuló szakági terv készítése szükséges. A sűrűn lakott területek esetében a parkolókapacitást úgy szükséges növelni, hogy a rendelkezésre álló értékes zöld- és közösségi területek mennyisége ne csökkenjen. A kisebb sűrűségű, kertvárosi és iparterületeken a parkolás rendezése, szabályozása szükséges a balesetveszélyes forgalmi szituációk csökkentése és az élfőség növelése érdekében. Kérdés, hogy mely forgalomvonzó létesítmények esetében támogatandó a gépjárművel való megközelítés, ott a rövid idejű parkolás priorizálása szükséges. Az iskolák, átszállóhelyek és egyéb helyszínek esetében K+R parkolók kialakításával lehet növelni a komfortfokozatot. A nagyobb közösségi közlekedési– elsősorban nagyvasúti és HÉV – megállóknál P+R parkolók kialakítása támogatandó, mely már részben túlmutat a kerület hatáskörén. Fontos továbbá, hogy a fővárosi vagy állami szintű parkolásszabályozási kérdésekben és okos megoldások alkalmazásában a kerület minél aktívabb szerepet vállaljon.

3.4. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

A 2020 tavasza óta fennálló egyre súlyosbodó és elhúzódó pandémiás helyzet nehéz helyzetbe hozta mind az önkormányzati, mind a kormányzati gazdálkodás kereteit, ennek megfelelően jelen helyzetben rendkívül bizonytalan megbecsülni bármilyen akcióterület költségét és forrását. A gazdasági élet jelenleg is nagy változásban van és a pandémia után várhatóan szintén nagy átrendeződések várhatóak. Az árak folyamatosan emelkednek, miközben a források apadnak.

Az alábbi táblázat a lehetséges kimeneteket befolyásoló tényezőket próbálja felvázolni, figyelembe véve a lehetőségeket.

Pénzügyi lehetőségek, források 2021-2027			
	minimum	adaptív	ambiciózus
Covid hatása	járvány elhúzódó lefolyása	járvány kiszámítható lefolyása	járvány kiszámítható lefolyása
	elhúzódó gazdasági-társadalmi hatás	2022-től rendeződő helyzet	2021 közepétől rendeződik a helyzet
gazdálkodási körülmények	megnövekednek a szociális feladatok	visszarendeződés járvány előtti helyzetre saját források tekintetében	2023-tól erősödő, fenntartható, bevételtermelő saját gazdálkodás
	további bevételecsökkenés	2021-22-től stabil saját gazdálkodás	gazdaság erősödése
	működési deficit		
kormányzati intézkedések	hitelfelvétel nem engedélyezett	hitelfelvétel korlátozottan engedélyezett	hitelfelvétel engedélyezett
	járványra hivatkozva további elvonások		2022-től együttműködő kormányzat
	kormánypreferenciák szerinti támogatás		Kormány által is finanszírozott kerületi projektek
uniós források	a helyreállítási források nemzeti szintű elosztása, kevés budapesti forrás	a helyreállítási forrásokból (hitel + támogatás) és operatív programokból 2014-2020-hoz képest több támogatás	közvetlen elérésű uniós források volumene növekszik
		közvetlen irányítású uniós források	helyreállítási források elérhetőek
			operatív programokban több lehetőség 2014-2020-hoz képest
fővárosi finanszírozási projektek	nincs rá forrás	nincs rá forrás	2022-től fejlesztési koncepciók újra gondolhatók
fejlesztésre fordítható összeg/év			

15. táblázat Pénzügyi lehetőségek, források 2021-2027

Forrás: saját szerkesztés

4. Anti-szegregációs program

Óbuda-Békásmegyer területén belül a KSH adatszolgáltatása alapján nincs szegregátumnak minősülő terület, nincsenek elkülönített telepek, etnikailag szegregált lakókörnyezetek. A hátrányos helyzetű családok és egyének elhelyezkedése szigetszerű, gyakorlatilag keverednek a problémát nem generáló lakossággal, így nem jelentenek területileg koncentráltan jegyzett feladatot, intézkedési kényszert. Így **anti-szegregációs program készítése nem indokolt a kerületben.**

Szegregációs telepek – A szegregációs területnek azokat a telepeket nevezzük, ahol az aktív korú népességén belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%. Óbuda-Békásmegyeren a KSH adatszolgáltatása alapján megállapítást nyert, hogy jelenleg nincs szegregációval veszélyeztetett terület. Mivel a kis létszámú, szociális lakásokban élő családok integráltak, vegyesen helyezkednek el a szociális problémát nem generáló lakossággal ezért ezek nem veszélyeztetett területek.

A Fővárosi Tematikus Fejlesztési Program keretében készült Szociális Városrehabilitáció Fejlesztési Program – Krízisterületek lehatárolásában (2014.05) a III. kerület krízisterületei is kijelölésre kerültek, mely alapján látható, hogy a III. kerületet is érinti több terület kijelölése, jellemzően inkább **veszélyeztetett térségként**. A jelentés alapján a lakótelepi és régi óbudai beépítések területei rajzolódni ki, mint a szegregációs helyzet kialakulásával veszélyeztetett térségek, illetve azok a beépítési határterületek, amelyek egy-egy városrész elhanyagoltabb, vagy kevésbé népszerű részén vannak. Így ezeken a kerületrészekén van leginkább szükség a szociális megoldások összevont keresésére és alkalmazására, a lakosságra való érzékeny figyelemre. A szociális helyzetek romlása az elhúzódó pandémiával minden bizonnyal fokozódott.

A stratégia **S12 HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK FELZÁRKÓZTATÁSA** cél célcsoportja éppen a szegregáció felé elmozduló társadalmi csoportok és városi térségek. **Az érintett térségek:**

- Békásmegyer lakótelep Duna felőli része
- Békásmegyer lakótelep hegy felőli része
- Békásmegyer Ófalu egyes részei
- Csillaghegy és Rókahegy peremterületei
- Aranyhegy Üröm felőli oldala
- Római lakótelep nyugati oldala
- Csúcshegy egyes részei
- Óbudai lakótelep
- Belső Óbuda

A stratégiai cél három **beavatkozási csomagot** jelöl meg az érintett területeken.

1. **Tartós, széles spektrumú, de azonos társadalmi hátrányokkal küzdő csoportok megsegítését célzó anti-szegregációs programok (idősek, fiatalok, fogyatékkal élők, addikciós és egyéb mentális problémákkal bírók részére)**
2. **Szociális programok a lakótelepeken**

3. Hosszú távon is folyamatosan fenntartott program (nem projektalapon)

Cselekvési javaslatok:

1. Visszatérés a munka világába – tartós foglalkoztatásba való bevonódás elősegítése, támogatása
2. Szociális lakások felújítása program + bérlakások energiahatékony felújítása program (Wellbased Pályázat által támogatott)
3. Családsegítő programok
4. Gyermekek, család- és anyavédelem – átmeneti otthon
5. Lakhatás támogatás
6. Tartós ételkészítés rendszeres juttatása rászorultaknak + Egy tál meleg étel – ebéd biztosítása a rászorulóknak
7. Adománygyűjtő és újraelosztó programok
8. Közbiztonság növelése megértő problémakezeléssel
9. Közös környezetrendezési programokba való bevonás
10. Közösségi szerveződések támogatása a perifériális és kulturális területeken
11. Sportversenyek, sportágválasztó programok, tehetséggondozás támogatása
12. Ifjúsági programok, drogprevenció
13. Idősek napközije, „Menjünk vissza a ti időtökbe!” program
14. Egymás szomszédságában élünk program, házi és jelzőrendszeres segítségnyújtás fejlesztése
15. Egyházi programokkal való együttműködés, partnerség

5. A stratégia külső és belső összefüggései

5.1. Külső összefüggések

OTFK 2014 – Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Óbuda-Békásmegyer területére az OTFK által megfogalmazott alábbi, megyei relevanciájú fejlesztési célok vonatkoztathatók, melyek teljesülését a kialakított stratégiarendszer maximálisan teljesíti.

- Összehangolt fejlesztések a várostérségben – feladatmegosztás megszervezése.
- Egységes Budapest – hatékony közigazgatási rendszerrel.
- A népesség megtartása vonzó, egészséges életkörülmények biztosításával, az esélyegyenlőség megerősítésével és a rugalmas lakásstruktúra kialakításával.
- Kezdeményező város- és térségfejlesztés, tudás- és készség alapú gazdaságfejlesztés, a zöld gazdasági kultúra meggyökereztetése, valamint a turizmusban rejlő gazdasági lehetőségek kihasználása.
- A város és a Duna együttélésének megteremtése.
- Kiegyensúlyozott városi térszerkezet kialakítása differenciált központrendszerrel, a kompakt város elvének megvalósítása.
- A területhasználat és a közlekedés integrált fejlesztése, a városi közösségi közlekedés súlyának növelése

Kohéziós politika

Az Európai Unióban a finanszírozási eszközök tervezése hétéves ciklusokban történik. A pályázati rendszer egyik alapját a kohéziós politika adja, amely az európai szintű szolidaritást szolgáló politikai keret, mely több százezer projekt révén valósul meg. Ezeket a projekteket Európa-szerte két strukturális alap – az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA) –, valamint a Kohéziós Alap támogatja. A kohéziós politika elsődleges célja, hogy kiegyensúlyozottabbá és fenntarthatóbbá tegye a területi fejlődést.

A 2021–2027-es időszakban az uniós beruházásokat az alábbi öt fő célkitűzés viszi majd előre: *A regionális fejlesztési beruházások erőteljesen az 1. és 2. célkitűzésre helyezik majd a hangsúlyt.* Az ERFA és a Kohéziós Alap erőforrásainak 65 %-85 %-át e prioritásokra alakítják, a (tagállamok) relatív gazdagság(á)tól függően.

1) *Intelligensebb Európa:* az innováción, a digitalizáción, a gazdasági átalakuláson és a kisvállalkozásoknak nyújtott támogatáson keresztül

2) *Zöldebb, karbonmentes Európa:* a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetéssel

3) *Jobban összekapcsolódó Európa:* a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal

4) *Szociálisabb Európa:* a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával

5) *A polgáraihoz közelebb álló Európa:* a helyileg irányított növekedési stratégiák és a fenntartható városfejlesztés Uniós-szerte való támogatása révén. (Forrás: ec.europa.eu)

A polgárokhoz közelebb álló Európa - Gazdasági, szociális és környezeti fenntarthatóság és ellenállóképesség elősegítése minden térségben.

Városi térségekben:

-Az agglomerációs előnyök kihasználása, a funkcionális térségek és a városokhoz közeli vidéki térségek felé pozitív tovaryűrűző hatások elősegítése

-Az agglomerációs hátrányok kezelése, koncentrált (közlekedés és ingázás, légszennyezés, urban sprawl, megfizethető lakhatás, szegénység és szegregáció stb.)

OECD Regionális, város és vidék politikai alapelvek

Tárgya	Jóllét magas színvonala minden régióban
Kulcsfontosságú eszköz	Közösségi beruházás stratégiája
Fókusz	Építkezés a helyi értékekre és tudásra
Megcélzott régiók	Funkcionális területeket is figyelembe kell venni
Szereplők	Az irányítás/ igazgatás minden szintje és más közösségi vagy magán szereplők
Szakpolitikai területek	Hely- alapú és hely-meghatározott politikák
Végrehajtás	Összehangolt szakpolitikai programok

A kohéziós források hazai elosztása az irányítóhatóságok vezetésével történik. A 2020-27-es időszak pályázási rendszerének elvei és a hozzá kapcsolódó rendszerek kiépítése még nem zárult le. Az előzetes információk alapján az alábbiak vázolhatók.

A kohéziós források felhasználását a dokumentum egy 2030-ig szóló jövőképre és annak eléréséhez rendelt 6 stratégiai célra alapozza. **Magyarország 2030-ig szóló kiemelt célkitűzése a gazdasági és társadalmi versenyképesség növelése a területi egyenlőtlenségek csökkentése mellett.** A társadalmi, gazdasági, környezeti és humán fenntarthatóság összhangja biztosíthatja a nemzeti erőforrások, a jövő nemzedékek lehetőségeinek hosszútávú megőrzését, alkalmazkodóképességünket a hazai és globális kihívásokra. Jövőképünk, hogy 2030-ra Magyarország azon 5 európai ország közé emelkedik, ahol a legjobb élni, dolgozni, alkotni és lakni.

11. ábra Magyarország 2030-ig szóló jövőképe és eléréséhez szükséges 6 stratégiai célja

Forrás: <https://www.palyazat.gov.hu/>

Magyarország stratégiai céljai:

- Gyarapodó, egészséges és a munkaerőpiacon versenyképes népesség
- Csúcstechnológiájú, innovatív, magas hozzáadott értéket előállító Magyarország
- Energiafüggetlen Magyarország, tiszta és biztonságos környezet
- Gyors és kényelmes közlekedés, elérhetőség javítása az országban és a Kárpát-medencében
- Vonzó vidéki életmód
- Kárpát-medencei régió nemzetközi versenyképességének növelése

Tervezett operatív programok:

A magyarországi operatív programok egyeztetése még folyamatban van, elnevezésük sem végleges még. A táblázat tájékoztató jellegű.

Operatív Programok
Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz)
Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP Plusz)
Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP Plusz)
Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP Plusz)
Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)
Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)
Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP Plusz)
Végrehajtási Operatív Program Plusz (VOP Plusz)

16. táblázat Tervezett Operatív Programok 2021-2027

Forrás: Saját szerkesztés

A kohéziós alapok és más uniós eszközök közötti összhangot biztosító elvek és intézményfejlesztési beavatkozások is rögzítésre kerültek. Mind a hazai, mind a közvetlen uniós forrásokkal kapcsolatban a programok szinergikus és egymást kiegészítő jellegének elvárása és összehangolt tervezésük igénye kimondásra került.

Az operatív programok szinergiája

Az operatív programok és alapok fejlesztési témakörök szerint különülnek el. Az egyes programok közötti lehatárolás a tematikus logikát követi. A tematikusan kialakított prioritási tengelyek és operatív programok azonban nem jelentenek önmagukban feltétlenül garanciát az eredményesebb forrásfelhasználásra. Ehhez olyan, az ágazatközi beavatkozásokat összehangoló eszközre is szükség van, ami a kiemelten fontos társadalmi és gazdasági ügyekben az egyes beavatkozásokat az adott kihívásokra jellemző logikára fűzi fel, integrálja azokat.

Az Operatív Programok (OP) és a Stratégiai Terv teszik ki az EU költségvetés (MFF) több mint 2/3-át, kb. fele-fele arányban. Ezen felül van az RRF („koronavírus csomag”).

Hazai forráslehetőségek, kapcsolódások

A nemzeti finanszírozás lehetőségei szélesebbek, így kiegészíthetik az uniós támogatásokat többek között:

- az EU forrásokból nem támogatható projektelemek bevonásával;

- egyszerűbb, gyorsabb és kisebb adminisztrációval, ami a kisebb önrésszel szakértői lehetőségekkel bíró kedvezményezetteknek jelentős költségmegtakarítást jelent;
- rugalmasabb, gyorsabban módosítható tematikákkal, szabályozással.

A közvetlen irányítású programok a kohéziós forrásokon kívüli, közvetlenül az EU Bizottság által meghirdetett források. Hozzájuk kapcsolódva a PM kimondja, hogy Magyarország kifejezett célja, hogy a 2014-2020 közötti időszakban elért teljesítményét növelve, bizonyos programokban elérje a lakosságátlagos részesedést. Az eredményesség növeléséhez szükséges beavatkozásokat is feladatként jelöli meg: pályázói projektmenedzsment-kapacitás fejlesztése, a projektgazdák önerejének biztosítása, támogatások összehangolása intézkedési tervek kialakítása, koordináló szervezete létrehozása.

Az EU-programozás, azaz az €1.8 billió nagyságrendű európai „Marshall-segély” 2021-27 közötti hazai, kb. € 50Mrd fejlesztési (Széchenyi 2027 Terv Operatív Programjai, az RRF/NGEU 2021-24 forrásai, valamint közvetlen EU-centralizált bírálatú programok- URBACT, European Urban Initiative, LIFE, Europe for Citizens stb.) befogadásának előfeltétele a megfelelő szervezeti, tanulási, pénzügyi, kapcsolatrendszeri, tervezési és adott esetben városdiplomáciai, külügyi hálózatépítési tőke megteremtése illetve növelése.

Önkormányzati feladatok a forrásszerzés és felhasználás megfelelő előkészítéséhez:

program	feladatok	irányító
EU programozási, 2021-27 Munkacsoport felállítása	mandátum, feladatkörök, felelősök, költségvetés,	kerület politikai és szakmai vezetése, városfejlesztők, forrásszerző és tanácsadó szakemberek
Részvétel a korábbi tevékenység összesítésében	MFF és NFT Széchenyi hitelek hasznosítási és fenntarthatósági mérlege	városfejlesztők, forrásszerző és tanácsadó szakemberek
EU MFF és RRF 2021-27 mozgástér felmérése	tájékozódás, programozási feladatsor kidolgozása, stratégiák, projektek	kerület politikai és szakmai vezetése, városfejlesztők, forrásszerző és tanácsadó szakemberek
MFF és RRF 2021-27 stratégiák beépítése a saját városfejlesztési dokumentumokba	ITS, ágazati stratégiák, fejlesztési dokumentumok	városfejlesztők, forrásszerző és tanácsadó szakemberek
Hazai programok elemzése	Kormányzati és magyar 2021-27 Partnerségi Megállapodás, Operatív Programok beszerzése, elemzése, összevetése a saját stratégiákkal, fejlesztési tervekkel	városfejlesztők, forrásszerző és tanácsadó szakemberek
Folyamatos EU pályázatfigyelés	Pályázatfigyelés, projektgenerálás, forrásszerzési stratégiák kidolgozása	városfejlesztők, forrásszerző és

		tanácsadó szakemberek
EU kapcsolatrendszer építése	városhálózati, szakértői, szakmai szervezeti kapcsolatok elemzése, networking, stratégia kidolgozása	kerületi politikai és szakmai vezetők, tanácsadó szakértők
Részvételiségre épített fórumok és műhelyek kialakítása, fenntartása	munkaterv, stratégia, fenntarthatóság biztosítása, folyamatos munka	városfejlesztők, forrásszerző és tanácsadó szakemberek
EU-jógyakorlatok tanulmányozása	kapcsolatok kialakítása, dokumentációk megismerése, helyszíni tanulmányok	városfejlesztők, forrásszerző és tanácsadó szakemberek
Közvetlen EU-s források vezetői szintű elemzése	előkészítés, szakmai dokumentumok rövid távú /havi készítése	városfejlesztők, forrásszerző és tanácsadó szakemberek
EU partnerkeresés támogatása (Urbact, Smart Cities network, EUICC, EGC)	releváns szakmai, várospolitikai, városmarketing és forrásszerzési szervezetek, érdekképviselőkkel való kapcsolatfelvétel	tanácsadó szakemberek
Európai partner- és testvérvárosi kapcsolatrendszer építése	stratégiai partnerkeresés és elemzés, hálózatbővítés, döntéselőkészítés, operatív munka, részvétel, tanácsadás	városfejlesztők, forrásszerző és tanácsadó szakemberek
Tanácsadói kapacitás bővítése	EU és hazai forrásszakértők kutatása, tanácsadói hálózat építése	városvezetés és tanácsadó szakemberek
EU és hazai stratégiai szakértői kapcsolatrendszer bővítése	Urbact, Smart Cities network, EUICC, EGC szakértők megismerése, kapcsolatfelvétel	városvezetés és tanácsadó szakemberek

12. ábra Önkormányzati feladatok a forrásszerzés és felhasználás megfelelő előkészítéséhez
 Forrás: Európa -Értünk EU Többéves Pénzügyi Keret (MFF) és a Helyreállítási Eszközök (NGEU/RRF) 2021-27 –
 Zarándy Zoltán, 2020

Budapest Főváros ITS 2020-2027

Budapest Főváros Integrált Fejlesztési Programja jelen dokumentummal egyidőben készül, jelenleg a társadalmi egyeztetési fázisban van. Ennek okán fő céljait és beavatkozási területeit lehet figyelembe venni, melyekhez jól láthatóan illeszkedik Óbuda-Békásmegyer megfogalmazott jövőképe és céljai.

 BUDAPEST		4	OTTHON BUDAPESTEN	
ÁTFOGÓ CÉL		ÉLHETŐ BUDAPESTET MINDENKINEK!		
STATÉGIAI TEMATIKUS CÉLOK	ESÉLYTEREMTŐ BUDAPEST Elérhető lakhatás, a budapestiek egészségének és életkörülményeinek javítása.	ZÖLD BUDAPEST Élhető és egészséges, értékőrző és értékteremtő, klímatudatos város	NYITOTT BUDAPEST Kezdeményező városkormányzás, ahol kulcsszerepet kap az együttműködés és az innováció.	
OPERATÍV CÉLOK	I.A Megfizethető és jó minőségű lakhatás feltételeinek bővítése	II.A Kis távolságok városa	III.A Együttműködésen alapuló városfejlesztés	
	I.B Egészségmegőrzés feltételeinek javítása	II.B Fenntartható közlekedés fejlesztése	III.B Kommunikáció és városmarketing megújítása	
	I.C Minőségi szociális szolgáltatások biztosítása	II.C Egészséges utcák és városi terek	III.C Ügyfélközpontú városi szolgáltatásfejlesztés	
	I.D A szegénység és a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése	II.D Természeti értékek megőrzése, zöldfelületek fejlesztése	III.D Korszerű adatgazdálkodás és digitális átállás gyorsítása	
	I.E A közterek és szolgáltatások akadálymentes és biztonságos használata	II.E Energiahatékonyság növelése, klímavédelem	III.E Innováció és szervezetfejlesztés a fővárosi szolgáltatásokban	
	I.F Befogadó és együttműködő budapesti közösség építése	II.F Fenntartható városüzemeltetés	III.F Fenntartható turizmus, megújuló kulturális és rekreációs szolgáltatások	
ALAPELVEK	SZOLGÁLTATÁS-FÓKUSZÚ ÉS EMBERLÉPTÉKŰ FEJLESZTÉSEK!			
	EGYMÁST ERŐSÍTŐ, AZ ITT ÉLŐK SZÁMÁRA HASZNOS FEJLESZTÉSEK!			
	RUGALMAS, A TANULSÁGOK KIÉRTÉKELÉSÉRE ALAPOZÓ FEJLESZTÉSEK!			

13. ábra Budapest Főváros ITS célrendszer 2020-2027

Forrás: Fővárosi adatszolgáltatás

Kerületi tervrendszerek

A dokumentum 1. fejezetében bemutatásra került a jelen ITS konzisztenciája a korábbi ITS célkitűzéseivel. Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának nincsen érvényes Gazdasági Programja, annak elkészülte az ITS elfogadását követően tervezett.

A 2020-ban elkészült és elfogadást nyert tervek, melyek célkitűzései az ITS tartalmi kialakításában beépítésre kerültek:

[Óbuda-Békásmegyer Fenntartható Klíma- és Akcióterve \(SECAP\)](#)

[Óbuda-Békásmegyer Klímastratégiája](#)

[Óbuda-Békásmegyer Fenntarthatósági Stratégiája 2020-2024](#)

[Római-part Jövőképe](#)

Az örökségvédelmi javaslatok a 2017-ben készült Óbuda-Békásmegyer Településarculati Kézikönyve és Örökségvédelmi Hatástanulmánya (2014) megállapításain alapulnak. Ennek felülvizsgálata a közeljövőben mindenképp időszerű.

A közlekedési munkarész figyelembe vette az aktuális budapesti közlekedésfejlesztési elképzeléseket, köztük a Budapesti közbringa-rendszer és a hozzá kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése Budapest III. és XIII. kerületében Kerékpárforgalmi Hálózati Tervet.

5.2. Belső összefüggések

Óbuda- Békásmegyer integrált területfejlesztési stratégiája a helyzetfeltárásban megvizsgálta, a helyzetelemzésben és helyzetértékelésben megállapított társadalmi-, gazdasági- és környezeti folyamatok, műszaki infrastrukturális hiányosságok és ezek összességéből adódó problémák megfogalmazása alapján került kialakításra, figyelembe véve a magasabb szintű – országos és fővárosi - koncepciókban lefektetett hosszú- és középtávú közösségi célokat. Cél, hogy a jövőképből megfogalmazott Óbuda- Békásmegyer fővárosi városrész víziójának megvalósítását sokféle irányból közelítse meg, melyek mindegyike törekvésének középpontjában *a sokszínű közösségekben élő, okosváros elemekkel bővített önkormányzati működéssel és stabil gazdasági élettel bíró kerület lesz, amelyben a kiegyenlített területhasználatot a fenntartható közlekedésfejlesztési és klímatudatos infrastrukturális fejlesztések támasztják alá.* A 6 átfogó és 22 stratégiai cél rendszerében felsorakoztatott beavatkozásokon keresztül rövid távon enyhíthetőek és hosszú távon megszüntethetőek a feltárt társadalmi-, gazdasági- kormányzási- és környezeti hiányosságok. Az egyes városrészekben kijelölt akcióterületeken meghatározott fejlesztések egymást erősítő programokként kerültek felépítésre, létrehozva ezzel az akcióterület arculatának karakterizálódását vagy pozitív elmozdulását. A Területfejlesztési Koncepcióban lefektetett területfejlesztési elvek – a rendszerszemlélet, a megelőzés, a fenntarthatóság, az elővigyázatosság, a partnerség, a közös és megkülönböztetett felelősség, a szolidaritás, a decentralizáció, a környezeti igazságosság és áterhelések kiküszöbölésének, a térségi szemlélet, a folytonos fejlődés és az értékmegőrzés elve - vezérelték a stratégiai célokhoz kapcsolódó beavatkozások és cselekvési tervek részleteinek kialakítását.

Egy település soha nem határozható meg önmagában, mindig kölcsönös kapcsolatban áll környezetével, bizonyos szempontból része és részese az országos és regionális fejlesztési elképzeléseknek. Óbuda- Békásmegyer esetében is erős kölcsönhatások vannak az országos-kormányzati- és a fővárosi nagyhálózati fejlesztésekkel, így a stratégiai dokumentumban szerepelnek olyan akcióterületek és beavatkozások is, melyeknek nem lehet gazdája és motorja a kerület vezetése, viszont egyeztetési partnere, településfejlesztési elveinek képviselője, az egyes projektek megvalósítása során a végrehajtás folyamatos „ellenőre” kell, hogy legyen.

Hasonlóan külső, de erőteljes érdekegyeztető szerepe van a kerület vezetésének a magántulajdonú ingatlanfejlesztéseken és nem infrastrukturális tartalmú beavatkozásokon, melyek a kitűzött stratégiai célokhoz kapcsolódnak. Ezekben az esetekben, amikor a magánforrások bevonása történik még nagyobb hangsúlyt kap a komplex szemléletnek, a higgadt és körültekintő érdekegyeztetésnek és nem utolsósorban a partnerség kialakulásának kiemelt támogatásában.

Összességében fontos kiemelni azt a közelmúltban lezajlott szemléletváltást, melynek során a megnövekedett forgalom és így utazási idők, illetve a területileg jelentősen fejlődő

szolgáltatáskínálat miatt a városlakók és agglomerációban élők egyre inkább keresik és elvárják a közvetlen lakókörnyezetükben nyújtott széleskörű és magas életminőségi feltételeket, egyúttal igyekeznek élni a helyi lehetőségekkel, és minél kevesebb távolabbi célú mozgást kezdeményeznek. A klímaváltozás elleni küzdelemben ez a fajta szemléletváltozás nagyon hasznos és támogatandó, a megfogalmazott stratégiai célok alappillére. Törekedni kell tehát arra, hogy a kerületen belül minden alapvető és annál kicsit több igény kielégítésre tudjon kerülni a lakosság számára mind a munkahely, az oktatás, egészségügy, szolgáltatások, vendéglátás, élmények, szabadidő- sport vonatkozásában.

A vezetői szintű egyeztetéseken egyértelművé váltak azok a prioritások, melyek meghatározzák a stratégia közép-és hosszú távú megvalósítási irányait: az egészségügyi ellátás (különösen a gyermek szakrendelés és a körzeti orvosi ellátás) hatékonyságának növelése, a bérlakásépítés megvalósítása, a kerületi munkahelyek bővítésének elősegítése, a családvédelem eszközrendszerének bővítése. Lokális megjelenítésben a közlekedési prioritás a HÉV vonal megújulásához kapcsolódó új Békásmegyeri megálló kiépítését és P+R parkoló létesítését, illetve az Aranyhegy – Szentendrei út kapcsolatfejlesztése. A városfejlesztési területi prioritások az Északi Városkapu projekt, Mocsárosdűlő vonatkozásában jelennek meg. Csúcshegy ügyének rendezése továbbra is a mezőgazdasági hasznosítás megtartásával lehetséges, míg a Gázgyár és további szennyezett ipari területek kármentesítését kezdeményezik a terület tulajdonosai felé. Római-part és az Óbudai -sziget ügye a kerület legfontosabb szabadidős- turisztikai jövőbeni komplex, közösségi fejlesztési területe.

Az alábbi táblázatban a stratégiai célok és beavatkozások akcióterületi vonatkozásait, egy-egy terület vagy téma alakításának kulcsprojektje vagy hálózatos projektje közötti összefüggések kerültek bemutatásra.

Stratégiai cél	Tervezett főbb beavatkozások	Akcióterület	Kulcsprojekt	Hálózatos projekt
S11 Aktív, a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság	Civil szervezetek támogatása, önkormányzati civil referens aktív működése, garanciavállalási megoldások, Civil Garancia Alap létrehozása		Civil Garancia Alap létrehozása	civil szervezetek rendszeres fóruma
	Szomszédsági lakókörnyezeti szerveződések elősegítése, hálózati kapcsolódások létrehozása, jó példák bemutatása	Békásmegyer, Csillaghegy, Aranyhegy, Mocsárosdűlő, Kaszásdűlő, Belső-Óbuda, Újlak, Római városrész, Hegyvidék, Csúcshegy	szomszédsági programok: közösségi kertek, növényültetés, sport-és családbarát programok	szomszédsági "jógyakorlatok" fórumok
	Partneri kapcsolatok erősítése az önkormányzattal, kommunikáció, koordináció erősítése		civil referens és rendszeres kommunikáció	civil szervezetek rendszeres fóruma
S12 Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása	Tartós, széles spektrumú, de azonos társadalmi hátrányokkal küzdő csoportok megsegítését célzó anti-szegregációs programok	Békásmegyer, Kaszásdűlő, Belső-Óbuda	szociális városrehabilitáció	hajléktalan ellátórendszer fejlesztése
	Szociális programok a lakótelepeken, bérlakásépítési program	Békásmegyer	szociális lakásfelújítási program, bérlakásépítési program	bérlakásprogram
	Hosszú távon is folyamatosan fenntartott programok	Békásmegyer	visszatérés a munka világába-tartós foglalkoztatásba való bevonódás elősegítése, családsegítő programok, drogprevenció	lakóépületek és intézmények energiaracionalizálási programjai
S13 Közbiztonság növelése	Térfigyelő rendszer bővítése, pánikgomb megoldás integrálása	Békásmegyer, Kaszásdűlő, Belső-Óbuda, Római lakótelep		SMART rendszerek - térfigyelők bővítése
	Intelligens gyalogátkelőhelyek megvalósítása	Belső Óbuda, Kaszásdűlő, Római városrész, Csillaghegy		SMART rendszerek - intelligens gyalogátkelőhelyek
	Közvilágítás rekonstrukciója	Békásmegyer, Kaszásdűlő, Belső-Óbuda, Római lakótelep		SMART rendszerek - közvilágítás
	Szakemberek jelenléte, helyi ügyeleti/segítségnyújtó központok fejlesztése	Békásmegyer, Csillaghegy, Kaszásdűlő, Belső-Óbuda, Újlak, Római városrész	speciális képzések szociális szakemberek számára	

S14 Változatos szabadidős szolgáltatások	Aktív szabadidős tevékenységet biztosító területek fejlesztése a tömegsportok területén	Római-part, Kaszásdűlő, Békásmegyer	Kossuth Lajos Üdülőpart	kerületi sportkártya bevezetése
	Sokszínű, többféle igényt kielégítő kulturális programok	Belső-Óbuda, Újlak, Kaszásdűlő, Római városrész, Csillaghegy	Óbuda Színháza	kerületi kultúra kártya bevezetése
S15 Egészségügyi szolgáltatások rendszerszintű fejlesztése	Egészségügyi információs rendszer kiépítése			Erodium kártya kerületi szintű bevezetése
	Csoportpraxisok hatékonyságának növelése		Kerületi Egészségügyi Ellátási program készítése	
	Gyermekegyógyászati hálózat fejlesztése		Óbuda-Békásmegyer Gyermekgyógyászati Szakrendelő - koncepcióterv	
	Tudatos lakossági megelőzési, egészségmegőrzési -és korai szűrési programok		Egészségfejlesztési Iroda tevékenységének erősítése	
S16 Magas színvonalú oktatás	Magas színvonalú bölcsődei – óvodai nevelő- és fejlesztő munka és infrastruktúra, kapacitáselosztás a területi igényekhez igazodóan	Aranyhegy, Hegyvidék-Harsánylejtő, Csillaghegy, Belső-Óbuda		bölcsőde- óvoda kapacitásfejlesztés hiányos térségekben
	Helyi K+F szervezetek és a felső- és középiskolai oktatás szakmai összekapcsolásának erősítése	Belső-Óbuda, Kaszásdűlő, Aquincum, Békásmegyer		oktatási fórumok kiépítése, hálózatos kapcsolatfelvételek kialakítása
A2 Stabil gazdaság				
S21 Magas hozzáadott értéket termelő ágazatok erősítése	Okos infrastruktúra elemek bővítése		Mesterterv készítése - SMART világítási és digitális városüzemeltetési stratégia elkészítése	Városi szenzorrendszer
	K+F tevékenység támogatása - inkubátorházak, co-working teleházak		kerületi szintű K+F+I stratégia kialakítása	
	Egyetemek spin-off cégeinek támogatása		Inkubátorházak létrehozása	projekt alapon szerveződő partnerségek támogatása - hálózati struktúra ösztönzése

S22 Barnamezős területek felfedése	Komplex együttműködési programok		barnamezős kerületi területek fejlesztéselőkészítő tanulmányterve	együttműködési keretek megalkotása
S23 Partnerség fejlesztése	Integráló szervezet létrehozása, hálózatépítés		Vállalkozói Tájékoztató Pont létrehozása	vállalkozói hálózatépítés
	Partnerségi Fórum		Óbudai HUB	Partnerségi Fórum
S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása	Városfejlesztési tőkealap létrehozása		Ex-Ante tanulmány készítése, Városfejlesztési Alap	
S25 Turizmus erősítése	Turisztikai szuprastruktúra fejlesztése		Turizmusfejlesztési Konceptió, brandépítés	turisztikai témájú fórum létrehozása
	Vonzerő fejlesztés (örökségi és táji elemek)		helyi értékvédelemhez kapcsolódó fejlesztések elősegítése	online kommunikációs felületek tartalmi erősítése
	Városkommunikáció és marketing fejlesztés			márkaépítés
A3 Okos városkormányzás				
S31 Hatékony belső önkormányzati folyamatok	Szervezetfejlesztés	önkormányzat	feladatellátás struktúrájának felülvizsgálata SMART Mesterterv	belső kapcsolatot biztosító platform létrehozása
	Önkormányzati és önkormányzatok gazdasági társaságainál dolgozók képzése, dolgozói ösztönzőrendszer kialakítása	önkormányzat	továbbképzések, alternatív foglalkoztatási formák bevezetése	
	SMART Világítási és digitális városüzemeltetési stratégia elkészítése	önkormányzat	adatrendszer felülvizsgálata SMART Mesterterv	városi dashbroad
	Kerületi szenzorrendszer kiépítése		SMART Mesterterv	kerületi szenzorrendszer
S32 Hatékony lakossági folyamatok	Elektromos ügyintézés kiterjesztése	önkormányzat	E-közigazgatás felkészültségének fejlesztése	szemléletformálási feladatok-kommunikáció
	Közösségi költségvetés	önkormányzat	közösségi költségvetés és monitoring rendszere	digitális fejlesztések, platformok
	Részvételi megvalósítások, valós társadalmasítási folyamatok	önkormányzat	társadalmi részvétel erősítésének kommunikációs terve	digitális fejlesztések, platformok

A4 Kiegyenlített területhasználat				
S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése	A klímaváltozáshoz igazodó szabályozást igénylő, beépítés előtt álló területek	Mocsárosdűlő, Csúcshegy, hegyvidéki területek (Aranyhegy, Péterhegy, Rókahegy, Ezüsthely)	természetvédelmi terület védelmének megfelelő fejlesztés, mezőgazdasági jellegű hasznosítások megtartása, beépítés korlátozása	zöldfelületi hálózat elemei tudatos építése
	Dunamenti területfejlesztés - rekreáció, közlekedési kapcsolatok, árvízvédelem	Római-part, Óbudai -sziget	Dunapart természetes növényzetet megőrző árvízvédelmi terve, ehhez igazodó területhasznosítási és fejlesztési terv	zöldfelületi hálózat elemei tudatos építése
	Barnamezős fejlesztések komplex csapatban, gördülékenyebb érdekegyeztetés (tulajdonosok, fejlesztők, városvezetés)	Belső-Óbuda, Kaszásdűlő, Aquincum	barnamezős kerületi területek fejlesztéselőkészítő tanulmányterve, Városfejlesztési Tőkealap létrehozása	Partnerségi Fórum
	Városkapu projekt- komplex feladatkezelés, jövőkép elemzés	Északi Városkapu	Városkapu Konceptióterv, Városfejlesztési Tőkealap létrehozása	Partnerségi Fórum
S42 Városszerkezet javítása	Környezetet túlzottan igénybe vevő beépítések akadályozása – szabályozási változtatások	Aranyhegy, Hegyvidék, Csúcshegy	építési szabályozás felülvizsgálata, korlátozások, csapadékvíz-megtartás előírása	
	Bérlakásépítés megvalósítása	Békásmegyér, Kaszásdűlő, Északi- Városkapu	Pütkösdűlő utcai bérlakásépítés megvalósítása	megfelelő helyszínek keresése a kerület egész területén
	Bölcsődei és óvodai kapacitáselosztás területi igényekhez való igazítása, fejlesztések megvalósítása	Aranyhegy, Hegyvidék- Harsánytelep, Csillaghegy, Belső-Óbuda	Kemény Villa átalakítása - óvoda	bölcsőde- óvoda kapacitásfejlesztés hiányos térségekben
	Keresztirányú kapcsolatok segítése városfejlesztési elemekkel - alközpontképzés, útkapcsolatok, tömegközlekedési vonalak, parkolózónák	Csillaghegy, Aranyhegy, Bécsi út- Harsánytelep, Kiscell, Római városrész	alközpontok fejlesztése ill. fejlődésnek elősegítése	keresztirányú közlekedési kapcsolatok fejlesztése, kerékpárutak

S43 Meglévő nagyterjedésű zöldterületek védelme és fejlesztése	Zöldterületi minőségjavítás a volt bányaterületeken	Táborhegy, Testvérhegy	volt agyagbányák minőségi zöldterületfejlesztési terve	talajvizsgálatok, csapadékvíz megtartási terv
	Megmaradt természetközeli értékek védelme, közpark funkció kialakítása	Óbudai -sziget, Mocsárosdűlő Hármashatárhegy	természetközeli élőhelyek feltárása, látogató forgalom térfoglalásának szabályozása	Városi erdő projekt
S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben	Csapadékvíz visszatartás és csapadékvíz gazdálkodás kerületi programja	elsősorban érintett: Csillaghegy, Mocsárosdűlő, Aranyhegy, Hegyvidék	csapadékvízgazdálkodás kerületi intézkedési terve	csapadékvízmozgás kerületi feltérképezése
	Zöldfelületi hálózat fejlesztési és fenntartási koncepció		Zöldfelülethálózat bővítési terv, fakataszter elkészítése	ZöldBuda Program
	Légszennyezés, zajszennyezés visszaszorítása szempontjainak érvényesítése		Békásmegyer új HÉV megálló és P+R parkoló építése	P+R és B+R rendszer bővítése
	Tartós környezeti kárral terhelt területek szennyeződés mentesítésének tervezése	Aquincum	Gázgyár terület kármentesítése	
A5 Fenntartható közlekedésfejlesztés				
S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése	Gyalogos infrastruktúra fejlesztése			gyalogos felületek fejlesztése a kompakt város elve alapján - "kis távolságok"
	Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése			kerékpárforgalmi főhálózat teljes kiépítése - kompakt város elve
	Kerékpár és mikromobilitási eszközök használatának támogatása			kerékpártámaszok elhelyezésének kiterjesztése, B+R parkolók, közösségi megosztó rendszerek bővítése
	Elektromos töltőinfrastruktúra fejlesztése			elektromos töltőhelyek kialakítása

				gazdasági szereplők bevonásával
S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztés	Intermodális csomópontok kialakítása			kötőtpályás közlekedési eszközök megállóinak fejlesztése intermodális célokkal
	Közösségi közlekedés szolgáltatási szintjének fejlesztése, különös tekintettel a kötőtpályás eszközökre			H5 HÉV fejlesztése
	Hiányzó harántirányú hálózati elemek megépítése		M0 északi szektor megépítése	Váradi utca meghosszabbítása
S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása	Forgalomcsillapítás, közlekedésbiztonság javítása			Temp 30 zónák kiterjedtségének növelése megfelelő kapuzattal
	Megfelelő infrastruktúra-menedzsment			megállóhelyek fejlesztése, úthálózat monitorozásának fejlesztése (KARESZ alkalmazás)
	Járműpark fejlesztése, megújítása			elektromos üzemű járatok kialakítása a hegyvidéken
	Okos eszközök alkalmazása a közlekedési rendszer hatékonyságának növelésében			útvonaltervezési rendszerek bővítése, időalapú tarifarendszer
	Parkolási problémák enyhítése			K+R parkolók kialakítása az intézmények környezetében, lparterületi és kertvárosi parkolás rendezése
A6 Klímatudatosság érvényesítése				

S61 Klímaadaptáció - környezet	Vonzó zöldfelületek, zöldülő közterületek, úgynevezett „hideg szigetek”, oázisok létrehozása a városban, elsősorban a klimatológiai szempontból sérülékeny helyeken		szemléletformáló akciók, események a klímaadaptáció témájában	kisléptékű párolgó vízfelületek, napvitorlák, árnyékolók, párapapuk létrehozása közterületen
	Zöldfelületi hálózat kialakítása, kisléptékű zöldfelületek bekapcsolása a rendszerbe, ezáltal is csökkentve a hősziget intenzitását			zöldfelületi hálózat elemeinek bővítése, új beépítések kötelező zöldfelületi kialakításnak ellenőrzése
	Határos erdőterületek védelme, új beépítések szigorú szabályozása		szemléletformáló akciók, események a klímaadaptáció témájában	erdőterületi határok fokozott ellenőrzése eszközfejlesztés
	Tudatos ivóvíz-gazdálkodás, közutak (ivóvíz vételezése céljából) létrehozása, lakossági szemlélet-formáló akciókkal párhuzamosa		szemléletformáló akciók, események a klímaadaptáció témájában	városi ivóvízvételi lehetőségek bővítése
S62 Klímaadaptáció - energetika	Folyamatos klímainformáció, energiatudatos lakosság - Tudatos társadalom és gazdaság, erősödő közösségi célú finanszírozás (Energiatudatosság a vállalkozások és a lakosság körében)		Klímaadaptációs Alap létrehozása, szemléletformáló és információt biztosító események	okosmérő programok
	Energiahatékony épületállomány		helyi rendeletek /szabályozás megújítása az energetikai szabványok alapján	panelrehabilitációs programok
	Energiahatékony közlekedési rendszerek elterjedése (járművek, szolgáltatások)		"Fenntartható Kerületi Mobilitási Rendszerterv" SUMP készítése	
	Jelentős helyi energiatermelés, megújuló alapú távfűtés – hűtés		tetőkataszter elkészítése	telken belüli nap-kollektoros, nap-elemes rendszerek kiépítésének támogatása

17. táblázat Belső összefüggések vizsgálata

Forrás: saját szerkesztés

6. A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

A stratégia megvalósításának kockázatait az alábbi táblázatban mutatjuk meg. Az egyes kockázatokat felmerülési valószínűségük alapján három csoportba soroltuk: alacsony, közepes és magas kockázati faktorral rendelkezők. A táblázatban feltüntettük a lehetséges megelőzési, illetve kezelési javaslatokat is, azonban a stratégia egyes elemeinek megvalósítása során a kockázatok feltérképezését és a kockázatkezelési tervet minden esetben az adott projektre aktualizálni szükséges annak érdekében, hogy a lehető legtöbb kockázat megelőzhető és elkerülhető legyen és ne akadályozza a stratégiai célok megvalósulását.

Típus	Kockázat	Kezelés	Valószínűség	Hatás
Finanszírozás	Néhány stratégiai cél eléréséhez pályázati forrás nem, vagy korlátozott mértékben áll rendelkezésre a 2020-27-es Európai Unió ciklusban.	Saját forrás bevonásával a projektek prioritizálása különböző finanszírozási források szerint. A kerületben tevékenykedő magánszereplők érdekeltségének hangsúlyozása a helyi fejlesztésekben, ezáltal azok finanszírozásába való bevonása. Együttműködés a kormánnyal, a fővárosi önkormányzattal nagyobb jelentőségű, a kerület határain túli hatást is generáló projektek előkészítésében és finanszírozásában. Aktív lobbitevékenység.	magas	magas
	Saját erejű beruházásokhoz, vagy az önerőszükséges pályázatokhoz nem áll rendelkezésre az önerő.	Megfelelő pénzügyi előkészítés és önkormányzati vagyongazdálkodás. Kiegészítő források felkutatása. Magánszektor bevonása.	magas	magas
	Többletköltségek felmerülése az egyes projektekben	Körültekintő szerződéskötés a kivitelezővel, alapos projektelőkészítés.	magas	közepes
	Befektetői érdeklődés elmaradása	Lobbitevékenység Befektetési kedvet ösztönző gazdasági és jogi környezet biztosítása	közepes	közepes
Együttműködés	Alacsony részvételi aktivitás a magas együttműködési szintre épülő projektekben. Emiatt meghíúsuló megvalósítás.	Már a projektelőkészítés során meg kell bizonyosodni a bevonható aktív partnerek megfelelő létszámáról.	alacsony	magas
	Bevonható felek felelősségvállalása és finanszírozási képessége bizonytalan, így bevonásuk kockázatosává válik.	Körültekintő partnerbevonás. Bevonás előtt az érintett felek bevonási kockázat felmérése.	alacsony	közepes
Jog	Közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó problémák kockázata.	A közbeszerzési eljárás megfelelő szakmai előkészítése, tapasztalt közbeszerzési tanácsadó alkalmazása segítségével kezelhető. Preferált nyílt közbeszerzési eljárások levezetése, illetve minél több potenciálisan alkalmas cég tájékoztatása a pályázati kiírásról.	közepes	közepes
	Korlátozott szabályozási környezet	Szabályozási tervek módosítása. Együttműködés a Kormánnyal és a Fővárosi Önkormányzattal a kerületi fejlesztések előkészítésében. Folyamatos kommunikáció és érdekérvényesítésre való törekvés, lobbitevékenység.	közepes	közepes
Intézmény, szervezet	Humán erőforrás hiánya, vagy képzettségi problémák	Stratégiai és operatív menedzsmentben részt vevő munkaerő kiválasztásának megfelelő mértékű tapasztalathoz és szakértelemhez kötése.	alacsony	közepes

	Rendezetlen tulajdonviszonyok	Egyeztetések folytatása a fejlesztésekkel kapcsolatos ingatlanok tulajdonosaival a fejlesztések megvalósításáról, hozzájárulások beszerzéséről, bérleti konstrukciók kidolgozásáról, némely esetben önkormányzati tulajdonszerzésről.	alacsony	közepes
	Hiányosan előkészített projektek, projektelemek	Az előkészítő munkák menedzselése, a fejlesztési koncepciók összehangolása stratégiai menedzsment szinten szükséges. A tervezők és a különböző hatóságok több körben történő egyeztetése kizárja, hogy az engedélyezési tervekben hiba merüljön fel.	közepes	közepes
	Fővárosi és állami partnerség hiánya	A Fővárossal, a szomszédos kerületekkel való együttműködés. Precíz projektmenedzsment gyakorlásával és átgondolt projektstratégia kidolgozásával a fővárosi és állami együttműködések bevonása.	alacsony	magas
Társadalom	A stratégia végrehajtása során a lakosság nem fogadja el a fejlesztések szükségességét.	Megfelelő bevonás és határozott kommunikáció a lakosság felé, online és offline formában egyaránt, lakossági fórumok és rendszeres tájékoztatás segítségével.	alacsony	közepes
Fenntarthatóság	Az újonnan megvalósuló önkormányzati beruházások fenntartási költsége jóval magasabb a korábban számított értéknél.	Körültekintőbb tervezés, több forgatókönyv figyelembevétele. Több különböző költségekkel kalkuláló költségkalkuláció. Költséghaszon-elemzés. projektszintű kockázatok feltárása és azok kezelésének megtervezése.	közepes	közepes
	A fejlesztésen átesett zöldfelületek, közterek gyors állagromlása	Megfelelően képzett, tapasztalt szakemberek bevonása a tervezésbe. Közösségi fenntartás ösztönzése a projekt tervezésétől kezdve, lakosság, intézmények, civil szervezetek bevonása a megőrzésbe, fenntartásba. A kivitelezési szerződések megkötésekor hosszútávú fenntartás meghatározása, garanciális javítás beépítése. A kivitelezés során megfelelő minőségű anyagok használata.	közepes	közepes

18. táblázat A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Forrás: saját szerkesztés

7. A megvalósítás eszközei és nyomon követése

7.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A stratégiai célok elérését a horizontális eszközök által megvalósuló tevékenységek támogatják:

- Aktív, segítő társadalmi közösségek
- Stabil gazdasági egységek, partnerség és fenntarthatóság a fejlesztésekben
- Klímataudatos környezetalakítás és életmód megteremtése

Mindhárom horizontális cél és eszköz erőteljesen érinti és feltételezi a kerület aktív társadalmát, a szervezeti kultúrát, alkalmazott közösségi problémamegoldási módszereit. A 2019-es év fordulópont volt abban az értelemben, hogy erőteljesen előtérbe kerültek a partnerségi megoldások, a közösségi tervezés, a koncepciók és tervezési folyamatok valódi társadalmasítása az önkormányzat működésével párhuzamosan. E folyamat további erősítése szükséges.

Ilyen beavatkozások:

1.Civil szervezetek támogatása, önkormányzati civil referens aktív működése, garanciavállalási megoldások, Civil Alap létrehozása

- Felmérni a kiegészítő szolgáltatást nyújtó és társadalmi partnerséget erősítő civil szervezetek helyiség- és egyéb erőforrás igényét, ebben a vonatkozásban fennálló támogatási igényét, az önkormányzat lehetőségeit a támogatásra, annak megvalósítási útjait.
- Kerületi civil szervezetek pályázási rendszere hatékonyságának felülvizsgálata, az eredményeknek megfelelő átalakítása.
- Hálózatépítés, információáramlás útjainak és civil referens kompetenciáinak biztosítása.
- Pénzügyi háttér megteremtése, forrásallokáció intézményeinek kialakítása – garanciavállalás szereplőinek megkeresése, jogi formáció kialakítása és elfogadtatása. Szakemberek bevonása.

Óbuda-Békásmegyer Civil Garancia Alap létrehozása – források bevonása, működés kidolgozása. Az Alap létrehozásának célja egy olyan forrásfelhalmozó-, elosztó- és közvetítő intézmény megvalósítása, amely a partnerségi alapon megvalósuló fejlesztések, szolgáltatás nyújtások és általános működési feltételek elsősorban pénzügyi háttérét hivatott biztosítani.

2.Szomszédsági lakókörnyezeti szerveződések elősegítése, hálózati kapcsolódások létrehozása, jó példák bemutatása

- A meglévő szomszédsági egységek (jellemzően területfejlesztő egyesületek, mint Háromhegy Egyesület, Gladiátor Egyesület, Maradjanak a Róma parti fák Egyesület, Hegyvidék stb.) támogatása, a partnerség folyamatos jó szinten tartása, illetve egymással való összekötésük. Új szomszédsági egységek létrejöttét a területi feladatok – határoló környezet rendezése kapcsán, lakossági sport-, egészségügyi, szociális események stb.– kapcsán lehet előmozdítani, tehát az önkormányzatnak kell olyan közösségi programokat felvetni, amelyek elősegíthetik az ilyen szerveződések megalakulását és fennmaradását hosszú távon.

- Kerületi eseményeken bemutatni jó példákat más szomszédsági egységek működéséről – egyrészt a kerületben élő és működő ilyen szerveződések, más példákat Budapest vagy az ország területeiről, amelyek hasonló problémák megoldására jöttek létre. Kiskonferencia szervezése, ötletbörzék tartása.

Szükséges a szerveződések támogatása pályázati lehetőségek információjával, melyet az önkormányzat civil referense, vagy a városfejlesztő és üzemeltető szervek tudnak közzétenni.

3.Partneri kapcsolatok erősítése az önkormányzattal, garanciavállalási megoldások, Civil Alap

A civil szervezetek, a kerületben működő vállalkozók, továbbá az együttműködő partner hatósági szervek, intézmények és üzemeltetési egységek széleskörű bevonása szükséges a partnerségbe egy-egy projekt kapcsán a konkrét szerepek, felelősségek és feladatok meghatározása mellett. Szerencsés esetben létrejönnek átívelő partnerszerveződések, melyek a szervező és összekötő feladatokat átvállalják – ilyen pl. az induló Óbudai HUB kezdeményezés.

- Projekt alapon szerveződő partnerségek kezdeményezése, fenntartása, gondozása a projektötlettől a megvalósulásig, felelősségi körök meghatározásával

4.Tartós, széles spektrumú, de azonos társadalmi hátrányokkal küzdő csoportok megsegítését célzó anti-szegregációs programok (idősek, fiatalok, fogyatékkal élők, addikciós és egyéb mentális problémákkal bírók részére)

- Visszatérés a munka világába – tartós foglalkoztatásba való bevonódás elősegítése, támogatása: képzések, munkahely találas, munkahelyig kísérés, foglalkoztatás követés, munkába járás kezdeti támogatása
- Családsegítő programok – családon belüli erőszakból mentés, gyermeknevelés támogatása humán eszközökkel, szülők elhelyezkedésének segítése, egészségmegőrzés és szűrőprogramok (gyerekeknek, felnőtteknek)
- Adománygyűjtő és újraelosztó programok
- Lakhatás támogatás (mértányos lakbér, rezsitámogatás)
- Közbiztonság növelése megértő problémakezeléssel – devianciák humánus kezelése, közben határozott közterületi fellépés a rongálókkal
- Közös környezetrendezési programokba való bevonás
- Közösségi szerveződések támogatása a perifériális és kulturális területeken – anyaság, gyermeknevelés, fogyatékosok napközbeni ellátása és nevelése támogatása, önségítő-önfejlesztő programok, szabadidő eltöltés, tehetséggondozás, családon belüli erőszak, depresszió ellensúlyozása, szexuális abúzus elleni védelem
- Sportversenyek, sportágválasztó programok, tehetséggondozás támogatása
- Egyházi programokkal való együttműködés, partnerség

5.Szociális programok a lakótelepeken

- Tartós ételmisszer rendszeres juttatása rászorultaknak
- Családi nap, sportnap, egészségnap programok, közösségélénkítés
- Idősek napközije, „Menjünk vissza a ti időtökbe!” program, Figyelem az idősebbekre- Egymás szomszédságában élünk program, házi és jelzőrendszeres segítségnyújtás fejlesztése
- Egy tál meleg étel – ebéd biztosítása a rászorulóknak
- Ifjúsági programok, drogprevenció

6. Aktív szabadidős tevékenységek elősegítése

- Kerületi lakosok sportszolgáltatás igénybevétele támogatási rendszere kialakítása-Sportkártya

7. Sokszínű, többféle igényt kielégítő kulturális programok

- Általános, széleskörű igényfelmérés és annak elemzése alapján elkészített kulturális fejlesztési program.
- Célcsoportokra tervezett programok
- Identitást erősítő, közösségi események: kerületi és városrészi napok
- Összekapcsolt események – kulturális intézmények hálózatosítása, programkínálat egységes kommunikációja, platform létrehozása
- Kerületi Kultúra Kártya – kedvezményes részvétel a helyi lakosságnak

8. Egészségügyi információs rendszer kiépítése

- Egységes betegirányító rendszer bevezetése javasolható a kerület háziorvosi ellátási rendszerében, amely felhasználóbarát. (pl. Erodium betegirányítási rendszer)
- „Egészségügyi útlevél” bevezetése a 18 éves korosztálynak

9. Csoportpraxisok hatékonyságának növelése

- Kerületi Egészségügyi Ellátási Programot szükséges készíteni. – melynek része kell legyen a háziorvosi és fogorvosi ellátóhálózat, a védőnői és házi betegápolási hálózat humán erőforrás viszonylatainak és az ehhez kapcsolódó infrastruktúra hálózat struktúrájának áttekintése, fejlesztési vonatkozásainak felmérése és hálózatos összehangolása. A praxisközösségek létrehozásának javaslata és annak támogatási rendszere ez alapján alakítható ki.

10. Magas színvonalú oktatás támogatása

- Oktatási intézmények vezetőinek kerületi továbbképzési programja, hálózatos kapcsolattartásának erősítése, jó gyakorlatok konferenciák tartása, egymás közötti kommunikáció és partnerség erősítése, önkormányzati referens biztosítása.
- Oktatási intézmények bevonása a kerületi közösségi programokba, oktatási, szociális, művelődési és sportintézmények, továbbá civil szervezetek partnerségének erősítése
- Kerületi székhelyű vállalatok, illetve szakképzési, és felsőoktatási intézmények közötti együttműködési megállapodások támogatása
- Oktatási- nevelési és fejlesztési kerületi kataszter összeállítása, amely tartalmazza a korai fejlesztési, a kisgyermekkorai fejlesztőpedagógiai és a köznevelésen túli kerületi lehetőségeket közérthetően és mindenki által elérhetően.
- Oktatási fórumok, workshopok szervezése a kerületi székhelyű vállalatok, illetve szakképzési, és felsőoktatási intézmények részvételével
- Nyílt napok szervezése kerületi székhelyű vállalatoknál tevékenységük minél szélesebb körű bemutatása érdekében

11. Okos infrastruktúra elemek bővítése

- SMART Világítási és digitális városüzemeltetési stratégia

- egy nyílt platformú közadat- és geoportál létrehozása, ahol a város által gyűjtött és rendszerezett adatokhoz a lakosság, de különösen a gazdasági szereplők könnyen hozzáférhetnek
- kerületi szintű K+F+I stratégia kialakítása (kedvezmények, ösztönzők, támogatási formák)

12.Városfejlesztés előkészítése

- Városfejlesztési Alap létrehozása, működését biztosító szervezeti háttér felállítása
- Barnamezős területek fejlesztési tanulmányterve
- Komplex együttműködési programok megvalósítása a fejlesztések terén
- Integráló szervezet létrehozása, hálózatépítés
- Partnerségi Fórum
- Vállalkozások irányultságának ösztönzői kidolgozása, vállalkozói környezet támogatása
- Helyi értékek védelméhez kapcsolódó fejlesztési programok kidolgozása, támogatása
- Óbuda brand erősítése
- Hatástanulmányok készítése és szabályozási tervek felülvizsgálata- egyes fejlesztés előtt álló vagy túlzott beépítési folyamatokkal terhelt területekre vonatkozóan
- Dunamenti fejlesztések és rendezés tervezése

13.Hatékony belső önkormányzati és önkormányzati szervezeti folyamatok elősegítése

- Szervezetfejlesztés
- Önkormányzati dolgozók képzése, ösztönzőrendszer
- SMART Világítási és digitális városüzemeltetési stratégia elkészítése

14. Lakossági folyamatok hatékony kezelése

- Elektronikus ügyintézés kiterjesztése
- Községi költségvetés beágyazása és kiterjesztése a kerület életébe
- Részvételi megvalósítások, valós társadalmi folyamatok

15.Csapadékvíz gazdálkodás kerületi programja

- Műszaki felmérés és tervezés
- Családi házas csapadékvízgyűjtő rendszer kialakításának szabályozása és támogatása

16.Zöldfelület hálózat fejlesztés és fenntartás kérdései

- Fakataszter készítése
- Lakosság bevonása a közvetlen környezet fenntartásába, a zöldhulladék feldolgozásába

17.Klímavédelem eszközei

- ZöldBuda Program kialakítása
- Klímavédelmi Alap létrehozása
- Szemléletformáló akciók, rendezvények, folyamatos klímainformáció, energiatudatos lakosság

7.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósítása szervezeti kereteinek meghatározása

7.2.1. A kerület szervezeti, folyamat és- működésfejlesztése

Az okos működés, az innovatív szolgáltatások és technológiák a városüzemeltetés minden ágát érintik, így új szemléletet igényel a kerület jövőképe megvalósításában.

Az okos technológiák testreszabott, a mindennapi működésbe történő zökkenőmentes és hatékony illesztése érdekében szükséges a helyi irányítási struktúra, a kapcsolódó helyi közszolgáltatások, a városüzemeltetési folyamatok és az üzleti, valamint szervezeti intézményi működési és együttműködési modellek elemzése és fejlesztése. Ennek keretében az alábbi kérdéseket érdemes részletesebben megvizsgálni:

Miként hangolhatók össze a már működő hagyományos és bevezetni tervezett technológiai megoldások?

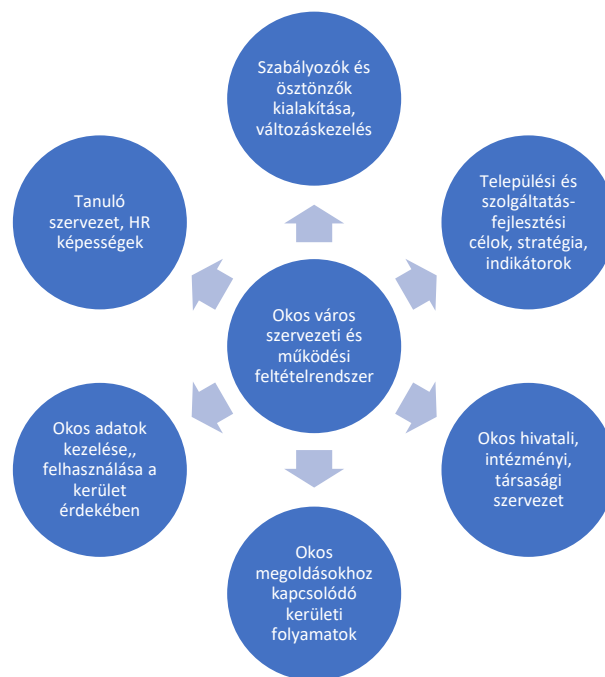
- a kerület hogyan válik alkalmassá arra, hogy az új, okos város működési modellnek/elveknek megfelelően kialakított szolgáltatásokat, új technológiakon alapuló megoldásokat – akár egyes jelenleg ismert elvek alapján működtetett szolgáltatásaival párhuzamosan fenntartva – bevezesse, tervezési és működtetési, továbbá elemzési folyamataiba, intézményi-, feladatellátási, felelősségi és HR, valamint költségvetési gazdálkodási működési rendjébe, ellenőrzési és visszamérési folyamataiba, nem utolsósorban településfejlesztési céljainak elérésébe beépítse

A kerület miként tudja érthetően és gyorsan elősegíteni az új szolgáltatások megismerését?

- a kerület hogyan lesz képes az új, vagy új elvek mentén szervezett szolgáltatások elterjesztésére, kommunikálására, igénybevételéhez kapcsolódó ismeretátadás hatékony és eredményes lebonyolítására, a lakosság és vállalkozások megszólítására, az okos fejlesztési elveknek megfelelő széleskörű érdekelti bevonás megvalósítására.

A kerület hogyan tudja elősegíteni az új szolgáltatások bevezetését, használatbavételét?

- a szolgáltatásokat igénybe vevők, a városlakók hogyan szereznek tudomást a fejlesztések eredményeiről, hogyan veszik azt használatba mindennapjaikban, célcsoportonként milyen motivációs eszközök, kommunikációs üzenetek, bevezetési tevékenységek segítik mind a kommunikációt, mind a szolgáltatást igénybe vevő lakosság, illetve vállalkozások, mind pedig az önkormányzati intézményrendszer bevonását az okos elveknek megfelelő szolgáltatások fejlesztésébe, kialakításába. Milyen intézkedések szükségesek a fejlesztések közösségi és egyéni hasznosságának megismertetésére, kommunikálására, megértésének segítésére.

14. ábra Okos Város szervezeti és működési feltételrendszer kialakítása
Forrás: Lechner Tudásközpont

Smart city – Okos város fogalom: értelmezési és városfejlesztési dimenziók

Általánosságban a smart city fejlesztéseknek 6 típusát szokás megkülönböztetni. Ezt a tipológiát használja többek között a Lechner tudásközpont, az EU Smart City Ranking és a Smart Cities Council Index is, amely alapján a városok állapotát és a fejlesztések hatásait mérik, értékelik. Az értelmezési dimenziók típusai eszerint:

Smart economy - okos gazdaság

Okos gazdaság alatt a vállalkozásokat és az innovációs ökoszisztémákat támogató szolgáltatásokat, a vállalkozó kedvet és a produktivitást segítő képzéseket és inkubációs környezetet, a cégek helyi és globális piaci integrációját segítő eszközöket, IKT platformokat, nyílt adatokat, városi laborokat és más megoldásokat értjük.

Smart environment – okos környezet (ideértve az energetikai kérdéseket is)

Okos környezet alrendszer alatt a fenntartható környezeti erőforrás-gazdálkodást (megújuló energia, víz- és hulladékgazdálkodás), a levegőminőség javítását célzó intézkedéseket, a városok klímaváltozáshoz való adaptációs készségének növelését, az épített környezet energia-hatékony kialakítását értjük. Ide

Smart government - okos kormányzás

Okos kormányzás alatt a nyílt, átlátható és részvételen alapuló döntési folyamatokat, ezek IKT alapú támogatását, a személyre szabott városi és közszolgáltatásokat, az adatkezeléssel kapcsolatos intézkedéseket és a fejlesztő szemléletű, innovatív kormányzást értjük. Az okos kormányzásra példa Magyarországon a jarokelo.hu, amelyen keresztül a köztéri problémákról szóló bejelentéseket fogadják, továbbítják őket az illetékes hivataloknak, és a kapott válaszokat közzéteszik.

Smart living conditions - okos életkörülmények

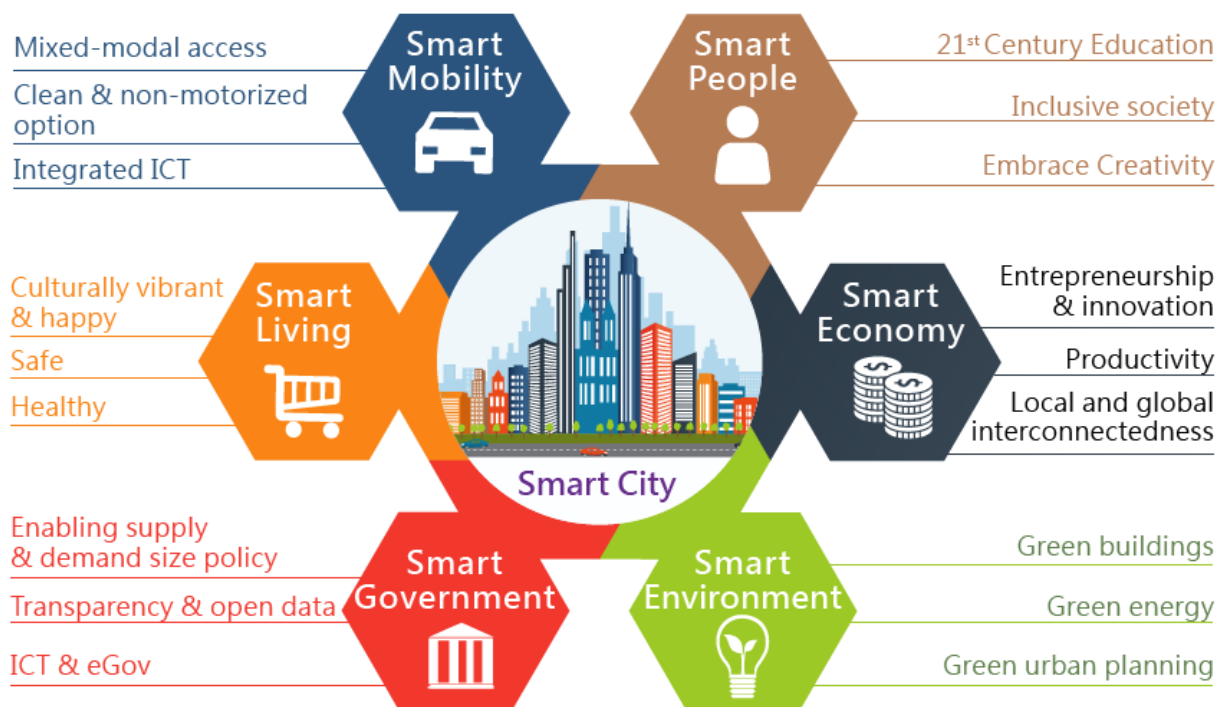
Okos életkörülmények alrendszer alatt az élhető várost, a személyes biztonságot és az egészségügyi kondíciókat javító intézkedéseket, a turisztikát, az aktív kulturális, szabadidős és közösségi élményeket fejlesztő programokat, a lakhatás körülményeit javító folyamatokat, valamint az ezeket támogató IKT megoldásokat értjük.

Smart mobility - okos közlekedés

Okos közlekedés alrendszer alatt a fenntartható és szolgáltatás központú közlekedésfejlesztést, a nem motorizált és közösségi közlekedési formák támogatását, a multimodális elérés biztosítását (az egyes közlekedési ágak közötti rendszer szintű és konkrét téri kapcsolatok kiépítését) valamint a szolgáltatások minden pontján megvalósított IKT integrációt értjük. Ide tartozik például a Budapesten igénybevehető Greengo car-sharing szolgáltatás, amelynek keretein belül elektromos autókat lehet kölcsönözni.

Smart people - okos emberek

Okos emberek alrendszer alatt a tudásgazdaság és a versenyképes munkaerő erősítését, az élethosszig tartó tanulást segítő programokat, oktatásfejlesztést, a kreatív és befogadó társadalom elérése érdekében tett intézkedéseket, például a részvételi tervezést, a co-production és co-design folyamatokat értjük.

15. ábra Okosváros-fejlesztési dimenziók

Forrás: EU Smart City Ranking és a Smart Cities Council

Példák Óbuda okos város fejlesztésére

Tájékoztatás, informatikai fejlesztések és digitális átállás

- Új honlap: Ügyfélbarát honlapot létrehozása, amelyre strukturáltan, könnyen kereshető formában töltik fel az információkat. A honlap fejlesztését széleskörű

kutatás kell, hogy megelőzze, amelybe nem csak a hivatal, de a kerületben élők is bevonásra kerülnek, a különböző igények egyértelmű felmérése érdekében.

- Sávszélesítés: A tájékozási, részvételi lehetőségek növelése érdekében fontos a sávszélesítés és a közterületek Wi-Fi ellátottsági szintjének emelése. A kerület egyes részein az sávszélesség nem megfelelő minőségű. A jelenleg rendelkezésre álló technológia mellett a kerületben elérhető kell tenni az optikai kábel széleskörű lefektetését, amely akár 2 gigabites sávszélességet is képes biztosítani.
- Közterületek Wi-Fi ellátottsági szintjének emelése: Átgondolandó a kerület megfelelő mértékű internetes lefedettsége. Megfelelő sávszélesség mellett megoldható egyes szabadtéri felületek Wi-Fi-vel történő lefedése.
- A dolgok internete, az „Internet of things” (IoT) a jövő, amely jövőről a kerület és az itt élők sem maradhatnak le. A dolgok internete keretében különböző adatfogadásra és továbbításra képes eszközök köthetők össze, ezáltal egységes rendszert alkotva. Ennek első lépéseként, a kerület különböző pontjain okos padokat kívánunk elhelyezni, ezzel mintegy megnyitva a dolgok internetje előtt az utat és bemutatva a kerületben élőknek az IoT adta lehetőségeket. Az IoT nem csak annak teremti meg a lehetőségét, hogy a kerület belépjen a digitális korszakba és idővel Budapest első okos kerületévé váljon, hanem lehetővé teszi a gazdasági racionalizálást is. Egy okos pad, amely folyamatosan fogadja az adatokat a várható időjárásról könnyedén utasítani tudja a parkokban elhelyezni kívánt digitális öntözőrendszereket arra, hogy szükség van-e locsolásra aznap, és amennyiben igen, úgy milyen mértékben.

16. ábra Internet of things (IoT)

Forrás: Óbuda-Békásmegyer belső szakmai anyag

- Térfigyelő kamerarendszer fejlesztése - Az III. kerület az ország egyik legbiztonságosabb területe, ami nagyban köszönhető a kerület által üzemeltetett, és folyamatosan fejlődő térfigyelőkamera-rendszernek. Az Óbudai Önkormányzat a 2020-as költségvetés tervezése során, kiemelt figyelmet fordított a rendszer karbantartására és fejlesztésére. Jelenleg számos kamera segíti a közterület-felügyeletet a köztisztaság őrzésében, valamint a kerületi rendőrséget a közbiztonság fenntartásában. A kerületi kamerarendszer fejlesztése nem csak objektív, de szubjektív módon is növeli az itt élők biztonságérzetét. Az új törvényi környezet következtében a kamerák videóanyagát a korábbi 8 nap helyett 30 napig kell megőrizni, így nem csak a kerületben kihelyezésre került kamerák számának, de a felvett videóanyagok tárolására szolgáló szerverek bővítése is feladatunk. Hosszútávú célként jelenik meg a kerület összes be-, illetve kilépési pontjának kamerákkal történő lefedése, a bűnüldözés elősegítésének érdekében.

7.2.2. A szervezet - és működésfejlesztés fő elemei:

- **A települési és szolgáltatásfejlesztési célok vizsgálata az okos város törekvés és lehetőségek függvényében, valamint indikátorok meghatározása**

A feladat célja a szervezetfejlesztési igények és keretek rögzítése, a szolgáltatásszervezés és az okos elveknek megfelelő működtetést érintő kerületi „diagnózis”, egy okos város érettségi modell elemeinek fejlesztések előtti teljesülési szintjének felmérése. Az okos város célok teljesülésének mérését lehetővé tevő indikátorok meghatározása, indikátorok és mérési folyamatának kidolgozása, a bázisértékek meghatározásának támogatása szintén kiemelt feladat.

- **Okos szervezeti felépítés tervezése**

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat szervezeti struktúrájának, önkormányzati modelljének elemzése az okos működés tükrében.

Vizsgálati fókusz:

- Milyen szervezeti egység végzi az okos város modell bevezetését, az okos megoldások koordinációját az önkormányzaton belül? Milyen kompetenciákra van szükség, és a szükséges kompetenciák rendelkezésre állnak-e, milyen módon biztosítja az önkormányzat ezeket a kompetenciákat: mit kell és lehet a kerületi intézményrendszeren belülről és mit kívülről biztosítani? Milyen struktúrában szervezze meg az önkormányzat az okos ügyekért / szolgáltatásokért / szemléletformálásért felelős szervezetet: pl. polgármester alá rendelten, vagy az egyes szakterületen szükséges okos ügyekért felelős kijelölése? Mindenképpen vizsgálni kell az okos megoldások üzemeltetésének külső lehetőségeit is, partnerségi, jogi modellek felvázolásával.
- A kialakítandó megoldások mindegyike erős technológiai, informatikai és információs irányultságú, ennek megfelelően kiemelten vizsgálandó, hogy hol helyezkedik el az „IT szervezet”, vagyis az informatikai szolgáltatások kialakítását végrehajtó, majd azt a mindennapi működtetési feladatokba illesztő részleg. Alapvető kérdés, hogy minden nagyobb szervezeti egység saját informatikai szolgáltató háttérrel rendelkezik-e vagy egy központi informatikai csoport látja el a kerület működtetéséhez szükséges valamennyi informatikai feladatot. Képes-e az informatikai részleg követni a trendeket és innovátorként is helytállni, az egyes megoldások által érintett szakmai területek intézményeivel hatékonyan együttműködni?

Az okos városfejlesztés keretében létrejövő technológiai megoldások közszolgáltatási feladatok ellátásával kapcsolatos működtetési, fenntartási és üzemeltetési követelményeire tekintettel, a kerület számára ki kell dolgozni a szervezeti rendszer felépítésének lehetséges alternatíváit. A kidolgozott verziók elemzése után vezetői egyeztetések keretében szükséges meghatározni a legjobb szervezeti megoldást. A végrehajtandó feladatok közé tartozik az elfogadott szervezeti felépítési irány részleteinek kidolgozása és belső szabályozási rendszerbe illesztésére vonatkozó javaslatok kidolgozása.

- **Az okos szolgáltatás biztosításához kapcsolódó települési folyamatok kidolgozása**

Az „okos városok” lényege, hogy élhetőbb, a lakosság igényeihez jobban alkalmazkodó és azokat kiszolgáló települések jöjjenek létre. A feladat fókuszában a bevezetésre kerülő okos megoldások igénybevétele, a szolgáltatások működtetéséhez kapcsolódó önkormányzati és a szolgáltatás teljesítésében részt vevők feladatainak és felelősségeinek, valamint a kapcsolódó folyamatok részletes megtervezése és kidolgozása áll. Az okos szolgáltatások biztosításához kapcsolódó települési folyamatok kidolgozása és bevezetése során az alábbi feladatok teljeskörű ellátása szükséges:

- Az érintett folyamatok meghatározása (folyamatjegyzék az érintettek megjelölésével);
- Folyamatok szereplőihöz kapcsolódó felelősség-, hatáskör tervezése, vonatkozó üzemeltetési és felügyeleti folyamatok kialakítása mind az önkormányzat polgármesteri hivatala, mind a releváns üzemeltető szervezetek és intézmények tekintetében;
- A folyamattervezést támogató koncepcionális döntési pontok gyűjtése – vezetői döntés-előkészítő anyagok kidolgozása;
- Részletes folyamatmodellezés és a folyamat dokumentációk elkészítése (folyamatábrák és leírások formájában);
- Az új, módosított folyamatok szerinti működés oktatása.

- **Tanuló szervezet létrehozása, feltételek biztosítása**

Az okos város irányítása szükségessé teszi, hogy a polgármesteri hivatal, valamint az okos város üzemeltetésben érintett intézmények a korábbiakhoz képest jelentős mértékben megnövekedett innovációs és alkalmazkodási képességekkel, valós tanuló szervezetként működjenek. A tanuló szervezetek kialakításának és működésének öt alappillére az alábbiak szerint összegezhető:

- **Azonos jövőkép.** A munkatársak tevékenységét és magatartását egy közös értékeken alapuló, olyan egységes jövőkép határozza meg, amely egyéni, személyes jövőképekre épít. Ezen állapot megteremtése és fenntartása folyamatos vezetői, illetve munkatársi feladat.
- **Rendszerszemlélet.** A gondolkodás és döntések meghozatalát az átfogó összefüggések és a hosszútávú tendenciák keresése, értelmezése jellemzik. A vezetői magatartásminták meghatározó eleme a rendszerek létrehozása és fenntartása.
- **Közösségi attitűd.** Az intézményi kultúra mélyén gyökerező látásmód, szemlélet, amely az egyéni gondolati sémákat, előfeltevéseket meghaladja, a szervezeti működést jelentősebb mértékben meghatározza. A közösségi attitűd fenntartása és minőségi fejlesztése folyamatos szervezeti és vezetői tevékenység.
- **Személyes önfejlesztés.** Szervezeti szinten prioritást élvez a személyek önfejlesztésének támogatása, az egyén fejlődőképességének kibontakoztatása annak érdekében, hogy a szervezet és az egyén céljai a lehető legnagyobb mértékben egybeessenek, mely a hosszú távú hatékony és eredményes működés alapja.
- **Tanuló csoportok.** A szervezetben a tanulás, az intézményesített fejlődés az egyéni tanuláshoz képest elérhető nagyobb hatékonyság érdekében csoportokban zajlik, interakciók és csapatmunka, csoportos gondolkodás útján.

Az okos város fejlesztések által indokolt változások érdekében, a szervezeti működés fejlesztése során fel kell mérni a terület ún. tanuló szervezet érettségi szintjét. Ezen felmérés eredményei alapján megalapozottan kerülhet kidolgozásra a szervezet humánfókuszú fejlesztésének akcióterve. Az akcióterv lényegi tartalmi eleminek célzott oktatásokat, vezetői on-the-job támogatást, jövőkép kidolgozást, személyes fejlesztési tervek kidolgozását kell rögzítenie.

7.2.3. Partnerség

Az okos város fejlesztés sokszereplős modellként tekint a városok, kerületek kormányzására és működtetésére. A nemzetközi példák mutatják, hogy a megvalósuló programok hibrid, állami-piaci modellek, amelyekben a sok együttműködő partner és a többféle ösztönző a hosszú távú működőképesség garanciája is egyben. Az okos város fejlesztéseknek négy kulcsszereplője van:

1. Kormányzat
2. Üzleti szféra
3. Civil szféra
4. Városlakók

Kormányzat

Az Európai Unió programjai részben a piaci nyomás egyensúlyozását, részben a régióban zajló innováció, valamint a városok és a piaci szereplők együttműködésének előmozdítását célozzák meg. Ez utóbbi közvetlen célja az is, hogy az európai térségben zajló urbanizáció, illetve a városi környezetek fejlődése a világ legszínvonalasabb és leginkább fenntartható életterét hozza létre. Ezt célzott pályázati programok (Interreg stb.), kutatási és együttműködési források (Horizon 2020, SETIS on Smart Cities, Urbact, EIP SCC stb.), valamint együttműködési platformok (EuroCities, számos kisebb regionális és tematikus program) biztosítják.

A nemzeti kormány feladatai az infrastruktúrák kiépítésén és a digitális kohéziós stratégiák megalkotásán túl a nagy adatbázisok kezelésére, konszolidációjára, adatbiztonsági keretek megteremtésére, forráselosztásra, szabályozásra és fejlesztési prioritások meghatározására terjednek ki. Az e-közigazgatási eljárások, a közlekedési rendszerek összehangolása olyan országos feladatok, amelyek eredményei közvetlenül a végfelhasználó polgárok mindennapjaihoz kapcsolódnak.

A *helyi önkormányzatok szerepe* gyakran szinte egyenértékű a felsőbb közigazgatási szintekével, ami az Európai Unió városai közötti kapcsolatokban, a város-régiók működésében különösen fontos. Számos adatbázist, ágazati politikát stb. a helyi önkormányzatok kezelnek, a gazdasági szereplők jelentős részével is ez a szint van kapcsolatban, így egyre gyakrabban merül fel a városok, kerületek kiemelt szerepe a régiók fejlődésének kormányzásában és szabályozásában. Ezen felül az önkormányzatok felületei, intézményei igen erőteljesen vannak jelen a városlakók mindennapjaiban, így ezen szolgáltatások minősége, üzenete, az általuk megteremtett keretek meghatározzák a városi, kerületi élet minőségét és lehetőségeit is.

Az önkormányzat szerepe és jelentősége a fejlesztések koordinációjában, a célok kijelölésében, a társadalmi garanciák fenntartásában és az együttműködő szereplők ökoszisztémájának építésében van.

Üzleti szféra

A piaci megoldásokat szállító vállalkozások a fejlesztésben és a szolgáltatásban motiváltak, azaz olyan felhasználóbarát, hatékony megoldások létrehozásában, amelyek versenyképesek és üzletileg is fenntarthatók. Kiemelendő azonban a felhasználók és polgárok közötti alapvető különbség: a városok társadalmi és politikai környezetek is, ahol nem lehet tisztán üzleti szempontokat érvényesíteni a fejlesztésekben. Ezért fontos az állam szabályozó, sztenderdizáló és szolgáltató szerepe, ami kiterjedhet központosan kezelt és helyben működtetett rendszerekre is (pl. közlekedés, e-közigazgatás, elektronikus számlázás stb.)

Ettől eltér a KKV vállalkozások tevékenysége. Ezek részben fejlesztőként vagy beszállítóként dolgoznak a nagyobb vállalatok programjaiban, részben pedig olyan üzleti vagy kereskedelmi termékeket fejlesztenek, amelyek helyi léptékben egyének, közösségek, intézmények igényeit szolgálják ki. (Pl. alkalmazások, okos otthon eszközök, peer to peer vagy közösségi megosztásra épülő szolgáltatások.) Ebben a szektorban a nemzetközi piacon óriási innovációs tevékenység zajlik, ami rendkívül sikeres termékekhez, illetve rendszeres szabályozási konfliktusokhoz, a történetileg kialakult gazdasági modellek felborulásához is vezet (pl. Uber – személyszállítás, AirBnB – bérlakás piac).

Civil szféra

A civil szféra, azaz a helyi közösségek, a civil szervezetek szerepe egyre nagyobb a városok, kerületek fejlesztésében. A 2008-as gazdasági válság nyomán a korábban gyakran elsősorban protest mozgalmakként működő szervezetek jelentős része működtető, fenntartó, fejlesztő szerepeket épített ki, és egyes városokban (pl. Róma, Berlin, Amszterdam) a kulturális intézményrendszer, a helyi társadalmi szolgáltatások meglepően nagy részének fenntartásában aktív részt vállalnak.

Városlakók

Az élhető városok koncepciójának elterjedése az energia és a közlekedés újragondolása mellett elsősorban a városlakók aktív részvételét helyezi előtérbe. Ezt a városfejlesztési programok új stratégiai elemei (pl. "puha" fejlesztési elemek, ideiglenes programok, átmeneti használatok) mellett gyakran technológiai eszközök tudják biztosítani (pl. fix-my-street típusú hibabejelentő alkalmazások, önkormányzati-lakossági együttműködési platformok, adatmegosztás, közösségi alapú környezeti adatgyűjtés és feladat megoldás stb.) A részvételi tervezés régi eleme a városfejlesztésnek. Az okos városok egyes alrendszerének és eszközeinek konvergenciája jelentősen kibővíti ennek a kereteit, új lehetőségeket és eszközöket teremtve a legváltozatosabb közösségek bevonására. Fontos megvizsgálni, hogy a város használói miben lehetnek érdekelték vagy felelősek. Az ott lakók, az ott dolgozók, az ott vállalkozók vagy akár az oda látogatók különböző csoportokat alkotnak, amelyek nem feleltethetők meg az állampolgár, bejelentett lakos, regisztrált munkavállaló stb.

kategóriáknak. Az okos kormányzás során ezért kiemelt figyelmet kell fordítani a városlakók elérésére és a velük folytatott párbeszédre.

7.2.4. Finanszírozás

Az EU 2021–2027-es időszak támogatási keretei

Az EU meghatározta a 2021–2027-es időszak célkitűzéseit, amelyek köré az uniós beruházások épülnek. Az **öt fő célkitűzés** az alábbi:

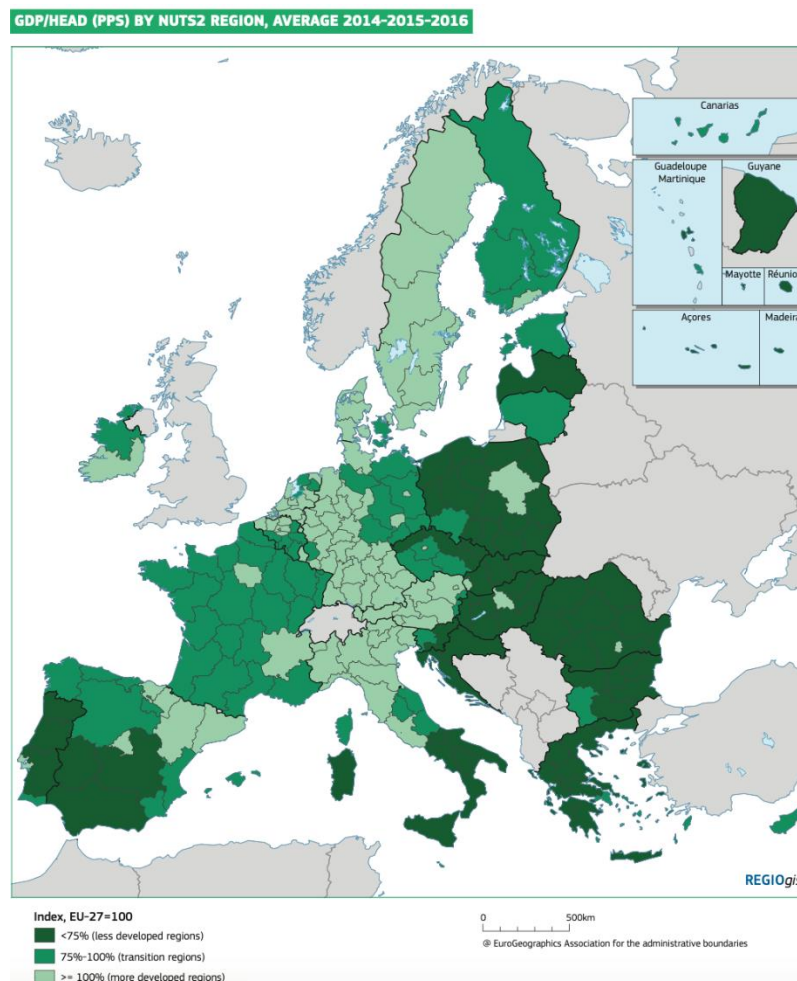
1. **Intelligensebb Európa:** az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás és a kisvállalkozásoknak nyújtott támogatások;
2. **Zöldebb, karbonmentes Európa:** a Párizsi Megállapodás végrehajtása, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetés;
3. **Jobban összekapcsolódó Európa:** a stratégiai szállítási és digitális hálózatok erősítése;
4. **Szociálisabb Európa:** a szociális jogok európai pillérének megvalósítása, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatása;
5. **A polgáraihoz közelebb álló Európa:** a helyileg irányított növekedési stratégiák és uniós szinten a fenntartható városfejlesztés támogatása.

A regionális fejlesztési beruházások erőteljesen az 1. és 2. célkitűzésre helyezik majd a hangsúlyt. Az ERFA (Európai Regionális Fejlesztési Alap) és a Kohéziós Alap erőforrásainak 65–85%-át e prioritásokra allokálják a tagállamok relatív gazdagságától függően.

A kohéziós politika kereteinek áttekintése

- A kohéziós politika továbbra is minden régióban megvalósít beruházásokat. A fejlesztési alapokra vonatkozó forrásallokációs módszer még mindig nagymértékben az egy főre jutó GDP-n alapul, amely a régiókat három kategóriába sorolja: kevésbé fejlett, átmeneti és fejlettebb régiók. Annak érdekében, hogy az EU teljesebb képet kapjon az egyes régiók valós fejlettségi szintjéről, új elemzendő kritériumokat is bevezet, úgymint az ifjúsági munkanélküliség, a tanulmányi végzettségek alacsony szintje, éghajlatváltozás, valamint a migránsok befogadása és integrálása. A legkülső régiók továbbra is különleges uniós támogatásban részesülnek. Magyarország a kevésbé fejlett régiók közé tartozik, kivéve Közép-Magyarországot, ahol Budapest is elhelyezkedik, amely viszont a fejlettebb régiók közé sorolandó³.
- A kohéziós politika a továbbiakban is támogatja a helyi irányítású fejlesztési stratégiákat és eszközöket nyújt a helyi önkormányzatoknak a források kezeléséhez. A kohéziós politika városi dimenziója megerősödik: az **ERFA 6%-át fenntartható városfejlesztésre** fordítják, emellett pedig elindul az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés, amely a városi hatóságok új hálózat- és kapacitásépítési programja.

³ Forrás: EU Budget for the Future, A More Tailored Approach for Regional Needs, 29 May 2018

17. ábra A régiók besorolása az egy főre jutó GDP alapján a 2014-2015-2016-os évek átlaga alapján (sötétzöld: kevésbé fejlett régiók, zöld: átmeneti régiók, világoszöld: fejlettebb régiók)

- Az uniós támogatásban részesülő vállalkozások és vállalkozók számára az új kohéziós politika alapján kevesebb lesz a bürokratikus folyamat, és az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával könnyebb lesz elszámolni a kifizetéseket. A szinergiák elősegítése érdekében az egységes szabálykönyv⁴ most már hét olyan uniós alapra terjed ki, amelyeket a tagállamokkal partnerségben hajtanak végre. Az ellenőrzések átfedésének elkerülése érdekében a Bizottság a jó eredményeket felmutató programok esetében egyszerűbb kontrollokat, a nemzeti rendszerekre való fokozottabb támaszkodást, valamint az egységes ellenőrzés elvének kiterjesztését javasolja.
- Az előre nem látható események kezelése érdekében az új keret a beruházások tervezéséhez szükséges stabilitást a költségvetési rugalmasság megfelelő szintjével ötvözi. A féldíós felülvizsgálat határozza majd meg, hogy – a felmerülő prioritások, a programok teljesítménye és a legfrissebb országspecifikus ajánlások alapján – módosítani kell-e a programokat a finanszírozási időszak utolsó két évére vonatkozóan.

4 Az egységes szabálykönyv a bankunió, illetve általánosságban az uniós pénzügyi szektorra vonatkozó szabályozás gerincét alkotja. Olyan jogi aktusokból áll, amelyeket az EU-ban minden pénzügyi intézménynek (ezen belül mintegy 8300 banknak) be kell tartania.

Bizonyos határok között a programokon belül erőforrás-átcsoportosítások hajthatók majd végre, amihez nem szükséges hivatalos bizottsági jóváhagyás. (Egy egyedi rendelkezésnek köszönhetően már az első naptól kezdve könnyebb lesz igénybe venni uniós finanszírozást pl. természeti katasztrófa esetén.)

- A kohéziós politika támogatja a beruházásbarát környezetre irányuló reformokat, mivel a vállalkozások ilyen környezetben tudnak jól boldogulni. Az új megerősített Reformtámogató programmal⁵ való teljes körű kiegészítő jelleg és koordináció biztosítva lesz. Az európai szemeszterrel⁶ összefüggésben megfogalmazott országspecifikus ajánlásokat a költségvetési időszak alatt két alkalommal veszik figyelembe: először a kohéziós politikai programok kialakításakor, majd a félidős felülvizsgálat során. A növekedés és a munkahelyteremtés megfelelő feltételeinek további meghatározásához új előfeltételekkel segítik majd a beruházások útjában álló akadályok megszüntetését. E feltételek alkalmazását a teljes pénzügyi időszak alatt nyomon követik.
- A kohéziós politikai alapokra és a Menekültügyi és Migrációs Alapra vonatkozó egységes szabálykönyv elő fogja segíteni a külföldiek integrációjára irányuló olyan helyi stratégiák kialakítását, amelyeket a szinergiák figyelembevételével felhasznált uniós erőforrások támogatnak; a Menekültügyi és Migrációs Alap a migránsok érkezés utáni rövid távú szükségleteire helyezi a hangsúlyt, a kohéziós politika pedig a társadalmi és foglalkozási integrációjukat támogatja. Az egységes szabálykönyvön kívül könnyebbé válnak majd az egyéb uniós eszközökkel – például a közös agrárpolitikával, a Horizont Európával, a LIFE programmal vagy az Erasmus+-szal – való szinergiák.
- Az interregionális és határon átnyúló együttműködést egy új lehetőség segíti majd elő, amelynek keretében a régiók allokációik egy részét felhasználhatják majd arra, hogy más régiókkal együtt projekteket finanszírozzanak bárhol Európában. A határon átnyúló és régiók közötti együttműködéssel („Interreg”) kapcsolatos programok új generációja segíti majd a tagállamokat a határon átnyúló akadályok megszüntetésében, valamint közös szolgáltatások fejlesztésében. Ezért az EU egy olyan mechanizmust javasol kialakítani, amely a határ menti régiók és tagállamok jogi kereteit hangolja össze közös projektek megvalósításához. Az egymáshoz illeszkedő intelligens szakosodási eszközökkel rendelkező régiók több támogatást kapnak majd ahhoz, hogy páneurópai klasztereket alakítsanak ki az olyan kiemelt ágazatokban, mint például a nagy adathalmazok, a körforgásos gazdaság, a korszerű gyártás vagy a kiberbiztonság.
- Minden program rendelkezni fog számszerűsíthető célokat (létrehozott munkahelyek száma, további hozzáférés a szélessávú rendszerhez) tartalmazó teljesítménykerettel. Az új keret éves teljesítmény-felülvizsgálatot vezet be, amelyre a programhatóságok és a Bizottság közötti szakpolitikai párbeszéd formájában kerül sor. A programok teljesítményét a félidős felülvizsgálat során is értékelni fogják. Átláthatósági okokból –

5 A strukturális reform-támogató program olyan uniós program, amelynek célja, hogy segítse a tagállamokat az intézményi, közigazgatási és strukturális reformok kialakításában és végrehajtásában, valamint az ilyen célokra rendelkezésre álló uniós források hatékonyabb és eredményesebb felhasználásában.

6 Az európai szemeszter a költségvetési és gazdaságpolitikák uniós koordinálására szolgáló ciklus. A szemeszter az Európai Unió gazdaságirányítási keretrendszerének része. Középpontjában az egyes évek első hat hónapja áll, innen a „szemeszter” elnevezés. Az európai szemeszter során a tagállamok összehangolják költségvetési és gazdaságpolitikájukat az uniós szinten elfogadott célokkal és szabályokkal.

és hogy a polgárok nyomon tudják követni az előrehaladást – a tagállamoknak kéthavonta jelentést kell tenniük valamennyi végrehajtási adatról, és a kohéziós alap nyíltadat-platformja rendszeresen frissülni fog.

- A vissza nem térítendő támogatások önmagukban nem képesek a jelentős beruházási rések megszüntetésére, viszont hatékonyan kiegészíthetők a piacközelibb és multiplikátorhatással járó finanszírozási eszközökkel. A tagállamok a kohéziós politikai erőforrásaik egy részét önkéntes alapon átcsoportosíthatják az új, központilag irányított InvestEU Alapba, hogy hozzáférjenek az uniós költségvetés által nyújtott garanciához. A vissza nem térítendő támogatások és a finanszírozási eszközök ötvözése könnyebbé válik, és az új keret egyedi rendelkezéseket is magában foglal, hogy több magántőkét vonzzon be.
- Ha Európát még közelebb akarjuk hozni a polgáraihoz, akkor nagyobb hangsúlyt kell fektetni a kohéziós politika pozitív eredményeinek hatékonyabb kommunikálására. A tagállamok és a régiók kiszélesítették a kommunikációs követelményeket, így például a nagy uniós finanszírozású projektek elindítását beharangozó események szervezése és a közösségi média tájékoztatási terveinek kidolgozása nagyobb hangsúlyt kap. Az uniós finanszírozású projektek kommunikációja ugyanakkor egyszerűbbé is válik: egységes márka vonatkozik majd az összes különféle uniós alapra, egységes portál jeleníti meg a vállalkozások számára elérhető valamennyi finanszírozást, a Bizottság pedig egységes projekt-adatbázist üzemeltet.

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret

A 2021-től 2027-ig tartó időszakra vonatkozó hosszú távú keret új, modern, pragmatikus költségvetést ad a 27 tagú Unió kezébe. Összeállításakor az volt a vezérelv, hogy olyan világos, egyszerű és rugalmas költségvetés jöjjön létre, amely a lehető legnagyobb európai hozzáadott érték mellett a legfontosabb prioritásokra és szakpolitikákra koncentrál. Az új költségvetés tehát egy olyan Európa kialakításába fektet be, amely védelmet, biztonságot és lehetőségeket nyújt polgárainak. A pénzügyi keret a közös agrárpolitika és a kohéziós politika programjaira szánt finanszírozás mérsékelt csökkentésével méltányos és kiegyensúlyozott módon figyelembe veszi az uniós költségvetés egyik fontos befizetője, az Egyesült Királyság kilépését is.

Dedikált Városfejlesztési Források

Az EU a városokkal együtt aktívan közreműködik a lakosok életminőségének javításában. Az Európai Bizottság a tudásmegosztás elősegítése, finanszírozás és egyéb várospolitikai intézkedések és kezdeményezések révén segíti a városokat a fenntartható növekedésben.

Az EU-n belüli települések számos uniós alap pénzforrásaira pályázhatnak és útmutatást kaphatnak a projektek megvalósításához.

Európai Unió finanszírozási lehetőségek

Európai Stratégiai Beruházási Alap

Az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) az európai beruházási terv három pillérének egyike. Célja, hogy pótolja a hiányzó beruházásokat az EU-ban azáltal, hogy magánfinanszírozási forrásokat mozgósít a stratégiai beruházások céljaira. Az ESBA révén az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank 21 milliárd eurós garanciát nyújt a magánberuházóknak. Az európai beruházási terv („Juncker-terv”) sikerére építve az InvestEU program további lendületet ad a beruházásoknak, az innovációnak és a munkahelyteremtésnek Európában, és a 2021-2027 közötti hosszú távú uniós költségvetés időszakában legalább 650 milliárd EUR összegű pluszberuházást mozgósít.

Az InvestEU program révén egységes irányítás alá kerül az Európai Stratégiai Beruházási Alap és 13 további jelenlegi beruházástámogató uniós pénzügyi eszköz, ami hatékonyabbá fogja tenni az EU-finanszírozást és meg fogja könnyíteni a forráshoz jutást.

Európai strukturális és beruházási alapok

A kohéziós politika az uniós régiók és települések fejlesztési szükségleteinek a kielégítését szolgálja. Költségvetése 351,8 milliárd euró, mely a teljes uniós költségvetés közel egyharmadát teszi ki. Az európai strukturális és beruházási alapok közé a következők tartoznak:

- az **Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA)** és a **Kohéziós Alap (KA)** az egyes régiók gazdaságának fejlesztésére és strukturális kiigazítására, a gazdaság fellendítésére, valamint a versenyképesség és a területi együttműködés javítására,
- az **Európai Szociális Alap (ESZA)** a foglalkoztatás, a szociális befogadás és az oktatás támogatására,
- az **Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)** a mezőgazdaság versenyképességének javítására, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás elősegítésére és a vidéki térségek fejlesztésére, valamint
- az **Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)** a fenntartható halászat és a part menti közösségek támogatására.

Európai Horizont

A Horizont 2020 program az EU legnagyobb kutatási és innovációs programja volt 2014 és 2020 között, amelynek keretében 80 milliárd eurót fordíthat projektek finanszírozására. Az Európai Horizont program a „Horizont 2020” program folytatása, amely immár 100 milliárd eurós összköltségvetéssel az EU következő kutatási és innovációs keretprogramja.

LIFE

Az EU környezetvédelmi és éghajlatpolitikai programja, amely hozzájárul az éghajlatváltozás elleni fellépés általános érvényesítéséhez és ahhoz, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzések támogatása elérje az uniós költségvetési kiadások legalább 25%-át a 2021-2027-es időszakban. A LIFE program finanszírozását az elkövetkező ciklusban megkétszerezik tekintettel arra, hogy prioritásként kezelendők a környezetvédelmi és éghajlatváltozási cselekvések a következő hosszú távú költségvetésben.

URBACT

Az URBACT egy európai csere- és tanulmányi program, amely előmozdítja a fenntartható városfejlesztést, és segíti a városokat abban, hogy közösen gyakorlati megoldásokat dolgozzanak ki a városi térségeket érintő kihívásokra. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával megvalósuló URBACT programban az uniós országok, valamint Norvégia és Svájc városai vehetnek részt. A 2014 és 2020 közötti időszakra az URBACT III költségvetése 96,3 millió euró. A 2021-2027-es ciklusra szánt költségvetés összege még nem ismert.

Innovatív városfejlesztési tevékenységek (Urban Innovative Actions)

Az Innovatív városfejlesztési tevékenységek kezdeményezés Európa-szerte erőforrásokat kínált a városoknak ahhoz, hogy új, még nem kipróbált megoldásokat tesztelhessenek a városi térségekben jelentkező kihívások kezelésére. A kezdeményezés teljes költségvetése a 2015 és 2020 közötti időszakra 371 millió euró volt. A program sorsa a következő ciklusban még nem ismert, jelenleg a tapasztalatokat értékelik.

Beruházási Projektek Európai Portálja

Az EU összes hivatalos nyelvén rendelkezésre álló portál növeli az EU-beli (magán- vagy közpénzből megvalósuló) projektek láthatóságát. A potenciális befektetők a világ bármely pontjáról tájékozódhatnak a platformon az egységes és strukturált formában ismertetett projektekről.

Finanszírozással kapcsolatos tanácsadás

Európai Beruházási Tanácsadó Platform

Az Európai Beruházási Tanácsadó Platform (EBTP) célzott támogatást nyújt EU-szerte beruházási projektek azonosításához, előkészítéséhez és kidolgozásához. Az EBTP az Európai Bizottság, az Európai Beruházási Bank Csoport, a nemzeti fejlesztési bankok és az uniós országok irányító hatóságainak szakértelmére épít.

JASPERS

A JASPERS stratégiai tervezéssel kapcsolatos tanácsadást nyújt városoknak és régióknak az ágazatok széles körében. Támogatja uniós finanszírozású projektek előkészítését, hogy azok megfeleljenek a szükséges előírásoknak.

fi-compass

A fi-compass olyan internetes platform, ahol a pályázók tanácsokat kaphatnak és fontos információkhoz juthatnak az európai strukturális és beruházási alapok keretében elérhető pénzügyi eszközökkel, valamint a foglalkoztatás és a szociális innováció európai programja keretében elérhető mikrofinanszírozási eszközökkel kapcsolatban. A platform az európai strukturális és beruházási alapokat kezelő hatóságok, a szociális innováció európai uniós programja keretében mikrofinanszírozást nyújtó szervezetek és más érdekelt tevékenységét támogatja.

Városi kezdeményezések:

A városfejlesztési hálózat

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) 2014 és 2020 között 15 milliárd eurót biztosít közvetlenül a fenntartható városfejlesztést célzó integrált stratégiák megvalósítására. EU-szerte mintegy 900 város jogosult e stratégiák megvalósítására. A városfejlesztési hálózat az integrált fenntartható városfejlesztésben és az innovatív városfejlesztési tevékenységekben részt vevő városok közötti információcserét támogatja. A hálózat ezen kívül elősegíti a fenntartható városfejlesztésről szóló párbeszédet a Bizottság, a városok és más érdekelt felek között.

Intelligens városok

A különböző szakpolitikai területeket átfogó technológiai megoldások lehetővé teszik, hogy csökkenjen a városok környezeti hatása és javuljon a lakosok életminősége. Az intelligens városok és közösségek kiépítését több európai uniós finanszírozási eszköz is támogatja, köztük az európai strukturális és beruházási alapok, az Európai Horizont kezdeményezés és az Intelligens városok és közösségek innovációs partnersége.

Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége

A Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége 2008-ban alakult meg, hogy összefogja azokat a helyi és regionális önkormányzatokat, amelyek önként vállalják, hogy megvalósítják területükön az EU éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseit.

Várospolitikai világszinten

Az EU világszerte támogatja a fenntartható városfejlesztést. Az Unió részt vett az Egyesült Nemzetek Szervezetének a lakhatásról és a fenntartható városfejlesztésről szóló harmadik (HABITAT III) konferenciáján, ahol az ENSZ tagállamai elfogadták az új városfejlesztési menetrendet. Ezenkívül a Földközi-tenger déli és keleti partján fekvő országokkal is együttműködik. Az EU városközi együttműködések finanszírozásához is hozzájárul.

A 2021 -2027 közötti programozási időszakban a tervezet szerint az alábbi Operatív Programok kerülnek meghirdetésre:

• Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)
• Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)
• Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)
• Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz)
• Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)
• Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
• Végrehajtás Operatív Program Plusz (VOP Plusz)
• Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)

Az Operatív Programok az EU alábbi szakmapolitikai célkitűzéseinek megvalósítását támogatják:

DIMOP	P01 versenyképesebb és Intelligensebb Európa (1. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): kutatási és innovációs kapacitások megerősítése, digitalizáció,
	P02 zöldebb Európa (2. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): energiahatékonysági intézkedések, intelligens energiarendszerek, -hálózatok és -tárolás fejlesztése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, fenntartható vízgazdálkodás, körkörös gazdaságra való átállás, biodiverzitás és környezetbarát infrastruktúra megerősítése, környezetszennyezés csökkentése, fenntartható multimodális városi mobilitás,
	P03 jobban összekapcsolt Európa (3. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): digitális összekapcsoltság, TEN-T fejlesztése, intermodális nemzeti, regionális és helyi mobilitás kialakítása

	PO4 Szociálisabb és Befogadóbb Európa (4. szakpolitikai célkitűzés, ESZA+): oktatási és képzési rendszerek fejlesztése, egész életen át tartó tanulás, készségek fejlesztése, minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés
HOP	PO4 Szociálisabb és Befogadóbb Európa (4. szakpolitikai célkitűzés, ESZA+): egészségügyi fejlesztések, XXI. századi köznevelés, társadalmi felzárkózási fejlesztések, szociális fejlesztések, rászoruló személyek támogatása, család- és ifjúságügyi fejlesztések
	PO5 Polgárokhoz közelebb álló Európa (5. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): társadalmi felzárkózási fejlesztések
MAHOP	P02 zöldebb Európa (2. szakpolitikai célkitűzés, ETHAA): fenntartható halászat, tevékenységek, valamint termékek feldolgozása és marketingje
IKOP Plusz	P02 zöldebb Európa (2. szakpolitikai célkitűzés, KA, ERFA): fenntartható multimodális városi mobilitás, nettó zero-kibocsátású gazdaságra való átmenet
	P03 jobban összekapcsolt Európa (3. szakpolitikai célkitűzés, KA, ERFA): éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens, intelligens, biztonságos és fenntartható mobilitás, illetve intermodális TEN-T fejlesztése
GINOP Plusz	P01 versenyképesebb és Intelligensebb Európa (1. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): A kutatási és innovációs kapacitások megerősítése, valamint előrehaladott technológiák bevezetése, A digitalizáció polgárok, vállalkozások és kormányok előnyére fordítása, A kkv-k növekedés és versenyképesség előmozdítása, Készségfejlesztés az intelligens szakosodáshoz, ipari átalakuláshoz és vállalkozáshoz
	PO4 Szociálisabb és Befogadóbb Európa (4. szakpolitikai célkitűzés, ESZA+): A foglalkoztatásba való bejutás javítása, a nők munkaerőpiaci részvételének előmozdítása, oktatási és képzési rendszerek fejlesztése, hátrányos helyzetű csoportok számára minőségi oktatás biztosítása.
	PO5 Polgárokhoz közelebb álló Európa (5. szakpolitikai célkitűzés, ERFA) integrált társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi fejlődés előmozdítása, közösségvezérelt helyi fejlesztések,
TOP Plusz	P02 Zöldebb Európa (2. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): önkormányzati energetikai fejlesztések a PO2 tematikus koncentráció teljesítéséhez hozzájárulva.
	PO4 Szociálisabb és Befogadóbb Európa (4. szakpolitikai célkitűzés, ESZA+): humán fejlesztések
	PO5 Polgárokhoz közelebb álló Európa (5. szakpolitikai célkitűzés, ERFA), integrált tartalom megyei integrált területi programokon keresztül, biztosítva a fenntartható városfejlesztéshez kapcsolódó forrásfelhasználást.
VOP Plusz	PO6 igazságos átmenet (6. szakpolitikai célkitűzés, ERFA/KA/ESZA+/JTF): humán erőforráskapacitás biztosítása, képzési programok megvalósítása
KEHOP Plusz	P01 versenyképesebb és Intelligensebb Európa (1. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság
	P02 zöldebb Európa (2. szakpolitikai célkitűzés, ERFA/KA): vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentés, környezet- és természetvédelem, megújuló energiagazdaság, méltányos átmenet

Részletesebben:

Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)

A program a kor, a technológia és a gazdasági fejlődés kihívásainak megfelelő, arra reagáló, hatékony és a lehető legmagasabb szintű elektronizált és automatizált működést biztosító közszolgáltatásokat fejleszt. Ezzel olyan működési környezetet kíván kialakítani az gazdaság és a társadalom számára, amely elérhető, rugalmas és stabil.

A DIMOP prioritási tengelyei és intézkedései:

1. prioritási tengely: Közzolgáltatások digitalizációja

- 1.1. Digitális transzformáció (Elektronikus ügyintézés kiszélesítése, Helytől független ügyintézés lehetőségének fejlesztése, Kormányhivatali szolgáltatások fejlesztése)
- 1.2. Adatvezérelt közigazgatás (Folyamatok automatizálása és automatizált döntéshozatal, Mesterséges intelligencia (MI) és robotizálás alkalmazása a közszolgáltatások terén)
- 1.3. Helyi közszolgáltatások digitalizációja (Okostelepülés-fejlesztés és önkormányzati szolgáltatásbővítés)

2. prioritási tengely: Elektronikus közszolgáltatások összehangolása

- 2.1. Nyilvántartások közötti átjárhatóság (Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (KKSZB) adatkapcsolatok kialakítása és fejlesztése)
- 2.2. Állami alkalmazásfejlesztés konszolidációja (Szabályozott és központi e-ügyintézési szolgáltatások továbbfejlesztése és kiterjesztése, Kibervédelmi fejlesztések)

Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)

A program az Európai Unió kohéziós politikájához illeszkedve öt humán szakterület fejlesztéseit foglalja magában: egészségügy, köznevelés, társadalmi felzárkózás, szociális, valamint család- és ifjúságpolitika (amelyekhez a kultúra és a sport is hozzájárul).

A HOP prioritási tengelyei:

1. Egészségügyi fejlesztések
2. XXI. századi köznevelés
3. Társadalmi felzárkózási fejlesztések
4. Szociális fejlesztések
5. Az anyagi nélkülözés (Rászoruló személyek támogatása)
6. Család- és ifjúságügyi fejlesztések

Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP Plusz)

A program célja a fenntartható, innovatív technológiákat alkalmazó hazai halgazdálkodás előmozdítása, a termelői bázisok és a halgazdálkodással foglalkozó vállalkozások fejlesztése, a fogyasztók minőségi haltermékekkel való ellátása.

A MAHOP prioritási tengelyei, egyedi célkitűzései és intézkedései:

1. A fenntartható halászat támogatása és a vízi biológiai erőforrások megőrzése

- 1.1. Egyedi célkitűzés: Hozzájárulás a vízi biodiversitás és ökoszisztémák védelméhez és megőrzéséhez
 - 1.1.1. Hozzájárulás a vízi biodiversitás és ökoszisztémák védelméhez és megőrzéséhez
- 1.2. Egyedi célkitűzés: A hatékony halászati ellenőrzés és nyomon követhetőség, valamint a tudományos alapú döntéshozatalhoz szükséges megbízható adatok támogatása

- 1.2.1. Halászati ellenőrzés és nyomon követés támogatása
- 1.2.2. Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása
- 2. A fenntartható akvakultúra tevékenységek, valamint a halászati és akvakultúra termékek feldolgozásának és marketingjének támogatása**
 - 2.1. Egyedi célkitűzés: A fenntartható akvakultúra tevékenységek támogatása
 - 2.1.1. Akvakultúra beruházás támogatása
 - 2.1.2. Innováció
 - 2.1.3. Halastavak természetiérték-fenntartó szerepének támogatása
 - 2.1.4. Ágazati szaktanácsadás és iskolarendszeren kívüli képzés támogatása
 - 2.1.5. Termelői szervezetek létrehozásának támogatása
 - 2.2. Egyedi célkitűzés: A halászati és akvakultúra termékek marketingjének, minőségének és hozzáadott értékének, valamint ezen termékek feldolgozásának támogatása
 - 2.2.1. Halfeldolgozás
 - 2.2.2. Halmarketing

Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP Plusz)

Magyarország közlekedéspolitikája az 1486/2014. (VIII.28.) Kormányhatározattal elfogadott Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia (NKS), amely 2030-ig fogalmazza meg a főbb beavatkozásokat. 2020-ban az NKS félidei áttekintése megtörtént. Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) a 2021 és 2027 közötti EU támogatásokból megvalósuló közlekedésfejlesztések többségét tartalmazza, de ezek az NKS beavatkozásainak csak egy részét jelentik.

IKOP Plusz Prioritási tengelyei és intézkedései:

1. Tiszta üzemű városi-elővárosi közlekedés erősítése
 - A városi környezet biodiverzitásának, környezetbarát infrastruktúrájának megerősítése, valamint a környezetszennyezés csökkentése
2. TEN-T vasúti és regionális intermodális közlekedés fejlesztése
 - Az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliens, intelligens, biztonságos és intermodális TEN-T fejlesztése
3. Fenntarthatóbb és biztonságosabb közúti mobilitás
 - Fenntartható, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliens, intelligens, biztonságos és intermodális TEN-T
 - Fenntartható, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliens, intelligens és intermodális nemzeti, regionális és helyi mobilitás kialakítása, ideértve a TEN-T-hez való hozzáférés javítását és a határon átnyúló mobilitást is

Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz)

A GINOP Plusz a 2014-2020 között végrehajtott Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) folytatásának tekinthető, stratégiai irányait a Magyarország Kormánya által 2019 őszén elfogadott, „A magyar mikro-, kis- és közepes vállalkozások megerősítésének stratégiája 2019-2030” (KKV Stratégia) című dokumentum jelöli ki. A KKV Stratégia hét pillére a Magyarországon működő vállalkozások hozzáadott értékének, termelékenységének és exportképességének növelésére irányul, egyrészt a számos munkavállalót foglalkoztató

kisvállalkozói kör stabilizálása, másrészt a nagy növekedési potenciállal rendelkező, dinamikus növekedésre képes mikro- és középvállalati kör támogatása által.

A GINOP Plusz prioritási tengelyei és intézkedései:

1. Vállalkozásfejlesztés, kiemelt stratégiai ágazatok fejlesztése, digitalizáció

- 1.1. A kkv-k növekedésének és versenyképességének előmozdítása
- 1.2. A digitalizáció polgárok, vállalkozások és kormányok előnyére fordítása

2. Kutatás, fejlesztés, innováció

- 2.1. Készségfejlesztés az intelligens szakosodáshoz, ipari átalakuláshoz és vállalkozáshoz

3. Fenntartható munkaerőpiac

- 3.1. A foglalkoztatásba való bejutás javítása minden munkanélküli, különösen pedig a fiatalok és a tartósan munkanélküliek, valamint az inaktív személyek számára, előmozdítva az önfoglalkoztatást és a szociális gazdaságot
- 3.2. A nők munkaerő-piaci részvételének előmozdítása, a munka és magánélet megfelelőbb egyensúlya, ideértve a gyermekgondozás igénybevételét, az egészséges munkakörnyezetet, a munkavállalók, a vállalkozások és a vállalkozók változáshoz való alkalmazkodását
- 3.3. Az egész életen át tartó tanulás – különösen a készségek rugalmas fejlesztésére és átképzésére irányuló lehetőségek – elősegítése mindenki számára, figyelembe véve a digitális készségeket, a munkaerő-piaci igényekre alapozva megfelelőbben előre jelezve a változásokat és az új készségek iránti igényeket, megkönnyítve a pályamódosítást és elősegítve a szakmai mobilitást

4. Ifjúsági garancia

- 4.1. A foglalkoztatásba való bejutás javítása minden munkanélküli, különösen pedig a fiatalok és a tartósan munkanélküliek, valamint az inaktív személyek számára, előmozdítva az önfoglalkoztatást és a szociális gazdaságot

5. Felsőoktatás, szakképzés

- 5.1. Az oktatási és képzési rendszerek minőségének, eredményességének és munkaerő-piaci relevanciájának fejlesztése, a kulcskompetenciák – többek között a digitális készségek – elsajátításának támogatása céljából
- 5.2. A minőségi és befogadó oktatásba és képzésbe való egyenlő bejutás és ezek elvégzése, különösen a hátrányos helyzetű csoportok számára, kisgyermekkor oktatástól és gondozástól az általános és szakmai oktatáson és képzésen keresztül a felsőoktatásig, valamint felnőttoktatás és -tanulás, ideértve a tanulási mobilitás előmozdítását mindenki számára

6. Turizmus, örökségvédelem

- 6.1. Integrált társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi fejlődés, kulturális örökség és biztonság előmozdítása, többek között vidéki és part menti területeken, közösségvezérelt helyi fejlesztés révén is.

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP Plusz)

A program az ország területi kihívásaira reagál. Ennek megfelelően tervezése és végrehajtása is területi megközelítésben történik. Fejlesztési fókuszában a kevésbé fejlett térségek, kiemelten a legkevesbé fejlett régiók és az elmaradott térségek állnak, azonban adottságaikra építve valamennyi megye és a fejlettebb főváros fejlesztését biztosítja.

A TOP Plusz program funkciója:

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevesbé fejlett régiók és elmaradott

térségek fejlesztésére. A program elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza, és szerepet vállal a kiemelt térségek fejlesztésben és az elmaradott térségek felzárkózásának támogatásában is. A program megyei integrált területi programokon keresztül valósul meg a megyei önkormányzatok bevonásával, ennek keretében helyi fenntartható városfejlesztési stratégiákat is finanszíroz. A főváros esetében kiemelt projektek formájában és pályázatos eljárásrendben biztosít forrásokat.

TOP Plusz fő céljai:

Az operatív program célja a régiók és megyék fejlettségi pozíciójának javítása, a legkevesbé fejlett megyék és elmaradott térségek területi fejlesztése, ennek keretében térségi és helyi fejlesztések:

- a gazdaságélénkítés, munkahelymegőrzés és munkahelyteremtés érdekében,
- a népességmegtartás, családvédelem, életminőség javítása érdekében.

TOP Plusz 6 prioritása közül az 5. és 6. prioritás határozza meg a Budapesti intézkedéseket:

5. Prioritás: Budapesti infrastrukturális fejlesztések

Budapest az EU fejlettebb régiói közé tartozik, ezért a fejlesztéseire fordítható források külön kezelendők:

- Kormányzati hatáskörű kiemelt projektek – zöldfelületi fejlesztések
- Budapesti önkormányzatokkal egyeztetett tartalom, pályázatos konstrukciók

6. Prioritás: Budapesti humán fejlesztések

Budapest területi alapú ESZA+ fejlesztései

- Az országos humánfejlesztési programok budapesti elemei
- Budapesti önkormányzatokkal egyeztetett tartalom, pályázatos konstrukciók

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP Plusz)

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program az előző időszak Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programjának (KEHOP) struktúráján alapul, de figyelembe veszi a 2021-2027 közötti időszak új keretrendszerét. A prioritásokon belül új beruházási területek jelennek meg, így például a települési zöld és kék infrastruktúrák, a vízveszteségek csökkentése, a körforgásos gazdaság, a helyi energiaközösségek vagy a karbon intenzív megyék átállítása a karbonsemlegességre (ún. igazságos átmenet). Valószínűleg ez az OP a leginkább a klímastratégiában foglalt célok elérését támogatni képes konstrukció.

Az OP illeszkedik a 2019. évi Európai Zöld Megállapodáshoz⁷, a 2019. évi országjelentéshez⁸ és a koronavírus okozta válság uniós mentőcsomagjához⁹. A KEHOP-hoz hasonlóan jelentősen hozzájárul a Duna Régió Stratégia (DRS) céljaihoz.

A KEHOP Plusz prioritási tengelyei és intézkedései:

1. vízgazdálkodás és katasztróforkockázat csökkentés

- Katasztróforkockázat csökkentés (országos)
- Víz és település (települések fejlődése + vízgazdálkodás)
- Vízkár, aszálykár, vízvédelem (térségi beavatkozások és szinergiák, pl. tájgazdálkodás)

2. körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság

- Vízi közmű (szennyvíz+, ivóvíz, éghajlatváltozás és víztakarékosság)

7 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hu

8 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-hungary_hu.pdf

9 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020PC0408>

- Zöld infrastruktúra (települési beruházások a ZIKOP céljaival összhangban)
 - Hulladékgazdálkodás (új joganyag, visszaváltási rendszer, RDF, rendszerfejlesztés, új frakciók) Körforgásos gazdaság (vállalkozások átállítása)
3. környezet- és természetvédelem
- Kármentesítés (barnamező)
 - Levegő (csak mérő műszerek, effektív beavatkozás más források révén)
 - Környezetbarát KKV-k (új technológiák, környezeti irányítási rendszerek)
 - Új szennyezők (pl. mikroműanyag)
 - Természetvédelem (külterületi zöld infrastruktúra)
4. megújuló energiagazdaság
- Energiahatékonyság (épület: KKV, kormányzat/intézmény, lakosság)
 - Egyéni és közösségi szintű villamosenergia-termelés (megújuló alapú)
 - Egyéni és közösségi fűtés-hűtés (megújuló alapú)
 - Hálózat, tárolás, távhő
 - Éghajlatváltozás (alkalmazkodás)
5. igazságos átmenet (Baranya, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyékre)
- Minden prioritási tengelyhez kapcsolódóan támogathatóak a háttér és információk rendszerek fejlesztései, a döntéstámogatást elősegítő beruházások, a szemléletformálás és az innováció előmozdítása.

7.2.5. Az önkormányzatok fejlesztéseinek további finanszírozási lehetőségei – Városfejlesztési alapok

Jelen fejezet célja, hogy áttekintve az elmúlt évek tapasztalatait, nagyjából ismerve az előttünk álló EU-s fejlesztési ciklus irányvonalait, javaslatot tegyen az Önkormányzat számára, a tervezett fejlesztések finanszírozási oldalának biztosítására, megszüntetve a vissza nem térítendő támogatások dominanciáját, más, akár piaci forrásokat is számba véve.

Az önkormányzati fejlesztések jelentős részét eddig az uniós vagy hazai forrásból nyújtott vissza nem térítendő (VNT) támogatások biztosították. Mindemellett a gazdasági szereplők tekintetében az elmúlt két Európai Unió ciklusban (2007-2014-2020) már egyre nagyobb hangsúly került a visszatérítendő (VT) támogatási eszközökre, melyek vagy kedvezményes hitel vagy tőkeformában jutottak el a vállalkozásokhoz.

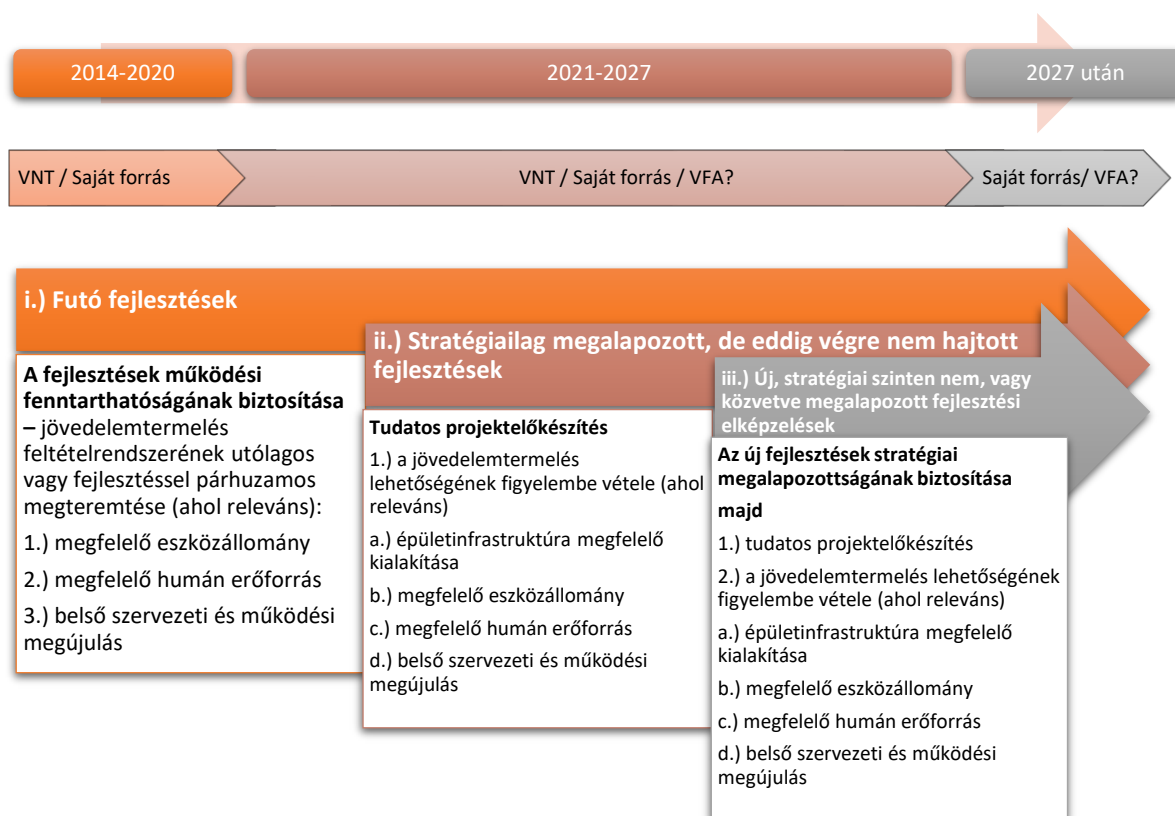
Az Európai Unió fejlesztéspolitikája és eszközrendszere egyre inkább a visszatérítendő irányába mozdul el, növelve a forrásfelhasználás hatékonyságát. Már a most záruló költségvetési ciklusban is több száz milliárd forint hitel és tőke program indult el hazánkban. Az önkormányzatok esetében indokolt és szükséges a jövőbeni forráslehetőségek tudatos és koncepcionális bővítése, amelyet a támogatáspolitikai változása és ezzel együtt a vissza nem térítendő támogatások szűkülése is indukál.

Napjainkban az önkormányzatok viszonylagos forrásbőségben vissza nem térítendő támogatások segítségével tudják megvalósítani fejlesztéseiket. Mind a projektdokumentumokban szereplő pénzügyi számítások, mind pedig a megvalósult projektek fenntartása során nagy arányban jelentkező pénzügyi problémák alapján kijelenthető ugyanakkor, hogy a vissza nem térítendő források bevonására épülő projektfejlesztés mellett

kevésbé merül fel a pénzügyi fenntarthatóság kérdése, a piaci hasznosíthatóság szempontjait is figyelembe vevő tervezés.

Összességében a városfejlesztési célú beavatkozások finanszírozását az alábbi (ma még dominánsan VNT) források biztosítják:

- EU Strukturális és Beruházási Alap operatív programok, kiemelten TOP dedikált forráskeret
- közvetlen Brüsszeli finanszírozású projektek: ELENA, LIFE stb.
- bankhitel
- saját forrás
- magántőke

18. ábra Óbuda-Békásmegyer városfejlesztési és működtetési / fenntartási modelljének változása a finanszírozás függvényében (hosszú távú perspektívák)

Forrás: saját szerkesztés

A fenti ábra tartalmának megfelelően a terület fejlesztéseit az eddigiekben elsősorban VNT források finanszírozták. A jövedelemtermelésre, megtérülésre való törekvés mostanában kerül előtérbe, ugyanakkor ez a szempont a futó projektek többségénél utólagosan és komplikációkkal kerülhet csak beemelésre.

Az ii. és iii. típusú fejlesztéseknél már lehetőség van a megtérülési / jövedelemtermelés szempontjainak figyelembevételére, ezzel együtt a pénz- és tőkepiaci finanszírozás is megalapozottá válik.

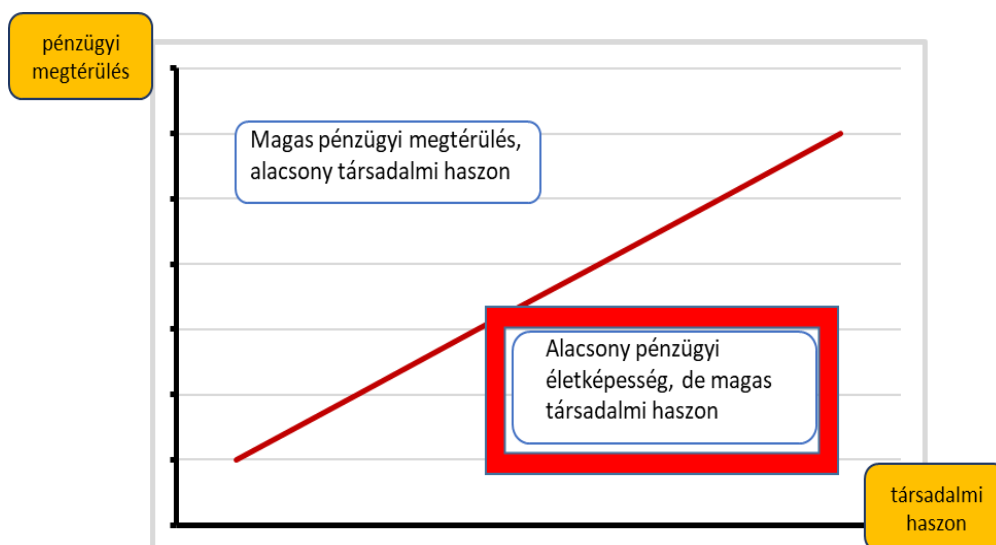
A jövőben várhatóan a vissza nem térítendő támogatás formájában kapott forrástömeg csökken, ezért szükség lesz új típusú források bevonására, illetve az önkormányzati szférában innovatívnak számító megoldások bevezetésére. Ennek egyik – nemzetközi szinten, az uniós források vonatkozásában is egyre inkább teret nyerő – módja a visszatérítendő források nyújtása, melynek keretében a költségvetési és uniós források mellett addicionális elemként ebben a szektorban is megjelenhet a magántőke.

Az önkormányzati fejlesztéseket komplex módon, az egyedi települési adottságoknak megfelelően szükséges végrehajtani, amelyhez alapvető fontosságú az egyes települések, kerületek igényeire szabott eszközök kialakítása, ezért a visszatérítendő típusú fejlesztési források megszerzésének, illetve elosztásának legalkalmasabb módja a városfejlesztési alapok felállítása.

A városfejlesztési alap (VFA) olyan pénzügyi alap, amely az integrált településfejlesztési stratégiában vagy egyéb horizontális érvényű, stratégiai dokumentumban, mint például a klímastratégia – megjelenő, illetve a köz- és magánszféra partnerségében megvalósuló fenntartható projektek finanszírozásába fektet be hitel, tőkejuttatás vagy garancia formájában.

A városok fejlesztési tervei esetében egyre inkább előtérbe kerül az integrált szemlélet, a gazdasági fenntarthatóság, illetve a pozitív társadalmi és környezeti hatás. A korábbi időszakok „városszépítési” projektjei helyett a fejlesztési portfólióban nagyobb szerepet kapnak a megtérüléssel rendelkező, „befektetés” jellegű projektek, még akkor is, ha ezen beruházások várhatóan lassabb, és alacsonyabb hozammal rendelkeznek a piaci átlagnál, ezért számukra a piaci források (hosszú lejáratú piaci bankhitelek) jellemzően nem elérhetőek.

A VFA tehát elsősorban olyan városfejlesztési projekteket finanszírozhat, melyek a piacinál alacsonyabb megtérüléssel bírnak, emellett viszont magas(abb) társadalmi, környezeti vagy egyéb hasznot hoznak.

19. ábra A VFA fókuszterülete

Forrás: saját szerkesztés

A VFA konstrukció előnyei:

- Fenntarthatóság, visszaforgatható források: olyan projektek finanszírozása a cél, amelyek várhatóan megtérülnek, és így a befektetők (város/kerület, állam, fejlesztési bank, magánbefektető stb.) visszakapják befektetésüket. Ez fenntarthatóbb alternatívát jelent a hagyományos, vissza nem térítendő célzott támogatásokhoz képest.
- Ösztönző, multiplikátor hatás: a korlátozottan rendelkezésre álló állami, illetve strukturális alap források segítségével a magánszektor is mozgósítható, sőt adott esetben más finanszírozási források (pl. EIB, EEB) is bevonhatók, így nagyobb számú projekt számára nyújtható finanszírozás.
- Rugalmasság: mind a felállításra kerülő intézményrendszer, mind pedig az elszámolható beruházási költségek, illetve forrásfelhasználás tekintetében kevésbé kötött konstrukció a klasszikus támogatásokhoz képest. A bevont szereplők döntései mentén a pénzügyi alap a több tételből álló projektportfólió valamennyi elemét képes finanszírozni.
- Hatékonyság: A vissza nem térítendő támogatásokkal vagy egyéb forrásokkal kombinálva a projektek hatékony forrás-mixét lehet előállítani. Egy komplex program jövedelemtermelő "lábát" az alap, a "barnamezős" részét vissza nem térítendő támogatás finanszírozza. A konstrukció lehetőséget teremt olyan projektek finanszírozására, amelyek korábban a vissza nem térítendő támogatásokat emésztették fel.
- Szakértelem és kreativitás: a magánszektor szakértelme, tapasztalata és szemlélete a kedvezményezettek javát szolgálja. Az új típusú megközelítés a projektfejlesztésben beépülhet az állami szférába is.
- Partnerségek: a VFA-k jelentős katalizátorai lehetnek a régiók, a nagyvárosok, az EBB, az EIB, az MFB, más bankok és befektetők stb. közötti együttműködésnek, amelynek célja, hogy megoldást találjanak a városi területek problémáira.

Pénzügyi eszköz és vissza nem térítendő eszközzel elérhető hasznok összevetése

Szempon megnevezése	Pénzügyi eszköz	Vissza nem térítendő támogatás
Tőkeáttétel	Magántőke bevonása miatt a városfejlesztési célokra rendelkezésre álló forrás – az alkalmazott eszköztől függően – a programba befektetett állami forrás 1,4-6,25-szöröse.	Általában nincs saját forrás elvárás a pályázati támogatásoknál, csak az áll rendelkezésre, ami az állami forrásból biztosított.
Visszaforgás/ Újrafelhasználás	A forrásnak megközelítőleg 75-85%-a ismételten kihelyezhető, így további projektek finanszírozhatók. Hosszú távon kiszámítható finanszírozási modell jön létre.	Nincs visszaforgás, a forrás nem helyezhető ki ismételten.
Projektfejlesztés gyakorlatának innovációja	A projektek fejlesztése során megjelenik a pénzügyi fenntarthatóság szempontja, mint elvárás. Ez hosszabb távon hozzájárul egy fenntarthatóbb városfejlesztési modell kialakításához.	A pénzügyi fenntarthatóság kérdése nincs előtérben, csak a beruházás megvalósítása.

A VFA működésének jellemzői:

- A befektetések megvalósulhatnak tőke, kölcsön és/vagy garanciák formájában.
- A VFA indulásának, illetve a projektek támogatásának előfeltétele az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) megléte, az ITS-ben szereplő, fenntartható projektek támogathatók. Az egyes fejlesztések közötti szinergia alapvető kritérium.
- A futamidő hosszabb a normál, piaci alapú befektetéseknél (türelmes pénz), azonban a befektetői hozamot kockázatmentesítés formájában garantálni szükséges.
- A magánbefektetők számára a hozameltérítés és veszteség megosztása miatt lehet vonzó az alapba való befektetés. A magánbefektető a VFA működésébe is beleszólással rendelkezik, ami vonatkozik a napi operatív működésre és a tervezésre is.

Tipikus támogatási területek/projektek:

- városi infrastruktúra-fejlesztés, beleértve a közlekedési, víz-és szennyvízkezelési-, energetikai stb. projekteket, beleértve a sharing economy modelleket;
- városi „smart” megoldások;
- a kulturális örökség és értékek turisztikai és egyéb fenntartható hasznosítását célzó beruházások;
- "barnamezős" övezetek regenerálása, beleértve az övezet megtisztítását és szennyeződésmegelőzését;
- helyi gazdaságfejlesztési programok a KKV-k számára, az információtechnológiai és/vagy a kutatási és fejlesztési ágazatokban;
- az energetikai hatékonyságot és megújuló energiát hasznosító, javító beruházások.

Jelentősége a 2021-27-es programozási időszak tervezésében:

A következő uniós programozási ciklusban a pénzügyi eszköz típusú támogatási programok még markánsabban meg fognak jelenni, ezért az ilyen források fogadására és eredményes felhasználására fel kell készülniük a városoknak is.

A 2021-2027-es időszakban a források 65-85%-a a fent említett „Intelligensebb Európa” és „Zöldebb, karbonmentes Európa” tematikus célok elérését szolgálja majd. Jellemzően ezek a területek a tipikus VFA projektek beavatkozási pontja is, úgymint smart city megoldások, technológiai szerkezetváltás, energetika és megújuló energiák hasznosítása, vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönző beruházások.

A városfejlesztési alapok, mint pénzügyi eszközök rugalmasabb és hosszabb távon tervezhető finanszírozást biztosíthatnak a hagyományos állami- és európai uniós pályázati forrásokkal szemben és alkalmasak a 2021-ben induló új uniós pénzügyi ciklus forrásainak befogadására. Az önkormányzatok számára új távlatokat nyithat a korábbi támogatási rendszertől való elmozdulás, és lehetővé válik az eddigieknél hatékonyabb, eredményesebb forrásfelhasználás.

A pénzügyi alap akár 15 éves időtávban, az önkormányzat saját döntésein alapuló, jól felépített projektportfólió valamennyi elemét, finanszírozással tudja támogatni. A tőkejuttatás további előnye, hogy egyszerűsíti a fejlesztésekhez párosítható hitelfelvételi lehetőségeket is.

Magyarországon eddig egyetlen esetben került sor a fenti eszköz alkalmazására, amely Európában már ismert, azonban kevésbé elterjedt. Az elmúlt két év során a Kecskeméti Fejlődéséért Alap felállítása és az alapkezelő, mint pénzügyi közvetítő létrehozása valósult meg. A kidolgozott konstrukciót az Európai Bizottság illetékes szervei megvizsgálták és jóváhagyták. A regionális városfejlesztési támogatások ilyen pénzügyi alapokon keresztül nyújtva összeegyeztethetők a belső piaccal és nem minősülnek tiltott állami támogatásnak.

Az állami hozzájárulás mellé további, legalább 30% magántőke bevonása is szükséges.

Az állami forrás elsősorban a Magyar Fejlesztési Bank közreműködésével, visszacsorgó források terhére vagy a város/kerület számára dedikált EU-s források átcsoportosításával biztosítható, a magántőke hazai kereskedelmi bankok, az európai fejlesztési és beruházási bank, továbbá hazai professzionális pénzügyi vagy szakmai befektetők bevonásával teremthető meg.

A létrejövő alapok megtérülő projektek finanszírozását teszik lehetővé. Visszatérítési kötelezettség terhe mellett, olyan projektek számára nyújthatnak a piaconál kedvezőbb paraméterek mellett forrást, amelyek ugyan bevételt már termelnek, jövedelmezőségük kimutatható, de az elmarad az adott piacon elvárttól, vagy valamilyen piaci kudarc bizonytalanná teszi a megtérülést.

A magánbefektetők motivációja két szabályozott tényező mentén biztosított. A projektek által termelt hozamból elsőbbségben részesülnek, azaz magasabb hozamot kapnak, mint az állam. Veszteség esetén ugyanakkor alacsonyabb mértéket kell elszenvedniük az állami forrás terhére.

A konstrukció alkalmazásával kapcsolatban alapvetően külön kell választani az eszköz pénzügyi háttérét biztosító Alap és a működés és felhasználás kereteit megvalósító Alapkezelő kiválasztásával kapcsolatos feladatokat. A szabályozási akadályok elhárulása lehetőséget kínál arra, hogy igény esetén a város/kerület csatlakozhat meglévő alapkezelőhöz, vagy létrehozhat (kiválaszthat) egy önállót alapkezelési feladatainak ellátására.

A VFA létrehozásához elsősorban meg kell vizsgálni az alap számára elérhető finanszírozási lehetőségeket, az azok felhasználását kötő szabályozási kereteket. Cél, hogy az alap hosszú távú fenntarthatósága érdekében, a szándékok és lehetőségek szerint növekvő arányban támaszkodjék a városfejlesztés a visszatérítendő típusú támogatások rendszerére.

A VFA kizárólag azokat a szokásos finanszírozási gyakorlatban nem kezelt, ám üzletileg kiszámítható fejlesztéseket képes támogatni, amelyek a város/kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiájához illeszkednek, megvalósításuk egyfelől halaszthatatlan a dinamikus fejlődéshez, másfelől további motorja lehet a fenntartható növekedésének.

A projektekkel szembeni alapvető elvárás a pénzügyi megtérülés, melynek mértéke a 1,5-10% közötti sávban tervezhető megalapozottan. A fejlesztések minden esetben a város/kerület saját döntése alapján az Alap és az Alapkezelő előzetesen kialakított működési- és döntéshozatali mechanizmusának megfelelően kerülnek elindításra és végrehajtásra.

7.2.6. Tervezett akciók és projektek finanszírozási forráslehetőségei

Stratégiai cél	Tervezett főbb beavatkozások	Akcióterület	Kulcsprojekt	Hálózatos projekt	Forráslehetőség
S11 Aktív, a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság	Civil szervezetek támogatása, önkormányzati referens aktív működése, garanciavállalási megoldások, Civil Garancia Alap létrehozása		Civil Garancia Alap létrehozása	civil szervezetek rendszeres fóruma	Bethlen Gábor Alapkezelő pályázatai European Green Deal Creative Europe pályázatok Városi Civil Alap
	Szomszédsági lakókörnyezeti szerveződések elősegítése, hálózati kapcsolódások létrehozása, jó példák bemutatása	Békásmegyer, Csillaghegy, Aranyhegy, Mocsárdújló, Kaszásdűlő, Belső-Óbuda, Újlak, Római városrész, Hegyvidék, Csúcshegy	szomszédsági programok: közösségi kertek, növényültetés, sport-és családbarát programok	szomszédsági "jógyakorlatok" fórumok	URBACT, Let's Colour Településszépítő Egyesület pályázata
	Partneri kapcsolatok erősítése az önkormányzattal, kommunikáció, koordináció erősítése		civil referens és rendszeres kommunikáció	civil szervezetek rendszeres fóruma	URBACT
S12 Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása	Tartós, széles spektrumú szegregációs programok	Békásmegyer, Kaszásdűlő, Belső-Óbuda	szociális városrehabilitáció	hajléktalan ellátórendszer fejlesztése	HOP - Rászoruló személyek támogatása
	Szociális programok a lakótelepeken, bérletépítési program	Békásmegyer	szociális lakásfelújítási program, bérletépítési program	bérletlakásprogram	kerületi Városfejlesztési Alap - konzorcium
	Hosszú távon is folyamatosan fenntartott programok	Békásmegyer	visszatérés a munka világába-tartós foglalkoztatásba való bevonódás elősegítése, családsegítő programok, drogprevenció	lakóépületek és intézmények energiaracionalizálási programjai	WELLBASED HOP - TOP+/ VMOP, 5.2., 6.2
S13 Közbiztonság növelése	Térfigyelő rendszer bővítése, pánikgomb megoldás integrálása	Békásmegyer, Kaszásdűlő, Belső-Óbuda, Római lakótelep		SMART rendszerek -térfigyelők bővítése	DIMOP 1.3
	Intelligens gyalogátkelőhelyek megvalósítása	Belső Óbuda, Kaszásdűlő, Római városrész, Csillaghegy		SMART rendszerek - intelligens gyalogátkelőhelyek	IKOP+ / MIOP? DIMOP 1.4
	Közvilágítás rekonstrukciója	Békásmegyer, Kaszásdűlő, Belső-Óbuda, Római lakótelep		SMART rendszerek - közvilágítás	IKOP+ / MIOP
	Szakemberek jelenléte, helyi ügyeleti/segítségnyújtó központok fejlesztése	Békásmegyer, Csillaghegy, Kaszásdűlő, Belső-Óbuda, Újlak, Római városrész	speciális képzések szociális szakemberek számára		HOP - 5. prioritási tengely
S14 Változatos szabadidős szolgáltatások	Aktív szabadidős tevékenységet biztosító területek fejlesztése a tömegsportok területén	Római-part, Kaszásdűlő, Békásmegyer	Kossuth Lajos Üdülőpart	kerületi sportkártya bevezetése	VMOP 5.2, 6.2.

	Sokszínű, többféle igényt kielégítő kulturális programok	Belső-Óbuda, Újlak, Kaszásdűlő, Római városrész, Csillaghegy	Óbuda Színháza	kerületi kultúra kártya bevezetése	VMOP 5.2, 6.2. prioritási tengely
S15 Egészségügyi szolgáltatások rendszerszintű fejlesztése	Egészségügyi információs rendszer kiépítése			Erodium kártya kerületi szintű bevezetése	DIMOP, HOP
	Csoportpraxisok hatékonyságának növelése		Kerületi Egészségügyi Ellátási program készítése		HOP
	Gyermekegyógyászati hálózat fejlesztése		Óbuda-Békásmegyer Gyermekgyógyászati Szakrendelő - koncepcióterv		HOP
	Tudatos lakossági megelőzési, egészségmegőrzési -programok		Egészségfejlesztési Iroda tevékenységének erősítése		HOP
S16 Magas színvonalú oktatás	Magas színvonalú bölcsődei – óvodai nevelő munka és infrastruktúra, kapacitáselosztás a területi igényekhez igazodóan	Aranyhegy, Hegyvidék-Harsánylejtő, Csillaghegy, Belső-Óbuda		bölcsőde- óvoda kapacitásfejlesztés hiányos térségekben	HOP 2. prioritási
	Helyi K+F szervezetek és a felső- és középiskolai oktatás szakmai összekapcsolásának erősítése	Belső-Óbuda, Kaszásdűlő, Aquincum, Békásmegyer		oktatási fórumok kiépítése, hálózatos kapcsolatfelvételek kialakítása	HOP
A2 Stabil gazdaság					
S21 Magas hozzáadott értéket termelő ágazatok erősítése	Okos infrastruktúra elemek bővítése		SMART világítási és digitális városüzemeltetési stratégia elkészítése	Városi szenzorrendszer	GINOP
	K+F tevékenység támogatása - inkubátorházak, co-working teleházak		kerületi szintű K+F+I stratégia kialakítása		VMOP 5.2.
	Egyetemek spin-off cégeinek támogatása		Inkubátorházak létrehozása	projekt alapon szerveződő partnerségek támogatása - hálózati struktúra ösztönzése	VMOP 5.2.
S22 Barnamezős területek felfedése	Komplex együttműködési programok		barnamezős kerületi területek fejlesztéselőkészítő tanulmányterve	együttműködési keretek megalkotása	VMOP 5.2. KEHOP+ 3. prioritás....
S23 Partnerség fejlesztése	Integráló szervezet létrehozása, hálózatépítés		Vállalkozói tájékoztató pont létrehozása	vállalkozói hálózatépítés	VMOP 6.2.
	Partnerségi Fórum		Óbudai HUB	Partnerségi Fórum	VMOP 6.2.
S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása	Városfejlesztési tőkealap létrehozása		Ex-Ante tanulmány készítése, Városfejlesztési Alap		saját források

S25 Turizmus erősítése	Turisztikai szuprastruktúra fejlesztése		Turizmusfejlesztési Koncepció, brandépítés	turisztikai témájú fórum létrehozása	GINOP 6. prioritás
	Vonzó fejlesztés (örökségi és táji elemek)		helyi értékvédelemhez kapcsolódó fejlesztések elősegítése	online kommunikációs felületek tartalmi erősítése	GINOP 6. prioritás MTÜ
	Városhozzakerülés és marketing fejlesztés			márkaépítés	GINOP 6. prioritás
A3 Okos városkormányzás					
S31 Hatékony belső önkormányzati folyamatok	Szervezetfejlesztés	önkormányzat	feladatellátás struktúrájának felülvizsgálata	belső kapcsolatot biztosító platform létrehozása	DIMOP
	Önkormányzati és önkormányzatok gazdasági társaságainál dolgozók képzése, dolgozói ösztönzőrendszer kialakítása	önkormányzat	továbbképzések, alternatív foglalkoztatási formák bevezetése		DIMOP
	SMART Világítási és digitális városüzemeltetési stratégia elkészítése	önkormányzat	adatrendszer felülvizsgálata	városi dashbroad	DIMOP
	Kerületi szenzorrendszer kiépítése		SMART Mesterterv	kerületi szenzorrendszer	DIMOP
S32 Hatékony lakossági folyamatok	Elektromos ügyintézés kiterjesztése	önkormányzat	E-közigazgatás felkészültségének fejlesztése	szemléletformálási feladatok-kommunikáció	DIMOP
	Közösségi költségvetés	önkormányzat	közösségi költségvetés és monitoring rendszere	digitális fejlesztések, platformok	DIMOP
	Résztvételi megvalósítások, valós társadalmisítási folyamatok	önkormányzat	társadalmi részvétel erősítésének kommunikációs terve	digitális fejlesztések, platformok	DIMOP
A4 Kiegyenlített területhasználat					
S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése	A klímaváltozáshoz igazodó szabályozást igénylő, beépítés előtt álló területek	Mocsárosdűlő, Csúcshegy, hegyvidéki területek (Aranyhegy, Péterhegy, Rókahegy, Ezüsthegy)	természetvédelmi terület védelmének megfelelő fejlesztés, mezőgazdasági jellegű hasznosítások megtartása, beépítés korlátozása	zöldfelületi hálózat elemei tudatos építése	KEHOP+
	Dunamenti területfejlesztés - rekreáció, közlekedési kapcsolatok, árvízvédelem	Római-part, Óbudai -sziget	Dunapart természetes növényzetet megőrző árvízvédelmi terve, ehhez igazodó területhasznosítási és fejlesztési terv	zöldfelületi hálózat elemei tudatos építése	KEHOP+

	Barnamezős fejlesztések komplex csapatban, gördülékenyebb érdekegyeztetés (tulajdonosok, fejlesztők, városvezetés)	Belső-Óbuda, Kaszásdűlő, Aquincum	barnamezős kerületi területek fejlesztéselőkészítő tanulmányterve, Városfejlesztési Tőkealap létrehozása	Partnerségi Fórum	VMOP
	Városkapu projekt- komplex feladatkezelés, jövőkép elemzés	Északi Városkapu	Városkapu Konceptióterv, Városfejlesztési Tőkealap létrehozása	Partnerségi Fórum	VMOP /
S42 Városszerkezet javítása	Környezetet túlzottan igénybe vevő beépítések akadályozása – szabályozási változtatások	Aranyhegy, Hegyvidék, Csúcshegy	építési szabályozás felülvizsgálata, korlátozások, csapadékvíz megtartás előírása		VMOP
	Bérlakásépítés megvalósítása	Békásmegyer, Kaszásdűlő, Északi-Városkapu	Pünkösdfürdő utcai bérlakásépítés megvalósítása	megfelelő helyszínek keresése a kerület egész területén	VMOP
	Bölcsődei és óvodai kapacitáselosztás területi igényekhez való igazítása, fejlesztések megvalósítása	Aranyhegy, Hegyvidék-Harsánylejtő, Csillaghegy, Belső-Óbuda	Kemény Villa átalakítása - óvoda	bölcsőde- óvoda kapacitásfejlesztés hiányos térségekben	HOP
	Keresztirányú kapcsolatok segítése városfejlesztési elemekkel - alközpontképzés, útkapcsolatok, tömegközlekedési vonalak, parkolózónák	Csillaghegy, Aranyhegy, Bécsi út-Harsánylejtő, Kiscell, Római városrész	alközpontok fejlesztése ill. fejlődésnek elősegítése	keresztirányú közlekedési kapcsolatok fejlesztése, kerékpárutak	IKOP
S43 Meglévő nagyterjedésű zöldterületek védelme és fejlesztése	Zöldterületi minőségjavítás a volt bányaterületeken	Táborhegy, Testvérhegy	volt agyagbányák minőségi zöldterületfejlesztési terve	talajvizsgálatok, csapadékvíz megtar-tási terv	KEHOP+
	Megmaradt természetközeli értékek védelme, közpark funkció kialakítása	Óbudai -sziget, Mocsárosdűlő	természetközeli élőhelyek feltárása, látogató forgalom térfoglalásának szabályozása		KEHOP+
S44 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben	Csapadékvíz visszatartás és csapadékvíz gazdálkodás kerületi programja	elsősorban érintett: Csillaghegy, Mocsárosdűlő, Aranyhegy, Hegyvidék	csapadékvízgazdálkodás kerületi intézkedési terve	csapadékvízmozgás kerületi feltérképezése	KEHOP+
	Zöldfelületi hálózat fejlesztési és fenntartási koncepció		Zöldfelülethálózat bővítési terv, fakataszter elkészítése	ZöldBuda Program	KEHOP+
	Légszennyezés, zajszennyezés visszaszorítása szempontjainak érvényesítése		Békásmegyer új HÉV megálló és P+R parkoló építése	P+R és B+R rendszer bővítése	IKOP+ 1./A (kohéziós alap) HÉV beszerzés: IKOP+ 1/B (ERFA)
	Tartós környezeti kárral terhelt területek szennyeződés mentesítésének tervezése	Aquincum	Gázgyár terület kármentesítése		KEHOP+ 1. prioritás

A5 Fenntartható közlekedésfejlesztés					
S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése	Gyalogos infrastruktúra fejlesztése			gyalogos felületek fejlesztése a kompakt város elve alapján - "kis távolságok"	IKOP+ 1/A
	Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése			kerékpárforgalmi főhálózat teljes kiépítése - kompakt város elve	IKOP+ (EUROVELO)
	Kerékpár és mikromobilitási eszközök használatának támogatása			kerékpártámaszok elhelyezésének kiterjesztése, B+R parkolók, közösségi megosztó rendszerek bővítése	IKOP+
	Elektromos töltőinfrastruktúra fejlesztése			elektromos töltőhelyek kialakítása gazdasági szereplők bevonásával	IKOP+
S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztés	Intermodális csomópontok kialakítása			kötőttpályás közlekedési eszközök megállóinak fejlesztése intermodális célokkal	IKOP+
	Közösségi közlekedés szolgáltatási szintjének fejlesztése, különös tekintettel a kötőttpályás eszközökre			H5 HÉV fejlesztése	IKOP+
	Hiányzó harántirányú hálózati elemek megépítése		M0 északi szektor megépítése	Váradi utca meghosszabbítása	IKOP+
S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása	Forgalomcsillapítás, közlekedésbiztonság javítása			Temp 30 zónák kiterjedtségének növelése megfelelő kapuzattal	IKOP+
	Megfelelő infrastruktúra-menedzsment			megállóhelyek fejlesztése, úthálózat monitorozásának fejlesztése (KARESZ alkalmazás)	IKOP+
	Járműpark fejlesztése, megújítása			elektromos üzemű járatok kialakítása a hegyvidéken	IKOP+
	Okos eszközök alkalmazása a közlekedési rendszer hatékonyságának növelésében			útvonaltervezési rendszerek bővítése, időalapú tarifarendszer	IKOP+
	Parkolási problémák enyhítése			K+R parkolók kialakítása az intézmények környezetében, lparterületi és kertvárosi parkolás rendezése	IKOP+

A6 Klímatudatosság érvényesítése					
S61 Klímaadaptáció - környezet	Vonzó zöldfelületek, zöldülő közterületek, úgynevezett „hideg szigetek”, oázisok létrehozása a városban, elsősorban a klimatológiai szempontból sérülékeny helyeken		szemléletformáló akciók, események a klímaadaptáció témájában	kisléptékű párolgó vízfelületek, napvitorlák, árnyékolók, párapapuk létrehozása közterületen	KEHOP+
	Zöldfelületi hálózat kialakítása, kisléptékű zöldfelületek bekapcsolása a rendszerbe, ezáltal is csökkentve a hősziget intenzitását			zöldfelületi hálózat elemeinek bővítése, új beépítések kötelező zöldfelületi kialakításnak ellenőrzése	KEHOP+
	Határos erdőterületek védelme, új beépítések szigorú szabályozása		szemléletformáló akciók, események a klímaadaptáció témájában	erdőterületi határok fokozott ellenőrzése eszközfejlesztés	KEHOP+
	Tudatos ivóvíz-gazdálkodás, közutak (ivóvíz vételezése céljából) létrehozása, lakossági szemlélet-formáló akciókkal párhuzamosa		szemléletformáló akciók, események a klímaadaptáció témájában	városi ivóvízvételi lehetőségek bővítése	KEHOP+
S62 Klímaadaptáció - energetika	Folyamatos klímainformáció, energiatudatos lakosság - Tudatos társadalom és gazdaság, erősödő közösségi célú finanszírozás (Energiatudatosság a vállalkozások és a lakosság körében)		Klímavédelmi Alap létrehozása, szemléletformáló és információt biztosító események	okosmérő programok	DIMOP minden OP 20%-a digitális megoldásokra Horizon 2020 programok
	Energiahatékony épületállomány		helyi rendeletek /szabályozás megújítása az energetikai szabványok alapján	panelrehabilitációs programok	WELLBASED
	Energiahatékony közlekedési rendszerek elterjedése (járművek, szolgáltatások)		"Fenntartható Kerületi Mobilitási Rendszerterv" SUMP készítése		IKOP+
	Jelentős helyi energiatermelés, megújuló alapú távfűtés – hűtés		tetőkataszter elkészítése	telken belüli nap-kollektoros, nap-elemes rendszerek kiépítésének támogatása	KEHOP+ 4.3.

19. táblázat Tervezett akciók és projektek finanszírozási forráslehetőségei

Forrás: saját szerkesztés

7.2.7. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Magyarországon a településtervezés rendszerét több, egymásra épülő terv szabályozza, amelyek ideális esetben a vonatkozó jogszabályokban előírt tervezési hierarchia mentén valósulnak meg. A jogszabályok kimondják, hogy a különböző településfejlesztési, -rendezési dokumentumokat milyen gyakorisággal és milyen esetekben szükséges elkészíteni, felülvizsgálni. A településtervezés tehát valójában egy folyamatosan zajló, gördülő tevékenység, amelynek folyamatáról mindig az éppen létrejövő terv ad pillanatképet. Ezt a gördülő települési tervezést segíti hatékonyan a település kulcsszereplőivel való partnerség kialakítása és folyamatos együttműködés, a helyi közösségek aktív részvétele, valamint a megfelelő kommunikációs csatornák kiépítése és fenntartása¹⁰.

Az okos város kialakításának alapvető irányelvei közé tartozik a nyitottság és együttműködés, a részvételiség, valamint az, hogy a tervezési-fejlesztési folyamat a városlakókat és a vállalkozásokat helyezi a középpontba.¹¹

Az okos város fejlesztések által bekövetkezett változások Óbuda-Békásmegyer életében is megkövetelik mind a külső, mind pedig a belső kulcsszereplők szoros együttműködését és hosszú távú elköteleződését, hiszen a fejlesztések ily módon valósíthatók meg és tarthatók fent sikeresen. Éppen ezért a kerület vezetésének már a tervezési folyamat legelején fel kell állítania egy hivatalos, felügyelt menetrendet a kulcsszereplők bevonására (partnerségi terv).

Az érintett közösség(ek) bevonása akkor éri el céljait, ha már a tervezés korai szakaszában megkezdődik. A különböző szereplők, közösségek bevonása akkor lehet sikeres, ha ezt kellően megalapozott elemző-, tervezőmunka előzi meg. A menetrend célja, hogy világosan meghatározza minden szereplő részvételét a programban, azaz, hogy mindenki számára egyértelmű és befogadható legyen a fejlesztési program, továbbá az, hogy abból konkrétan milyen haszna származik és milyen módon vehet aktívan részt benne.

A kulcsszereplők közé azok az emberek, szervezetek, intézmények, aktuális és potenciális partnerek tartozhatnak, akik Óbuda-Békásmegyer és térsége fejlődésére potenciálisan hatással lehetnek. Azonosítani szükséges a potenciálisan érintett vagy a fejlesztési folyamat iránt érdeklődő szereplőket egyaránt. Fontos, hogy ne csak a magától értetődő formális szereplőket (személyeket, intézményeket, civil szervezeteket), hanem az olyan egyéb meghatározható érdekcsoportokat is számításba vegye a kerület, akik nem tömörülnek formális érdekképviselői szervezetekbe.

A tervezést egy olyan nyitott tanulási-gondolkodási folyamatnak kell elképzelni, amelyhez a kerületben és környékén élő és működő személyek, valamint intézmények szabadon csatlakozhatnak, a már részt vevők pedig lehetőleg elköteleződnek a további munka és együttműködés iránt. Mindennek elengedhetetlen feltétele a jó kommunikáció, amely egyrészt világossá teszi a folyamat kereteit és céljait (a kerület szereplői megismerik és minél jobban azonosulnak az okos város megközelítéssel), másrészt mindig naprakészen mutatja a

¹⁰ Részvételi tervezés a településfejlesztési és -rendezési tevékenységekben, Lechner Tudásközpont, 2016

¹¹ Okos Város Fejlesztési Modell Módszertani Útmutató, Lechner Tudásközpont, 2017

tervezési folyamat éppen aktuális állását, az elért eredményeket, a következő lépéseket, valamint csatlakozási lehetőségeket (kommunikációs terv). A kommunikációs terv megadja azt a keretet, amelyben az okos város stratégiai szemlélete átadható Óbuda-Békásmegyer szereplőinek, és amely megteremti a bevonás és partnerség alapjait.

Annak érdekében, hogy a különböző okos város fejlesztések megvalósítása a várt eredményeket és a velük szemben támasztott elvárásokat teljesítsék, kiemelt figyelmet kell fordítani a végfelhasználókkal való kapcsolat kialakítására, amelynek a megfelelő kommunikáción túl ki kell terjednie az egyes fejlesztésekhez kapcsolódó edukációs tevékenységekre is (edukációs terv). Nem elegendő az érintett felhasználók tájékoztatása egy-egy szolgáltatás vagy termék bevezetéséről, hanem egyúttal gondoskodni szükséges annak használatával és a mindennapi életbe történő illesztésével kapcsolatos tudások átadásáról is.

A három terület (partnerség-kommunikációs-edukáció) kapcsolatát egy közös végrehajtási tervben érdemes bemutatni (partnerségi folyamat végrehajtási terve).

Az önkormányzatok a törvényileg előírt kötelező és vállalt feladatait rendkívül széleskörűen felölelik a városüzemeltetési, szociális, oktatási, egészségügyi, kulturális, sport- és szabadidős, településrendezés, -fejlesztés, turisztikai és gazdaságfejlesztési szolgáltatásokat. A kötelező feladatellátás a kerület esetében még bonyolultabb, hiszen számos feladat megoszlik a főváros és a kerület között, néhol csak területi elkülönítéssel (pl.: közterületek fenntartása). A feladatok ellátásért a Polgármesteri Hivatal egyes szervezeti egységei és a kerület által létrehozott non profit és profitorientált szervezetek közösen felelnek (19 szervezet, 6 hivatali egység). Ezek a szervezetek nemcsak egymással, hanem a fővárosi társszervezetekkel és az érintett civil szervezetekkel is napi kapcsolatot tartanak. A közös felelősség szoros partnerséget igényel, amelyet a belső kommunikáció, az osztályok közötti együttműködés, az információáramlás javítása és a hatáskörök pontos körvonalazása segíthet elő.

7.3. Monitoring rendszer kialakítása

Az ITS Megalapozó munkarészeként előzetesen összeállításra került a Monitoring Rendszer mely 3 pillérből épül fel és minden pillérben meghatározásra kerültek az általánosan megállapítható indikátorok.

Társadalmi pillér indikátorai	Gazdasági pillér indikátorai	Környezeti pillér indikátorai
• Oktatás • Egészségügy • Demográfia • Életminőség • Megfizethetőség • A munka és a magánélet egyensúlya • Bűnözés • Kulturális kínálat • Digitális közszolgáltatás és alkalmazások • Internet szolgáltatások • Befogadás, integráció	• Üzleti környezet • Önkormányzati működés • E-gazdaság, innováció • Foglalkoztatottság • Gazdasági fejlődés • Idegenforgalom • Termelékenység, hatékonyság a terület gazdaságában • Közösségi közlekedés • Műszaki mobilitási infrastruktúra • Digitális <u>konnektivitás</u>	• Környezeti kockázatok • Zöldterületek • Energia • Levegőtisztaság • ÜHG kibocsátás • Hulladékgazdálkodás • Ivóvíz- és szennyvízkezelés • Kerékpár infrastruktúra • Elektromos járművek használatának ösztönzése • Negatív kibocsátású technológiák • Természeti Katasztrófák monitoringja • Közlekedési terhelés, szállítás, fuvarozás • Épületenergetika • Klímabarát város

A Monitoring Rendszer célja, hogy a város működésének minden elemét figyelme alá vegye, mérőszámokkal kísérelje a folyamatokat, és időszakonként elvégezze az elemzéseket – melyek az azonos alapokra való helyezés alapján évről évre összehasonlíthatóvá válnak, így aktív része lehetnek a kontrolling folyamatoknak.

Másrészt a Monitoring Rendszer indikátorai arra is alkalmasak, hogy a kitűzött horizontális, átfogó és stratégiai célokhoz hozzákapcsolva azok megvalósulását is mérhetővé, így értékelhetővé teszik.

A döntéstámogató monitoring rendszer felállítása és bázisadatokkal való feltöltése az ITS elkészültét és elfogadását követő szükséges lépés, mely egyúttal az önkormányzati adatpolitika okos város elemének első lépése is.

A következő táblázatokban a Monitoring rendszer indikátorai és a stratégiai célok közötti összefüggéseket mutatjuk be.

7.3.1. Társadalmi pillér

TÁRSADALMI PILLÉR			
indikátor	Indoklás	Súlyozási arány	Stratégiai cél
Oktatás	A jó oktatási rendszer megtámasztja a vállalkozások és a gazdaság működését, elősegíti a lakosság megfelelő jövedelemtermelő képességét. Az oktatás minősége mellett a fenntarthatósági szempontok is lényegesek.	10%	S16 Magas színvonalú oktatás
Egészség	A jó egészségügyi rendszer alapvetően fontos mind a termelékenység biztosítása, mind az életminőség fenntartása és emelése szempontjából	10%	S15 Egészségügyi szolgáltatások rendszerszintű fejlesztése
Demográfia	A munkaképes korú népesség minél nagyobb arányának elérése feltétele annak, hogy a különféle szociális rendszerek megfelelő finanszírozása biztosítható legyen	7%	S12 Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása
Életminőség	A lakosság jövedelmi viszonyai nagyban meghatározzák és befolyásolják a városi életminőséget.	12%	S12 Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása. S14 Változatos szabadidő szolgáltatások
Megfizethetőség	A városi élet megfizethetősége napi szinten közvetlenül befolyásolja lakosai életminőségét	12%	S12 Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása
A munka és a magánélet egyensúlya	A jövedelem növekedésével a lakosok törekednek több szabadidőre és család életre. A munkahelyi kultúra növekvő színvonala ezt elősegíti, így hosszú távon magas életminőséget biztosít.	8%	S12 Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása. S14 Változatos szabadidő szolgáltatások
Bűnözés	A súlyos bűncselekmények szintje jelentős hatással van a népesség és vállalkozások biztonságérzetére, így a beruházások volumenére, stressz, bizalmatlanság emelkedésére	10%	S13 Közbiztonság növelése
Kulturális kínálat	A kerületben elérhető kulturális látnivalók és események hatással vannak az életminőségre	7%	S14 Változatos szabadidő szolgáltatások
Digitális közszolgáltatások és alkalmazások	A digitális képességek és intézmények széleskörű működése az életminőséget befolyásolja.	5%	S31 Hatékony belső önkormányzati folyamatok. S32 Hatékony lakossági folyamatok
Internetszolgáltatások	A gyors internetkapcsolat egyre fontosabbá válik a szolgáltatások elérésében. Általánosan életszínvonal befolyásoló tényező.	5%	S31 Hatékony belső önkormányzati folyamatok. S32 Hatékony lakossági folyamatok
Befogadás, integráció	Civil lakosság életmutatói	6%	S11 Aktív, a kerület közügyei iránt érdeklődő lakosság Miénk a kerület! Program. S12 Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása
Kreativitás	További életminőség befolyásoló tényezők: multikulturalitás, kreatív foglalkoztatás, közösségi részvétel, van-e hálózati együttműködés a kerület szereplői között, milyen a migránsokkal, idegenekkel szembeni attitűd.	8%	S16 Magas színvonalú oktatás. S21 Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése
100%			

20. táblázat A Monitoring Rendszer pillérei – Társadalmi pillér
Forrás: saját szerkesztés

7.3.2. Gazdasági pillér

GAZDASÁGI PILLÉR			
indikátor	Indoklás	Súlyozási arány	Stratégiai cél
Üzleti környezet	A fenntartható növekedés biztosításához szükséges egy olyan szabályozási és pénzügyi környezet, amely támogatja az üzleti vállalkozások működését.	14%	S31 Hatékony belső önkormányzati folyamatok S23Partnerség fejlesztése.
Önkormányzati működés	Költségvetési és átláthatósági kérdések befolyásolják a gazdálkodási bizalmat.	8%	S31 Hatékony belső önkormányzati folyamatok. S32Hatékony lakossági folyamatok
E-gazdaság, innováció	A digitális gazdaság és innováció lehetőségei használatának és fejlődésének nyomon követése.	10%	S21Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése
Foglalkoztatottság	A kerületben foglalkoztatottak aránya nemcsak a munkaerő termelési képességét mutatja, hanem a lakosok gazdasági lehetőségeit is.	10%	S21Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése
Gazdasági fejlődés	A kerület termelékenységének legközvetlenebb mutatója és meghatározója a kerület jövőbe való befektetési képességének.	6%	S21Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése. S22Barnamezős területek felfedése. S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása
Idegenforgalom	A kerület vonzerejét megmutatja a nemzetközi látogatók száma.	8%	S25 Turizmus erősítése
Termelékenység, hatékonyság a kerület gazdaságában	A gazdaság mérőszámai követni tudják a kerület gazdasági fejlődésének útját	6%	S21Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése. S24 Városfejlesztési tőkealap létrehozása
Közösségi közlekedés	A jó közlekedési hálózat hatékonyabbá teszi a források felhasználását és elősegíti az integráltabb kerületi működést	14%	S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése
Műszaki mobilitási infrastruktúra	A valós idejű információs rendszer, az erre épülő forgalom szabályozás és az utastájékoztató elengedhetetlen az OKOS város működéséhez	12%	S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése. S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása
Konnektivitás	A digitális gazdaság növekedésével a kerületi digitális infrastruktúra egyre fontosabb motorja a gazdasági fejlődésnek.	12%	S21Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése. S23 Partnerség fejlesztése S24 Városfejlesztési tőkealapok létrehozása
100%			

21. táblázat A Monitoring Rendszer pillérei – Gazdasági pillér
Forrás: saját szerkesztés

7.3.3. Környezeti pillér

KÖRNYEZETI PILLÉR			
indikátor	Indoklás	Súlyozási arány	Stratégiai cél
Környezeti kockázatok	Természetes katasztrófáknak való kitettség – életminőség és gazdálkodásbiztonság befolyásoló tényezők.	6%	S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése. S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben
Zöldterületek	Életminőségre erősen kiható mutató.	11%	S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése. S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben. S61 Klímaadaptáció – Környezet
Energia	A város környezeti fenntarthatóságának központi aspektusait mérő mutató -1.	9%	S62 Klímamitigáció – Energetika
Levegőszennyezés	A város környezeti fenntarthatóságának központi aspektusait mérő mutató -2.	9%	S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben. S62 Klímamitigáció – Energetika
ÜHG kibocsátás	A város környezeti fenntarthatóságának központi aspektusait mérő mutató -3.	9%	S62 Klímamitigáció – Energetika
Hulladékgazdálkodás	A város környezeti fenntarthatóságának központi aspektusait mérő mutató -4.	9%	S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben
Ivóvíz és szennyvízkezelés	A város környezeti fenntarthatóságának központi aspektusait mérő mutatók-5.	9%	S41 Kiemelt területek konzisztens, harmonikus fejlesztése. S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben. S61 Klímaadaptáció – Környezet
Kerékpár infrastruktúra	A kerékpárok használatának előmozdítása fontos a kerületben, környezeti jelentősége a levegőszennyezés csökkentésében és a mobilitás, egészségvédelem, életminőség szempontjából is van	6%	S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben. S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése. S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése. S61 Klímaadaptáció – Energetika
Elektromos járművek	Az elektromos járművek használatának terjesztése a levegőminőségvédelem és környezetterhelés szempontjából kulcsfontosságú, jelentős életminőségjavító hatású.	6%	S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben. S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése. S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése. S61 Klímaadaptáció – Energetika
Negatív kibocsátású technológiák	CO2 leválasztási és tárolási rendszerekre vonatkozó adat, ha releváns	4%	S21 Magas hozzáadott értéket teremtő ágazatok erősítése. S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben.
Természeti katasztrófák monitoringja	Szükséges, hogy a jövőben releváns mérőeszközökkel rendelkezzen a kerület is.	4%	S43 Környezeti szempontok érvényesülnek a fejlesztésben.
Közlekedési terhelés – szállítás, fuvarozás	A kerületen áthaladó szállítás és fuvarozás, továbbá a személyjármű forgalom napi környezeti terhelése mértékének csökkentése a kerületi életminőség javítását is jelenti	4%	S51 Hatékony alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése. S52 Intermodális közlekedési hálózatok fejlesztése S53 Magas mobilitási szolgáltatási színvonal biztosítása
Épületenergetika	OKOS város program szemlélete	6%	S62 Klímamitigáció – Energetika
Klíma barát város	A klímabarát város létrehozásának alapja a létező stratégia és a hozzá tartozó, megvalósítást biztosító intézmények	8%	S62 Klímamitigáció – Energetika
100%			

22. táblázat A Monitoring Rendszer pillérei – Környezeti pillér

Forrás: Saját szerkeszt

